



**T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

EĞİTİM PROGRAMI KİTABI

(2026 – 2027 Eğitim Öğretim Yılı, Güz Dönemi)



MUĞLA-AĞUSTOS

Fakülte Yönetimi

Prof. Dr. Ömer GİDER
DEKAN

Dr.Öğretim Üyesi Oktay KURU
Dekan Yardımcısı

Dr.Öğretim Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
Dekan Yardımcısı

Hemşirelik Bölümü Yönetimi

Prof. Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA
Hemşirelik Bölümü
Bölüm Başkanı

Doç. Dr. Gülay MANAV
Bölüm Başkan Yardımcısı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
1. MSKÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ/HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HAKKINDA	4
1.1. Hemşirelik Bölümünün Vizyonu	6
1.2. Hemşirelik Bölümünün Misyonu	6
1.3. Temel Değerler	6
1.4. Program Amaçları	6
1.5. Program Çıktıları	7
1.6. Anabilim Dalları	7
1.7. Uygulama Alanları	8
1.8. Ulusal ve Uluslararası İş Birlikleri	8
1.9. Komisyonlar ve Koordinatörlükleri	9
2. TANIMLAR	11
3. EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ	13
4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
4.1. Sınavların Uygulanmasına İlişkin Hususlar	16
5. EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
6. DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ	17
7. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMI	18
8. 2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI AKADEMİK TAKVİMİ (GÜZ YARIYILI)	22
9. GÜZ DÖNEMİ DERS PROGRAMI ve DERS BİLGİ PAKETLERİ	24
9.1. Birinci Yıl Güz Dönemi Ders Programı ve Ders Bilgi Paketleri	25
9.2. İkinci Yıl Güz Dönemi Ders Programı ve Ders Bilgi Paketleri	87
9.3. Üçüncü Yıl Güz Dönemi Ders Programı ve Ders Bilgi Paketleri	166

1. SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ/HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HAKKINDA

Sağlık Bilimleri Fakültesi 10/10/1996 tarih ve 96/8655 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Muğla Sağlık Yüksekokulu olarak kurulmuş, 1997-1998 eğitim-öğretim yılında Hemşirelik Bölümüne öğrenci alarak lisans düzeyinde eğitim-öğretim faaliyetine başlamıştır. 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında sırasıyla Beslenme ve Diyetetik ile Sağlık Yönetimi Bölümleri öğrenci alarak aktif olarak eğitime başlamıştır. 2020 yılında beşinci bölüm olarak Dil ve Konuşma Terapisi bölümü de lisans programları arasına katılmıştır. 25/05/2015 tarih ve 2015/7723 sayılı kararname ile Muğla Sağlık Yüksekokulu kapatılmış olup, Sağlık Bilimleri Fakültesi olarak 2000'in üzerindeki öğrencisi ve 62 akademik personeliyle eğitim-öğretim faaliyetine devam etmektedir. Hemşirelik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ile Sağlık Yönetimi Bölümlerinde Yüksek Lisans ve Doktora Programları ile lisansüstü eğitim verilmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü; Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, Psikiyatri Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Yönetim olmak üzere sekiz ana bilim dalından oluşmaktadır.

Lisans Programı, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Sağlık Temel Alanı'nda olup, öğrenim seviyesi 6. düzeydedir. Hemşirelik Bölümü'nde klasik eğitim modeli kullanılmakta ve eğitim-öğretim faaliyetleri örgün olarak yüz yüze yürütülmektedir. Öğrenim süresi 4 yıldır, azami süre 7 yıldır. Program derslerinin tümünü başarı ile tamamlayan ve 4.00 üzerinden en az 2.0 ağırlıklı not ortalaması elde eden öğrenciler hemşirelik alanında lisans diploması almaya hak kazanırlar ve hemşire ünvanı ile mezun olurlar. Bu bölümden mezun olan hemşirelerin, tanı, tedavi, bakım ve rehabilitasyon hizmeti veren merkez, klinik ve hastanelerde, sağlık eğitimi ve danışmanlığı veren kurumlarda, okul sağlığı, işçi sağlığı, yaşlı sağlığı, çevre, turizm sağlığı ve adli tıp hizmet alanlarında, ilaç endüstrisi alanında iş ve çalışma olanakları vardır. Ayrıca lisansüstü eğitimle de sağlık bakımı, eğitimi ve yönetiminde akademik olarak çalışma olanaklarına sahiptir.

Bölümümüzün hedefi, bireyin, ailenin ve toplumun sağlığını koruma, geliştirme ve hastalık halinde iyileştirme amacına yönelik hemşirelik hizmetlerini planlayan, örgütleyen, uygulayan, değerlendiren ve bu hizmetleri yerine getirecek kişileri eğiten hemşireler yetiştirmektir. Bu kapsamda eğitim programı, öğrencinin fakülte mezuniyet hedeflerinde belirtilen yeterliliklere ulaşmasını sağlayacak şekilde planlanmıştır ve ülkemizde yapılan Bologna Uyum Süreci çalışmaları doğrultusunda belirtilen ve Avrupa Birliği'nin 2005/36/EC Sayılı Direktifi kriterlerinde yer alan Avrupa Kredi Toplama ve Transfer Sistemi (AKTS) kriterine göre programdaki dersler kredilendirilmiştir. Buna göre her eğitim dönemi 30 AKTS olmak üzere dört yılda 240 AKTS kriteri

sağlanmaktadır. Eğitim-öğretim programı; teorik ders, uygulamalı ders, uygulama (klinik/saha), laboratuvar, seminer, bitirme projesi ve benzeri çalışmalardan oluşabilir. Uygulamalı ders ilgili esaslar YÖK tarafından belirlenen düzenlemeler kapsamında Fakülte Kurulu önerisi ile Senato tarafından kararlaştırılır. Teorik ve uygulamalı dersler içinde seminer, uygulama, klinik uygulama, klinik çalışması, laboratuvar çalışması ve inceleme, ödev, bireysel çalışma, mesleki beceri uygulamaları, hasta başı vizitleri, sınava hazırlanma, alan çalışması, proje, simülasyon çalışmaları, bitirme sınavı gibi diğer etkinlikler yer alabilir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü eğitim programı klasik eğitim modeli ile yürütülmektedir. Sekiz yarıyılta kuramsal ve uygulamalı olarak zorunlu ve seçmeli dersler verilmektedir. Eğitim programında yer alan konular hemşirelik eğitiminin birbirine entegre edilmesine yön verecek şekilde yapılandırılmıştır. Eğitim programının; ilk yılında temel tıp bilimine ilişkin dersler ile genel hemşirelik eğitimi verilirken, 2., 3. ve 4. sınıflarda ağırlıklı olarak mesleki dersler yer almaktadır. Mesleki ders içerikleri; insan, sağlık/hastalık, çevre ve hemşirelik ana kavramları çerçevesinde planlamakta ve öğrencilerin, bilişsel, psikomotor ve duyuşsal düzeyde öğrenmelerini destekleyecek şekilde aktif öğrenme yöntemleri kullanılarak yürütülmektedir.

Öğrencilere birinci sınıfta verilen mesleki dersler hemşireliğin tarihi, değerleri, felsefesi ve etik ilkeleri benimsetecek ve öncelikle sağlıklı bireyin değerlendirilmesine yön verecek şekilde planlanmış olup, kuramsal bilgi, laboratuvar uygulaması ve klinik uygulama eğitimini içermektedir. Birinci sınıf programı; hemşireliğin tarihi, değerleri, felsefesi, temel kavramları ve etik ilkeleri ile birlikte hemşirelik mesleğine ilişkin temel bilgi ve becerilere yönelik dersleri içermektedir. Ayrıca birinci sınıfta zorunlu Temel Tıp Bilimleri, Atatürk İlkeleri, Türk Dili, Yabancı dil (İngilizce, Almanca, Fransızca), Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı dersleri de yer almaktadır. İkinci sınıfın ilk döneminde İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ve Yabancı Dil (İngilizce, Almanca, Fransızca) dersleri ile birlikte bölüm içi seçmeli dersler verilmektedir. İkinci sınıfın ikinci döneminde Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, İlk Yardım ve Olağandışı Durumlarda Hemşirelik, Hemşirelikte Öğretim, Yabancı dil (İngilizce, Almanca, Fransızca) dersleri ile birlikte bölüm içi seçmeli dersler verilmektedir. Üçüncü sınıfın ilk döneminde Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Araştırma, Hemşirelikte Yönetim dersleri ile birlikte bölüm içi ve dışı seçmeli dersler verilmektedir. Üçüncü sınıfın ikinci döneminde Halk Sağlığı Hemşireliği ve Psikiyatri Hemşireliği dersleri ile birlikte bölüm içi ve dışı seçmeli dersler yer almaktadır. Dördüncü sınıfta Hemşirelik Bakım Yönetimi I-II dersleri ile birlikte bölüm içi seçmeli dersler yer almakta olup, bu derslerin genel hedefi öğrencinin üç yıl boyunca öğrendiği ve mezuniyette kazanmış olması beklenen bilişsel, duyuşsal ve davranışsal tüm becerilerde yeterlilik kazandırmaktır. Eğitim programımızda yabancı dil eğitime yönelik Yabancı dil (İngilizce, Almanca, Fransızca) dersimizin yanında isteyen öğrencilerimiz seçmeli ders olarak Mesleki İngilizce dersini dördüncü sınıfta alabilmektedir. Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme ve mesleki

gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla seçmeli ders havuzundan mezun olana kadar 13 bölüm içi seçmeli ders, 4 tane de bölüm dışı seçmeli ders almaları gerekmektedir.

1.1. Vizyon

Hemşirelik eğitimi, araştırma ve uygulamaları ile toplum sağlığının korunması ve geliştirilmesine katkı sağlayan, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınan öncü bir kurum olmaktadır.

1.2. Misyon

Bütüncül yaklaşım, etik değerler ve eleştirel düşünceye sahip, yaşam boyu öğrenme ilkesini benimsemiş, bilim ve teknolojiyi kullanarak toplumun öncelikli sorunlarına yönelik eğitim, uygulama, araştırma, yönetim ve liderlik rollerini yerine getiren, değişim yaratabilen, kaliteli sağlık bakımı vermeye odaklı profesyonel hemşireler yetiştirmektedir.

1.3. Temel Değerler

1. Eşitlik
2. Sevgi
3. İnsan onuruna saygı
4. Doğruluk
5. Adalet
6. Yenilikçilik
7. Çağdaş bilim ve teknolojiye sahip
8. Toplumsal bilinç ve sorumluluk duygusu taşıma
9. Profesyonellik
10. Kurum aidiyetine ve yüksek disiplin anlayışına sahip olmak

1.4. Program Amaçları

PA1.Mezunlar, birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerine yönelik bütüncül yaklaşım ve kanıta dayalı bakım hizmetlerini hemşirelik süreci doğrultusunda ilgili sağlık kurum ve/veya kuruluşlarda görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında yerine getirirler.

PA2.Mezunlar, hemşirelik uygulaması, eğitimi, yönetimi ve araştırmalarında mesleki değerler ve etik ilkeleri, etkili iletişim becerilerini, bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır, disiplinler arası ekiple iş birliği içinde rol ve işlevlerini yerine getirirler.

PA3. Mezunlar, sağlık bakımındaki değişim ve gelişmeleri sunulan hizmete yansıtarak, kişisel ve mesleki gelişimine devam ederler.

1.5. Program Çıktıları

1. Hemşirelik mesleğinin gerektirdiği temel bilgi ve beceriye sahiptir.
2. Hemşirelik uygulamalarında güncel bilimsel bilgi ve teknolojiyi kullanır
3. Hemşirelik sürecini kullanarak bütüncül ve kanıta dayalı bakım verir.
4. Hemşirelik işlevlerini, yasal düzenlemeler ve etik değerler çerçevesinde yerine getirir.
5. Birey/aile/toplum ve ekip üyeleriyle etkin iletişim kurma ve iş birliği becerisine sahiptir.
6. Hemşirelik mesleğiyle ilgili araştırma, proje ve bilimsel etkinliklere katılır.
7. Mesleki rol ve sorumluluklarını yerine getirmede eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini kullanır.
8. Hemşirelik alanındaki gelişmeleri izleme, paylaşma ve hemşirelik rollerini yerine getirmede bir yabancı dili kullanır.
9. Mesleki ve kişisel gelişiminde yaşam boyu öğrenmeyi benimser.

1.6. Anabilim Dalları ve Öğretim Elemanları

Anabilim Dalları	Öğretim Elemanları
Hemşirelik Esasları	Doç. Dr. Fatma BİRGİLİ (Anabilim Dalı Başkanı) Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
İç Hastalıkları Hemşireliği	Prof. Dr. Zöhre IRMAK (Anabilim Dalı Başkanı) Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA Öğr. Gör. Gülsen DÜZÖZ
Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği	Doç. Dr. Gülşah KÖSE (Anabilim Dalı Başkanı) Dr. Öğr. Üyesi Züleyha SEKİ Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ Öğr. Gör. Dr. Mehtap ÇULLU
Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA (Anabilim Dalı Başkanı) Doç. Dr. Sevgül DÖNMEZ Doç. Dr. Çiğdem BİLGE Öğr. Gör. Zeliha OLGAC Öğr. Gör. Sacide DEMİRCAN Araş. Gör. Dr. Aylin OLGUN
Çocuk Sağlığı Hemşireliği	Doç. Dr. Gülay MANAV (Anabilim Dalı Başkanı) Doç. Dr. Deniz GENÇ Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ Öğr. Gör. Dr. Derya DEMİR UYSAL
Psikiyatri Hemşireliği	Prof. Dr. Nezihe BULUT UĞURLU (Anabilim Dalı Başkanı) Dr. Öğr. Üyesi Havva AKPINAR Araş. Gör. Dr. Cansu GÜLER Araş. Gör. Dr. Aytağ TÜRK
Halk Sağlığı Hemşireliği	Prof. Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA (Anabilim Dalı Başkanı) Doç. Dr. Adile TÜMER Araş. Gör. Zeynep ERDOĞAN
Hemşirelikte Yönetim	Prof. Dr. Hüseyin SÜZEK (Anabilim Dalı Başkanı)

1.7. Uygulama Alanları

Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin uygulamalı eğitimleri; hemşirelik eğitiminin farklı alanlarında mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayacak şekilde çeşitli sağlık, eğitim ve sosyal hizmet kurumlarında yürütülmektedir.

Uygulama alanları:

- Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi
- Menteşe Devlet Hastanesi
- Özel Yücelen Hastanesi
- İlçe sağlık Müdürlüğü
- Aile Sağlığı Merkezleri
- Sağlıklı Hayat Merkezi
- Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullar
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı huzurevleri
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri
- Muğla Büyükşehir Belediyesi ve Menteşe Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğüne bağlı birimler (100 yaş evi, Huzurevi gb.).

Bölümün uygulamalı eğitimleri ayrıca Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesindeki iki beceri laboratuvarı ve Tıp Fakültesindeki mesleki beceri laboratuvarı ve simülasyon laboratuvarında gerçekleştirilmektedir.

1.8. Ulusal ve Uluslararası İş Birlikler

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, eğitim-öğretim faaliyetlerinin niteliğini geliştirmek, öğrencilerin farklı öğrenme ve mesleki deneyimlerden yararlanmasını sağlamak ve hemşirelik eğitimindeki ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ulusal İş Birlikleri

Bölümün eğitim, klinik uygulama, araştırma ve topluma yönelik faaliyetleri kapsamında;

- Sağlık kurumları ve kuruluşları,
- Muğla İl Sağlık Müdürlüğü ve bağlı sağlık kuruluşları,
- Üniversitenin diğer akademik birimleri,
- Kamu kurum ve kuruluşları,
- Yerel yönetimler,
- Sosyal hizmet kurumları,
- Eğitim kurumları,

- Meslek örgütleri ve diğer ilgili paydaşlarla eğitim, uygulama, araştırma ve sosyal sorumluluk alanlarında iş birlikleri yürütülmektedir.

Bölümün iç ve dış paydaşlardan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda lisans eğitim programının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmekte; ulusal ve uluslararası hemşirelik eğitimindeki gelişmeler izlenerek programın sürekli iyileştirilmesine katkı sağlanmaktadır.

Uluslararası İş Birlikleri

Bölüm öğrencileri, **Erasmus+ öğrenim hareketliliği** başta olmak üzere uluslararası öğrenci değişim olanaklarından yararlanabilmektedir. Öğrencilerin hareketlilik süreçleri, ilgili anlaşmalar ve akademik uygunluk doğrultusunda Bölüm Erasmus Koordinatörlüğü ve Üniversitenin Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü (<https://erasmus.mu.edu.tr>) tarafından desteklenmektedir.

Hemşirelik Bölümü için Uluslararası Anlaşma Yapılan Kurumlar

Bulgaristan: "Prof. Dr. Asen Zlatarov" Burgas State University

Polonya: Gdansk College of Health

Polonya: Powislanska Academy of Applied Sciences

Polonya: State Academy of Applied Sciences in Wloclawek

1.9. Hemşirelik Bölümü Komisyonları ve Koordinatörlükleri

Komisyon / Birim / Koordinatörlük	Başkan / Sorumlu	Üyeler / Sorumlular
Kalite ve Akreditasyon Üst Komisyonu	Doç. Dr. Gülşah KÖSE	Prof. Dr. Zöhre IRMAK; Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA; Doç. Dr. Gülay MANAV; Dr. Öğr. Üyesi Havva AKPINAR; Doç. Dr. Çiğdem BİLGE; Prof. Dr. Hüseyin SÜZEK; Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ (Raportör)
Eğitim Komisyonu	Doç. Dr. Gülşah KÖSE	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA; Doç. Dr. Adile TÜMER; Doç. Dr. Fatma BİRGİLİ; Doç. Dr. Gülay MANAV; Doç. Dr. Çiğdem BİLGE; Dr. Öğr. Üyesi Havva AKPINAR; Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ; Arş. Gör. Zeynep ÇETİNKAYA
Ölçme ve Değerlendirme Komisyonu	Doç. Dr. Sevgül DÖNMEZ	Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ; Öğr. Gör. Dr. Mehtap ÇULLU; Öğr. Gör. Dr. Derya DEMİR UYSAL; Öğr. Gör. Gülsen DÜZÖZ; Arş. Gör. Dr. Aytağ TÜRK; Arş. Gör. Dr. Cansu GÜLER

Komisyon / Birim / Koordinatörlük	Başkan / Sorumlu	Üyeler / Sorumlular
Eğitim-Öğretim Değerlendirme Birimi	Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ	Arş. Gör. Dr. Cansu GÜLER; Öğr. Gör. Dr. Mehtap ÇULLU; Arş. Gör. Zeynep ÇETİNKAYA; Öğr. Gör. Zeliha OLGAÇ; Öğr. Gör. Sacide DEMİRCAN; Öğr. Gör. Dr. Derya DEMİR UYSAL; Arş. Gör. Dr. Aytuğ TÜRK
Klinik/Saha/Laboratuvar Uygulama Komisyonu	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA, Doç. Dr. Adile TÜMER, Doç. Dr. Çiğdem BİLGE, Dr. Öğr. Üyesi Havva AKPINAR, Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ, Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
Akran Yönderliği Komisyonu	Doç. Dr. Gülay MANAV	Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ; Öğr. Gör. Sacide DEMİRCAN; Arş. Gör. Dr. Cansu GÜLER; Arş. Gör. Zeynep ERDOĞAN
Uyum ve Oryantasyon Komisyonu	Doç. Dr. Deniz GENÇ	Öğr. Gör. Gülsen DÜZÖZ; Öğr. Gör. Zeliha OLGAÇ
Mezun İzlem Komisyonu	Prof. Dr. Hüseyin SÜZEK	Prof. Dr. Nezihe BULUT UĞURLU; Arş. Gör. Dr. Aytuğ TÜRK
Fiziksel Alt Yapı Komisyonu	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN; Öğr. Gör. Dr. Derya DEMİR UYSAL
Program Dışı Öğrenme Komisyonu	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA	Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ; Öğr. Gör. Zeliha OLGAÇ
Program Değerlendirme Birimi	Doç. Dr. Gülşah KÖSE	Prof. Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA; Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA; Prof. Dr. Zöhre IRMAK; Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA; Öğr. Gör. Dr. Mehtap ÇULLU; Öğr. Gör. Sacide DEMİRCAN
Azami Öğrenim Süresi Tespit ve Uygulama Komisyonu	Prof. Dr. Hüseyin SÜZEK	Doç. Dr. Adile TÜMER; Doç. Dr. Fatma BİRGİLİ
Erasmus Koordinatörlüğü	Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ	—
Farabi Koordinatörlüğü	Dr. Öğr. Üyesi Züleyha SEKİ	—
Web Sorumluluğu	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE	—

2. TANIMLAR

Yüz Yüze Öğretim: Öğretim programlarında yer alan teorik ve uygulamalı derslerin eğitiminin derslik, laboratuvar, klinik ve saha gibi eğitim ortamlarında eğitimci gözetiminde yapılan öğretimdir.

Çevrim İçi Öğretim: Uzaktan öğretimin internet teknolojisi ile eş zamanlı olarak gerçekleştirilmesidir. İnternet erişimi olan herhangi bir yer ve internete bağlanılmasına olanak sağlayan herhangi bir cihaz (akıllı telefon, tablet, bilgisayar vb.) ile eğitim ortamına erişim sağlanabilmektedir. Çevrim içi öğretim; öğretim elemanlarıyla etkileşim içinde ve dinamik bir öğretim ortamı yaratmaktadır. Öğretim elemanlarının kullanabileceği farklı öğretim materyalleri ile öğrenciler aktif öğrenme konusunda desteklenmektedir.

Öğrenci Bilgi Sistemi (ÖBS): Öğrencilerin ders kayıtları, not girişleri ve akademik takvim gibi süreçlerin takibini yapabilecekleri bir yönetim bilgi sistemidir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ÖBS'ne (<https://obs.mu.edu.tr>) linkinden giriş yapılmaktadır. Ayrıca bu web sayfasından ÖBS'nin kullanımına yönelik detaylı bilgiye ulaşılabilir.

Üniversite Bilgi Sistemi (ÜBS): İdari ve akademik tüm süreçlerin online olarak yürütülmesini sağlayan bu sistem, ders programları ve müfredatın tanımlanmasına, öğretim elemanlarının bir dönemde girdiği derslerin aylık olarak işlenmesine ve işlediği derslere ilişkin beyanına imkân vermektedir.

Ara Sınav: Dönem başından itibaren ilgili sınav gününe kadar işlenmiş konulara ilişkin öğrenim kazanımlarının ölçülmesi amacıyla yapılan sınavdır.

Mazeret Sınavı: Fakülte Yönetim Kurulunca veya Senato tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir sebepten dolayı ara sınava katılamayan öğrenciler için açılan sınavdır. Fakülte Yönetim Kurulu öğrencinin mazeretini takdire bağlı olarak kabul veya reddedebilir.

Laboratuvar ve Uygulama Sınavı: Dönem başından itibaren, ilgili sınav gününe kadar işlenmiş laboratuvar uygulamalarına ilişkin öğrenme kazanımlarının ölçülmesi amacıyla yapılan sınavdır.

Yarıyıl/Yılsonu Sınavı: Dersin tüm öğrenim kazanımlarını kapsayacak nitelikte uygulanan sınavdır. Hemşirelik uygulamalı derslerinde, uygulama eğitiminden 100 üzerinden en az 60 puan alamayan

ve/veya devam şartını yerine getiremeyen öğrenci, başarısız sayılarak yarıyıl/yılsonu ve bütünleme sınavlarına alınmaz.

Bütünleme Sınavı: Dönem sonu sınavı ile aynı niteliktedir. Yarıyıl/yılsonu sınavı sonunda geçer not alamayan öğrenciler için yapılır. Bütünleme sınavından alınan puan yarıyıl/yılsonu sınavı puanı olarak değerlendirilir.

Notlar: Başarı notunun değerlendirilmesinde mutlak veya bağıl değerlendirme yöntemlerinden biri kullanılır. Bu yöntemlerin uygulanması ile ilgili esaslar yönerge ile düzenlenir. Bağıl değerlendirme yönteminde yarıyıl başarı notları 100 puan üzerinden karşılıkları sınıf ortalaması ve standart sapması dikkate alınarak belirlenir. Mutlak değerlendirme yönteminde yarıyıl başarı notları, katsayıları ile 100 puan üzerinden karşılıkları aşağıda gösterilmiştir.

Puan Karşılığı	Yarıyıl/Yıl Sonu Başarı Notu	Katsayı
90-100	AA	4
85-89	BA	3.5
80-84	BB	3
75-79	CB	2.5
70-74	CC	2
65-69	DC	1.5
60-64	DD	1
50-59	FD	0.5
49 ve aşağısı	FF	0

Klinik/saha sınavı: Klinik/saha eğitimi uygulamasından sorumlu öğretim elemanı/uygulama yürütücüsü tarafından gerçekleştirilen hasta başı değerlendirme, yazılı ya da sözlü sınavdır.

Öğretim Yöntemleri: Anlatım, Tartışma, Soru-Cevap, Demonstrasyon, Laboratuvar Uygulaması, Simülasyon, Vaka Çalışması, Bireysel Çalışma, Grup Çalışması, Bakım Planı, Video, Beyin Fırtınası, Kavram Haritası, Akran Öğretimi, Proje Çalışması, Öğrenci Konu Sunumu, Diğer...

Ölçme Yöntemleri:

Öğrencilerin ders, laboratuvar, uygulama alanlarındaki öğrenme etkinliklerinin ölçülmesinde kullanılan yöntemlerdir.

3. EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Programı'nda 2026-2027 Eğitim Öğretim Yılı Güz Yarıyılında yürütülecek derslerin, ders tanıtım bilgileri ve haftalık ders planları dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından hazırlanır. Bölüm Kurulu ve Fakülte Kurulu kararları ile açılan dersler ve dersin öğretim elemanları ÖBS ve DYS'ye (dys.mu.edu.tr) tanımlanır. Danışman onayı ile öğrencilerin ders kaydı yapılır. Gelişen olağanüstü durumlar, güncel gelişmeler ve YÖK kararları doğrultusunda dersler, müfredatta yer alan program dışında da planlanabilir.

Her eğitim-öğretim dönemi başında gerçekleştirilen ilk derste, sorumlu öğretim elemanı tarafından, derse ilişkin genel bilgiler; dersin amacı, öğrenme kazanımları, ders içeriği, gerekli kaynaklar, derste kullanılacak ölçme faaliyetleri ve bunların nasıl uygulanacağı, başarı ölçütleri, derse devam ile ilgili esaslar öğrenci ile paylaşılır. Eğer dersin klinik uygulaması ve/veya laboratuvar uygulaması var ise bu uygulamaların nasıl yürütüleceği, değerlendirme süreci ve öğrencilerden beklentilere ilişkin bilgiler paylaşılır. Haftalık ders programını da içeren “Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Eğitim-Öğretim Programı” fakülte web sayfası üzerinden paylaşılmaktadır. Bu doğrultuda öğrencilerin her derse hazırlıklı olarak gelmesi ve dersin gerekliliklerini yerine getirmeleri beklenir. Öğrencilerimiz sorumlu öğretim elemanları tarafından hazırlanan ders eğitim-öğretim materyallerine dys.mu.edu.tr adresinden ulaşabilmektedir.

Uzaktan verilen dersler, dersin/eğitimin özelliği ve içinde bulunulan şartlar göz önüne alınarak çevrim içi uzaktan senkron, uzaktan asenkron veya yüz yüze ve eş zamanlı uzaktan senkron olarak gerçekleştirilebilir. Uzaktan verilen derslere ilişkin eğitim-öğretim materyalleri Microsoft Teams aracılığıyla öğrenciyle paylaşılmaktadır. Bu kaynaklara ek olarak öğrencilerimiz ödevler, projeler, tez çalışmaları gibi kaynaklardan yararlanmak üzere bilimsel yayınlara ulaşmak için üniversitenin abone olduğu veri tabanlarına kütüphane üzerinden ücretsiz olarak ulaşabilmektedir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde derslere devam zorunluluğu bulunmaktadır. Öğrencilerin ilk defa alınan veya devamsızlıktan dolayı başarısız olup tekrar edilen teorik derslerin %70'ine, klinik uygulama ve laboratuvar çalışmaların %80'ine devam etmiş olması gerekir. Öğrencilerin devam durumları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir ve Dekanlık tarafından denetlenir. Devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin sınav haklarını elde edemez. Öğrenciler, devamsızlık durumlarını öğrenci bilgi sisteminden takip etmekle yükümlüdür. Devamsızlıkları sebebiyle sınava girme hakkı kazanamayan öğrencilerin listesi, sınavlardan önce dersin öğretim elemanı tarafından öğrenci işleri birimine bildirilir, liste öğrenci işleri tarafından ilan edilir.

Öğrenciler, öncelikle başarısız ve tekrarlamak zorunda oldukları dersleri almak zorundadırlar. Dönem/yıl sonu başarı notu o dersten başarılı olmak için gerekli olan notun altında kalan, devamsızlık sınırını aşan ve sınavlara girmeyen öğrenciler bu dersi/dersleri verildiği ilk yarıyıl/yılda tekrarlar.

4. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde lisans eğitim-öğretimine ilişkin ölçme ve değerlendirme faaliyetleri Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği (<https://oidb.mu.edu.tr/tr/yonetmelikler-2912>) ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü müfredatında yer alan derslerin ölçme ve değerlendirme kriterleri ile uygulama esaslarına göre yürütülür. Öğrencilerin teorik, laboratuvar ve uygulama alanlarındaki öğrenme etkinliklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin süreçlerde çoklu ölçme ve değerlendirme yöntemleri (ara sınav, mini klinik sınav, yarıyıl/yılsonu sınavı, mazeret sınavı, bütünleme sınavı, tek ders sınavı, klinik/saha uygulama değerlendirme ve muafiyet sınavı, ödev/proje değerlendirmeleri,) kullanılmaktadır.

Sınavlar: Ara sınav, klinik sınav, olgu temelli değerlendirme, yarıyıl/yılsonu sınavı, mazeret sınavı, bütünleme sınavı, tek ders sınavı, laboratuvar ve klinik uygulama sonu sınavı ve muafiyet sınavından oluşabilir. Bu sınavlar yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü olarak basılı veya elektronik ve/veya uygulamalı olarak yüz yüze, çevrim içi (online) uzaktan senkron veya uzaktan asenkron olarak yapılabilir. Seçmeli veya teorik kuramsal sınavların yapılmasının uygun olmadığı dersler için ölçme-değerlendirme ölçeği belirlenmiş olmak şartı ile proje, ödev, saha çalışması ve benzeri uygulamalar da sınav yerine kullanılabilir. Her yıl eğitim öğretim döneminin başında, her dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından belirlenen etki oranları Eğitim Komisyonuna sunulur, ardından Hemşirelik Bölüm Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurul kararı ile onaylanır ve öğrencilere duyurulur. Dersin yarıyıl/yıl içi sınavlarının ders başarı notuna etkisi; uygulaması bulunmayan derslerde ara sınavın etkisi %40, yarıyıl/yılsonu veya bütünleme sınavının etkisi %60'tır. Hemşirelik alanındaki uygulamalı derslerde ara sınavın etkisi %20, uygulama sınavının etkisi %30, final sınavının etkisi %50'dir. Öğrenciler her yarıyıl açılan ara sınavlara ve/veya dersin öğretim elemanının uygun gördüğü çalışmalara katılmak zorundadırlar.

Sınavlar, akademik takvimde belirtilen tarihler arasında her sınavın günü, yeri, saati ve ne şekilde yapılacağı belirtilmek sureti ile Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve öğrencilere duyurulan sınav takvimine göre yapılır. Fakülte Yönetim Kurulunun onayı olmadan ara, yarıyıl sonu ve bütünleme sınav takviminde değişiklik yapılmaz. Öğrenciler sınav programında belirtilen gün, saat ve yerde öğrenci kimlik belgeleriyle sınava girmek zorundadır. Öğrencinin girmemesi gereken bir sınava girmesi halinde aldığı not iptal edilir. Ara sınav, yarıyıl içi çalışmaları ve yarıyıl sonu

sınavı notları 100 puan üzerinden verilir. Fakülte Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir mazereti olmadan herhangi bir ara sınava, yarıyıl içi çalışmasına, yarıyıl/yıl sonu ve bütünleme sınavına katılmamış olan öğrenci o sınavdan veya o çalışmadan sıfır not almış sayılır.

Ara Sınav: Her ders için yarıyıl/yılda en az bir ara sınav yapılmak koşuluyla sayısı Fakülte Kurulu kararı ile belirlenir. Proje, bitirme ödevi ve seminer dersleri için ara sınav yapılmaz. Ara sınavlara girilmemesi, yarıyıl/yılsonu sınavlarına katılmaya engel değildir.

Yarıyıl/yılsonu sınavı: Yarıyıl/yılsonu sınavları, Fakülte tarafından yazılı olarak ve/veya resmi internet sitesinde ilan edilen yer, tarih ve saatlerde iki haftaya yayılarak yapılır. Öğrencinin bir dersin yarıyıl/yılsonu sınavlarına girebilmesi için, aşağıdaki şartları birlikte yerine getirmesi gerekir;

- Teorik derslerin ve öğretim üyeleri veya elemanları tarafından sınıfta yapılan uygulamaların en az %70'ine katılmış olması
- Laboratuvar, proje, klinik/sahada yapılan uygulamalar ve benzeri yarıyıl içi çalışmalarının en az %80'ine katılmış olması,

Laboratuvar Uygulama Sınavı: Laboratuvar uygulamaları ile mesleki becerilerin kazandırılması ve pekiştirilmesi hedeflenmektedir. Yapılan laboratuvar uygulamalarına göre becerilerin değerlendirilmesi için eğitimciler tarafından literatür doğrultusunda hazırlanmış kontrol listeleri kullanılmaktadır. Kontrol listeleri, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor beceri alanlarını içeren uygulama adımlarını içermektedir.

Klinik Uygulama Sınavı: Klinik/saha uygulaması olan derslerde öğrenme etkinliklerinin ölçümü sürecinde; öğrenciler tarafından hazırlanmış bakım planları, eğitim materyalleri, vaka çalışmaları, sunumlar, literatür sunumları, ödevler, hasta başı değerlendirme, klinik eğitimci değerlendirmesi gibi parametreler kullanılmaktadır. Bu parametreler her derse özgü olarak farklılık göstermekle birlikte dönem başında ilgili dersin öğretim elemanları tarafından öğrencilere duyurulur. Öğrencilerin etkinlikleri her bir uygulamalı derse özgü olarak hazırlanan Klinik/Saha Uygulama Değerlendirme Formları (seminer sunumu, literatür sunumu, bakım planı değerlendirme, profesyonel tutum ve klinik eğitimci değerlendirme, sağlık eğitimi değerlendirme formları vb.) aracılığıyla değerlendirilmektedir.

Hemşirelik uygulamalı derslerinde, uygulama eğitiminde 100 üzerinden en az 60 puan alamayan ve/veya devam şartını yerine getirmeyen öğrenci, uygulamalı eğitimden başarısız sayılarak yarıyıl/yılsonu ve bütünleme sınavlarına alınmaz. Bu öğrenciye (TT) devamsız veya uygulama başarısız (FF) harf notu verilir. Devamsız olan ve/veya uygulamadan başarısız olan öğrenciler dersin öğretim üyesinin bildirimi doğrultusunda Dekanlık onayı ile ilan edilir.

Mazeret Sınavı: Fakülte Yönetim Kurulunca veya Senato tarafından kabul edilen haklı ve geçerli bir sebepten dolayı ara sınava katılamayan öğrenciler için açılan sınavdır. Fakülte Yönetim Kurulu

öğrencinin mazeretini takdire bağlı olarak kabul veya reddedebilir. Zorunlu hallerde veya olağanüstü durumlarda Yükseköğretim Kurulu kararları doğrultusunda mazeret sınavı yapılmasına izin verilen diğer sınavlar için ve belirli bir akademik birimi ilgilendiren konulardaki mazeretler için Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile akademik birimlerin genelini ilgilendiren konulardaki mazeretler için Senato kararı ile mazeret sınavı yapılabilir. Mazeretleri Fakülte Yönetim Kurulunca kabul edilen öğrenciler, sınav haklarını akademik takvimde belirtilen tarihler arasında kullanırlar.

Bütünleme sınavı: Bütünleme sınavları, Fakülte tarafından yazılı olarak ve/veya resmi internet sitesinde ilan edilen yer, tarih ve saatlerde yapılır. Bütünleme sınavından alınan puan yarıyıl/yılsonu sınavı puanı olarak değerlendirilir.

Tek ders sınavı: Kayıtlı olduğu diploma programından mezun olması için tek dersten başarısız durumda olan öğrenciler için dersin yarıyılık ya da yıllık olmasına bakılmaksızın bütünleme sınavlarının bitiş tarihinden itibaren 15 (on beş) iş günü içerisinde yapılan sınavdır. Daha önce alınmamış bir ders veya devamsızlıktan kalınan bir ders için tek ders sınavına girilemez. Üniversitemizin Uygulamalı Eğitim Yönergesi Madde 16 (6) gereğince uygulamalı derslerde tek ders sınav hakkı verilmez.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde yüz yüze ve çevrim içi derslerde hazırlanan proje/bakım planı ödevlerinde intihal (benzerlik) oranı bakılır. Değerlendirmeler aşağıda belirtilen ilkelere uygun olarak yapılmaktadır.

- İntihal Tespit Programı Raporu, Üniversite Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından kullanıma sunulan İntihal Tespit Programı üzerinden alınır.
- İntihal Tespit Programı Raporu dersin sorumlu öğretim üyesi tarafından, ödevin Kapak Sayfası, Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan kısmının tek bir dosya olarak intihal tespit programına yüklenmesi ile alınır. Programa yükleme yapılırken Dosya Başlığı olarak proje başlığının tamamı, Yazar Adı olarak öğrencinin, grup çalışması ise grup liderinin adı, Yazar Soyadı olarak öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.

4.1. Sınavların Uygulanmasına İlişkin Hususlar

Sınav takvimi fakülte web sayfasında ilan edilerek öğrencilerle paylaşılmaktadır. İlgili süre, puanlama gibi açıklamalar sınav formunda belirtilir. Sınav başlamadan önce dersin öğretim elemanı tarafından sınavın işleyişi, sınavın süresi, puanlama ilkeleri, öğrenci sorumlulukları, sınav itirazları ve etik kurallar konusunda öğrencilere açık ve net bilgilendirme yapılır. Sınava giren öğrenciler, soruların yanıtları ile ilgili alanları doğru ve eksiksiz olarak doldurmaktan sorumludur. Öğrencilerin sınav ile ilgili açık kaynakları ve birbirleri ile bilgi aktarımını sağlayacak iletişim araçlarını (akıllı telefon, bilgisayar vb) kullanmaları durumunda kopya çekme işlemi değerlendirmesi yapılır.

Her türlü sınav, uygulama, laboratuvar, ev ödevi, yarıyıl içi proje ve benzeri diğer

çalışmalarda; kopya çeken, kopya çekme girişimde bulunan ve kopya çekilmesine yardım eden veya ilgili evrakın incelenmesinden kopya çektiği sonradan anlaşılan bir öğrenci, o sınav ya da çalışmadan sıfır not almış sayılır. Sınav sırasında her ne şekilde olursa olsun sınavın genel düzenini bozan öğrenciler, sınav salonundan çıkarılır ve o sınavdan sıfır not almış sayılırlar. Öğrenciler hakkında, ayrıca 18.8.2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği Hükümlerine göre işlem yapılır. Sınavın ilk 15 dakikasında hiçbir öğrenci sınav salonundan çıkamaz. Sınavın ilk 15 dakikasıdan sonra hiçbir öğrenci sınava kabul edilmez.

Sınavı yapan öğretim elemanı sınav tarihini takip eden yedi (7) iş günü içerisinde sınav sonuçlarını ilan eder. Öğrenciler sınav sonuçlarına, sonuçların ilanından itibaren üç (3) iş günü içinde Dekanlığa dilekçe vererek itiraz edilebilir. İtiraz üzerine sınav kâğıdı dersin öğretim elemanı tarafından, konunun kendisine bildirilmesinden itibaren en geç üç (3) iş günü içinde incelenir, sonuç yazılı ve gerekçeli olarak öğrenci işleri birimine bildirilir. Not değişikliği Yönetim Kurulu kararı ile öğrenci işleri birimi tarafından yapılır.

5. EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim-öğretim sürecinin değerlendirilmesi; ders değerlendirme anketleri (Ders Değerlendirme Anketi: Teorik, Laboratuvar, Klinik Uygulama, Eğitimci) aracılığı ile yürütülür. Ders değerlendirme anketleri her eğitim-öğretim döneminin sonunda son derste öğrencilere dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından çevirim içi uygulamalar ile gönderilir ve derslere ait öğrencilerin görüşleri değerlendirilir. Öğrenciler tarafından doldurulan anketlerin analiz sonuçları dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından rapor olarak hazırlanır.

6. DANIŞMANLIK FAALİYETLERİ

Bölümümüzde akademik danışmanlık faaliyetleri, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 37. maddesi ile Üniversite Senatosu ve Eğitim Komisyonu kararları doğrultusunda hazırlanan Akademik Danışmanlık El Kitabı (https://danismanlik.mu.edu.tr/Newfiles/1629/Content/Akademik%20Danismanliklar%20ve%20Ogrenci%20Hizmet%20Birimleri%2024_06_2021.pdf) kapsamında yürütülmektedir. Bölümümüze kayıt yaptıran her öğrenciye ilk senesinden itibaren Hemşirelik Bölüm Kurulu kararı ile akademik danışman olarak bir öğretim elemanı atanır. Her tür akademik konu ile ilgili öğrencilerin ilk danıştıkları kişi danışman öğretim elemanıdır.

Danışman, danışmanı olduğu öğrencilerini üniversite eğitiminin ve uzmanlık alanının sağladığı akademik ve profesyonel deneyimlerle ilgili olarak bilgilendirir, onlara yol göstererek fikirlerini paylaşır. Akademik danışman, lisans döneminde öğrencilerin hangi dersleri seçeceği, alttan ve üstten alacakları derslerin takibini nasıl yapacağı, kredi hesaplamaları, seçmeli ders seçimi vb. konularda danışmanlık yapar. Ders kayıt döneminde ÖBS üzerinden öğrencilerin alması gereken dersler öğrenciler tarafından seçilir ve danışmanları tarafından kontrol edilerek sistem üzerinde onaylanır. Danışmanlık görevi yürüten öğretim elemanları yükseköğretime ve üniversiteye ilişkin tüm mevzuatla birlikte birimlerin öğrencilerle ilgili aldıkları kararları ve gerçekleştirilen uygulamaları takip ederek öğrencileri bilgilendirir. Yapılan danışmanlık görüşmelerine ilişkin bilgiler Hemşirelik Bölümü “Akademik Danışmanlık Öğrenci Bilgi Formu”, “Akademik Danışman Toplantı Tutanak Formu” “Akademik Danışmanlık Uygulama Formu” aracılığıyla kayıtedilmektedir. Akademik danışmanlar tarafından öğrencilerle yapılan grup toplantılarında; öğrencilere iletilmesi gereken duyurular, planlamalar, öğrencilerin talepleri doğrultusunda gündeme alınan konular, eğitim-öğretim süreçlerine ilişkin talep ve şikayetler ile mesleki ve kariyer gelişimlerine ilişkin konular görüşülür. Bireysel görüşme talep eden öğrencilerle yapılan görüşmelerde öğrencinin akademik başarı ve mesleki kariyer planı görüşülür. Öğrencinin yıllara göre başarı durumu ve bunu etkileyen faktörler izlenir.

7. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ EĞİTİM ÖĞRETİM PROGRAMI

Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans Eğitim Planı kapsamında yer alan tüm derslerin ders içeriklerine fakülte web sayfamız (<https://sbf.mu.edu.tr/tr/ders-mufredatlari-658>) ve Hemşirelik Bölümü web sayfamız 8 <https://hemsirelikb.mu.edu.tr/tr/guncel-mufredat-6737>) üzerinden erişebilirsiniz.

I. YARIYIL

Ders Kodu	Ders Adı	Sınıf	Yarıyıl	TÜRÜ	T	U	L	AKTS
ATB1801	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi I	1	1	Z	2	0	0	2
TDB1801	Türk Dili I	1	1	Z	2	0	0	2
ENF1805	Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı	1	1	Z	3	0	0	3
HMB1001	Anatomi	1	1	Z	2	0	2	5
HMB1003	Hemşirelikte Kişilerarası İlişkiler	1	1	Z	2	0	0	2
HMB1005	Biyokimya	1	1	Z	2	0	0	2
HMB1007	Hemşirelik Tarihi Kavram ve İlkeleri	1	1	Z	2	0	0	2
HMB1009	Fizyoloji	1	1	Z	3	0	0	3
YDB1811	İngilizce I *	1	1	Z/S	3	0	0	3
YDB1813	Almanca I *	1	1	Z/S	3	0	0	3
YDB1815	Fransızca I *	1	1	Z/S	3	0	0	3
Bölüm İçi Seçmeli (BİS) Bir Ders Seçilecek								3
HMB1501	Histoloji	1	1	S	2	0	0	3
HMB1503	Embriyoloji	1	1	S	2	0	0	3
HMB1505	Hemşirelik Bilişimi	1	1	S	2	0	0	3
HMB1507	Psikoloji	1	1	S	2	0	0	3
İSG1901	İş Sağlığı ve Güvenliği	1	1	S	2	0	0	3
Bölüm Dışı Seçmeli (BDS) Bir Ders Seçilecek								3
TOPLAM								30
II.YARIYIL								
ATB1802	Atatürk İlkeleri ve İnk. Tarihi II	1	2	Z	2	0	0	2
TDB1802	Türk Dili II	1	2	Z	2	0	0	2
HMB1002	Hemşirelik Esasları	1	2	Z	4	8	4	10
HMB1004	Mikrobiyoloji ve Parazitoloji	1	2	Z	2	0	0	2
HMB1006	Farmakoloji	1	2	Z	2	0	0	2
YDB1812	İngilizce II *	1	2	Z/S	3	0	0	3
YDB1814	Almanca II *	1	2	Z/S	3	0	0	3
YDB1816	Fransızca II *	1	2	Z/S	3	0	0	3
Bölüm İçi Seçmeli (BİS) Üç Ders Seçilecek								9
HMB1502	Sağlığı Geliştirme	1	2	S	2	0	0	3
HMB1504	Duygu Yönetimi ve Özgüven	1	2	S	2	0	0	3
HMB1506	Çevre Sağlığı Eğitimi	1	2	S	2	0	0	3
HMB1508	Beslenme İlkeleri	1	2	S	2	0	0	3
HMB1510	Hemşirelik Süreci	1	2	S	2	0	0	3
HMB1512	Girişkenlik Eğitimi	1	2	S	2	0	0	3
HMB1514	Hasta ve Çalışan Güvenliği	1	2	S	2	0	0	3
HMB1516	Sağlık Psikolojisi	1	2	S	2	0	0	3
ÖZE1902	İşaret Dili	1	2	S	2	0	0	3
TOPLAM								30
III.YARIYIL								
HMB2001	İç Hastalıkları Hemşireliği**	2	3	Z	4	8	0	9
HMB2003	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği**	2	3	Z	4	8	0	9
YDB2811	İngilizce III *	2	3	Z/S	3	0	0	3
YDB2813	Almanca III *	2	3	Z/S	3	0	0	3
YDB2815	Fransızca III *	2	3	Z/S	3	0	0	3
Bölüm İçi Seçmeli (BİS) Üç Ders Seçilecek								9
HMB2501	Kültürlerarası Hemşirelik	2	3	S	2	0	0	3
HMB2503	Sağlık Hukuku ve Hemşirelik	2	3	S	2	0	0	3
HMB2505	Sağlığın Değerlendirilmesi	2	3	S	2	0	0	3
HMB2507	İnsan Kaynakları ve Kariyer Yönetimi	2	3	S	2	0	0	3
HMB2509	Hemşirelikte Etik	2	3	S	2	0	0	3
HMB2511	Bakım Modelleri	2	3	S	2	0	0	3
HMB2513	Enfeksiyon Kontrol Hemşireliği	2	3	S	2	0	0	3
HMB2515	Palyatif Bakım ve Hemşirelik	2	3	S	2	0	0	3
HMB2517	Patoloji	2	3	S	2	0	0	3

VII.YARIYIL								
HMB4001	Hemşirelik Bakım Yönetimi I***	4	7	Z	1	31	0	27
Bölüm İçi Seçmeli (BİS) Bir Ders Seçilecek								3
HMB4501	Hemşirelikte Liderlik	4	7	S	2	0	0	3
HMB4503	Bireysel Gelişim ve Sosyal Sorumluluk	4	7	S	2	0	0	3
YDB4923	Mesleki İngilizce I	4	7	S	2	0	0	3
TOPLAM								30
VIII.YARIYIL								
HMB4002	Hemşirelik Bakım Yönetimi II***	4	8	Z	1	31	0	27
Bölüm İçi Seçmeli (BİS) Bir Ders Seçilecek								3
HMB4502	İş Yeri Hemşireliği	4	8	S	2	0	0	3
HMB4504	Hemşirelikte İnovasyon	4	8	S	2	0	0	3
YDB4924	Mesleki İngilizce II	4	8	S	2	0	0	3
TOPLAM								30

Fakülte Kurulunun 03/06/2024 tarih ve 46/1 sayılı kararı

Ün.Senatosunun 25/07/2024 tarih ve 686/6 sayılı kararı

NOTLAR:

AKTS TABLOSU				
Yarıyılar	Zorunlu	BİS	BDS	TOPLAM
I.YY	24	3	3	30
II.YY	21	9	0	30
III.YY	21	9	0	30
IV.YY	21	9	0	30
V.YY	21	6	3	30
VI.YY	18	6	6	30
VII.YY	27	3	0	30
VIII.YY	27	3	0	30
TOPLAM	180	48	12	240

* Derslerden birini almak zorunludur.

** İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği derslerini almak için Hemşirelik Esasları dersini almış, devam şartını yerine getirmiş ve başarılı olmak zorunludur.

*** Hemşirelik Bakım Yönetimi I ve Hemşirelik Bakım Yönetimi II dersini almak için İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Öğretim ve Hemşirelikte Yönetim derslerini almış, devam şartını yerine getirmiş ve başarılı olmak zorunludur

**** Eğitim Öğretim Programında yer alan Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ve Halk Sağlığı Hemşireliği, Hemşirelikte Öğretim ve Hemşirelikte Yönetim, Hemşirelik Bakım Yönetimi I ve Hemşirelik Bakım Yönetimi II derslerin tekrarı (TT, FF, FD ve Yükseltme amacıyla) alındığında dersin teorisine ve uygulamasına devam şartı zorunludur.

***** Bölümden mezun olacak öğrencinin minimum AKTS'si 240 olmalıdır.

***** Bölüm dışı seçmeli ders (BDS) açılmadığı durumlarda, bölüm dışı seçmeli ders yerine bölüm içi seçmeli ders (BIS) alınabilir.

8. 2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI AKADEMİK TAKVİMİ (GÜZ YARIYILI)

T.C. MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ 2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ÖN LİSANS VE LİSANS PROGRAMLARI (DİŞ HEKİMLİĞİ VE TIP FAKÜLTELERİ HARİÇ) AKADEMİK TAKVİMİ	
GÜZ YARIYILI	
Genel Not Ortalaması ile Yatay Geçiş Başvuruları	27 Temmuz-14 Ağustos 2026
Özel Öğrenci Başvuruları	24 Ağustos-04 Eylül 2026
Genel Not Ortalaması ile Yatay Geçiş Başvuru Sonuçlarının İlanı	24 Ağustos 2026
Uluslararası Öğrenci Kayıtları	31 Ağustos-04 Eylül 2026
Yatay Geçiş Sonuçlarına İtiraz Tarihleri	25-26 Ağustos 2026
Çift Anadal ve Yan Dal Kontenjanlarının ve Başvuru Koşullarının İlanı	28 Ağustos 2026
e-Devlet Üzerinden Yeni Öğrenci Kayıtları	24-26 Ağustos 2026
Yüz Yüze Yeni Öğrenci Kaydı ve İlk Kayıt Evraklarının Teslimi	24-28 Ağustos 2026
Azami Öğrenim Süresini Dolduran Öğrenciler için Birinci Ek Sınav Hakkı	31 Ağustos-04 Eylül 2026
Azami Öğrenim Süresini Dolduran Öğrenciler için İkinci Ek Sınav Hakkı	14-18 Eylül 2026
Tek Ders Sınavı Başvuruları	21-25 Eylül 2026
Tek Ders Sınavı	30 Eylül 2026
Yatay Geçiş Asıl Aday Öğrenci Kayıtları	31 Ağustos-02 Eylül 2026
Çift Anadal ve Yan Dal Başvuruları	31 Ağustos-08 Eylül 2026
Kayıt Yenileme ve Ders Kayıtları	07-11 Eylül 2026
Yatay Geçiş Yedek Aday Öğrenci Kayıtları	03-04 Eylül 2026
Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı/ Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersleri Muafiyet Sınavı	10 Eylül 2026
Türk Dili Dersi Muafiyet Sınavı	10 Eylül 2026
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Dersi Muafiyet Sınavı	11 Eylül 2026
Ortak Zorunlu Yabancı Dil Der.(Alm.Fr.İng.Rusça,Latince) Muafiyet Sınavı	11 Eylül 2026
Derslerin Başlaması	14 Eylül 2026
Ders Değiştirme ve Bırakma	14-18 Eylül 2026
Önceki Öğrenim Tanınma Başvuruları	31 Ağustos-11 Eylül 2026
Çift Anadal ve Yan Dal Başvuru Sonuçlarının İlanı	14 Eylül 2026
Uluslararası Öğrenci Ek Yerleştirme Başvuruları	21-23 Eylül 2026
Çift Anadal ve Yan Dal Kayıtları	15-18 Eylül 2026
Uluslararası Öğrenci Ek Yerleştirme Kayıtları	19-21 Ekim 2026
Ara Sınav Notlarının Son İlan Tarihi	21 Aralık 2026
Derslerin Sonu	25 Aralık 2026
Öğrenci Sosyal Etkinlik Belgesi Son Başvuru Tarihi	25 Aralık 2026
Yarıyıl Sonu Sınavları	28 Aralık 2026-08 Ocak 2027
Yarıyıl Sonu Notlarının Son Teslim Tarihi	11 Ocak 2027
Bütünleme Sınavları	14-20 Ocak 2027
Yarıyıl Tatili	21 Ocak 2027
Bütünleme Sınavları Notlarının Son Teslim Tarihi	23 Ocak 2027
BAHAR YARIYILI	
Genel Not Ortalaması ile Yatay Geçiş Başvuruları	11-25 Ocak 2027
Özel Öğrenci Başvuruları	11-25 Ocak 2027
Genel Not Ortalaması ile Yatay Geçiş Başvuru Sonuçlarının İlanı	29 Ocak 2027
Yatay Geçiş Asıl Aday Öğrenci Kayıtları	01-03 Şubat 2027
Kayıt Yenileme ve Ders Kayıtları	01-05 Şubat 2027
Yatay Geçiş Yedek Aday Öğrenci Kayıtları	04-05 Şubat 2027
Azami Öğrenim Süresini Dolduran Öğrenciler için Birinci Ek Sınav Hakkı	25-29 Ocak 2027
Azami Öğrenim Süresini Dolduran Öğrenciler için İkinci Ek Sınav Hakkı	08-12 Şubat 2027
Derslerin Başlaması	08 Şubat 2027
Ders Değiştirme ve Bırakma	08-12 Şubat 2027
Bahar Yarıyılında Yatay Geçiş Yapan Öğrencilerin Önceki Öğrenim Tanınma	08-12 Şubat 2027

Başvuruları	
Tek Ders Sınavı Başvuruları	15-19 Şubat 2027
Tek Ders Sınavı	24 Şubat 2027
Derslerin Sonu	28 Mayıs 2027
Öğrenci Sosyal Etkinlik Belgesi Son Başvuru Tarihi	28 Mayıs 2027
Ara Sınav Notlarının Son İlan Tarihi	24 Mayıs 2027
Yarıyıl Sonu Sınavları	31 Mayıs-11 Haziran 2027
2027-2028 Eğitim-Öğretim Yılı için Uluslararası Öğrenci Tercih Başvuruları	26 Nisan-14 Mayıs 2027
Yarıyıl Sonu Notlarının Son Teslim Tarihi	14 Haziran 2027
Bütünleme Sınavları	16-22 Haziran 2027



SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ
DERS PROGRAMI ve DERS BİLGİ
PAKETLERİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ

BİRİNCİ SINIF
DERS PROGRAMI VE
DERS BİLGİ PAKETİ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜZ YARIYILI
BİRİNCİ SINIF DERS PROGRAMI

DERS SAATİ YÜZ YÜZE	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA
08.30-09.20	HMB1005 Biyokimya (T) (Prof.Dr.Hüseyin SÜZEK) (B03)		ENF 1805 Temel Bilg Teknolojisi Kullanımı (SENKRON-CANLI) ŞB:05.2 (SAAT:08:30-10:20-üç ders saati) Öğr.Gör.Ercüment GÜVENÇ		İSG1901 İş Sağ. ve Güvenliği (T) (Öğr.Gör. Yasin PELİT) (SENKRON-CANLI) (Tüm Hemşirelik 1. Sınıf Öğrencileri Alacak)BDS
09.30-10.20					
10.30-11.20	HMB1505 Hemşirelik Bilişimi (T) (Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TULU) Z03 BİS (K-65)	HMB1009 Fizyoloji (T) (Dr.Öğ.Üyesi Oktay KURU) (Z01)	TDB 1801 Türk Dili-I (T) Öğr.Gör.Selda KARACA (Z02) ŞB:122	HMB1001 Anatomi (L) (Dr.Öğr.Üyesi Hasan TETİKER) (Z-02)	
11.30-12.20					
13.30-14.20	HMB1001 Anatomi (T) (Dr.Öğr.Üyesi Hasan TETİKER) (B01)	HMB1003 Hem. Kişilerarası İlişkiler (T) (Prof.Dr.Nezihe B. UĞURLU) (B01)	HMB1507 Psikoloji (T) (Dr.Öğr.Üyesi Havva AKPINAR) (205) BİS+BDS (K-65+30)	HMB1007 Hem. Tarihi Kav. ve İlkeleri (T) (Doç.Dr.Fatma BİRGİLİ) (101)	YDB 1811 İngilizce I Öğr. Gör.Dr. Hüseyin YÜCEL (ŞB:07)(ASENKRON) (SAAT:13:30-15:20-üç ders saati)
14.30-15.20					
15.30-16.20				ATB1801 Atatürk İlkeleri ve İnkılapTarihi I (T) (Öğr.Gör. Bilgi TAŞKIRAN) (Şb: 38) (101)	
16.30-17.20					

NOT: MAVİ RENKLE GÖSTERİLEN DERSLER UZAKTAN EĞİTİM İLE VERİLMEKTEDİR.

NOT: KIRMIZI RENKLE GÖSTERİLEN DERS KONTENJANLARI DİĞER BÖLÜMLER İÇİN "BDS" KONTENJANIDIR, BÖLÜM ÖĞRENCİSİ BÖLÜM DERSİNİ "BDS" OLARAK ALAMAZ.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Anatomi	HMB1001	I	2+0+2	5	5

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Hemşirelik öğrencilerinin insan vücudunun normal anatomik yapısını, organ ve sistemlerin birbiriyle olan komşuluk ilişkilerini teorik ve pratik olarak kavramalarını sağlamaktır. Öğrencilerin edindikleri bu yapısal bilgileri ve anatomik terminolojiyi; hastaya yapılacak fiziksel muayene, enjeksiyon, kateterizasyon gibi klinik hemşirelik girişimlerinde güvenli, doğru ve bilinçli bir şekilde uygulamaya aktarabilmelerini hedeflemektedir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsel terimleri tanımlayarak mesleki iletişimde ve hasta kayıtlarında doğru şekilde kullanır. 2. Hareket, dolaşım, solunum, sindirim, boşaltım, sinir, endokrin, üreme ve duyu sistemlerini oluşturan organların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar. 3. Anatomi laboratuvarında insan kadavrası, maket, model ve atlaslar üzerinde kemik, kas, damar, sinir ve organların yerlerini doğru şekilde tespit eder. 4. İntramüsküler, intravenöz ve subkutan enjeksiyon uygulamalarında kullanılan anatomik referans noktalarını ve korunması gereken major damar-sinir paketlerini hatasız gösterir. 5. Üriner kateterizasyon), nazo-gastrik tüp uygulaması ve entübasyon gibi invaziv işlemlerde geçilen anatomik hatları ve bu yapıların oryantasyonunu tanımlar. 6. Sistemlerin normal anatomik yapıları ile hemşirelik bakımında sık karşılaşılan temel patolojiler (fitiklar, felçler vb.) arasında klinik bağ kurar.
Klinik Uygulama Hedefleri	1. Enjeksiyonlar için kullanılan kas civarındaki kemik referans noktalarını hasta üzerinde doğru şekilde palpe ederek siyatik sinir, radial sinir ve büyük damar yaralanmalarını önler. 2. İntravenöz kateterizasyon, kan alma ve kan gazı takibi işlemlerinde; kolda ve bacakta yüzeysel ven seyrini analiz ederek uygun ponksiyon bölgesini seçer. 3. Üriner kateter uygulamasında kadın ve erkek üretra anatomisinin uzunluk, kıvrım ve sfinkter farklarını gözeterek; nazo-gastrik tüp uygulamasında ise burun-yutak-özofagus hattını izleyerek travmasız işlem yapar. 4. Göğüs kafesi ve batin kadrantlarındaki yüzeysel anatomik hatları kullanarak; kalp, akciğer ve bağırsak seslerinin oskültasyonunu doğru odak noktalarından gerçekleştirir

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	5. Oksijen maskesi, aspirasyon ve endotrakeal entübasyon gibi işlemlerde üst solunum yollarının anatomik eksenini doğru pozisyona getirerek hava yolu açıklığını sağlar. 6. Uzun süre yatan hastalarda sakrum, trokanter majör, topuk ve skapula gibi kemik çıkıntılarının üzerindeki doku perfüzyonunu anatomik olarak değerlendirerek yatak yarası riskini minimize edecek pozisyonlandırmaları yapar. 7. Kardiyovasküler değerlendirmede temporal, karotis, brakiyal, radial, femoral, popliteal, posterior tibial ve dorsalis pedis arterlerinin anatomik lokalizasyonlarını eliyle bularak periferik nabız kalitesini ve doku beslenmesini izler. 8. Cerrahi operasyonlar sonrasında batın, göğüs veya ekstremitelerdeki insizyon ve dren yerleşimlerinin, altındaki derin anatomik yapılarla (organlar, majör damarlar) ilişkisini bilerek drenaj takibini ve pansumanı güvenle yönetir.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Hasan TETİKER
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Hasan TETİKER 0252 211 4841 hasantetiker@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 13.30-15.20 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Yüz yüze, Perşembe günü 10.30-12.20 Tıp Fakültesi Binası, Anatomi Laboratuvarı eğitim ve diseksiyon salonları.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Ders Konuları	1. Anatomiye giriş, anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsele terimler 2. Kemik doku genel bilgileri, Ekstremiteler kemikleri. 3. Kafatası ve omurga kemikleri. 4. Eklem bilimi ve büyük eklemler. 5. Kas genel bilgileri, baş, boyun ve gövde kasları. 6. Ekstremiteler kasları ve hemşirelikte klinik önemi (enjeksiyon bölgeleri) 7. Dolaşım sistemi damarları (arterler ve venler), lenfatik sistem anatomisi. 8. Üst ve alt solunum yolları anatomisi, Ara sınav 9. Sindirim kanalı organları 10.Sindirime yardımcı organ ve bezler (karaciğer, safra kesesi, pankreas) 11.Boşaltım sistemi anatomisi 12. Erkek ve kadın genital organları 13.Sinir sistemi 14. Endokrin sistem 15.Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Yasin Arifoğlu. Sağlık Bilimleri İçin Her Yönüyle Genel Anatomi. İstanbul Tıp Kitabevleri 2. Mehmet Yıldırım. Resimli SistematiK Anatomi. Nobel Tıp Kitabevleri

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	3. Keith L. Moore, Arthur F. Dalley, Anne M. R. Agur. Kliniğe yönelik anatomi. Güneş Tıp Kitabevleri 4. Tıbbi Terminoloji (Sağlık Bilimleri İçin) 5. Frank H. Netter. Netter (Çeviri Editörü: Prof. Dr. Meserret Cumhur). İnsan Anatomisi Atlası. Güneş Tıp Kitabevleri 6. Friedrich Paulsen, Jens Waschke (Türkçe Çeviri). Sobotta İnsan Anatomisi Atlası. Beta Tıp Kitabevi / Elsevier 7. Nermin Gürhan, Ülkü Görgülü Polat, Berna Eren Fidancı (Çeviri Ed) (2019) Hemşirelik Tanıları El Kitabı Bakım Planlamasında Kanıta Dayalı Rehber. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama-%80

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Anatomiye giriş, anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsel terimler	1	4		
Kemik doku genel bilgileri, Ekstremiteler kemikleri	4	16		
Kafatası ve omurga kemikleri	4	16		
Eklemler bilimi ve büyük eklemler	4	16		
Kas genel bilgileri, baş, boyun ve gövde kasları	4	16		
Ekstremiteler kasları ve hemşirelikte klinik önemi (enjeksiyon bölgeleri)	4	16		
Dolaşım sistemi damarları (arterler ve venler), lenfatik sistem anatomisi	4	16		
Üst ve alt solunum yolları anatomisi			3	12
Sindirim kanalı organları			3	12
Sindirime yardımcı organ ve bezler (karaciğer, safra kesesi, pankreas)			3	12
Boşaltım sistemi anatomisi			4	16
Erkek ve kadın genital organları			4	16
Sinir sistemi			4	16
Endokrin sistem			4	16
Toplam		100		100



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	4	4	3	4	2	4	3	4
DÖÇ1	4	4	3	3	3	2	3	1	4
DÖÇ2	4	4	4	4	3	2	4	1	4
DÖÇ3	4	4	4	4	3	2	4	2	4
DÖÇ4	4	4	4	4	3	2	4	1	4
DÖÇ5	4	4	3	4	3	2	4	2	4
DÖÇ6	4	4	3	4	3	2	4	2	4

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5	DÖÇ6
Anatomiye giriş, anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsel terimler	X					
Kemik doku genel bilgileri, Ekstremiteler kemikleri	X	X	X	X	X	X
Kafatası ve omurga kemikleri	X	X	X	X	X	X
Eklem bilimi ve büyük eklemler	X	X	X	X	X	X
Kas genel bilgileri, baş, boyun ve gövde kasları	X	X	X	X	X	X
Ekstremiteler kasları ve hemşirelikte klinik önemi (enjeksiyon bölgeleri)	X	X	X	X	X	X
Dolaşım sistemi damarları (arterler ve venler), lenfatik sistem anatomisi	X	X	X	X	X	X
Üst ve alt solunum yolları anatomisi	X	X	X	X	X	X
Sindirim kanalı organları	X	X	X	X	X	X
Sindirime yardımcı organ ve bezler (karaciğer, safra kesesi, pankreas)	X	X	X	X	X	X
Boşaltım sistemi anatomisi	X	X	X	X	X	X
Erkek ve kadın genital organları	X	X	X	X	X	X
Sinir sistemi	X	X	X	X	X	X
Endokrin sistem	X	X	X	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	<u>13.30-15.20</u> Anatomiye giriş, anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsel terimler SBF Amfi	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Anatomik eksen ve düzlemlerin maket üzerinde gösterimi, tıbbi terminoloji uygulamaları	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	Anatomik duruş, düzlemler, eksenler ve yönsel terimleri tanımlayarak mesleki iletişimde ve hasta kayıtlarında doğru şekilde kullanır.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
2	<u>13.30-15.20</u> Kemik doku genel bilgileri, Ekstremiteler kemikleri SBF Amfi	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Ekstremiteler kemikleri, omuz, dirsek, kalça ve diz eklemi modellerinin çalışılması.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	Hareket sistemini oluşturan yapıların makroskobik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar -Anatomi laboratuvarında maket, model ve atlaslar üzerinde kemik yerlerini doğru şekilde tespit eder. -Enjeksiyonlar için kullanılan kas civarındaki kemik referans noktalarını hasta üzerinde doğru şekilde palpe ederek siyatik sinir, radial sinir ve büyük damar yaralanmalarını öner	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

3	13.30-15.20 Kafatası ve omurga kemikleri <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Kafatası, vertebra, sternum ve kosta kemiklerinin incelenmesi	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Hareket sistemini oluşturan yapıların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
4	13.30-15.20 Eklem bilimi ve büyük eklemler <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Ekstremitte kemikleri, omuz, dirsek, kalça ve diz eklemi modellerinin çalışılması.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Hareket sistemini oluşturan yapıların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
5	13.30-15.20 Kas genel bilgileri, baş, boyun ve gövde kasları <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Gövde maketinde ve kadavrada solunum kasları ve yüzeysel sırt/göğüs kaslarının tespiti.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Hareket sistemini oluşturan yapıların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
6	13.30-15.20 Ekstremitte kasları ve hemşirelikte klinik önemi (enjeksiyon bölgeleri) <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Deltoid, gluteal bölge (im enjeksiyon alanları) ve uyluk kaslarının maket ve kadavra üzerinde gösterimi	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	-Anatomi laboratuvarında insan kadavrası, maket, model ve atlaslar üzerinde kemik, kas, damar, sinir ve organların yerlerini doğru şekilde tespit eder. -İntramüsküler, intravenöz ve subkutan enjeksiyon uygulamalarında kullanılan anatomik referans	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

				noktalarını ve korunması gereken major damar-sinir paketlerini hatasız gösterir		
7	<u>13.30-15.20</u> Dolaşım sistemi damarları (arterler ve venler), lenfatik sistem anatomisi <u>SBF Amfi</u>	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Kalp modeli üzerinde atrium, ventrikül, kapaklar ve kalbi besleyen koroner damarların incelenmesi Nabız noktaları, kan alma ve IV kateterizasyon için kullanılan üst/alt ekstremitelerinin maket/atlas üzerinde tespiti.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	-İntravenöz kateterizasyon, kan alma ve kan gazı takibi işlemlerinde; kolda ve bacakta yüzeysel ven seyrini analiz ederek uygun ponksiyon bölgesini seçer.	Ara sınav Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
8	<u>13.30-15.20</u> Üst ve alt solunum yolları anatomisi Ara sınav <u>SBF Amfi</u>	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Solunum sistemi maketleri, akciğer lobları ve entübasyon/oksijen maskesi için anatomik hatların incelenmesi.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Solunum sistemini oluşturan organların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
9	<u>13.30-15.20</u> Sindirim kanalı organları <u>SBF Amfi</u>	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Sindirim sistemi maketi, nazo-gastrik tüp hattı ve batin kadrantlarının (muayene bölgeleri) analizi	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Sindirim sistemini oluşturan organların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

10	13.30-15.20 Sindirime yardımcı organ ve bezler (karaciğer, safra kesesi, pankreas) <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Karaciğer, pankreas modelleri ve kadavrada batin içi organ komşuluklarının incelenmesi.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Sindirim sistemini oluşturan organların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
11	13.30-15.20 Boşaltım sistemi anatomisi <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Böbrek kesitleri, mesane yapısı ve kadın/erkek üretra farklarının (sonda/kateterizasyon odaklı) maket üzerinde gösterimi.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Üriner kateterizasyon uygulaması işleminde geçilen anatomik hatları ve bu yapıların oryantasyonunu tanımlar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
12	13.30-15.20 Erkek ve kadın genital organları <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Pelvis maketleri üzerinde iç ve dış genital organların, komşu mesane ve rektum ile ilişkilerinin incelenmesi.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Üreme sistemini oluşturan organların makroskopik yapılarını ve komşuluk ilişkilerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
13	13.30-15.20 Sinir sistemi <u>SBF Amfi</u>	10.30-12.20 Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Beyin ve medulla spinalis modelleri, dermatom alanları ve enjeksiyonda korunması gereken büyük sinirlerin (n. ischiadicus, n. radialis) tespiti.	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	--Sistemlerin normal anatomik yapıları ile hemşirelik bakımında sık karşılaşılan temel patolojiler arasında klinik bağ kurar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

14	<u>13.30-15.20</u> Endokrin sistem, <u>SBF Amfi</u>	<u>10.30-12.20</u> Tıp Fak. Anatomi Laboratuvarı Aktivite Endokrin bezlerin yerleşimi ile göz ve kulak maketlerinin incelenmesi, genel dönem tekrarı	Dersin uygulaması bulunmamaktadır	- Sistemlerin normal anatomik yapıları ile hemşirelik bakımında sık karşılaşılan temel patolojiler arasında klinik bağ kurar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Vaka Tartışması, Maket/Model, Kemik, Kadavra üzerinden uygulama, youtube kanalı (enanatomilab)	Doç.Dr. Hasan TETİKER
15	<u>13.30-15.20</u> Ders Değerlendirme <u>SBF Amfi</u>		Dersin uygulaması bulunmamaktadır	Ders değerlendirme anketinin doldurulması		Doç.Dr. Hasan TETİKER

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelikte Kişilerarası İlişkiler	HMB1003	I	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders, öğrencilerin insan davranışları ve ilişkileri hakkında bilgi sahibi olarak gerek kişisel gerekse mesleki yaşamlarında başarılı, üretken, mutlu ve doyumlu olabilmeleri için gerekli ilke, yöntem ve teknikleri vererek istenilen davranışları geliştirebilmelerini amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Etkili iletişimle ilgili kavramları açıklar. 2. Etkili iletişim becerileri bilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma görsel sunum, rol oynama grup çalışması, vaka analizi
Dersin Ön Koşulları	Derste ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu 0252 211 1795 nugurlu@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 13:30-15:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersi klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	- İletişim ve İletişim Türleri - Kişilerarası İletişim Çatışmaları - Empati - Etkin Dinleme - İletişim Engelleri - Kendini Açma Becerileri - Çatışmalarla Etkili Biçimde Baş Etme - Ara Sınav - İlişkide Yaşanan Durumlar ve Başa Çıkma - Özel Durumlarda İletişim - Transaksiyonel Analiz - Kişilik ve Kişilik Gelişimi - Sağlık Hizmetlerinde Ekip İlişkileri - Danışmanlık - Ders Değerlendirme

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Ders Kaynakları	1. Dökmen, Ü. (2019). İletişim çatışmaları ve empati: Sanatta ve günlük yaşamda. Remzi Kitabevi, İstanbul. 2. Navarro, J. ve Karlins, M. (2026). Beden dili: Eski FBI ajanından insanların bedenini okuma rehberi (79. baskı). Alfa Yayınları. 3. Gürhan, N., & Okanlı, A. (2019). Yaşamın Sırrı İletişim (2. bs.). Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri. 4. Özcan, A. (2012). Hemşire-Hasta İlişkisi ve İletişim (3. bs.). Ankara: Sistem Ofset. 5. Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). Sağlıkta Kişilerarası İletişim. Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri. 6. Cüceloğlu, D. (2024). Savaşçı Remzi Kitabevi, İstanbul. 7. Cüceloğlu, D. (2025). İnsan insana. Remzi Kitabevi, İstanbul. 8. Cüceloğlu, D. (2025). İletişim donanımları. Remzi Kitabevi, İstanbul. 9. Cüceloğlu, D. (2024). İnsan ve davranışı: Psikolojinin temel kavramları Remzi Kitabevi, İstanbul.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization, WHO) – Applying Communication for Health: https://www.who.int/publications/i/item/9789290621041 Dünya Sağlık Örgütü (WHO) – Basic Psychosocial Skills and Effective Communication: https://www.who.int/news-room/feature-stories/detail/scicom-compilation-psychosocial Dünya Sağlık Örgütü (WHO) – Global Competency and Outcomes Framework for Universal Health Coverage: https://www.who.int/publications/i/item/9789240034662
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
İletişim ve İletişim Türleri	3	15		
Kişilerarası İletişim Çatışmaları	3	20		
Empati	3	15		
Etkin Dinleme	4	15		
İletişim Engelleri	3	15		
Kendini Açma Becerileri	4	30		
Çatışmalarla Etkili Biçimde Baş Etme			3	15
İlişkide Yaşanan Durumlar ve Başa Çıkma			3	15
Özel Durumlarda İletişim			3	15
Transaksiyonel Analiz			3	15
Kişilik ve Kişilik Gelişimi			3	15
Sağlık Hizmetlerinde Ekip İlişkileri			2	10
Danışmanlık			3	15
Toplam	20	100	20	100

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	3	3	3	5	2	3	-	3
DÖÇ1	3	3	3	3	5	2	3	-	3
DÖÇ2	3	3	3	3	5	2	3	-	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ		
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
İletişim ve İletişim Türleri	X	X
Kişilerarası İletişim Çatışmaları	X	X
Empati	X	X
Etkin Dinleme	X	X
İletişim Engelleri	X	X
Kendini Açma Becerileri	X	X
Çatışmalarla Etkili Biçimde Baş Etme	X	X
İlişkide Yaşanan Durumlar ve Başa Çıkma	X	X
Özel Durumlarda İletişim	X	X
Transaksiyonel Analiz	X	X
Kişilik ve Kişilik Gelişimi	X	X
Sağlık Hizmetlerinde Ekip İlişkileri	X	X
Danışmanlık	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13:30-15:20 İletişim ve İletişim Türleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, iletişim kavramını, iletişim sürecinin temel öğelerini ve kişilerarası iletişim türlerini açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> . Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri; Gürhan, N., & Okanlı, A. (2019). <i>Yaşamın Sırrı İletişim</i> . Ankara: Nobel Tıp Kitabevleri.	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
2	13:30-15:20 Kişilerarası İletişim Çatışmaları	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilerarası iletişim çatışmalarının nedenlerini, türlerini ve iletişim süreci üzerindeki etkilerini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, grup tartışması. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> . Bingöl, N. ve Bilge, Y. (2023). Kendilik nesnesi ihtiyaçları ve kişilik bozuklukları arasındaki ilişkide savunma mekanizmaları ve kişilerarası ilişki boyutlarının aracı rolü. <i>Klinik Psikoloji Dergisi</i> , 7(2), 216–239. https://doi.org/10.57127/kpd.26024438.1274647	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
3	13:30-15:20 Empati	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, empati kavramını açıklar ve hemşirelik uygulamalarında empatik iletişim becerilerini kullanır.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
4	13:30-15:20 Etkin Dinleme	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, etkin dinlemenin temel ilkelerini açıklar ve hemşire-hasta iletişiminde etkin dinleme becerilerini kullanır.	Sunum, soru-cevap. Kanıt temeli: Özcan, A. (2012). <i>Hemşire-Hasta İlişkisi ve İletişim</i> ; Gürhan, N., & Okanlı, A. (2019). <i>Yaşamın Sırrı İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
5	13:30-15:20 İletişim Engelleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilerarası iletişimde ortaya çıkan iletişim engellerini tanımlar ve etkili	Sunum, vaka analizi, rol oynama, soru-cevap. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i>	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

				iletişimi geliştirmeye yönelik uygun yaklaşımları belirler.		
6	13:30-15:20 Kendini Açma Becerileri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kendini açma kavramını ve kişilerarası ilişkilerde kendini açmanın önemini açıklar; uygun kendini açma becerilerini değerlendirir.	Sunum, bireysel çalışma, rol oynama, grup tartışması. Kanıt temeli: Gürhan, N., & Okanlı, A. (2019). <i>Yaşamın Sırrı İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
7	13:30-15:20 Çatışmalarla Etkili Biçimde Baş Etme	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilerarası çatışmaların çözümünde kullanılan etkili baş etme ve iletişim stratejilerini açıklar ve uygun stratejiyi belirler.	Sunum, vaka analizi, rol oynama, problem çözme çalışması. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
8	Ara Sınav	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	.	Yazılı sınav	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
9	13:30-15:20 İlişkide Yaşanan Durumlar ve Başa Çıkma	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilerarası ilişkilerde karşılaşılan farklı durumları değerlendirir ve bu durumlarla etkili baş etme yollarını belirler.	Vaka analizi, rol oynama, grup tartışması, soru-cevap. Kanıt temeli: Gürhan, N., & Okanlı, A. (2019). <i>Yaşamın Sırrı İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
10	13:30-15:20 Özel Durumlarda İletişim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, özel durumlarda bireyin iletişim gereksinimlerini değerlendirir ve duruma uygun iletişim yaklaşımını belirler.	Sunum, vaka analizi, rol oynama, soru-cevap. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
11	13:30-15:20 Transaksiyonel Analiz	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, Transaksiyonel Analiz yaklaşımının temel kavramlarını açıklar ve kişilerarası iletişim süreçlerini bu yaklaşım doğrultusunda değerlendirir.	Sunum, vaka analizi, grup tartışması, kavram haritası.	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

12	13:30-15:20 Kişilik ve Kişilik Gelişimi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilik kavramını ve kişilik gelişimini açıklar ve kişilik özelliklerinin kişilerarası ilişkilere etkisini değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, vaka analizi, grup tartışması. Kanıt temeli: Çapuk, H. (2022). Gelişim dönemlerine göre karakter gelişimi. <i>Anatolian Journal of Health Research</i> , 3(3), 157–162. https://doi.org/10.29228/anatoljhr.63543	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
13	13:30-15:20 Sağlık Hizmetlerinde Ekip İlişkileri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, sağlık hizmetlerinde ekip ilişkilerinin önemini açıklar ve etkili ekip iletişimini sağlayan temel ilkeleri değerlendirir.	Sunum, vaka analizi, rol oynama, grup çalışması. Kanıt temeli: Dünya Sağlık Örgütü (WHO). <i>Global Competency and Outcomes Framework for Universal Health Coverage</i> ; Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
14	13:30-15:20 Danışmanlık	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, danışmanlık kavramını, danışmanlık sürecinin temel ilkelerini ve hemşirelikte danışmanlık yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, rol oynama, soru-cevap. Kanıt temeli: Fidancı, B. E. (Ed.). (2021). <i>Sağlıkta Kişilerarası İletişim</i> .	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu
15	13:30-15:20 Dersin değerlendirmesi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, ders kapsamında edindiği kişilerarası iletişim bilgi ve becerilerini değerlendirir.	Soru-Cevap Ders değerlendirme anketinin doldurulması	Prof. Dr. Nezihe Bulut Uğurlu

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelik Tarihi Kavram ve İlkeleri	HMB1007	I	2+0+0	2	2

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders, profesyonel hemşirelik için gerekli olan temel kavram ve ilkeler ile hemşireliğin/ bakımın felsefesini öğretmeyi amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Hemşirelik tarihini ve temel kavramları açıklayabilir. 2. Hemşireliğin/hemşirelik bakımının felsefesi ile ilgili temel kavramları açıklayabilir. 3. Hemşireliğin temel ilkelerini açıklayabilir. 4. Hemşirelik temel kavramlarını açıklayabilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Ders, öğrencilerin aktif katılımını ve uygulama becerilerini geliştirmeye yönelik olarak aktif öğrenme yaklaşımı temelinde yürütülecektir. Öğretim sürecinde vaka ve senaryo temelli öğrenme, probleme dayalı öğrenme, beyin fırtınası, tartışma, soru-cevap, akran öğrenmesi ve öğrenci sunumlarından yararlanılacaktır. Öğrencilerin hemşirelik tarihini, hemşireliğin temel kavram ve ilkelerine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla gerçek yaşam durumlarını içeren vakalar analiz edilecek, hemşirelik bakımına ilişkin uygulamalar ve beceri çalışmaları yoluyla gerçekleştirilecektir.
Dersin Ön Koşulları	Derste ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ 0252 211 3202 fatmab@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Perşembe günü 13:30-15:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersi klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Tanışma Dersin Takdimi, İnsan 2. Temel İnsan Hakları, Temel İnsan Gereksinimleri 3. Sağlık ve Hastalık Kavramları, Bütüncül Sağlık Kavramı, Sağlığın Bileşenleri 4. Temel Sağlık Hizmeti, Tıbbi Modele Göre Hastalık 5. Sosyolojik Modele Göre Hastalık, Hasta Hakları 6. Bakım, Bilim, Sanat, Hemşirelik

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	7. Hemşirelikte Meslekleşme, Meslek Kavramı, Tanımlar, Meslek Ölçütleri 8. Hemşireliğin Tarihsel Gelişimi, Hemşireliğin Sosyolojik Özellikleri, Ara Sınav 9. Hemşirelikte Çağdaş Roller ve Sorumluluklar, Hemşirelik Felsefesi 10. Hemşireliğin Dünyü, Bugünü ve Yarını 11. Sorun Çözme Yöntemi 12. Hemşirelik Süreci 13. Yaşam Modeli, Günlük Yaşam Aktiviteleri 14. Kaydetme ve Rapor Etme 15. Dersin Değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Birol, L.: Hemşirelik Süreci, Etki Matbaacılık, İzmir, 2004. 2. Velioğlu, P.: Hemşirelikte Kavram ve Kuramlar, 2000 3. Ulusoy, N.F., Görgülü, R.S.: Hemşirelik Esasları, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1997. 4. Velioğlu, P., Babadağ, K.: Hemşirelik Tarihi ve Deontolojisi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir, 1993. 5. Eren, N., Uyer, G.: Sağlık Meslek tarihi ve Ahlakı, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara, 1991. 6. İnanc, N., Hatiboğlu, S.: Hemşirelik Esasları, Damla Matbaacılık, Ankara, 2003. 7. Uyer, G.: Hemşireliğe Genel Bakış, Ankara, 1992. 8. Çakırcalı, E.: Hemşirelikte Temel İlke ve Uygulamaları Kitabı, II. Baskı, İzmir, 1998. 9. Erdemir, F.: Hemşirelik Tanıları El Kitabı, II. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2005. 10. Türk Hemşireliğinde Kilometre Taşları, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2004. 11. Ülker, S., Kocaman, G., Özkan, Ö.: 12 Mayıs 2005 Dünya Hemşireler Günü Özel baskı, Ankara, 2005. 12. Öz, F.: Sağlık Alanında Temel Kavramlar, İmaj iç ve Dış Ticaret A.Ş., Ankara, 2004
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aorn.org https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
İnsan	2	10	1	4
Temel İnsan Hakları Temel İnsan Gereksinimleri	2	10	1	4
Sağlık ve Hastalık Kavramları Bütüncül Sağlık Kavramı Sağlığın Bileşenleri	6	30	2	8
Temel Sağlık Hizmeti Tıbbi Modele Göre Hastalık	2	10	1	4
Sosyolojik Modele Göre Hastalık Hasta Hakları	3	15	2	8
Bakım, Bilim, Sanat, Hemşirelik	5	25	1	4
Hemşirelikte Meslekleşme, Meslek Kavramı, Tanımlar, Meslek Ölçütleri			3	12
Hemşireliğin Tarihsel gelişimi Hemşireliğin Sosyolojik Özellikleri			4	16
Hemşirelikte Çağdaş Roller ve Sorumluluklar Hemşirelik Felsefesi			2	8
Hemşireliğin Dünü, Bugünü ve Yarını			2	8
Sorun Çözme Yöntemi			2	8
Hemşirelik Süreci			2	8
Yaşam Modeli, Günlük Yaşam Aktiviteleri			2	8
Toplam	20	100	25	100

Dersin Program Çıktılarına Katkısı

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	-	2	1	2	2	-	1	2
DÖÇ1	2	-	2	1	2	2	2	1	2
DÖÇ2	2	-	2	1	2	2	2	1	2
DÖÇ3	2	-	2	1	3	2	-	1	2
DÖÇ4	2	-	2	1	1	2	-	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döktüman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
İnsan	X			
Temel İnsan Hakları, Temel İnsan Gereksinimleri	X			
Sağlık ve Hastalık Kavramları, Bütüncül Sağlık Kavramı, Sağlığın Bileşenleri	X	X		
Temel Sağlık Hizmeti Tıbbi Modele Göre Hastalık	X	X		
Sosyolojik Modele Göre Hastalık Hasta Hakları	X	X		
Bakım, Bilim, Sanat, Hemşirelik			X	X
Hemşirelikte Meslekleşme, Meslek Kavramı, Tanımlar, Meslek Ölçütleri				X
Hemşireliğin Tarihsel gelişimi Hemşireliğin Sosyolojik Özellikleri	X			X
Hemşirelikte Çağdaş Roller ve Sorumluluklar Hemşirelik Felsefesi				X
Hemşireliğin Dünü, Bugünü ve Yarını				X
Sorun Çözme Yöntemi				X
Hemşirelik Süreci				X
Yaşam Modeli, Günlük Yaşam Aktiviteleri	X	X		

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13.30-15.15 Dersin tanıtımı, insanın temel özelliklerini ve gereksinimlerine ilişkin temel kavramlar SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, dersin amacı, kapsamı ve hemşireliğin temelini oluşturan insan faktörünün önemini açıklayabilir.	Tanışma, etkileşimli ders, beyin fırtınası, soru-cevap	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
2	13.30-15.15 Temel İnsan Hakları Temel İnsan Gereksinimleri_ SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, temel insan haklarını, temel insan gereksinimlerini açıklayabilir ve insanın temel bakım gereksinimlerini belirleyebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
3	13.30-15.15 Sağlık ve Hastalık Kavramları Bütüncül Sağlık Kavramı Sağlığın Bileşenleri_ SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, sağlık ve hastalık kavramlarını, bütüncül sağlık kavramını, sağlığın bileşenlerini açıklayabilir ve sağlıklı yaşam davranışlarına yönelik danışmanlık yapabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, grup çalışması, problem çözme	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
4	13.30-15.15 Temel Sağlık Hizmeti Tıbbi Modele Göre Hastalık_ SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, temel sağlık hizmetlerini, tıbbi modele göre hastalık kavramını tanımlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Probleme dayalı öğrenme,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
5	13.30-15.15 Sosyolojik Modele Göre Hastalık Hasta Hakları SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, sosyolojik modele göre hastalık ve hasta hakları açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
6	13.30-15.15 Hemşirelik, Hemşirelik Bakımı, Bilim, Sanat	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelik, hemşirelik bakımı, bilim, sanat kavramlarını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Senaryo temelli öğrenme, grup	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	SBF B01				çalışması, eğitim materyali hazırlama	
7	13.30-15.15 Hemşirelikte Meslekleşme, Meslek Kavramı, Tanımlar, Meslek Ölçütleri Ara Sınav SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelikte meslekleşme, meslek kavramı, tanımlar, meslek ölçütlerini açıklayabilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
8	13.30-15.15 <u>Ara sınav</u> SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur		Ara sınav	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
9	13.30-15.15 Hemşireliğin Tarihsel gelişimi Hemşireliğin Sosyolojik Özellikleri SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşireliğin tarihsel gelişimi, hemşireliğin sosyolojik özelliklerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
10	13.30-15.15 Hemşirelikte Çağdaş Roller ve Sorumluluklar Hemşirelik Felsefesi SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelikte çağdaş roller ve sorumluluklar, hemşirelik felsefesi yöntemlerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
11	13.30-15.15 Hemşireliğin Dünyü, Bugünü ve Yarını SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşireliğin dünyü, bugünü ve yarını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
12	13.30-15.15 Hemşirelikte Sorun Çözme Yöntemi SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelikte sorun çözme yöntemleri açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
13	13.30-15.15 Hemşirelik Süreci SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelik süreci kavramını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

14	<u>13.30-15.15</u> Yaşam Modeli, Günlük Yaşam Aktiviteleri SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, yaşam modelini, günlük yaşam aktivitelerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
15	<u>13.30-15.15</u> Kaydetme ve Rapor Etme Dersin Değerlendirilmesi SBF B01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, kaydetme ve rapor etmenin önemini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası. Ders değerlendirme anketinin doldurulması	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Biyokimya	HMB1005	I	2+0+0	2	2

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Biyokimya dersinin amacı; öğrencilerin canlı organizmalarda gerçekleşen temel biyokimyasal olayları, hücrelerin moleküler yapısını ve metabolik süreçleri öğrenmelerini sağlamak; karbonhidrat, protein, lipid, nükleik asit, vitamin ve minerallerin yapı ve işlevlerini kavramalarına yardımcı olmaktır. Ayrıca öğrencilerin biyokimyasal bilgileri hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirerek hastalıkların oluşumu, tanı süreçleri ve laboratuvar bulgularının değerlendirilmesinde kullanabilmeleri amaçlanmaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Biyokimya ile ilgili temel kavram ve ilkeleri, biyomoleküllerin yapı ve işlevlerini bilme. 2. Karbonhidrat, protein, lipid, vitamin ve minerallerin metabolizmadaki görevlerini ve önemini açıklayabilme. 3. Güncel ve bilimsel bilgiler doğrultusunda temel metabolik süreçleri, su-elektrolit ve asit-baz dengesini bilme. 4. Temel biyokimyasal laboratuvar testlerini ve sonuçlarını hemşirelik uygulamaları ve hastalıklarla ilişkilendirerek değerlendirebilme.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, İstişare
Dersin Ön Koşulları	Bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Hüseyin Süzek
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof.Dr. Hüseyin Süzek 0252 211 3707 shuseyin@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 08.30-10.20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası B03
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Biyokimyaya giriş ve temel kavramlar 2. Hücre ve hücrenin biyokimyasal yapısı 3. Su, elektrolitler ve asit-baz dengesi 4. Karbonhidratların yapı ve metabolizması 5. Lipidlerin yapı ve metabolizması 6. Proteinler ve aminoasitler

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	7. Enzimler ve enzimlerin klinik önemi 8. Nükleik asitler ve protein sentezi, Ara sınav 9. Vitaminler ve metabolizmadaki görevleri 10. Mineraller ve eser elementler 11. Hormonlar ve biyokimyasal etkileri 12. Enerji metabolizması ve oksidatif fosforilasyon 13. Kan biyokimyası ve kanın temel bileşenleri 14. Karaciğer ve böbrek fonksiyonlarının biyokimyasal değerlendirilmesi 15. Temel biyokimyasal laboratuvar testleri ve klinik önemi, Ders değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Abali EE, Cline SD, Franklin DS, Viselli SM. <i>Lippincott Illustrated Reviews: Biochemistry</i> . 9. Baskı. Wolters Kluwer; 2025. 2. Kennelly PJ, Botham KM, McGuinness O, Rodwell VW, Weil PA. <i>Harper's Illustrated Biochemistry</i> . 33. Baskı. McGraw-Hill Education; 2026. 3. Kartal Özer N, Yalçın AS. <i>Temel Biyokimya</i> . İstanbul: Marmara Üniversitesi Matbaası; 1996. 4. Keha, E., & Küfrevioğlu, Ö. İ. (2019). <i>Biyokimya</i> . İstanbul: Aktif Yayınevi. 5. Keha, E. E., & Küfrevioğlu, Ö. İ. (2015). <i>Biyokimya</i> . Erzurum: Aktif Yayınevi. 6. Onat, T. (Ed.). (2002). <i>İnsan Biyokimyası</i> . Ankara: Palme Yayıncılık. 7. Devrim, E. <i>Biyokimya</i> . Ankara: Güneş Tıp Kitabevleri. 8. Aksoy, M. (2014). <i>Beslenme Biyokimyası</i> . Ankara: Hatiboğlu Yayınları. 9. Kalaycıoğlu, L., Serpek, B., Nizamlıoğlu, M., Başpınar, N., & Tiftik, A. M. <i>Biyokimya</i> . İstanbul: Nobel Yayınları.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Dünya Sağlık Örgütü rehberleri https://www.who.int
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Biyokimyaya giriş ve temel kavramlar, Hücre yapısı	2	10		
Su, elektrolitler ve asit-baz dengesi, Karbonhidratların	2	10		
Lipidler, proteinler ve aminoasitler	7	35		
Enzimler, Nükleik asitler ve protein sentezi	9	45		
Vitaminler, Mineraller ve eser elementler			5	20
Hormonlar, Enerji metabolizması			4	16
Kan biyokimyası, Karaciğer ve böbrek fonksiyonları			8	32
Temel biyokimyasal laboratuvar testleri ve klinik önemi			8	32
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	3	3	-	-	2	3	-	2
DÖÇ1	3	3	-	-	-	2	-	-	2
DÖÇ2	3	3	-	-	-	2	3	-	-
DÖÇ3	3	3	-	-	-	2	3	-	2
DÖÇ4	3	3	3	-	-	2	3	-	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ				
Konular	DÖÇ	DÖÇ	DÖÇ	DÖÇ
	1	2	3	4
Biyokimyaya giriş ve temel kavramlar, Hücre yapısı	X			
Su, elektrolitler ve asit-baz dengesi, Karbonhidratların	X	X		
Lipidler, proteinler ve aminoasitler		X	X	X
Enzimler, Nükleik asitler ve protein sentezi		X	X	X
Vitaminler, Mineraller ve eser elementler		X	X	X
Hormonlar, Enerji metabolizması			X	X
Kan biyokimyası, Karaciğer ve böbrek fonksiyonları			X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08.30-10.20 Biyokimyaya giriş ve temel kavramlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulamsım yoktur	Biyokimyasal temel kavramları açıklar	Soru-Cevap, sunum	Prof.Dr. Hüseyin SÜZEK
2	08.30-10.20 Su, elektrolitler ve asit-baz dengesi • Suyun biyolojik önemi • Elektrolitler Vücut sıvıları • • Asit-baz dengesi • Tampon sistemleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Su ve elektrolitlerin organizmadaki önemini açıklar. Asit-baz dengesini ve tampon sistemlerini açıklar. Elektrolit dengesizliklerini temel biyokimyasal özellikleriyle ilişkilendirir	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
3	08.30-10.20 Karbonhidratlar ve metabolizması • Karbonhidratların yapı ve özellikleri • Monosakkarit, disakkarit ve polisakkaritler • Glikoliz • Glikojen metabolizması • Kan glukozunun düzenlenmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Karbonhidratların yapı ve işlevlerini açıklar. Karbonhidrat metabolizmasının temel aşamalarını açıklar. Kan glukoz düzenlenmesini açıklar	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
4	08.30-10.20 Lipidlerin yapı ve metabolizması Lipidlerin yapısı ve sınıflandırılması • Yağ asitleri • Trigliseridler ve fosfolipidler • Kolesterol • Lipid metabolizması ve lipoproteinler SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Lipidlerin temel yapı ve işlevlerini açıklar. Lipid metabolizmasını açıklar. Kolesterol ve lipoproteinlerin klinik önemini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

5	08.30-10.20 Aminoasitler ve proteinler • Aminoasitlerin yapısı ve sınıflandırılması • Proteinlerin yapısı • Proteinlerin görevleri • Protein sentezine giriş • Proteinlerin klinik önemi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Aminoasitlerin temel özelliklerini açıklar. Proteinlerin yapı ve işlevlerini açıklar. Proteinlerin organizmadaki önemini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
6	08.30-10.20 Enzimler ve klinik enzimler • Enzimlerin yapısı ve özellikleri • Enzim-substrat ilişkisi • Enzim aktivitesini etkileyen faktörler • Klinik enzimler • Enzimlerin tanıdaki önemi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Enzimleri ve temel özelliklerini açıklar. Enzim aktivitesini etkileyen faktörleri açıklar. Klinik enzimlerin hastalıkların değerlendirilmesindeki önemini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
7	08.30-10.20 Vitaminler • Vitaminlerin sınıflandırılması • Yağda ve suda çözünen vitaminler • Vitaminlerin biyolojik görevleri • Vitamin eksiklikleri ve fazlalıkları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Vitaminleri sınıflandırır. Vitaminlerin temel görevlerini açıklar. Vitamin eksikliği ve fazlalığının sonuçlarını açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
8	08.30-10.20 Mineraller ve eser elementler • Makro ve mikro mineraller • Kalsiyum, fosfor, magnezyum • Sodyum ve potasyum • Demir, çinko ve diğer eser elementler • Mineral dengesizliklerinin klinik önemi •Ara Sınav SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Mineralleri ve eser elementleri sınıflandırır. Minerallerin temel biyolojik görevlerini açıklar. Mineral dengesizliklerini klinik bulgularla ilişkilendirir.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

9	08.30-10.20 Nükleik asitler ve protein sentezi • DNA ve RNA'nın yapısı • DNA replikasyonu • Transkripsiyon • Translasyon • Genetik bilginin aktarımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	DNA ve RNA'nın yapı ve görevlerini açıklar. Genetik bilginin aktarımını açıklar. Protein sentezinin temel aşamalarını açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
10	08.30-10.20 Hormonlar ve biyokimyasal düzenleme • Hormonların sınıflandırılması • Hormonların etki mekanizmaları • İnsülin ve glukagon • Tiroid hormonları • Hormonların metabolizmadaki rolü SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Hormonları ve temel görevlerini açıklar. Hormonların metabolik süreçlerin düzenlenmesindeki rolünü açıklar. • Hormon bozukluklarını Temel biyokimyasal değişikliklerle ilişkilendirir.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
11	08.30-10.20 Enerji metabolizması ATP ve enerji üretimi • Sitrik asit döngüsü • Elektron transport sistemi • Oksidatif fosforilasyon • Oksidatif stres SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Enerji metabolizmasının temel aşamalarını açıklar. ATP üretim mekanizmasını açıklar. Oksidatif stresin organizma üzerindeki etkilerini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
12	08.30-10.20 Kan biyokimyası • Kanın biyokimyasal bileşenleri • Plazma proteinleri • Glukoz • Lipid profili • Temel kan biyokimyası parametreleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Kanın temel biyokimyasal bileşenlerini açıklar. Temel kan biyokimyası parametrelerini tanımlar. Biyokimyasal parametrelerin klinik önemini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

13	08.30-10.20 Karaciğer ve böbrek fonksiyon testleri Karaciğer fonksiyon testleri • AST, ALT, ALP, bilirubin • Böbrek fonksiyon testleri • Üre ve kreatinin • Klinik biyokimya sonuçlarının değerlendirilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Karaciğer fonksiyon testlerini açıklar. Böbrek fonksiyon testlerini açıklar. Temel biyokimyasal test sonuçlarını hastalıklarla ilişkilendirir.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
14	08.30-10.20 Klinik biyokimya ve genel tekrar • Temel biyokimyasal laboratuvar testleri • Biyokimyasal değişikliklerin hastalıklarla ilişkisi • Hemşirelik uygulamalarında biyokimya SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Biyokimyasal laboratuvar sonuçlarını temel düzeyde değerlendirir. Biyokimyasal değişiklikleri hastalıklarla ilişkilendirir. Biyokimya bilgisini hemşirelik uygulamalarına aktarır.	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK
15	08.30-10.20 Temel biyokimyasal laboratuvar testleri ve klinik önemi Dönem değerlendirmesi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Ders değerlendirmesinin yapılması	Sunum, Soru-Cevap	Prof Dr. Hüseyin SÜZEK

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Fizyoloji	HMB1009	I	3 + 0 + 0	3	3

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. İnsan vücudundaki doku ve organ sistemlerinin sağlıklı koşullardaki işlevlerini aktarır. 2. Fizyolojik kontrol sistemlerinin işleyişini aktarır
Klinik Uygulama Hedefleri	Ders uygulaması yoktur
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap
Dersin Ön Koşulları	-
Dersin Koordinatörü	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
Dersi Veren Öğretim Elemanı	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU 0252 211 3206 oktayk@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 09:30-12:20 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1 Hücre fizyolojisi, hücre zarından madde geçiş ve taşıma mekanizmaları 2 Hücre zarının elektrofizyolojisi, istirahat membran potansiyeli 3 Uyarılabilir hücreler ve aksiyon potansiyelleri (nöronlar, kas hücreleri ve diğer uyarılabilir hücreler) 4 Aksiyon potansiyellerinin iletimi, uyarılma/işlev ilişkisi (çizgili kas, düz kas, kalp kası, nöral devreler) 5 Çizgili kas ve düz kas fizyolojisi ve kasılma tipleri 6 Kalp kası fizyolojisi ve dolaşım sistemi (kan basıncı, kan akımı, hemodinami) 7 Solunum sistemi fizyolojisi, fizyolojik tampon sistemleri 8 Ara Sınav 9 Kan dokusu, kan hücreleri ve pıhtılaşma 10 Boşaltım sistemi fizyolojisi, idrar oluşum mekanizmaları 11 Sindirim sistemi fizyolojisi, biyomoleküllerin emilimi ve atılımı 12 Merkezi sinir sistemi ve motor hareket koordinasyonu

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	13 Refleksler, duyu, otonom sinir sistemi 14 Endokrin sistem fizyolojisi 15 Üreme, gonadlar ve gebelik süreci, Ders değerlendirme
Ders Kaynakları	- Fizyoloji / Levent Ertuğrul - Akademi Basın ve Yayıncılık (İstanbul) - Sağlık Bilimleri İçin Fizyoloji / Eylem Taşkın - Sayad Kocahan [Editörler] - Akademisyen Kitabevi (İstanbul) - Temel Fizyoloji / Cem Süer [Editör] - Medical Kitabevi (Kayseri) - Yüksekokullar İçin Fizyoloji / Berrak Ç.Yeğen [Editör] - Yüce Yayım (İstanbul) - Tıbbi Fizyoloji / Halis Köylü [Yazar] - İstanbul Tıp Kitabevi - Anatomi ve Fizyoloji (Geniş kapsamlı orijinal İngilizce dilinden çeviri kitap) [Çeviri editörü: Doç.Dr. İlkan Tatar] - Nobel Kitabevi (İstanbul)
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	DYS veri tabanında güncel olarak sunulmaktadır
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik - %70

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Ara sınav: Hafta 1-7		100		45
Final: Dönemim ilk yarısı + Hafta 8-15			25	55
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	1	-	-	-	-	-	-	-
DÖÇ1	2	1	-	-	-	-	-	-	-
DÖÇ2	2	1	-	-	-	-	-	-	-

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Hücre fizyolojisi, hücre zarından madde geçiş ve taşıma mekanizmaları	X	
Hücre zarının elektrofizyolojisi, istirahat membran potansiyeli	X	X
Uyarılabilir hücreler ve aksiyon potansiyelleri (nöronlar, kas hücreleri ve diğer uyarılabilir hücreler)	X	X
Aksiyon potansiyellerinin iletimi, uyarılma/işlev ilişkisi (çizgili kas, düz kas, kalp kası, nöral devreler)	X	X
Çizgili kas ve düz kas fizyolojisi ve kasılma tipleri	X	X
Kalp kası fizyolojisi ve dolaşım sistemi (kan basıncı, kan akımı, hemodinami)	X	X
Solunum sistemi fizyolojisi, fizyolojik tampon sistemleri	X	X
Kan dokusu, kan hücreleri ve pıhtılaşma	X	X
Boşaltım sistemi fizyolojisi, idrar oluşum mekanizmaları	X	X
Sindirim sistemi fizyolojisi, biyomoleküllerin emilimi ve atılımı	X	X
Merkezi sinir sistemi ve motor hareket koordinasyonu	X	X
Refleksler, duyu, otonom sinir sistemi	X	X
Endokrin sistem fizyolojisi	X	X
Üreme, gonadlar ve gebelik süreci	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	3 ders 09:30-12:15 Hücre fizyolojisi, hücre zarından madde geçiş ve taşıma mekanizmaları	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hücre, organ ve doku/system ilişkisini tanımlar -Temel yaşamsal birim olan hücrenin fizyolojik özelliklerini sayar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
2	3 ders 09:30-12:15 Hücre zarının elektrofizyolojisi, istirahat membran potansiyeli	Dersin laboratuvarı yoktur		-Dinlenim membrane potansiyelini tanımlar -Uyarılabilir hücre tiplerini sayar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
3	3 ders 09:30-12:15 Uyarılabilir hücreler ve aksiyon potansiyelleri (nöronlar, kas hücreleri ve diğer uyarılabilir hücreler)	Dersin laboratuvarı yoktur		-Uyarılabilir dokuların yapı ve işlevini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
4	3 ders 09:30-12:15 Aksiyon potansiyellerinin iletimi, uyarılma/işlev ilişkisi (çizgili kas, düz kas, kalp kası, nöral devreler)	Dersin laboratuvarı yoktur		-Uyarılabilir dokuların vücuttaki yer/işlev bağlantısını tanımlar -Uyarılabilir dokuların aralarındaki benzerlikleri ve farkları işlevsel açıdan tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
5	3 ders 09:30-12:15 Çizgili kas ve düz kas fizyolojisi ve kasılma tipleri	Dersin laboratuvarı yoktur		-Hareket sistemi ve otonom düzenlemeye sahip düz kas dokusunun işlevini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

6	3 ders 09:30-12:15 Kalp kası fizyolojisi ve dolaşım sistemi (kan basıncı, kan akımı, hemodinami)	Dersin laboratuvarı yoktur		-Kalbin çalışma prensibi ve fizyolojik işlevini tanımlar -Kalbin dolaşım sistemindeki rolünü damar yapısı ve işlevi yanında hemodinamik süreçleri sayar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
7	3 ders 09:30-12:15 Solunum sistemi fizyolojisi, fizyolojik tampon sistemleri	Dersin laboratuvarı yoktur		-Solunum sisteminin sağlıklı koşullardaki işlevini ve çalışma prensiplerini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
8	Ara Sınav				Yazılı-çoktan seçmeli sınav uygulanması	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
9	3 ders 09:30-12:15 Kan dokusu, kan hücreleri ve pıhtılaşma	Dersin laboratuvarı yoktur		-Kan dokusu yapısındaki hücre türleri ve işlevlerini tanımlar -Savunma sistemi ve immune cevap türlerini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
10	3 ders 09:30-12:15 Boşaltım sistemi fizyolojisi, idrar oluşum mekanizmaları	Dersin laboratuvarı yoktur		-Böbrek işlevini tanımlar -İdrar oluşumunu tanımlar -Böbreğin idrar üretimi dışındaki diğer görevlerini sayar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
11	3 ders 09:30-12:15 Sindirim sistemi fizyolojisi, biyomoleküllerin emilimi ve atılımı	Dersin laboratuvarı yoktur		-Sindirim sistemi organlarının işlevlerini sayar -Sindirim sürecini ve gerçekleşen yerleri ayrı organlara göre tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
12	3 ders 09:30-12:15 Merkezi sinir sistemi ve motor hareket koordinasyonu	Dersin laboratuvarı yoktur		-Nöronların ve sinir sisteminin integratif işlevini tanımlar -Sinir sistemiyle diğer doku sistemlerinin işlevsel ilişkisini açıklar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
13	3 ders 09:30-12:15 Refleksler, duyu, otonom sinir sistemi	Dersin laboratuvarı yoktur		-Otonom sinir sistemi ve refleks bileşenlerini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

14	3 ders 09:30-12:15 Endokrin sistem fizyolojisi	Dersin laboratuvarı yoktur		-Hormonların üretim dokularını ve işlevlerini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU
15	3 ders 09:30-12:15 Üreme, gonadlar ve gebelik süreci Ders değerlendirmesi	Dersin laboratuvarı yoktur		-Üreme sistemi bileşenlerini ve işlevlerini sayar -Üreme ve gebelik süreçlerini tanımlar	Görsel ve yazılı bilgiler içeren slayt destekli sözel aktarım. Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr.Üyesi Oktay KURU

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelik Bilişimi	HMB1505	I	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders ile birlikte öğrenciye, hemşirelikte bilişim sistemlerine ilişkin bilgi ve beceri kazandırmayı, sağlık alanında bilişim sistemlerinin yeri ve önemi konusunda farkındalık oluşturmayı bireyin sorunlarının tanınması, tedavisi, bakımın planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve raporlandırılmasında bilgisayar bilimi ve bilgi biliminin kullanımında görev alabilecek düzeyde yeterli donanımına sahip olması amaçlanmaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Bilişim kavramını, sağlıkta ve hemşirelikte bilişimin önemini kavrar 2. Temel bilişim terminolojisi, elektronik sağlık kayıtları, karar destek ve tele sağlık sistemlerinin bakımdaki kullanım alanlarını kavrar. 3. Bilişim hemşiresinin rollerini ve hemşirelikte ortak dil kullanımını tanımlayarak; bilişimin eğitim/uygulamadaki güncel kullanım amaçları ile yasal, etik ve veri güvenliği ilkelerini açıklar
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı
Dersin Ön Koşulları	Dersin ön koşulu bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ 0252 211 5860/ 0252 211 5118 cemilecelebi@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Pazartesi günü 10:30-12.20 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Ders Tanıtımı ve Gereksinimlerin Belirlenmesi 2. Temel Bilişim Terminolojisi, Sağlık Bilgi Sistemlerine Giriş 3. Hemşirelik Bilişimi 4. Bilişim Hemşiresi Yeterlilikleri, Roller ve Çalışma Alanları 5. Hemşirelikte Ortak Dil ve Hemşirelik Sınıflama Sistemleri 6. Elektronik Sağlık Kayıtları ve Örnekler 7. Hemşirelik Karar Destek Sistemleri 8. Hemşirelik Karar Destek Sistemleri-Ara sınav 9. E-Sağlık Telesahlık, Teletıp ve Tele Hemşirelik

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	10. Veri Madenciliği ve Sağlık Bilimlerindeki Uygulamalar 11. Hemşirelik Eğitiminde Bilişim 12. Sağlık Bilgi Sistemlerinde Güvenlik ve Mahremiyet 13. Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, Sağlık Bilişiminde Yasal ve Etik Konular 14. Proje Çalışması Değerlendirme, Soru-Cevap 15. Proje Çalışması Değerlendirme, Soru-Cevap ve Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. McGonigle D., Mastrian K. (2017). Nursing Informatics and The foundation of Knowledge. Jones and Barlett Publishers, LLC., 2. McCormick, K., Saba, V. (2015). Essentials of nursing informatics. McGraw-Hill Education., 3. Brixey, J. E. (2016). Essentials of nursing informatics study guide. McGraw-Hill Education. 4. Blazun Vošner, Helena, Carter-Templeton, Heather Završnik, Jernej; Kokol, Peter Nursing Informatics, Computers, Informatics, Nursing: July 2020 - Volume 38 - Issue 7 - p 331-337 doi: 10.1097/CIN.0000000000000624, 5. Westra, Bonnie L. Clancy, Thomas RSensmeier, Joyce MS, Warren, Judith J, Weaver, Charlotte, Delaney, Connie W. Nursing Knowledge, Nursing Administration Quarterly: October/December 2015 - Volume 39 - Issue 4 - p 304-310 doi: 10.1097/NAQ.0000000000000130 6. Aydın Ateş, N., Seçginli, S., Silahtaroğlu, G. (2022). Hemşirelik Bilişimi. 1.Baskı, ACR Yayınları
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.clinicalkey.com/student https://www.himss.org https://amia.org https://sbsgm.saglik.gov.tr
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Temel Bilişim Terminolojisi, Sağlık Bilgi Sistemlerine Giriş	4	16		
Hemşirelik Bilişimi	5	20		
Bilişim Hemşiresi Yeterlilikleri, Roller ve Çalışma Alanları	4	16		
Hemşirelikte Ortak Dil ve Hemşirelik Sınıflama Sistemleri	4	16		
Elektronik Sağlık Kayıtları ve Örnekler	4	16		
Hemşirelik Karar Destek Sistemleri	4	16		
E-Sağlık Telesağlık, Teletıp ve Tele Hemşirelik			4	16
Veri Madenciliği ve Sağlık Bilimlerindeki Uygulamalar			5	20
Hemşirelik Eğitiminde Bilişim			5	20
Sağlık Bilgi Sistemlerinde Güvenlik ve Mahremiyet			4	16
Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, Sağlık Bilişiminde Yasal ve Etik Konular			4	16
Proje Çalışması			3	12
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	1	5	3	2	3	3	3	-	3
DÖÇ1	1	5	2	1	1	2	2	-	3
DÖÇ2	1	5	3	2	2	3	4	-	3
DÖÇ3	2	4	4	1	4	2	3	-	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>			
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3
Temel Bilişim Terminolojisi, Sağlık Bilgi Sistemlerine Giriş	X	X	
Hemşirelik Bilişimi	X		
Bilişim Hemşiresi Yeterlilikleri, Roller ve Çalışma Alanları	X		X
Hemşirelikte Ortak Dil ve Hemşirelik Sınıflama Sistemleri			X
Elektronik Sağlık Kayıtları ve Örnekler		X	
Hemşirelik Karar Destek Sistemleri		X	
Hemşirelik Karar Destek Sistemleri- Ara Sınav		X	
E-Sağlık Telesaglık, Teletıp ve Tele Hemşirelik	X	X	
Veri Madenciliği ve Sağlık Bilimlerindeki Uygulamalar		X	
Hemşirelik Eğitiminde Bilişim	X		X
Sağlık Bilgi Sistemlerinde Güvenlik ve Mahremiyet		X	X
Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, Sağlık Bilişiminde Yasal ve Etik Konular			X
Proje Çalışması	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	10:30-12.20 Ders Tanıtımı ve Gereksinimlerin Belirlenmesi -Ders Tanıtımı ve Gereksinimlerin Belirlenmesi -Dersin amacı, öğrenim çıktıları, işleyişi ve değerlendirme ölçütlerinin paylaşılması -Dönem içi proje ödevlerinin (hemşirelik bakımında teknolojik gelişmeler ve inovasyon konulu) dağıtımı ve beklentilerin açıklanması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Dersin amacını, hedeflerini ve genel gereksinimlerini açıklar. -Dersin değerlendirme ölçütlerini, sınav sistemini ve yararlanılacak temel kaynakları tanımlar. -Dönem boyunca yürüteceği teknoloji ve inovasyon temalı proje ödevinin kapsamını, amacını ve araştırma adımlarını planlar.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
2	10:30-12.20 Temel Bilişim Terminolojisi, Sağlık Bilgi Sistemlerine Giriş -Temel bilişim kavramları: Veri (data), enformasyon (information), bilgi (knowledge) ve bilgelik (wisdom) hiyerarşisi -Sağlık bilgi sistemlerinin tanımı, temel bileşenleri ve sağlık hizmeti sunumundaki kullanım amaçları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Bilişim ve sağlık bilişimi ile ilgili temel terminolojiyi doğru bir şekilde tanımlar. -Veri, enformasyon ve bilgi arasındaki farkları ayırt eder ve aralarındaki hiyerarşik ilişkiyi açıklar. -Sağlık bilgi sistemlerinin genel yapısını, bileşenlerini ve sağlık profesyonellerine sağladığı yararları tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

3	10:30-12.20 Hemşirelik Bilişimi -Hemşirelik bilişiminin tanımı, tarihçesi ve dünyadaki/Türkiye'deki gelişimi -Hemşirelik bilimi, bilgi bilimi ve bilgisayar bilimi arasındaki entegrasyon ve etkileşim - Hemşirelik bilişiminin klinik uygulamalara, hasta güvenliğine ve bakım kalitesine yansımaları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hemşirelik bilişimi kavramını tanımlar ve tarihsel gelişim sürecini özetler. -Hemşirelik bilimi, bilgi bilimi ve bilgisayar bilimi arasındaki ilişkiyi ve bütünleşmeyi açıklar. -Hemşirelik bilişiminin hemşirelik uygulamalarına, bakım kalitesine ve hasta güvenliğine olan katkılarını tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
4	10:30-12.20 Bilişim Hemşiresi Yeterlilikleri, Roller ve Çalışma Alanları -Bilişim hemşireliği için temel ve ileri düzey yeterlilik standartları -Bilişim hemşiresinin klinik uygulama, yönetim, araştırma ve eğitim alanlarındaki rolleri -Sağlık bilişimi projelerinde (sistem tasarımı, entegrasyonu, eğitimi ve değerlendirmesi) hemşirenin üstlendiği sorumlulukları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Bir bilişim hemşiresinin sahip olması gereken temel ve ileri düzey yeterlilikleri açıklar. -Bilişim hemşiresinin sağlık bakım ortamlarında (klinik, eğitim, yönetim, araştırma) üstlendiği rolleri ayırt eder. -Sağlık bilişimi sistemlerinin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesinde hemşirenin önemini ve sorumluluklarını tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
5	10:30-12.20 Hemşirelikte Ortak Dil ve Hemşirelik Sınıflama Sistemleri -Hemşirelik bakımında standart terminoloji ve ortak dil kullanımının önemi -Uluslararası kabul gören temel hemşirelik sınıflama sistemleri (NANDA, NIC, NOC, Omaha Sistemi, ICNP vb.)	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hemşirelikte ortak dil ve standart terminoloji kullanımının hasta bakım kalitesine ve güvenliğine etkisini açıklar. -Ulusal ve uluslararası düzeyde kullanılan hemşirelik sınıflama sistemlerini ve kullanım amaçlarını tanımlar. -Standart hemşirelik verilerinin toplanması, kodlanması ve sağlık	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	-Sınıflama sistemlerinin bilgisayar ortamına ve elektronik sağlık kayıtlarına entegrasyonu SBF Amfi			bilişim sistemlerine entegrasyonunun önemini tartışır.		
6	10:30-12.20 Elektronik Sağlık Kayıtları ve Örnekler -Elektronik Sağlık Kaydı tanımı, bileşenleri ve tarihsel gelişimi -Kağıt tabanlı kayıtlardan elektronik sistemlere geçişin avantajları ve zorlukları -Türkiye’den ve dünyadan Elektronik Sağlık Kaydı (e-Nabız, HBYS vb.) uygulama örnekleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Elektronik Sağlık Kaydı (kavramını ve temel bileşenlerini tanımlar. -Elektronik sağlık kayıtlarının klinik iş akışlarına, hasta güvenliğine ve verimliliğe olan etkilerini tartışır. -Ulusal ve uluslararası düzeyde kullanılan elektronik sağlık kaydı ve HBYS (Hastane Bilgi Yönetim Sistemi) örneklerini açıklar.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
7	10:30-12.20 Hemşirelik Karar Destek Sistemleri -Klinik Karar Destek Sistemlerinin tanımı, amacı ve temel bileşenleri -Karar destek sistemlerinin hasta güvenliğine, tıbbi/ilâç hatalarının önlenmesine ve bakım kalitesine etkileri -Elektronik sağlık kayıtları ile entegre çalışan klinik uyarı, hatırlatıcı ve otomatik bakım planlama araçları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hemşirelik karar destek sistemlerinin tanımını ve temel işlevlerini açıklar. -Klinik karar destek sistemlerinin hemşirelerin karar verme sürecine, hasta güvenliğine ve hataları önlemeye katkılarını tartışır. -Elektronik sağlık kayıtları içerisinde yer alan karar destek sistemi örneklerini (ilaç etkileşim uyarıları, düşme/bası yarası risk değerlendirme algoritmaları) tanımlar.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
8	Hemşirelik Karar Destek Sistemleri-ara sınav SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur		Yazılı sınav	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

9	10:30-12.20 E-Sağlık Telesaglık, Teletıp ve Tele Hemşirelik -E-sağlık, telesaglık ve teletıp kavramlarının tanımları, kapsamı ve aralarındaki farklar -Tele-hemşirelik uygulamaları, uzaktan hasta izlemi ve evde bakım modelleri -Telesaglık uygulamalarının sağlık hizmetlerine erişim, maliyet etkinliği ve hasta sonuçları üzerindeki etkileri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-E-sağlık, telesaglık, teletıp ve tele-hemşirelik kavramlarını tanımlar ve aralarındaki farkları ayırt eder. -Tele-hemşirelik uygulamalarının kapsamını ve uzaktan hasta bakım süreçlerindeki rolünü açıklar. -Uzaktan sağlık hizmeti sunumunun avantajlarını, sınırlılıklarını ve sağlık bakım kalitesine etkilerini tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
10	10:30-12.20 Veri Madenciliği ve Sağlık Bilimlerindeki Uygulamalar -Veri madenciliği ve büyük veri kavramlarının tanımlanması - Sağlık verilerinde bilgi keşfi süreçleri (veri toplama, temizleme, entegrasyon ve analiz) -Hemşirelikte ve sağlık bilimlerinde veri madenciliği kullanım örnekleri (hastalık risk tahmini, bakım kalitesinin artırılması, hastane kaynak planlaması) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Veri madenciliği ve büyük veri kavramlarını sağlık bakım bağlamında tanımlar. -Sağlık alanında elde edilen verilerin bilgiye dönüşüm sürecindeki temel adımları (veri ön işleme, modelleme) açıklar. -Veri madenciliğinin klinik karar verme, kanıta dayalı hemşirelik uygulamaları ve hasta sonuçları üzerindeki etkilerini tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
11	10:30-12.20 Hemşirelik Eğitiminde Bilişim -Hemşirelik eğitiminde kullanılan güncel teknolojiler (e-öğrenme, uzaktan eğitim sistemleri, öğrenme yönetim sistemleri) -Beceri eğitiminde yüksek gerçeklikli simülasyon (simülatörler) ve sanal gerçeklik uygulamaları	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hemşirelik eğitiminde bilişim teknolojilerinin kullanım amaçlarını ve avantajlarını tanımlar. -E-öğrenme, uzaktan eğitim ve öğrenme yönetim sistemlerinin yapılarını açıklar. -Simülasyon ve sanal gerçeklik gibi teknolojilerin psikomotor beceri	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	-Dijital okuryazarlık, yaşam boyu öğrenme ve hemşirelik eğitiminde bilişimin geleceği SBF Amfi			eğitimine ve hasta güvenliğine katkılarını tartışır.	ve Kaynak Paylaşımı	
12	10:30-12.20 Sağlık Bilgi Sistemlerinde Güvenlik ve Mahremiyet - Sağlık verilerinin güvenliği, siber güvenlik tehditleri ve sistem açıkları -Hasta mahremiyeti ve elektronik sağlık kayıtlarında gizlilik ilkeleri -Bilgi sistemlerinde veri koruma yöntemleri (yetkilendirme, erişim kontrolü, şifreleme ve denetim izleri) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Sağlık bilgi sistemlerinde veri güvenliği ve hasta mahremiyeti kavramlarını tanımlar. -Elektronik sağlık kayıtlarına yönelik potansiyel siber güvenlik tehditlerini ve riskleri açıklar. -Sağlık verilerinin gizliliğini ve bütünlüğünü sağlamak için kullanılan temel güvenlik önlemlerini tartışır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
13	10:30-12.20 Kişisel Sağlık Verilerinin Korunması, Sağlık Bilişiminde Yasal ve Etik Konular -Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında özel nitelikli sağlık verilerinin işlenmesi ve saklanması -Sağlık bilişiminde temel etik ilkeler (gizlilik, özerklik/otonomi, yararlılık) ve karşılaşılan etik ikilemler -Dijital ortamlarda, mobil sağlık uygulamalarında ve sosyal medyada hemşirelik meslek etiği ilkeleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Kişisel sağlık verilerinin korunmasına yönelik yasal düzenlemeleri ve hemşirenin yasal sorumluluklarını tanımlar. -Sağlık bilişim sistemlerinin kullanımında ve teknoloji entegrasyonunda karşılaşılabilecek etik sorunları/ikilemleri tartışır. -Dijital ortamlarda ve e-sağlık uygulamalarında hasta mahremiyetine ve hemşirelik meslek etiği ilkelerine uygun davranmanın önemini açıklar.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

14	10:30-12.20 Proje Çalışması Değerlendirme, Soru-Cevap -Öğrenciler tarafından hazırlanan inovasyon ve sağlık bilişimi temalı projelerin sunulması -Projeler üzerinden sınıf içi tartışma ve geri bildirim verilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	-Hazırladığı hemşirelik bilişimi projesini, amacına ve kapsamına uygun olarak etkili bir şekilde sunar. -Geliştirilen projelerin sağlık bakım sonuçlarına ve klinik kullanıma olası katkılarını tartışır. -Sınıf arkadaşlarının projelerini yapıcı bir şekilde değerlendirir ve soru-cevap sürecine aktif katılır.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
15	10:30-12.20 Proje Çalışması Değerlendirme, Soru-Cevap ve Ders Değerlendirme -Kalan öğrenci projelerinin sunumlarının tamamlanması ve incelenmesi -Yarıyıl boyunca işlenen tüm teorik konuların genel tekrarı -Dönem sonu ders değerlendirmesi, hedeflere ulaşma durumunun analizi ve final sınavına yönelik bilgilendirme SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Proje sunumlarını tamamlar ve alınan geri bildirimler doğrultusunda mesleki çıkarımlar yapar. -Dönem boyunca öğrenilen bilişim, teknoloji, e-sağlık ve karar destek sistemleri gibi temel konuları sentezler. -Dersin genel işleyişini, kendi öğrenme sürecini değerlendirir ve final sınavına yönelik hazırlığını planlar.	Anlatım Yöntemi, Soru-Cevap, Tartışma, Proje çalışması, Beyin Fırtınası, Ekip Çalışması, Video Gösterimi, Kitap ve Kaynak Paylaşımı	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Psikoloji	HMB1507	I	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin psikolojinin temel amaç, kapsam, ilke, kavram ve kuramlarını, psikoloji ekollerini, insan davranışlarının bilimsel yöntemlerle incelenmesini, öğrenme, düşünme ve güdülenme süreçlerini kavramalarını ve edindikleri bilgi ve becerileri günlük yaşamda karşılaşılan insan davranışlarına ilişkin sorunların çözümünde kullanabilmelerini sağlamaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	4. Psikolojiyle ilgili kavramları açıklar. 5. Psikolojinin temel ilkelerinin günlük hayata nasıl kullanabileceğini bilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası.
Dersin Ön Koşulları	Derste ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR 0252 211 5722 havvaakpinar@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Çarşamba günü 13:30-15:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersi klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Psikolojiye Giriş, Psikoloji Nedir? 2. Psikolojide Araştırma Yöntemleri 3. Organizma ve Çevre İlişkileri 4. Duyum ve Algı 5. İhtiyaç Nedir? 6. Güdü, Güdülenme 7. Öğrenme Nedir? Öğrenme Türleri 8. Ara Sınav 9. Bellek ve Bellek Süreçleri 10. Kişilik Nedir? 11. Gelişim Dönemlerine Göre Kişilik Gelişim Özellikleri Nelerdir? 12. Savunma Mekanizmaları

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	13. Ruhsal Sağlık Nedir? 14. Ruhsal Yönden Sağlıklı Bireylerin Özellikleri Nelerdir? 15. Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Aytaç, S., Dursun, S. ve Yıldız Bağdoğan, S. (2025). Psikolojiye giriş (3. baskı). Dora Basım-Yayın, Bursa. 2. Cüceloğlu, D. (2024). İnsan ve davranış: Psikolojinin temel kavramları (40. baskı). Remzi Kitabevi, İstanbul. 3. Morgan, C. T. (2025). Psikolojiye giriş (25. baskı; S. Karakaş ve R. Eski, Ed.). Eğitim Yayınevi, Konya. 4. Morris, C. G. (2014). Psikolojiyi anlamak: Psikolojiye giriş (H. B. Ayvaşık ve M. Sayıl, Çev. Ed.). Türk Psikologlar Derneği Yayınları, Ankara. 5. Upton, D. (2017). Hemşireler ve sağlık profesyonelleri için psikolojiye giriş (R. S. Tabak, Çev. Ed.). Palme Yayıncılık, Ankara. 6. Cüceloğlu, D. (2024). Savaşçı Remzi Kitabevi, İstanbul. 7. Cüceloğlu, D. (2025). İçimizdeki çocuk. Remzi Kitabevi, İstanbul. 8. Cüceloğlu, D. (2025). İnsan insana. Remzi Kitabevi, İstanbul. 9. Cüceloğlu, D. (2025). İletişim donanımları. Remzi Kitabevi, İstanbul. 10. Cüceloğlu, D. (2024). İnsan ve davranış: Psikolojinin temel kavramları Remzi Kitabevi, İstanbul. 11. Dökmen, Ü. (2019). İletişim çatışmaları ve empati: Sanatta ve günlük yaşamda. Remzi Kitabevi, İstanbul. 12. Dökmen, Ü. (2023). Küçük şeyler 1: Deniz kabukları (52. baskı). Remzi Kitabevi, İstanbul. 13. Dökmen, Ü. (2025). Küçük şeyler 2: Tulumbacı sendromu. Remzi Kitabevi, İstanbul. 14. Kahneman, D. (2022). Hızlı ve yavaş düşünme (Çev. F. Deniztekin ve O. Ç. Deniztekin, 22. baskı). Varlık Yayınları, İstanbul.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Ruh Sağlığı Birimi: https://www.who.int/health-topics/mental-health Amerikan Psikoloji Birliği (American Psychological Association, APA) https://www.apa.org/ Psikiyatri Hemşireleri Derneği (PHD): https://www.phd.org.tr Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD): https://www.psikiyatri.org.tr https://acikders.tuba.gov.tr/ https://yokdersleri.yok.gov.tr/ https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/konular/psikoloji https://psikolog.org.tr/
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Psikolojiye Giriş, Psikoloji Nedir?	3	15		
Psikolojide Araştırma Yöntemleri	3	15		
Organizma ve Çevre İlişkileri	3	15		
Duyum ve Algı	4	20		
İhtiyaç Nedir?	3	15		
Güdü, Güdülenme	4	20		
Öğrenme Nedir? Öğrenme Türleri			3	15
Bellek ve Bellek Süreçleri			3	15
Kişilik Nedir?			3	15
Gelişim Dönemlerine Göre Kişilik Gelişim Özellikleri Nelerdir?			3	15
Savunma Mekanizmaları			3	15
Ruhsal Sağlık Nedir?			2	10
Ruhsal Yönden Sağlıklı Bireylerin Özellikleri Nelerdir?			3	15
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	3	3	3	3	2	3	-	3
DÖÇ1	3	3	3	3	3	2	3	-	3
DÖÇ2	3	3	3	3	3	2	3	-	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>		
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Psikolojiye Giriş, Psikoloji Nedir?	X	X
Psikolojide Araştırma Yöntemleri	X	X
Organizma ve Çevre İlişkileri	X	X
Duyum ve Algı	X	X
İhtiyaç Nedir?	X	X
Güdü, Güdülenme	X	X
Öğrenme Nedir? Öğrenme Türleri	X	X
Bellek ve Bellek Süreçleri	X	X
Kişilik Nedir?	X	X
Gelişim Dönemlerine Göre Kişilik Gelişim Özellikleri Nelerdir?	X	X
Savunma Mekanizmaları	X	X
Ruhsal Sağlık Nedir?	X	X
Ruhsal Yönden Sağlıklı Bireylerin Özellikleri Nelerdir?	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13:30-15:20 Psikolojiye Giriş, Psikoloji Nedir?	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci psikoloji ve psikolojiyle ilgili kavramları bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Ruh Sağlığı Rehberleri, Amerikan Psikoloji Birliği (APA) Kılavuzu Evli, M. ve Şimşek, N. (2022). Hemşirelik öğrencilerinde psikolojik iyi oluş, empati ve mesleki güdülenme arasındaki ilişkinin incelenmesi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
2	13:30-15:20 Psikolojide Araştırma Yöntemleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci psikolojide araştırma yöntemlerini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Ruh Sağlığı Rehberleri, Amerikan Psikoloji Birliği (APA) Kılavuzu Aktaş, M. ve Aydın, R. (2022). Yaşamda anlam bulma ve ilişkili faktörlerin incelenmesi. Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
3	13:30-15:20 Organizma ve Çevre İlişkileri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci organizma ve çevre ilişkisinin önemini bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
4	13:30-15:20 Duyum ve Algı	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci duyum ve algı kavramlarını bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
5	13:30-15:20 İhtiyaç Nedir?	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrencinin ihtiyaç kavramını ve psikolojiyle ilişkisini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Şengöz, M. (2022). Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Modeli'nin bütünlük bir süreç olarak yeniden yorumlanması. Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi, 9(1). https://doi.org/10.51725/etad.977931	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

6	13:30-15:20 Güdü, Güdülenme	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci güdü kavramını ve güdülenmeyi açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Uçar, V., Ceylan, G., & Balun, B. (2024). Psikolojik sağlamlık ve başarı motivasyonu arasındaki ilişkiye yönelik bir alan araştırması. Journal of Humanities and Tourism Research, 14(3), 343-354. https://izlik.org/JA78UY92EG	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
7	13:30-15:20 Öğrenme Nedir? Öğrenme Türleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci öğrenme kavramını ve öğrenme türlerini bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Karaman, E. ve Boz Eravcı, D. (2021). Güvenlik kültürü için öğrenme kuramlarının değerlendirilmesi. OHS Academy, 4(1). https://doi.org/10.38213/ohsacademy.892909	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
8	Ara Sınav	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Bilgilerin değerlendirilmesi.	Yazılı sınav.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
9	13:30-15:20 Bellek ve Bellek Süreçleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bellek kavramını açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Uluğ, E. ve Öğretim Özçelik, A. D. (2024). 0–36 aylık çocuklarda çalışma belleği gelişimi üzerine sistematik bir inceleme. Psikoloji Çalışmaları, 275–321.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
10	13:30-15:20 Kişilik Nedir?	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci kişilik kavramını bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Bingöl, N. ve Bilge, Y. (2023). Kendilik nesnesi ihtiyaçları ve kişilik bozuklukları arasındaki ilişkide savunma mekanizmaları ve kişilerarası ilişki boyutlarının aracı rolü. Klinik Psikoloji Dergisi, 7(2), 216–239. https://doi.org/10.57127/kpd.26024438.1274647	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
11	13:30-15:20 Gelişim Dönemlerine Göre Kişilik Gelişim Özellikleri Nelerdir?	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci gelişim dönemlerine göre kişilik gelişim özelliklerini bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Çapuk, H. (2022). Gelişim dönemlerine göre karakter gelişimi. Anatolian Journal of Health Research, 3(3), 157–162. https://doi.org/10.29228/anatoljhr.63543	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

12	13:30-15:20 Savunma Mekanizmaları	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci savunma mekanizmalarını açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Dağce Hafizoğlu, A. ve ark. (2021). Üniversite öğrencilerinin savunma mekanizmaları ile duygusal şemaları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Sosyal Çalışma Dergisi.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
13	13:30-15:20 Ruhsal Sağlık Nedir	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci ruhsal sağlık kavramını bilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Karakaya Ergün, S. (2024). Toplum ruh sağlığı ve toplum ruh sağlığı hemşireliği. Genel Sağlık Bilimleri Dergisi, 6(1), 172–181.	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
14	13:30-15:20 Ruhsal Yönden Sağlıklı Bireylerin Özellikleri Nelerdir?	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci ruhsal yönden sağlıklı bireylerin özelliklerini açıklar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası. Kanıt temeli: Şahin Bayındır, G., Baştürk, S. N., Gündoğdu, İ. ve Gündoğdu, A. S. (2025). Hemşirelik öğrencilerinde ruh sağlığı okuryazarlığı ile pozitif ruh sağlığı arasındaki ilişki. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 14(3), 1195–1210. https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1668328	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR
15	13:30-15:20 Dersin değerlendirmesi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci dersle ilgili düşüncelerini ifade eder.	Soru-Cevap Ders değerlendirmesinin yapılması	Dr. Öğretim Üyesi Havva AKPINAR

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
İş Sağlığı ve Güvenliği	İSG1901	I	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Hemşirelik öğrencilerimizin, mevzuatlarda iş sağlığı ve güvenliğinin işveren ve çalışanlar açısından getirilerini öğrenip, staj ve iş hayatlarında İş Sağlığı ve Güvenliği kültürü oluşturarak, tehlikeli durum ve davranışları, acil durumlarda nasıl hareket etmesi gerektiğini, iş kazaları ve meslek hastalıklarının ortaya çıkış sebeplerini bilen ve kaçınmalarını sağlayacak, bilgi ve becerinin kazanılmasını sağlamak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Mevzuatlarda iş sağlığı ve güvenliğinin yeri ve önemini bilir. 2. İş yerlerinde temizlik ve düzenin önemini söyler. 3. Yangın çeşitlerini söyleyebilir yangın çeşitlerine göre müdahale yöntemlerini bilir. 4. İş kazalarına karşı korunam korunma prensiplerini bilir. 5. Fiziksel risk etmenlerini ve sınır değerlerini bilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	1. İş Sağlığı ve Güvenliği alanında edindikleri bilgileri klinik uygulamalarında güvenli çalışma sergilemek.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, soru-cevap
Dersin Ön Koşulları	Yoktur.
Dersin Koordinatörü	Öğr. Gör. Yasin PELİT
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Öğr. Gör. Yasin PELİT 0252 211 1693 yasinpelit@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Senkron, Cuma günü 08.30-10:15
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Ders Konuları	1. İş Sağlığı Ve Güvenliği Mevzuatı 2. Çalışanların Yasal Hak Ve Sorumlulukları 3. İşyeri Temizliği Ve Düzeni 4. İş Kazası Ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sonuçlar 5. Hastalıklardan Korunma Prensipleri 6. Fiziksel Risk Etmenleri 7. Ergonomik Risk Etmenleri Ve Ekranlı Araçlar (1) 8. Ara Sınav 9. Elle Kaldırma Ve Taşıma 10. Parlama, Patlama, Yangın Ve Yangından Korunma 11. İş Ekipmanlarının Güvenli Kullanımı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	12. İş Kazalarının Sebepleri Ve Korunma Prensipleri 13. Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri 14. Kişisel Koruyucu Donanım 15. Acil Durum, Tahliye Ve Kurtarma, Ders değerlendirme
Ders Kaynakları	1. İş Sağlığı, Nazmi Bilir, Ali Naci Yıldız, Hacettepe Üniversitesi yayınları, 2004 13. Güler Ç. Ergonomi.2004. 2. Güler Ç., L. Akın, “Halk Sağlığı Temel Bilgiler” Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara 2006 İş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri ve risk değerlendirme metodolojileri Ankara, 2005.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.csgb.gov.tr/isggm/yayinlar-ve-afisler/
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Mevzuat	4	16		
Çalışanların yasal hak ve sorumlulukları	4	16		
İşyeri Temizliği Ve Düzeni	4	16		
İş Kazası Ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sonuçlar	4	16		
Hastalıklardan Korunma Prensipleri	1	4		
Fiziksel Risk Etmenleri	4	16		
Ergonomik Risk Etmenleri Ve Ekranlı Araçlar	4	16		
Elle Kaldırma Ve Taşıma				
Parlama, Patlama, Yangın Ve Yangından Korunma			5	20
İş Ekipmanlarının Güvenli Kullanımı			4	16
İş Kazalarının Sebepleri Ve Korunma Prensipleri			4	16
Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri			4	16
Kişisel Koruyucu Donanım			4	16
Acil Durum, Tahliye Ve Kurtarma			4	16
Toplam		100		100

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	3	2	2	3	2	2	3	2
DÖÇ1	2	2	3	2	2	3	2	2	3
DÖÇ2	2	3	2	2	3	2	2	3	2
DÖÇ3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
DÖÇ4	2	2	2	2	2	2	2	2	2
DÖÇ5	2	2	3	2	2	3	2	2	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>					
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5
İş Sağlığı Ve Güvenliği Mevzuatı	X	X	X	X	X
İşyeri Temizliği Ve Düzeni			X	X	X
İş Kazası Ve Meslek Hastalığından Doğan Hukuki Sonuçlar	X	X	X	X	X
Çalışanların Yasal Hak Ve Sorumlulukları	X	X	X	X	X
Hastalıklardan Korunma Prensipleri	X	X	X	X	X
Fiziksel Risk Etmenleri	X	X	X	X	X
Ergonomik Risk Etmenleri Ve Ekranlı Araçlar	X	X	X	X	X
Elle Kaldırma Ve Taşıma	X	X	X	X	X
Parlama, Patlama, Yangın Ve Yangından Korunma	X	X	X	X	X
İş Ekipmanlarının Güvenli Kullanımı	X	X	X	X	X
İş Kazalarının Sebepleri Ve Korunma Prensipleri	X	X	X	X	X
Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri	X	X	X	X	X
Kişisel Koruyucu Donanım	X	X	X	X	X
Acil Durum, Tahliye Ve Kurtarma	X	X	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08.30/09.00-09:10/09.40 İş güvenliği çalışmalarının amacı 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Her çalışan yürürlükteki mevzuat ile ilgili bilgi sahibi olabilmeli *İşyeri sınıflamaları ve risk değerlendirmesi kavramlarını öğrenebilmeli *İSG profesyonellerininve işverenlerin sorumlulukları ve yükümlülüklerinin neler olduğu hakkında fikir sahibi olabilmeli *Kanunun çalışanlara getirisi hakkında bilinçlenebilmeli *Geleneksel yaklaşım ile uygulamaya konan çağdaş yaklaşımı karşılaştıracak bilgiler edinebilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
2	08.30/09.00-09:10/09.40 Çalışanların yasal hakları Çalışanların yasal sorumlulukları Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Her çalışan çalıştıkları işyerlerinde sahip oldukları haklar ile bilgi sahibi olabilmeli * Her çalışan çalıştıkları işyerlerinde sahip oldukları yükümlülükler ile bilgi sahibi olabilmeli, çalışan temsilcisi kavramını içselleştirmeli. * İşverenlerden neleri isteme haklarının olduğu,konusunda fikir sahibi olmalı *Çalışanlar haklarını korumak ve sorumluluklarını yerine getirmek için gerekli bilgilerle donatılmış olmalı * Bu konularla ilgili olarak mevzuatta tanımlanan terimleri kavrayabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

3	08.30/09.00-09:10/09.40 5S kuralları Hijyen Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur Dersin uygulaması yoktur	*Her çalışan işyerlerinde tertip ve düzen hakkında bilgi edinebilmeli *5S kuralı nedir ve nasıl uygulanır öğrenebilmeli *Tertip, düzeni ve hijyenin sağlanmasında etkili özendirici teknikleri kullanabilir hale gelebilmeli *Kanunun çalışanlardan bu konuda neler beklediğini içselleştirmiş olabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
4	08.30/09.00-09:10/09.40 6331 sayılı kanuna göre işverenin sorumlulukları Hukuki sorumluluk İş göremezlik tazminatı Destekten yoksun kalma tazminatı Manevitazminat Sorumlulukkrücü tazminatı İşin durdurulması Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Tüm katılımcılar İşyerlerinde meydana gelen iş kazaları sonucu hukuksal kazanımları hakkında bilgi sahibi olabilmeli *Tüm katılımcılar İşyerlerinde meydana gelen meslek hastalıklarının sonucu hukuksal kazanımları hakkında bilgi sahibi olabilmeli *Bu konularla ilgili bilgi ve tecrübeye edinebilmeli Hukuk boyutunda cezai ve idari sorumluluklar ve yükümlülükler tüm katılımcılar tarafından öğrenilmiş olabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
5	08.30/09.00-09:10/09.40 Hastalıkların bulaşma yolları Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Her çalışan hastalıklardan korunma ilkelerini öğrenebilmeli *Bulaş yollarının ne olduğunu kavrayabilmeli *Temiz su ve temiz besinin önemini anlamalı *Temizlik ve hijyen konularını ve uygulamalarını yaşam biçimi haline getirebilmeli *Aşılama ve bağışıklık hakkında fikir sahibi olabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
6	08.30/09.00-09:10/09.40 Gürültü, Titreşim, Termal Konfor (Isı, Nem, Hava Akım Hızı, Radyan Isı, Toz), Aydınlatma, Radyasyon (İyonize ve İyonize Olmayan Işımlar) Basınç (Alçak ve Yüksek Basınç) Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Fiziksel risklerin neler olduğunu söyler *Fiziksel riskler için sınır değerleri bilir. *fiziksel risklere karşı alınacak tedbirleri öğrenmesi beklenir	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

7	08.30/09.00-09:10/09.40 Elle taşıma işi Elle Kaldırma ve Taşıma İşlerinden Kaynaklanabilecek İSG Riskleri Elle kaldırma ve taşıma işlerindeki risklerden korunma yolları Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Elle kaldırma ve taşıma işlerinden kaynaklanabilecek İSG riskler hakkında bilgi sahibi olabilmeli, *Alınması gereken önlemleri ve nasıl uygulanacağını öğrenmiş olmalı, *Doğru kaldırma ve taşıma yöntemlerini tam olarak uygulayabilir duruma gelebilmeli *İlgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
8	08.30/09.00-09:10/09.40 Ara sınav Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur		Çoktan seçmeli	Öğr. Gör. Yasin PELİT
9	08.30/09.00-09:10/09.40 Yanma nedir Yangın, Yanıcı maddeler, Isı Yangının sebepleri, Yanma çeşitleri Yakıcı maddeler Yangın yerindeki tehlikeler Yangın söndürme cihazları Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*İşyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin edebilmek için Yangın ve Yangından korunma önlemleri hakkında bilgilenmeli *Herhangi bir yangında neler yapacağını ve ne ile müdahale edeceğini karayabilmeli * Yangını meydana getiren tehlikeleri tanımlayabilmeli *Yaşamsal önemi olan yangın hakkında diğer kişilere yol gösterebilecek bilgileri edinebilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
10	08.30/09.00-09:10/09.40 İş ekipmanlarının güvenli kullanımı Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	İş yerlerinde kullanılan ekipmanlarından bazılarını sayıp güvenli kullanam yöntemlerini öğrenmesi beklenir.	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
11	08.30/09.00-09:10/09.40 Ergonomi Ergonominin konuları ve amacı Antropometri Ergonomik problemler sonunda çalışanlarda kas iskelet sistemi hastalıkları Ergonomi ve ekranlı araçlarda risk faktörleri, Ofis (büro) egzersizleri Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Ekranlı araçları ve doğru kullanma yöntemleri için uygulanması gereken kuralları kavramış olmalı *Çalışanlar ve işverenler ergonomi kurallarına uygun işyerleri oluşturulması için gerekli tüm yöntemler hakkında bilgi edinmiş olmalı *Antropometri, çalışma ortamı dizaynı, konuları ile ilgili tüm uygulamaları içselleştirmiş olmalı.	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

12	08.30/09.00-09:10/09.40 5510 Sayılı SGK Kanunda iş kazası 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunda iş kazası Güvensiz Davranışlar Güvensiz Koşullar İş kazalarının nedenleri Kaza ekibi acil aksiyon planı Ramak kala Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*İşyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin edebilmek için İŞ KAZASI HAKKINDA bilgi ve tecrübeye sahip olabilmeli *İş kazalarını ÖNLEMEK için uygulanması gereken yöntemlerini kavramış olmalı *Çalışanlar ve işverenler İŞ KAZALARININ oluş nedenleri ile ilgili tüm bilgileri edinmiş olmalı *İş Kazalarından korunma prensiplerini benimsemiş olabilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
13	08.30/09.00-09:10/09.40 Güvenlik ve sağlık işaretleri İşaret levhaları Işıklı İşaretler İçin Asgari Kurallar Sesli sinyaller için asgari kurallar Sözlü haberleşme içine sgari kurallar Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*İşyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin edebilmeleri için sağlık ve güvenlik işaretlerinin ne anlam geldiğini öğrenebilmeli *İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemeye yönelik ortamlarda bulunan yasak ve uyarı işaretlerinin anlamlarını ve farklarını kavrayabilmeli *Sözlü ve el-kol iletişiminde kullanılan kelime ve hareketler hakkında bilgi sahibi olmalı *Sağlık ve güvenlik işaretleri ile karşılaştıklarında tanımlanan eylemleri tereddütsüz anlayabilmeli ve yapabilmeli ve bu durumu yaşam tarzı haline getirebilmeli	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT
14	08.30/09.00-09:10/09.40 Kişisel koruyucu donanım KKD özellikleri KKD Kategorileri Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*İşyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin edebilmek için KKD kullanmaları gerektiğini öğrenebilmeli *KKD' LARI doğru kullanma yöntemleri için uygulanması gereken kuralları kavramış olmalı *Çalışanlar ve işverenler KKD' larınergonomik olması ve kurallarına uygun kullanılması için gerekli tüm yöntemler hakkında bilgi edinmiş olmalı	Sunum, Soru-Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				*“CE” NE DEMEKTİR .Neden KKD’ nüzlerinde bulunması gereklidir konusunda tam olarak bilgilenebilmeli		
15	08.30/09.00-09:10/09.40 Acil durum Acil durum prosedürü Acil durum planı Çalışanların sorumluluğu İşverenin sorumluluğu Planın yenilenmesi Çalışanların bilgilendirilmesi – eğitim Tahliye planı Dersin değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması Uzaktan Eğitim	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	*Tüm çalışanlar işyerlerinde sağlıklı ve güvenli bir ortamı temin edebilecek acil durum eylem planı ile ilgili bilgilendirilmiş olmalı *Acil eylem prosedürü ve tahliye yöntemlerini kavrayabilmeli *Acil durum ve tahliye ile ilgili faaliyetler ve uygulayabilecek yöntemler hakkında bilgi sahibi olabilmeli *Yangın, deprem, sel baskını ve sabotaj gibi acil durumlarda neler yapılması gerektiği konusunda yeterli bilgi ile donatılmış olabilmeli *Ders değerlendirmesinin yapılması	Sunum, Soru- Cevap,	Öğr. Gör. Yasin PELİT



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ

İKİNCİ SINIF
DERS PROGRAMI VE
DERS BİLGİ PAKETİ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜZ YARIYILI
İKİNCİ SINIF DERS PROGRAMI

DERS SAAT YÜZ YÜZE	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA
08.30-09.20	HMB 2523 Aile Planlaması (T) Dr.Öğr.Üyrsi Çiğdem BİLGE B01 BİS+BDS K-20+150	HMB 2519 Bağ. ve Bağımlılıkla Mücadele (T) Arş.Gör.Dr.Aytuğ TÜRK B01 BİS+BDS (K-50+100)	HMB2001 İç Hastalıkları Hemşireliği (U) Prof.Dr.Zöhre IRMAK (Koordinatör) Prof.Dr.Sevgin S.BAĞLAMA Öğr.Gör.Gülşen DÜZÖZ (UYGULAMA)	HMB2003 Cerrahi Has. Hemşireliği (U) Dr. Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TULU (Koordinatör) Doç.Dr. Gülşah KÖSE Öğr.Gör.Dr.Mehtap ÇULLU UYGULAMA	HMB 2521 Stres Yönetimi (T) Arş.Gör.Dr.Cansu GÜLER 102 BİS+BDS K-50+100
09.30-10.20					HMB2505 Sağlın Değerlendirilmesi (T) Prof.Dr.Sevgin S.BAĞLAMA (Z-02) BİS (Hemşirelik 2. Sınıf Öğrencilerin Tamamı Alacak)
10.30-11.20	HMB2001 İç Hastalıkları Hemşireliği (T) Prof.Dr.Zöhre IRMAK (Koordinatör) Prof.Dr.Sevgin S.BAĞLAMA (Z02)	HMB2509 Hemşirelikte Etik (T) (Doç.Dr.Ayşe K.VİCDAN) B01 BİS (Hemşirelik 2. Sınıf Öğrencilerin Tamamı Alacak)			
11.30-12.20					
13.30-14.20	HMB2001 İç Hastalıkları Hemşireliği (T) Prof.Dr.Zöhre IRMAK (Koordinatör) Prof.Dr.Sevgin S.BAĞLAMA (Z02)	HMB2003 Cerrahi Has. Hemşireliği (T) Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TULU (Koordinatör) Doç.Dr. Gülşah KÖSE Dr.Öğr.Üyesi Züleyha SEKİ Öğr.Gör.Dr.Mehtap ÇULLU Z01	HMB2001 İç Hastalıkları Hemşireliği (U) Prof.Dr.Zöhre IRMAK (Koordinatör) Prof.Dr.Sevgin S.BAĞLAMA Öğr.Gör.Gülşen DÜZÖZ (UYGULAMA)	HMB2003 Cerrahi Has. Hemşireliği (U) Dr. Öğr. Üyesi Cemile ÇELEBİ TULU (Koordinatör) Doç.Dr. Gülşah KÖSE Öğr.Gör.Dr.Mehtap ÇULLU UYGULAMA	YDB 2811 İngilizce III Öğr. Gör. Dr. Yener KELEŞ (ŞB:07)(ASENKRON) (SAAT:13:30-15:20-üç ders saati)
14.30-15.20					
15.30-16.20	HMB 2511 Bakım Modelleri (T) Doç.Dr.Fatma BİRGİLİ B01 BİS K-45				
16.30-17.20					

NOT: MAVİ RENKLE GÖSTERİLEN DERSLER UZAKTAN EĞİTİM İLE VERİLMEKTEDİR.

NOT: KIRMIZI RENKLE GÖSTERİLEN DERS KONTENJANLARI DİĞER BÖLÜMLER İÇİN "BDS" KONTENJANIDIR, BÖLÜM ÖĞRENCİSİ BÖLÜM DERSİNİ "BDS" OLARAK ALAMAZ.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
İç Hastalıkları Hemşireliği	HMB2001	III	4+8+0	9	9

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Hemşirelik öğrencilerine, sağlıklı/hasta bireyin sağlığının geliştirilmesi, korunması, tedavi ve rehabilitasyonunda İç Hastalıkları Hemşireliğine ilişkin kuramsal bilgi ve uygulama becerisine sahip olmayı, hemşirelik sürecini kullanarak bütüncül bir yaklaşım ve kanıta dayalı uygulamalı bilgilerle bakım vermeyi, ve eleştirel düşünebilmeyi kazandırmaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Sistem hastalıklarına ilişkin kuramsal bilgi ve uygulama becerisine sahiptir 2. Sağlıklı /hasta bireyin sağlığının geliştirilmesi, korunması ve hastalık halinde tedavi ve rehabilitasyonunda hemşirelik sürecini kullanarak, bütüncül bir yaklaşım ve kanıta dayalı uygulamalı bilgilerle hemşirelik bakımı verir 3. Hemşirelik bakımı, eğitim ve yönetim alanlarında bilişim ve bakım teknolojilerini kullanır 4. Mesleki etkinlik alanlarında eleştirel düşünme ve problem çözme becerisini kullanır
Klinik Uygulama Hedefleri	1. Uygulama alanındaki ekip, hasta ve hasta yakını ile etkin iletişim kurar 2. Klinik veri toplama formunu kullanarak hastanın sağlık hikayesini alır ve tüm sistemlerin değerlendirmesini yapar, 3. Hasta-ailesi, dosya-web sayfası ve sağlık ekibinden veri toplar ve değerlendirir, bu veriler doğrultusunda hastanın sağlık sorunlarını belirler. 4. Hastasının sorunlarına ilişkin kanıta dayalı hemşirelik girişimlerini planlar/uygular ve hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirir. 5. Hastalarda gelişebilecek iç hastalıkları acil durumları (göğüs ağrısı, hipertansiyon, hipotansiyon bilinç bozukluğu, senkop, şiddetli dispne kanama, aspirasyon, şok, sıvı-elektrolit dengesizliği, asit-baz dengesizliği vb) takip eder ve değerlendirir. 6. Hastaların acil durumlarına özgü acil ilaçları bilir ve hazır tutar. 7. Hastanın ve ailesinin eğitim gereksinimlerini belirler ve belirlediği gereksinim doğrultusunda hasta ve ailesine eğitim verir.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka çalışması, demonstrasyon, örnek olay, video destekli öğretim, bireysel öğretim, işbirlikçi öğretim, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi
Dersin Ön Koşulları	HMB1002 Hemşirelik Esasları dersini başarı ile tamamlamak
Dersin Koordinatörü	Prof.Dr. Zöhre IRMAK
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof.Dr. Zöhre IRMAK 0252 211 3204 zirmak@mu.edu.tr
	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA 0252 211 2221 sevginsamancioglu@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 10:30-15:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Dersin Uygulaması	Çarşamba günü 08.30-17.30, 4-14. haftalar arası Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ders Konuları	1. Sıvı –Elektrolit ve Asid-Baz Dengesi bozuklukları ve hemşirelik bakımı 2. Kardiyovasküler sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, Kardiyojenik Şok ve hemşirelik bakımı 3. Solunum sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 4. Endokrin sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 5. Endokrin sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 6. Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 7. Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 8. Üriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı, Ara sınav 9. Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 10. Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı 11. Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı 12. Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı 13. Bağışıklık sistemi hastalıkları ve hemşireliği 14. Eklem - bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı 15. Eklem - bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı, Ders değerlendirmesi
Ders Kaynakları	1. İç Hastalıkları Hemşireliği, Edt. Enç N., Nobel Tıp Kitabevleri, 2017. 2. Olgu Senaryolarıyla İç Hastalıkları Hemşireliği, Edt. Özer S., İstanbul Tıp Kitabevleri, 2019. 3. Akdemir N, Birol L (2021) İç Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı. Genişletilmiş 7. Baskı. Akademisyen Yayınevi. 4. Karadakovan A, Aslan FE (2020). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. 6. Baskı. Akademisyen Yayınevi. 5. Yürügen B, Nural N (2020). Hastalıklar Bilgisi. Nobel Tıp Kitabevi. 6. Ovayolu N, Ovayolu Ö (2018). Temel İç Hastalıkları Hemşireliği ve Farklı Boyutlarıyla Kronik Hastalıklar. Çukurova Nobel Tıp Kitabevi. 7. Can G. (2018). İç Hastalıkları Hemşireliği: Klinik Uygulama Rehberi. Nobel Tıp Kitabevleri. 8. Görgülü S. Hemşireler İçin Fiziksel Muayene Yöntemleri. 72 tasarım Ltd.Şti. Ankara 2002
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.tkd.org.tr/menu/4/kilavuzlar Kardiyoloji hemşireliği dergisi (https://khd.tkd.org.tr/) Diyabet hemşireliği dergisi (http://www.tdhd.org/dohh-dergi) https://www.thder.org.tr/category/thd-yayinlari/0 https://www.turkiyeklinikleri.com/journal/ic-hastaliklari-hemsireligi-ozel-konular/464/issue-list/tr-index.html https://academic.oup.com/eurheartj/article/42/36/3599/6358045 https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ önlisans ve lisans eğitim- öğretim yönetmeliği sınav ve değerlendirme ile ilgili esaslar doğrultusunda yapılır. Ara sınav %20, Uygulama %30, Final %50
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama-%80

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan				
	Soru sayısı	Vize (%20)	Klinik Uygulama (%30)	Soru sayısı	Final (%50)
Sıvı –Elektrolit ve Asid-Baz Dengesi bozuklukları ve hemşirelik	4	16	Uygulama değerlendirme		
Kardiyovasküler sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	6	24	*Profesyonellik 18 puan, *Beceri listesi 30 puan, *Hemşirelik Süreci 32 puan, *Vaka/Seminer/ Eğitim 20 puan		
Kardiyojenik Şok tanı ve tedavisi	2	8			
Solunum sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	6	24			
Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	7	28			
Endokrin sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı				8	20
Üriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı				6	15
Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı				8	20
Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı				8	20
Bağıışıklık sistemi hastalıkları ve hemşireliği				5	12.5
Eklem - bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı				5	12.5
Toplam		100			100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	5	5	5	5	4	3	5	2	4
DÖÇ1	5	5	5	5	4	3	5	2	4
DÖÇ2	5	5	5	5	4	3	5	2	4
DÖÇ3	5	5	5	5	4	3	5	2	4
DÖÇ4	5	5	5	5	4	3	5	2	4

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Sıvı –Elektrolit ve Asid-Baz Dengesi bozuklukları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Kardiyovasküler sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, Kardiyojenik Şok ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Solunum sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Endokrin sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Üriner system hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Sindirm sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Kan hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X
Bağışıklık sistemi hastalıkları ve hemşireliği	X	X	X	X
Eklem - bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı	X	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	10.30-12.15 Sıvı –Elektrolit ve Asid-Baz Dengesi bozuklukları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Laboratuvar uygulaması -Sıvı- elektrolit ve asit-baz dengesi bozuklukları ile ilişkili vakanın tartışılması ve hemşirelik bakımının sunulması -Laboratuvar Değerlerini yorumlama -Asit_baz Dengesizliklerini tanımlama SBF Uygulama Laboratuvarı	-Vücut sıvısı ve elektrolitleri açıklar - Sıvı-elektrolit hareketini düzenleyen mekanizmaları açıklar - Sıvı-elektrolitlerin düzenlenmesinde yer alan homeostatik mekanizmaların rolünü açıklar - Sıvı-elektrolit dengesizliklerini tanımlar -Sıvı -elektrolit dengesizliklerinde soruna ilişkin bakım planı yapar ve uygular - Asit-baz dengesizliklerini tanımlar - Asit-baz dengesizliklerinde soruna ilişkin bakım planı yapar ve uygular	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma	Prof .Dr. Zöhre IRMAK
	13-30-15.15 Sıvı –Elektrolit ve Asid-Baz Dengesi bozuklukları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
2	10.30-12.15 Kardiyovasküler Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.15 Laboratuvar Uygulaması -Kalp seslerini dinleme -Venöz ve arteriyel yetersizlik bulgularını değerlendirme -Ödemi değerlendirme Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı 13.30-17.30 -Kalp yetersizliği vaka çalışması -Kardiyojenik Şok ve hemşirelik bakımına ilişkin vaka çalışması SBF Uygulama Laboratuvarı	- Kardiyovasküler hastalıklarda primer korunmayı açıklar -Kardiyovasküler sistemi hastalıklarının etiyoloji,fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar -Kardiyovasküler tanı hastanın sağlık hikayesini alır ve sistemi değerlendirir - Kardiyovasküler sistem tanı hastanın(angina pectoris, hipertansiyon, AKS, kalp yetersizliği) bakımını planlar girişimleri uygular ve sonuçlarını değerlendirir	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon, simülasyon	Prof .Dr. Zöhre IRMAK Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Kardiyojenik Şok ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

3	10.30-12.15 Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Laboratuvar uygulaması -Akciğer normal ve ek seslerini dinleme -Ortopne, semifowler's, Fowler pozisyonu verme -Oksijen saturasyonunu değerlendirme -Solunum ve öksürük egzersizi yapma -Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı	-Akciğer normal ve ek seslerini bilir -Ortopne, semifowler's, Fowler pozisyonu verir -Oksijen saturasyonunu açıklar -Solunum ve öksürük egzersizini açıklar	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, simülasyon uygulaması	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Solunum Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi					
4	10.30-12.15 Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Laboratuvar uygulaması -Basınç yaralanmasını takip etme ve bakımını yapma -Kan şekeri ölçme ve değerlendirme - Oral mukozayı değerlendirme - Düşme riskini değerlendirme Klinik Uygulama ve Değerlendirme Formlarının Tanıtımı SBF Uygulama Laboratuvarı	- Kan şekerini değerlendirir - Oral mukozayı değerlendirir - Düşme riskini değerlendirir - Basınç yaralanmasını açıklar - Diyabetin komplikasyonlarını açıklar - Endokrin hastasının bakımını planlar	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, emonstrasyon, Uygulama	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi					
5	10.30-12.15 Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	Endokrin system hastalığı olan hastanın bakımını planlar, uygular, sonuçlarını değerlendirir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, demonstrasyon /Klinik uygulama	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	13-30-15.15 Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi					
6	10.30-12.15 Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Sinir sistemi hastalıklarının etiyoloji,fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar -Nörolojik sistem tanımlı hastanın sağlık hikayesini alır ve fizik muayenesini yapar	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon, gözlem/ Aktiviteler: Klinik uygulama, bakım planı, Vaka çalışması,eğitim	Prof .Dr. Zöhre IRMAK
	13-30-15.15 Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
7	10.30-12.15 Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı, SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- KİBAS gelişimini önler ve belirtilerini izler - Glasgow koma skalasını kullanır - İnme, Parkinson, epilepsi ve multiple skleroz gibi nörolojik sistem hastalığı olan hastaların sağlık sorunlarını tanırlar, bakımını planlar,h. girişimleri uygular ve sonuçları değerlendirir -ARA SINAV	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon, gözlem/ Aktiviteler: Klinik uygulama, bakım planı, Vaka çalışması,eğitim	Prof .Dr. Zöhre IRMAK
	13-30-15.15 Sinir sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
8	10.30-12.15 Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Ara sınav SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Üriner sistemi hastalıklarının etiyoloji,fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon,	Prof .Dr. Zöhre IRMAK



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	13-30-15.15 Üriner Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi			- Üriner sistem tanımlı hastanın sağlık hikayesini alır ve sistemi değerlendirir - Üriner sistemi hastalıklarının etiyoloji, fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar - Üriner sistem tanımlı hastanın sağlık hikayesini alır ve sistemi değerlendirir - Üriner sistem tanımlı hastanın bakımını planlar girişimleri uygular ve sonuçlarını değerlendirir	gözlem/ aktiviteler: Klinik uygulama, bakım planı, Vaka çalışması, eğitim	
9	10.30-12.15 Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi 13-30-15.15 Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Sindirim sistemi hastalıklarının (A.Kr. hepatitler gastrit, p.ülser, inf. Bağırsak hast., siroz) etiyoloji, fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar - Bağırsak seslerini dinler - Sindirim sistemi hastalığı tanısı alan hastanın sağlık hikayesini alır ve ve sistemi değerlendirir	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon, gözlem/ aktiviteler: Klinik uygulama, bakım planı, Vaka çalışması, eğitim	Prof .Dr. Zöhre IRMAK
10	10.30-12.15 Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi 13-30-15.15 Sindirim sistemi hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Hastayı NG/PEG, enteral ve parenteral yolla besler - Sindirim sistem hastalığı tanımlı hastanın bakımını planlar, girişimleri uygular ve sonuçlarını değerlendirir	Anlatım Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka çalışması, örnek olay, bireysel çalışma, demonstrasyon, gözlem/ aktiviteler: Klinik uygulama, bakım planı, Vaka çalışması, eğitim	Prof .Dr. Zöhre IRMAK



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

11	10.30-12.15 Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Hematolojik Hastalıkların Değerlendirilmesinde Kullanılan Tanı İşlemlerini bilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	SBF Amfi 13-30-15.15 Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
12	10.30-12.15 Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Hematolojik hastalıkların etiyoloji, fizyopatoloji, belirti- bulgu, komplikasyon, tanı ve tedavisini açıklar - Hematolojik hastalığı tanısı alan hastanın sağlık hikayesini alır ve fizik muayenesini yapar - Hematolojik hastalığı olan hastanın bakımını planlar, girişimleri uygular ve sonuçlarını değerlendirir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Hematolojik sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
13	10.30-12.15 Bağışıklık sistemi hastalıkları ve hemşireliği SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Eritrosit, lökosit, trombosit hastalıklarını açıklar -Lenfoid Sistem Hastalıklarını açıklar Alerji hastalıklarını bilir -Kan Transfüzyonu ve Transfüzyon Reaksiyonlarını bilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Bağışıklık sistemi hastalıkları ve hemşireliği SBF Amfi					



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

14	10.30-12.15 Eklem-Bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Eklem-Bağ dokusunun yapı ve fonksiyonlarını bilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Eklem-Bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi					
15	10.30-12.15 Eklem-Bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Eklem-Bağ dokusu hastalığı olan hastanın bakımını planlar - Ders değerlendirmesinin yapılması	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
	13-30-15.15 Eklem-Bağ dokusu hastalıkları ve hemşirelik bakımı Dersin teorik ve klinik öğretim değerlendirmesi SBF Amfi					

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	HMB2003	III	4+8+0	9	9

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Hemşirelik öğrencilerine, cerrahi hastalıkları ile ilgili temel kavramları, kuralları, ilkeleri öğretmek, öğrencilere ameliyat öncesi, sırası ve sonrası dönem hemşirelik bakımı ve teknolojileri ile ilgili bilimsel, güncel ve kanıt bilgilere dayalı, etik çerçevelerde, bütüncül ve kaliteli hemşirelik uygulamaları konusunda bilgi, beceri ve deneyim ve yaşam boyu öğrenmeyi kazandırmaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Cerrahi hastalıklarla ilgili temel kavram, yasal/etik boyutları ve ilkeleri bilir 2. Güncel ve kanıta dayalı bilgiler doğrultusunda cerrahi girişim gerektiren hastanın bakım gereksinimlerini ameliyat öncesi, sırası ve sonrası dönemlerde değerlendirir 3. Güncel ve kanıta dayalı bilgiler doğrultusunda cerrahi girişim öncesi, sırası ve sonrası dönemde bütüncül hemşirelik bakımını yürütür 4. Güncel ve kanıta dayalı bilgiler doğrultusunda cerrahi girişim gerektiren hastanın ameliyat öncesi, sırası ve sonrası dönemlerde gelişebilecek komplikasyonları değerlendirerek hemşirelik bakımını tartışır 5. Hasta, aile ve multidisipliner ekip üyeleri ile iş birliği ve iletişim sağlayarak taburculuk sonrası bakım gereksinimleri konusunda rehberlik yapar
Klinik Uygulama Hedefleri	1. Uygulama alanındaki ekip, hasta ve hasta yakını ile etkin iletişim kurar 2. Klinik veri toplama formunu kullanarak hastanın tüm sistem değerlendirmesini yapar, 3. hasta ile ailesinden veri toplar ve değerlendirir, bu veriler doğrultusunda hastanın sorunlarını belirler. 4. Hastasının sorunlarına ilişkin uygun hemşirelik girişimlerini planlar/uygular ve hemşirelik girişimlerinin sonuçlarını değerlendirir. 5. Uygulama alanına özgü hastaların ameliyat hazırlıklarını yapar ve güvenli cerrahi listesini kullanır. 6. Uygulama alanına özgü hastalara uygulanan anestezinin etkileri takip eder ve değerlendirir. 7. Uygulama alanına özgü hastalarda ameliyat sonrası komplikasyonları (ağrı, bulantı/kusma, kanama, aspirasyon, cerrahi alan enfeksiyonu, şok, sıvı-elektrolit dengesizliği, asit-baz denegesizliği vb) takip eder ve değerlendirir. 8. Uygulama alanına özgü acil durumları, acil ilaçları bilir ve hazır tutar. 9. Hastanın ve ailesinin eğitim gereksinimlerini belirler ve belirlediği gereksinim doğrultusunda hasta ve ailesine eğitim verir.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi
Dersin Ön Koşulları	HMB1002 Hemşirelik Esasları dersini başarı ile tamamlamak

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Gülşah KÖSE
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Gülşah KÖSE 0252 211 5725 gulsahkose@mu.edu.tr
	Dr.Öğr.Üyesi Züleyha SEKİ 0252 211 5565 zuleyhaseki@mu.edu.tr
	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ 0252 211 5860/ 0252 211 5118 cemilecelebi@mu.edu.tr
	Öğr.Gör.Dr. Mehtap ÇULLU 0252 mehtapcullu@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 13.20-17.20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Perşembe günü 08.30-17.30 4-15. haftalar arası, Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ders Konuları	1. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş ve Temel Kavramlar, Etik, Yasal Konular, Homeostazis ve Cerrahi Stress, Cerrahi asepsi 2. Ameliyat Öncesi ve Sırası Bakım, Ameliyat Sonrası Bakım, Ağrı Yönetimi, Cerrahi Alan Enfeksiyonu 3. Sıvı-Elektrolit, Asit-Baz Dengesi-Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Şokun Fizyoloji, Sınıflaması ve Şokta Hemşirelik Bakımı Yara Türleri, Yara İyileşmesi, Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı 4. Solunum Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 5. Kalp Damar Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 6. Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik 7. Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik 8. Üriner Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı, Ara Sınav 9. Sinir Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 10. Kas İskelet Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 11. Doku-Organ Transplantasyonları, Yasal ve Etik Boyutu, Transplantasyonda Hemşirelik Bakımı 12. Metabolik ve Endokrin Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 13. Yanıklar, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahide Hemşirelik Bakımı Meme Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 14. Kulak -Burun -Boğaz -Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı 15. Kulak -Burun -Boğaz -Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı, Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. İyigün E., Taştan S. (2015) Abrams'ın Klinik İlaç Tedavisi Hemşireler İçin Akılcı İlaç Uygulamaları, Akademisyen Kitabevi, Ankara, ISBN: 9786054649808 2. Öztekin SD. (2015) Nöroşirürji Hemşireliği, Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, ISBN: 9786053351450

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	3. van Giersbergen MY., Kaymakçı Ş. (2015) Ameliyathane Hemşireliği, Akademisyen Kitabevi, Ankara, ISBN: 9789751700001 4. Akyolcu, N., Kanan, N., & Güler, A. (2017). Cerrahi Hemşireliği II. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri. 5. Nermin Gürhan, Ülkü Görgülü Polat, Berna Eren Fidancı (Çeviri Ed) (2019) Hemşirelik Tanıları El Kitabı Bakım Planlamasında Kanıta Dayalı Rehber. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. 6. Özhan Elbaş N. (Ed) Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Akıl Notları. Güneş Tıp Kitabevi 7. Ignatavicius, D. D., Workman, M. L., Rebar, C. R., & Heimgartner, N. M. (Eds.). (2018). Medical-surgical Nursing: Concepts for Interprofessional Collaborative Care. Elsevier. 8. Hinkle, J. L., & Cheever, K. H. (2013). Brunner & Suddarth's textbook of medical-surgical nursing. Lippincott Williams & Wilkins. 9. Çelik S., Yeşilbalkan ÖU. (2015) Dahili ve Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği, 3.Basım Çeviri, Nobel Akademik Yayıncılık 10. Akyolcu, N., Kanan, N., & Güler, A. (2017). Cerrahi Hemşireliği I. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri 11. TC Sağlık Bakanlığı, Güvenli Cerrahi Uygulama Rehberi. 2015. https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/3516,21072015guvenlicerrahiugulamarehberipdf.pdf?0 12. Akyolcu, N., Kanan, N., & Aksoy, G. (2011). Cerrahi Hemşireliği Uygulama Rehberi. İstanbul Tıp Kitabevi 13. Mevlüde Karadağ, Hülya Bulut (Ed). (2021) Cerrahi Hemşireliği 1-2 Kavram Haritası ve Akış Şemalı. Vize Yayıncılık. (Güncellenmiş 2. Baskı) 14. Gürhan, N., Yaman Sözbir, Ş., Polat, Ü. (2020) Hemşirelik Alanında Kullanılan Kavram Beceri ve Modeller. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. 15. Erdil, F., Elbaş, N.Ö. (2001) Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Genişletilmiş IV. Baskı, Aydoğdu Ofset
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aorn.org https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %20, Uygulama %30, Final %50
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama-%80

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan				
	Soru sayısı	Vize (%20)	Klinik Uygulama (%30)	Soru sayısı	Final (%50)
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş ve Temel Kavramlar, Homeostazis ve Cerrahi Stress, Cerrahi Asepsi	5	12.5	Uygulama değerlendirme *Profesyonellik 18 puan *Beceri listesi 30 puan *Hemşirelik Süreci 32 puan *Vaka/Seminer/Eğitim 20 puan		
Ameliyat Öncesi ve Sırası Bakım, Ameliyat Sonrası Bakım, Ağrı Yönetimi, Cerrahi Alan Enfeksiyonu	12	30			
Sıvı-Elektrolit, Asit-Baz Dengesi-Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Şokun Fizyoloji, Sınıflaması ve Şokta Hemşirelik Bakımı Yara Türleri, Yara İyileşmesi, Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı	9	22.5			
Solunum Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	5	12.5			
Kalp Damar Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	5	12.5			
Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	6	15			
Üriner Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				5	12.5
Sinir Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				7	17.5
Kas İskelet Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				7	17.5
Doku-Organ Transplantasyonları, Yasal ve Etik Boyutu, Transplantasyonda Hemşirelik Bakımı				5	12.5
Metabolik ve Endokrin Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				5	12.5
Yanıklar, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahide Hemşirelik Bakımı Meme Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				6	15
Kulak-Burun-Boğaz, Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı				5	12.5
Toplam		100			100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	4	4	3	4	2	4	1	2
DÖÇ1	4	4	3	3	3	-	3	1	2
DÖÇ2	4	4	4	-	3	2	4	1	2
DÖÇ3	4	4	4	-	3	2	4	2	2
DÖÇ4	5	4	4	-	3	2	4	1	2
DÖÇ5	5	4	3	3	3	2	4	2	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ					
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş ve Temel Kavramlar, Etik, Yasal Konular, Homeostazis ve Cerrahi Stress, Cerrahi asepsi	X	X			
Ameliyat Öncesi ve Sırası Bakım, Ameliyat Sonrası Bakım, Ağrı Yönetimi, Cerrahi Alan Enfeksiyonu	X	X	X	X	X
Sıvı-Elektrolit, Asit-Baz Dengesi-Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Şokun Fizyoloji, Sınıflaması ve Şokta Hemşirelik Bakımı Yara Türleri, Yara İyileşmesi, Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Solunum Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Kalp Damar Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik	X	X	X	X	X
Üriner Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Sinir Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Kas İskelet Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Doku-Organ Transplantasyonları, Yasal ve Etik Boyutu, Transplantasyonda Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Endokrin Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Yanıklar, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahide Hemşirelik Bakımı Meme Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Kulak -Burun -Boğaz ve Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	<u>13.30-15.15</u> Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş ve Temel Kavramlar, Etik, Yasal Konular, Homeostazis ve Cerrahi Stress, Cerrahi asepsi -Cerrahinin tarihçesi - Cerrahi hemşiresi ve yasal sorumlulukları -Etik, Beden İmajı, Yaşam Kalitesi, Kayıp, Yas -Sağlık okuryazarlığı ve cerrahide önemi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	<u>08.30-17.20</u> Cerrahi asepsi -Asepsi terimleri, Cerrahi asepsi ilkeleri, Cerrahi el yıkama, Steril Önlük/eldiven giyme, Steril lan hazırlama Ameliyat Öncesi ve Sırası Bakım -Cerrahinin sınıflandırılması ve Günübirlik cerrahiler -Ameliyat öncesi hasta değerlendirme, hasta hazırlığı, güvenli cerrahi kontrol listesi, hemşirelik bakımı -ASA sınıflaması -Ameliyathane ortamı ve düzeni, ameliyathane hemşiresi, hasya pozisyonu, anestezi çeşitleri, anestezinin hastaya etkileri, anestezi komplikasyonları, ameliyat sonrası hemşirelik bakımı AKM Salonu	-Hemşirelikte temel kavramları açıklar. -Cerrahi hemşiresinin yasal sorumluluklarını bilir -Homeostazisi açıklar. -Stres fizyolojisini açıklar ve etkilerini tartışır. -Stres yönetiminde hemşirelik girişimlerini açıklar -Güvenli cerrahi kontrol listesinin önemini açıklar -Cerrahi asepsiyi ve ilkelerini açıklar -Steril hazırlanmayı açıklar - Ameliyat öncesi hasta hazırlığını açıklar -Ameliyat öncesi ve sonrası hasta bakımını tartışır -Anestezi türlerini ve hastaya etkilerini açıklar -Anestezinin komplikasyonlarını açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması Kanıt temeli: DAS rehberi, -ASA (American Society of Anesthesiologists) preoperatif açlık ve değerlendirme kılavuzları, -ERAS protokol klavuzları, -AORN (Association of periOperative Registered Nurses) perioperatif standartları, -DSÖ (Dünya Sağlık Örgütü)/SB (Sağlık Bakanlığı) Güvenli Cerrahi Kontrol Listesi	Doç.Dr. Gülşah KÖSE
	<u>15-30-17.20</u> Homeostazis ve Cerrahi stress - Homeostazis kavramı - Cerrahi stress ve stress yanıtı SBF Amfi		Dr.Öğr.Üyesi Züleyha SEKI			



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

2	13.30-17.20 Ameliyat Sonrası Bakım, Ağrı Kontrolü, Cerrahi Alan Enfeksiyonu -Ameliyat sonrası erken dönem komplikasyonlar ve hemşirelik bakımı -Ameliyat sonrası komplikasyonlar ve hemşirelik bakımı -Taburculuk planlaması -Ağrı tanımı, ağrı değerlendirmesi, ağrı kontrolü ve hemşirelik bakımı -Cerrahi alan enfeksiyonu türleri -Cerrahi enfeksiyonların önlenmesi ve hemşirelik bakımı- -Cerrahi hastasının beslenmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Laboratuvar Uygulaması 08.30-12.15 Cerrahi asepsi, Entübasyon, Hasta Monitörizasyonu Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı 13.30-17.20 Solunum Egzersizi, Ayak Bacak Egzersizi, Hastayı Mobilize Etme SBF Uygulama Laboratuvarı	-Erken dönem ameliyat sonrası hasta bakımını tartışır -Geç dönem ameliyat sonrası bakımını tartışır -Hasta taburculuğunu açıklar -Cerrahi alan enfeksiyonlarının önemini açıklar -Cerrahi alan enfeksiyonu kontrol önlemlerini tartışır -Ağrı yönetiminde hemşirelik girişimlerini tartışır. -Cerrahi hastasında beslenmenin önemini açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama Kanıt temeli: -ERAS protokol klavuzları, -AORN perioperatif standartları, -DSÖ/CDC (Centers for Disease Control and Prevention) cerrahi alan enfeksiyonu önleme klavuzları	Doç.Dr. Gülşah KÖSE
3	13.30-15.15 Sıvı-Elektrolit, Asit-Baz Dengesi-Dengesizlikleri ve Hemşirelik Bakımı Şokun Fizyoloji, Sınıflaması ve Şokta Hemşirelik Bakımı -Sıvı-elektrolitlerin vücuttaki dağılımı -Sıvı dengesi bozuklukları -Elektrolit dengesi bozuklukları -Asit-baz dengesizlikleri ve düzenleyici mekanizmalar -Sıvı-elektrolit dengesizliklerine hemşirelik bakımı	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.20 Laboratuvar uygulaması Laboratuvar Değerlerinin yorumlanması, Asit_baz Dengesizlikleri, Yara Pansumanı Klinik Uygulama Alanlarının ve Değerlendirme Formlarının Tanıtımı SBF Uygulama Laboratuvarı	-Sıvı elektrolit dengesizliklerini ayırt eder -Sıvı elektrolit dengesini düzenleyen sistemleri ve aralarındaki ilişkileri açıklar -Sıvı-elektrolit/ asit baz dengesizliklerinde uygun hemşirelik girişimlerini planlar/ uygular - Şokun patofizyolojik sürecini ve klinik evrelerini tanımlayarak, cerrahi hastada şokun	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Uygulama Kanıt temeli: -ERAS (Enhanced Recovery After Surgery) Society Guidelines -NICE Guidelines American Association of Critical-Care Nurses Practice Alerts	Dr.Öğr.Üyesi Züleyha SEKI



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	-Şokun fizyopatolojisi, sınıflaması ve evreleri -Şokta hemşirelik bakımı SBF Amfi 15-30-17.20 Yara Türleri, Yara İyileşmesi, Komplikasyonlar ve Hemşirelik Bakımı -Yara türleri ve sınıflaması -Yara iyileşmesinin fizyolojisi -Hemşirelik bakımı SBF Amfi			erken dönem bulgularını saptar Şok türlerini, etiyolojilerini ve klinik özelliklerini sınıflandırır. -Yara türlerini tanımlar -Yara iyileşme süreçlerini açıklar -Yaralanma türlerine göre hemşirelik bakımını planlar/uygular -Yara iyileşmesini destekleyen uygulamaları açıklar -Yara iyileşmesi sonuçlarını tartışır	-WHO (World Health Organization) Global Guidelines for the Prevention of Surgical Site Infection -CDC (Centers for Disease Control and Prevention) Guideline for the Prevention of Surgical Site Infection -EWMA (European Wound Management Association) Documents & Guidelines -WOCN (Wound, Ostomy, and Continence Nurses Society) Clinical Practice Guidelines -NICE Guidelines (National Institute for Health and Care Excellence)	Dr.Öğr.Üyesi Züleyha SEKI
4	13.30-16.15 Solunum Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı -Cerrahi girişimler ve endikasyonlar (Lobektomi, pnömonektomi ve torakotomi gibi temel solunum sistemi cerrahileri ile endikasyonları) -Cerrahi öncesi değerlendirme -Toraks drenaj sistemleri (Göğüs tüpü uygulaması, drenaj takibi ve olası sorunlar (hava kaçağı vb.))	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.20 Klinik Uygulama	- Solunum sistemi cerrahilerinin endikasyonlarını açıklar. - Toraks cerrahisi uygulanan hastanın ameliyat öncesi ve sonrası bakımını planlar. - Göğüs tüpü ve toraks drenaj sistemlerini açıklar. - Trakeostomili hastanın bakım ilkelerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: -ERAS® Society Guidelines for Lung Surgery, -European Society of Thoracic Surgeons (ESTS)	Öğr.Gör.Dr. Mehtap ÇULLU



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	-Solunum desteği (Mekanik ventilasyon, oksijen tedavisi, nebulizasyon ve akciğer rehabilitasyonu uygulamaları) -Trakeostomi bakımı (Hava yolu açıklığının sağlanması, kanül bakımı ve sekresyon yönetimi) -Komplikasyonlar ve hemşirelik bakımı (Pnömotoraks, hemotoraks ve enfeksiyon gibi komplikasyonların erken tanısı ve hemşirelik girişimleri) -Hasta eğitimi (Solunum egzersizleri, öksürtme teknikleri ve taburculuk/evde bakım eğitimi) SBF Amfi			- Solunum komplikasyonlarını erken dönemde tanımlar. - Solunum egzersizleri ve pulmoner rehabilitasyonun önemini açıklar. - Solunum sistemi cerrahilerinde hemşirelik girişimlerini uygular.	-Clinical Practice Guidelines, American College of Chest Physicians (CHEST) Guidelines, -AORN Guidelines for Perioperative Practice, American Society of Anesthesiologists (ASA) Practice Guidelines, -CDC Guideline for Prevention of Surgical Site Infection, -WHO Safe Surgery Checklist.	
5	13.30-17.15 Kalp Damar Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı -Kalp cerrahisi girişimleri (CABG, kapak cerrahileri ve konjenital kalp cerrahilerinin temel özellikleri ve endikasyonlar) -Peroperatif süreç (Hasta hazırlığı, kalp-akciğer pompası kullanımı ve cerrahi süreç) -Ameliyat sonrası bakım (Hemodinamik monitörizasyon,	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.20 Klinik Uygulama	- Kalp ve damar cerrahilerinin temel özelliklerini açıklar. - Açık kalp cerrahisi sonrası bakım ilkelerini açıklar. - Hemodinamik izlemin önemini açıklar. - Kardiyak cerrahi sonrası gelişebilecek komplikasyonları tanımlar. - Antikoagülan tedavi	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: -European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS) -Clinical Practice Guidelines, European Society of	Öğr.Gör.Dr. Mehtap ÇULLU



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	kardiyak çıkış ve ritim izlemi ile yoğun bakım hemşireliği) -Komplikasyonlar (Disritmi, miyokard enfarktüsü, kalp yetersizliği ve enfeksiyon gibi komplikasyonların erken tanısı ve yönetimi) -Antikoagülan tedavi (Antikoagülan/antitrombotik tedavinin izlenmesi ve kanama-tromboz risk yönetimi) -Periferik damar cerrahisi (Aort anevrizması ve periferik arter cerrahileri sonrası hemşirelik bakımı) -Hasta eğitimi (Yaşam tarzı değişiklikleri, ilaç tedavisi, rehabilitasyon ve taburculuk eğitimi) SBF Amfi			alan hastanın bakımını planlar. - Periferik damar cerrahisi uygulanan hastaya yönelik hemşirelik bakımını açıklar	Cardiology (ESC) Guidelines, - American Heart Association (AHA)/American College of Cardiology (ACC) Guidelines, -Society of Thoracic Surgeons (STS) Clinical Practice Guidelines, -AORN Guidelines for Perioperative Practice, -ASA Practice Guidelines, -ERAS Cardiac Surgery Guidelines.	
6	13.30-17.20 Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Üst Gastrointestinal (GİS) Sistem Cerrahisi ve Bakımı - Hepato-Pankreato-Biliyer (HPB) Sistem Cerrahisi ve Bakımı - Alt Gastrointestinal (Kolonrektal) Sistem Cerrahisi ve Bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.20 Klinik Uygulama	-Sindirim sistemi organlarını ve görevlerini açıklar - Güncel sindirim sistemi cerrahilerine yönelik hemşirelik bakımını planlar /uygular - Sindirim sistemi cerrahilerine bağlı gelişebilecek komplikasyonlara yönelik hemşirelik bakımını planlar/ uygular -Sindirim sistemi cerrahilerinin sonuçlarını değerlendirir/ taburculuk	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: -ERAS® Society Guidelines NCCN (National Comprehensive Cancer Network) Guidelines -ASCRS (The American Society of Colon and Rectal Surgeons) Clinical Practice Guidelines	Dr.Öğr.Üyesi Züleyha Seki



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				sonrası hasta bakımlarını açıklar		
7	13.30-16.15 Üriner Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Üriner sistem cerrahi hastalıkları (taş hastalıkları, BPH/obstrüksiyonlar, maligniteler) ve cerrahi yaklaşımlar - Özel girişimler ve bakımlar (üriner diversiyonlar/ürostomi, ostomi bakımı ve kateter yönetimi) - Üriner sistem cerrahisinde ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımı ile komplikasyon yönetimi SBF Amfi 16.30-17.15 Laboratuvar Uygulaması - Sürekli mesane irigasyonu ve irigasyon seti kurulumu/yönetimi - Ürostomi (ileal konduit) stoma çapı ölçümü, adaptör kesimi ve torba değişimi -Nefrostomi, suprapubik sistostomi ve perkütan dren bakımı/pansumanı SBF Uygulama Laboratuvarı / Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Lab.	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama 29 Ekim tatili	- Üriner sistemin cerrahi hastalıklarını, tanı ve cerrahi tedavi yöntemlerini açıklar. - Üriner sistem cerrahisi uygulanan hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar. - Kateterizasyon ve üriner diversiyonlu (ostomili) hastaların hemşirelik bakımını ve hasta eğitimini yürütür. - Üriner sistem cerrahisine özgü komplikasyonları tanı ve uygun hemşirelik girişimlerini uygular.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: -EAUN (European Association of Urology Nurses) Rehberleri	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
8	13.30-16.15 Üriner Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı Ara sınav - Üriner sistem cerrahi hastalıkları (taş hastalıkları,	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama 29 Ekim tatili	- Üriner sistemin cerrahi hastalıklarını, tanı ve cerrahi tedavi yöntemlerini açıklar. - Üriner sistem cerrahisi uygulanan hastaların	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	BPH/obstrüksiyonlar, maligniteler) ve cerrahi yaklaşımlar - Özel girişimler ve bakımlar (üriner diversiyonlar/ürostomi, ostomi bakımı ve kateter yönetimi) - Üriner sistem cerrahisinde ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımı ile komplikasyon yönetimi SBF Amfi 16.30-17.15 Laboratuvar Uygulaması - Sürekli mesane irigasyonu ve irigasyon seti kurulumu/yönetimi - Ürostomi (ileal konduit) stoma çapı ölçümü, adaptör kesimi ve torba değişimi -Nefrostomi, suprapubik sistostomi ve perkütan dren bakımı/pansumanı SBF Uygulama Laboratuvarı / Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Lab.			ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar. - Kateterizasyon ve üriner diversiyonlu (ostomili) hastaların hemşirelik bakımını ve hasta eğitimi yürütür. - Üriner sistem cerrahisine özgü komplikasyonları tanı ve uygun hemşirelik girişimlerini uygular.	Kanıt temeli: -EAUN (European Association of Urology Nurses) Rehberleri	
9	13.30-16.15 Sinir Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Kraniyal cerrahiler (tümör, anevrizma, hidrosefali, kafa travması) ve hemşirelik bakımı -Kafa içi basınç artışı ve hemşirelik bakımı -Spinal cerrahiler (disk hernileri, spinal travmalar) ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Kraniyal cerrahilerin önemini açıklar -Kraniyal cerrahinin komplikasyonlarını açıklar -Kraniyal cerrahi hastalarının bakımını planlar -KİBAS riskini arttıran faktörleri sıralar -KİBAS I önleyici hemşirelik girişimleri açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: Brain Trauma Foundation Guidelines American Association of Neuroscience Nurses-Clinical Practice Guidelines	Doç.Dr. Gülşah KÖSE

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	16.15-17.15 Laboratuvar -Nörolojik değerlendirme -KİBAS ve güvenli pozisyon -Spinal cerrahi sonrası pozisyon SBF Uygulama Laboratuvarı			-Spinal cerrahilerin önemini açıklar -Spinal cerrahinin komplikasyonlarını açıklar -Spinal cerrahi hastalarının bakımını planlar	AANS/CNS (American Association of Neurological Surgeons / Congress of Neurological Surgeons) Guidelines for the Management of Acute Cervical Spine and Spinal Cord Injuries	
10	13.30-16.15 Kas İskelet Sistemi Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Kas-iskelet sistemi travmaları (kırık, çıkık, burkulma), tedavi yöntemleri ve hemşirelik bakımı - İmmobilizasyon uygulamaları (alçı, traksiyon, fiksasyon, çivi bakımı) ve nörovasküler izlem (5P/6P) - Ortopedik cerrahi girişimler (artroplasti, amputasyon vb.) ve perioperatif hemşirelik bakımı - Kas-iskelet cerrahisine özgü komplikasyonlar (kompartman sendromu, yağ embolisi, DVT vb.) ve yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Kas-iskelet sistemi yaralanmalarını, cerrahi tedavi yöntemlerini ve iyileşme süreçlerini açıklar. - Alçılı, traksiyondaki, fiksatörlü ve ortopedik cerrahi geçiren hastaların hemşirelik bakımını planlar ve yürütür. - Nörovasküler değerlendirme (5P/6P), çivi bakımı, dislokasyon önleme ve güdük bakımı gibi özel hemşirelik girişimlerini uygular.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: National Association of Orthopaedic Nurses-Clinical Practice Guidelines & Practice Points AAOS (American Academy of Orthopaedic Surgeons) Evidence-Based Clinical Practice Guidelines ERAS® Society Guidelines	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	16.30-17.15 Laboratuvar Uygulaması - Nörovasküler değerlendirme (5P / 6P parametreleri kontrolü) ve duyuşal/motor muayene simülasyonu Protez Cerrahisi Pozisyonlandırma ve Abduksiyon Yastığı Kullanımı SBF Uygulama Laboratuvarı / Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Lab.			- Erken ve geç dönem komplikasyonları (kompartman sendromu, yağ embolisi, VTE vb.) tanır ve acil/koruyucu hemşirelik girişimlerini yürütür.		
11	13.30-17.15 Doku-Organ Transplantasyonları, Yasal ve Etik Boyutu, Transplantasyonda Hemşirelik Bakımı -Organ ve doku nakli (Transplantasyonun tanımı, türleri ve temel kavramlar) -Organ bağışısı süreci (Donör türleri, beyin ölümü, organ bağışısı süreci ve yasal düzenlemeler) -Etik ve hukuki ilkeler (Organ naklinde etik ilkeler, yasal süreçler ve organ dağıtım sistemi) -Donör ve alıcı değerlendirmesi (Donör seçim kriterleri, doku uyumu ve alıcı değerlendirme süreçleri) -İmmünsüpresif tedavi (İmmünsüpresif ilaçlar, yan etkileri ve hasta izlemi) -Hemşirelik bakımı (Transplantasyon öncesi ve sonrası)	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Organ ve doku naklinin temel ilkelerini açıklar. - Organ bağışısı sürecini açıklar. - Beyin ölümü kavramını tanımlar. - Organ naklinin yasal ve etik boyutlarını tartışır. - Donör ve alıcı değerlendirmesini açıklar. - İmmünsüpresif tedavinin temel özelliklerini açıklar. - Transplantasyon öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar. - Enfeksiyon ve rejeksiyon belirtilerini değerlendirir.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: -International Society for Heart and Lung Transplantation (ISHLT) -Guidelines, Kidney Disease: Improving Global Outcomes (KDIGO) Clinical Practice Guideline, -American Society of Transplantation (AST) Guidelines, -The Transplantation Society (TTS) Guidelines, -European Society for Organ Transplantation (ESOT) Guidelines,	Öğr.Gör.Dr. Mehtap ÇULLU

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	hemşirelik bakımı, enfeksiyon ve rejeksiyon izlemi) -Hasta eğitimi (İlaç uyumu, beslenme, enfeksiyonlardan korunma ve düzenli izlem)				-Sağlık Bakanlığı Organ ve Doku Nakli Hizmetleri Mevzuatı ve Ulusal Koordinasyon Sistemi.	
12	13.30-17.15 Metabolik ve Endokrin Sistem Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı -Metabolik/bariatrik cerrahiler (Sleeve Gastrektomi, Gastrik By-pass) ve hemşirelik bakımı - Endokrin organ cerrahileri (hipofiz, tiroid, paratiroid, adrenal bezi cerrahileri) ve hemşirelik bakımı - Metabolik ve endokrin cerrahilerde özel komplikasyonlar (kaçak/sızıntı, tiroid krizleri, tetani, BOS sızıntısı) ve hemşirelik yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Metabolik, bariatrik ve endokrin organ cerrahisi gerektiren durumları ve cerrahi yöntemleri açıklar. - Metabolik ve endokrin cerrahi uygulanan hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar. - Cerrahiye özgü spesifik komplikasyonları (kaçak, tiroid fırtınası, tetani, Diyabetes İnsipitus vb.) tanır ve uygun hemşirelik girişimlerini yürütür. -Ameliyat sonrası dönemde hasta eğitimi (beslenme, boyun egzersizleri, yaşam tarzı değişiklikleri) ve izlem ilkelerini açıklar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli:	Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ
13	13.30-17.15 Yanıklar, Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahide Hemşirelik Bakımı Meme Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı -Yanıklar ve Hemşirelik Bakımı	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	-Yanık türlerini açıklar -Yanık yaralanmalarında iyileşmeye yönelik hemşirelik bakımını planlar/ uygular - Plastik ve rekonstrüktif cerrahileri ve aralarındaki farkları açıklar	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli:	Dr.Öğr.Üyesi Züleyha Seki



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	-Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi ve Hemşirelik Bakımı -Meme Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı			- Meme cerrahisi gerektiren durumları açıklar. - Meme cerrahisi türüne yönelik hemşirelik bakımını planlar	ABA (American Burn Association) Clinical Practice Guidelines ISBI (International Society for Burn Injuries) Practice Guidelines for Burn Care NCCN (National Comprehensive Cancer Network) Guidelines: Breast Cancer	
14	13.30-15.15 Kulak -Burun -Boğaz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı -KBB cerrahileri (Tonsillektomi, adenoidektomi, septoplasti, sinüs cerrahileri ve timpanoplasti gibi temel girişimler ve endikasyonlar) -Perioperatif bakım (Ameliyat öncesi hazırlık ile ameliyat sonrası pozisyonlandırma ve bakım) -Komplikasyonlar (Kanama, ödem, enfeksiyon ve havayolu sorunlarının erken tanısı ve hemşirelik girişimleri) -Havayolu bakımı (Trakeostomi ve üst havayolu cerrahilerinde havayolu yönetimi ve bakım ilkeleri) -İlaç ve rehabilitasyon (İlaç tedavisi, ses terapisi ve solunum egzersizleri) -Hasta eğitimi (Ağız ve burun bakımı, beslenme, ses hijyeni ve taburculuk eğitimi) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Kulak, burun ve boğaz cerrahilerinin temel özelliklerini açıklar. - Tonsillektomi, tiroidektomi ve larenjektomi sonrası bakım ilkelerini açıklar. - Havayolu açıklığının korunmasına yönelik hemşirelik girişimlerini planlar. - Kanama, ödem ve solunum sıkıntısı gibi komplikasyonları değerlendirir. - Trakeostomili hastanın bakımını uygular. - Hasta ve ailesine taburculuk eğitimi planlar.	Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: American Academy of Otolaryngology–Head and Neck Surgery (AAO-HNS) Clinical Practice Guidelines, European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps (EPOS 2020), Difficult Airway Society (DAS) Guidelines, AORN Guidelines for Perioperative Practice, ASA Practice Guidelines for Management of the Difficult Airway, CDC Guideline for Prevention of Surgical Site Infection.	Öğr.Gör.Dr. Mehtap ÇULLU
	15.30-17.15			- Göz cerrahisi gerektiren temel tanıları ve cerrahi	Öğretim methodu:	Dr.Öğr.Üyesi Cemile



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Göz hastalıklarında sık uygulanan cerrahiler (katarakt, glokom, keratoplasti, dekolman vb.) ve cerrahi yaklaşımlar - Ameliyat öncesi hazırlık ve aseptik göze ilaç/damla damlatma teknikleri - Göz cerrahisi sonrası hemşirelik bakımı (Göz içi basıncının artışı önleme, pozisyonlandırma, enfeksiyon kontrolü) ve taburculuk eğitimi SBF Amfi			müdahale ilkelerini açıklar. - Göz cerrahisi geçiren hastaların ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar ve uygular. - Aseptik ilkelere uygun göze ilaç/damla uygulama tekniklerini yürütür. - Göz içi basıncının yükselmesini engelleyici önlemleri, koruyucu göz bakımını ve taburculuk eğitim stratejilerini tanımlar.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: ASCRS (American Society of Cataract and Refractive Surgery) Clinical Guidelines European Glaucoma Society (EGS) Terminology and Guidelines for Glaucoma ASORN (American Society of Ophthalmic Registered Nurses) Core Curriculum & Clinical Practice Guidelines	ÇELEBİ TÜLÜ
15	13.30-17.15 Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı ve Dersin değerlendirilmesi Göz Cerrahisi ve Hemşirelik Bakımı - Göz hastalıklarında sık uygulanan cerrahiler (katarakt, glokom, keratoplasti, dekolman vb.) ve cerrahi yaklaşımlar - Ameliyat öncesi hazırlık ve aseptik göze ilaç/damla damlatma teknikleri - Göz cerrahisi sonrası hemşirelik bakımı (Göz içi basıncının artışı önleme, pozisyonlandırma, enfeksiyon kontrolü) ve taburculuk eğitimi Ders değerlendirilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama ve Ders değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması		Öğretim methodu: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: ASCRS (American Society of Cataract and Refractive Surgery) Clinical Guidelines European Glaucoma Society (EGS) Terminology and Guidelines for Glaucoma ASORN (American Society of Ophthalmic Registered Nurses) Core Curriculum & Clinical Practice Guidelines	Doç.Dr. Gülşah KÖSE Dr.Öğr.Üyesi Cemile ÇELEBİ TÜLÜ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Sağlığın Değerlendirilmesi	HMB2505	III	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders hemşirelik öğrencilerine, sağlıklı ya da hasta bireylerin fiziksel, ruhsal ve sosyal yönlerden sağlık durumunu incelemek için gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandırmayı amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Sağlığın değerlendirilmesi ile ilgili güncel bilimsel teorik ve uygulamalı bilgiye sahiptir 2. Sağlığın değerlendirilmesini hemşirelik süreci, bütüncül bir yaklaşım ve kanıta dayalı uygulamalı bilgiler doğrultusunda yapar 3. Mesleki etkinlik alanlarında eleştirel düşünme ve problem çözme becerisini kullanır
Klinik Uygulama Hedefleri	1. Sağlık öyküsü alma: Bireyden eksiksiz ve sistemli bir anamnez toplar. 2. Yaşam bulguları: Ateş, nabız, solunum ve kan basıncını hatasız ölçer ve değerlendirir. 3. Biyokimya bulguları: Sağlıklı/hasta bireyin biyokimya ve serolojik bulgularını değerlendirir. 4. Fiziksel muayene teknikleri: Temel muayene becerilerini hastaya zarar vermeden doğru şekilde kullanır. 5. Sistem değerlendirmesi: Kardiyovasküler, solunum, endokrin, sindirim, sinir, kas-iskelet sistemleri ile eklem-bağ dokusu hastalıklarını, böbrek hastalıklarını ve ateşli hastayı ayrıntılı inceler. 6. Veri analizi: Elde ettiği bulguları normal ve anormal olarak ayırt eder. 7. Klinik karar verme: Toplanan veriler doğrultusunda hemşirelik tanılarını ve bakım gereksinimlerini belirler
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru –cevap, problem çözme, olgu çalışması, demonstrasyon, bireysel çalışma ve ödev gibi yöntemler ile ders işlenecektir.
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA 02522112120 sevginsamancioglu@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Cuma günü 10:30-12:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Bu dersin uygulaması yoktur.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Ders Konuları	1. Anamnez alma, genel gözlem ve yaşam bulgularının değerlendirilmesi, yetişkin sağlığının baştan ayağa değerlendirilmesine giriş 2. Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi I 3. Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi II 4. Solunum sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 5. Endokrin sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 6. Sindirim sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 7. Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 8. Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi II- Ara Sınav 9. Kas İskelet sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 10. Eklem-Bağ Dokusu hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 11. Böbrek Hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi 12. Ateşli hastanın değerlendirilmesi 13. Biyokimya değerleri ve Serolojik incelemeler 14. Örnek Vakalar İle Sağlığın Değerlendirilmesi I 15. Örnek Vakalar İle Sağlığın Değerlendirilmesi II, Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Hemşirelikte Tanılama ve Fizik Muayene. ED. Çobanoğlu A. Nobel Akademik Yayıncılık. 978-625-427-939-3. 2023. 2. Wilson, S. F., & Giddens, J. F. (2022). Health Assessment for Nursing Practice (7th ed.). Elsevier. 3. Fenske C., Watkins K. D., Saunders T., D'Amico D., Barbarito C. (2020). Health & Physical Assessment in Nursing (4th ed.). Pearson. 4. Kuyurtar F. Klinisyen/Öğrenci Hemşire ve Ebeler İçin Fizik Muayene ISBN: 9789754209754, Nobel Tıp Kitabevi. 2013 5. Görgülü R.S. (2002) Hemşireler İçin Fiziksel Muayene Yöntemleri. 72 Tasarım Ltd. Şti. Ankara. 6. Tuzcu M, çev. editörü. Cecil Essentials of Medicine Türkçesi.İstanbul: Yüce yayınları a.ş.;2000. 7. Guyton A & Hall J. Tıbbi Fizyoloji. Çavuşoğlu H. Çev.edt. Yüce yayımları a.ş. & Nobel Tıp kitabevleri 2001.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.minams.edu.pk/cPanel/ebooks/miscellaneous/Nursing%20Assessment_%20Head-to-Toe%20-%20Haws,%20Jon.pdf https://www.osmosis.org/learn/Physical_assessment_-_Examination_techniques:_Nursing https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9780470774687
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik %70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Anamnez alma, genel gözlem ve yaşam bulgularının değerlendirilmesi, yetişkin sağlığının baştan ayağa değerlendirilmesine giriş	4	16	-	
Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	4	16	2	8
Solunum sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	5	20	2	8
Endokrin sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	4	16	1	4
Sindirim sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	4	16	1	4
Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	4	16	2	8
Kas İskelet sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi			1	4
Eklem-Bağ Dokusu hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi			3	12
Böbrek Hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi			5	20
Ateşli hastanın değerlendirilmesi			3	12
Biyokimya değerleri ve Serolojik incelemeler			5	20
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	2	3	2	2	2	3	1	2
DÖÇ1	4	2	3	2	2	2	3	1	2
DÖÇ2	4	2	3	2	2	2	4	1	2
DÖÇ3	4	3	3	2	2	2	4	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3
Anamnez alma, genel gözlem ve yaşam bulgularının değerlendirilmesi, yetişkin sağlığının baştan ayağa değerlendirilmesine giriş	X		
Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Solunum sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Endokrin sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Sindirim sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Kas İskelet sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Eklem-Bağ Dokusu hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Böbrek Hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi	X	X	X
Ateşli hastanın değerlendirilmesi	X	X	
Biyokimya değerleri ve serolojik incelemeler	X		

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	10.30-12.20 Anamnez alma, genel gözlem ve yaşam bulgularının değerlendirilmesi, yetişkin sağlığının baştan ayağa değerlendirilmesine giriş Hasta öyküsünü alma yöntemleri Yaşam bulgularının normal ve anormal değerleri Baş, boyun, gövde ve uzuvların değerlendirilmesine genel bakış SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sağlık değerlendirmesinde kullanılan veri toplama yöntemlerini ve sağlık öyküsü alma sürecinin amaçlarını ve bileşenlerini açıklar. Sağlık değerlendirmesi sürecinde uygun veri toplama yöntemlerini sistematik ve planlı biçimde kullanır. Fiziksel muayenede kullanılan temel yöntemlerin (inspeksiyon, palpasyon, perküsyon, oskültasyon) kuramsal temellerini açıklar. Sağlık değerlendirmesinde birey merkezli bakım yaklaşımını benimser.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma Kanıt temeli: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK493211/	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2	10.30-12.20 Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi Bireyin kardiyovasküler risk değerlendirmesi Kardiyovasküler Risk Yönetimi Hedefleri Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi Sıklıkları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmenin temel ilkelerini açıklar. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verilerin sınıflandırılması, analizi ve yorumlanmasına ilişkin temel ilkeleri açıklar. Bireyin genel sağlık durumunu değerlendirmek için fiziksel muayene yöntemlerini uygular. Sağlık değerlendirmesinde birey merkezli bakım yaklaşımını benimser.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: chrome-extension://efaidnbmninnibpcap pcgclefindmkaj/ https://egitim.saglik.gov.tr/Home/ReturnS3File?guidStr=f3ebd904-3692-46d1-bf0d-af4d67e8d89a&fileType=pdf	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
3	10.30-12.20 Kardiyovasküler sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi Kalbin fizyolojisi Kardiyovasküler sistem muayenesi Juguler venöz dolgunluk ölçümü Kapiller geri dolum ölçümü SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK526089/	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

4	10.30-12.20 Solunum sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi İnspeksiyon, palpasyon, perküsyon ve oskültasyonla sistem muayenesinin yapılması Bazı hastalıklarda muayene bulguları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: chrome-extension://efaidnbmnmbpcajpcglclefindmkaj/ https:// dergipark.org.tr/en/download/article-file/763749	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
5	10.30-12.20 Endokrin sistem hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi İnspeksiyon, palpasyon, perküsyon ve oskültasyonla sistem muayenesinin yapılması Bazı hastalıklarda muayene bulguları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://my.clevelandclinic.org/health/body/21201-endocrine-system	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

6	10.30-12.20 Sindirim sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi İnspeksiyon, palpasyon, perküsyon ve oskültasyonla sistem muayenesinin yapılması Bazı hastalıklarda muayene bulguları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK593213/ https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK593676/	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
7	10.30-12.15 Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi Merkezi ve Çevresel Sinir Sistemleri Kafatası Sinirleri Omurilik Sinirleri Sinir Sisteminin Fonksiyonları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK593206/	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

8	10.30-12.15 Sinir sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi, Ara Sınav SBF Amfi					Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
9	10.30-12.15 Kas İskelet sistemi hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi Kas-iskelet sisteminde temel kavramlar Sık görülen kas iskelet sistemi hastalıkları Kas iskelet sistemi değerlendirmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK593190/#ch13msassess.sec13.4	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
10	10.30-12.15 Eklem-Bağ Dokusu hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi İnspeksiyon, palpasyon, perküsyon ve oskültasyonla sistem muayenesinin yapılması Bazı hastalıklarda muayene bulguları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.youtube.com/watch?v=DXCurvodivw	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

				verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.		
11	10.30-12.15 Böbrek Hastalıklarında sağlığın değerlendirilmesi İnceleme, palpasyon, perküsyon ve oskültasyonla sistem muayenesinin yapılması Akut ve kronik böbrek yetmezliğinde muayene bulguları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: Ersoy A. Böbrek Hastalıklarında Klinik Değerlendirme. İn. Ersoy A (Ed). Klinik Pratikte Nefrolojik Hastalıklara Yaklaşım. Bursa Tabip Odası Sürekli Tıp Eğitimi Kitabı. Bursa Tabip Odası Yayınları, 2021:21-31 https://ste.bto.org.tr/glossary/bobrek-hastalarinda-klinik-degerlendirme/	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
12	10.30-12.15 Ateşli hastanın değerlendirilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verilerin sınıflandırılması, analizi ve yorumlanmasına ilişkin temel ilkeleri açıklar. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma, Videolu anlatım Kanıt temeli: https://www.researchgate.net/publication/350452846_ATESLI_HASTA_YONETIMI	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				Sağlık değerlendirmesi bulgularını klinik karar verme sürecine yansıtır.		
13	10.30-12.15 Biyokimya değerleri ve Serolojik incelemeler, Hastayı sağlık okur yazarlığı hakkında bilgilendirme: Laboratuvar ve tahlil sonuçlarını doğru okuma pratikleri Doktor randevularında sorulması gereken kritik sorular SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verilerin sınıflandırılması, analizi ve yorumlanmasına ilişkin temel ilkeleri açıklar. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını klinik karar verme sürecine yansıtır.	Sunum, Soru-Cevap, Tartışma Kanıt temeli: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dosyasb.saglik.gov.tr/Eklenti/2635,laboratuvartestleripdf.pdf	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
14	10.30-12.15 Örnek Vakalar İle Sağlığın Değerlendirilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır.	Vaka Tartışması, Beyin fırtınası, Soru-Cevap, Gözlem	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

15	10.30-12.15 Dersin değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Sisteme özgü fiziksel değerlendirmeyi uygun yöntem ve tekniklerle gerçekleştirir. Fiziksel muayene ve sağlık değerlendirmesi bulgularını doğru ve sistematik biçimde kaydeder. Sağlık değerlendirmesi sürecinde elde edilen verileri analiz eder ve yorumlar. Sağlık değerlendirmesi bulgularını hemşirelik bakım planının oluşturulmasında kullanır. Ders değerlendirmesinin yapılması	Soru-Cevap, Gözlem	Prof. Dr. Sevgin SAMANCIOĞLU BAĞLAMA
----	---	----------------------------	--------------------------	---	--------------------	---

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelikte Etik	HMB2509	III	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Öğrencilerin hemşirelikte etik ilke ve değerleri öğrenmelerini, bakım sırasında karşılaşılabilecekleri etik sorunları fark etmelerini, bu sorunları etik açıdan değerlendirebilmelerini ve mesleki uygulamalarında etik ilkelere uygun karar verebilmelerini sağlamaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Hemşirelikte etik ile ilgili temel kavram, ilke, değer, kuram ve etik kodları açıklar. 2. Hemşirelik uygulamalarında karşılaşılan etik sorun ve ikilemleri etik ilkeler doğrultusunda açıklar.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, vaka analizi
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN 0 252 211 5643 aysevicdan@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 10:30-12:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası Salı günü 10:30-12:20 saati
Ders Konuları	1. Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşirelik Felsefesi 2. Etik ve İlişkili Temel Kavramlar 3. Etik Kuramlar ve Yaklaşımlar 4. Hemşirelikte Etik İlkeler 5. Hemşirelikte Mesleki Değerler 6. Hemşirelikte Etik Kodlar ve Etik Sorumluluklar 7. İnsan Hakları 8. Sağlık Hakkı ve Hasta Hakları, Ara sınav 9. Hemşirelikte Etik Sorunlar, Etik İkilemler ve Etik Karar Verme 10. Hemşirenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları 11. Hemşirelikte Malpraktis, Tıbbi Hatalar ve Hasta Güvenliği 12.Çağdaş Sağlık Bakım Uygulamalarında Etik 13. Yaşam Sonu Bakımda Etik 14. Dijital Sağlık, Teknoloji ve Yapay Zekada Etik 15. Hemşirelik Araştırmalarında Etik, Ders değerlendirmesi

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Ders Kaynakları	1. Yalın, NY., Göçmen Baykara, Z. 2022; Hemşirelik ve Etik. ISBN: 9786257564472, Ankara Nobel Tıp Kitabevleri, Ankara 2. Alpar, Ş., Bahçecik, N., Karabacak, Ü. 2013; Çağdaş Hemşirelikte Etik. ISBN:9786054499687, İstanbul Tıp Kitabevleri, İstanbul
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.icn.ch/resources/publications-and-reports/icn-code-ethics-nurses? https://www.who.int/health-topics/ethics-and-health?#tab=tab_1
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşirelik Felsefesi	2	10	1	5
Etik ve İlişkili Temel Kavramlar	3	15	1	5
Etik Kuramlar ve Yaklaşımlar	3	15	1	5
Hemşirelikte Etik İlkeler	4	20	2	10
Hemşirelikte Mesleki Değerler	3	15	3	15
Hemşirelikte Etik Kodlar ve Etik Sorumluluklar	3	15	2	10
İnsan Hakları	2	10	2	10
Sağlık Hakkı ve Hasta Hakları			2	10
Hemşirelikte Etik Sorunlar, Etik İkilemler ve Etik Karar Verme			2	10
Hemşirenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları			2	10
Hemşirelikte Malpraktis, Tıbbi Hatalar ve Hasta Güvenliği			2	10
Çağdaş Sağlık Bakım Uygulamalarında Etik			2	10
Yaşam Sonu Bakımda Etik			1	5
Dijital Sağlık, Teknoloji ve Yapay Zekada Etik			1	5
Hemşirelik Araştırmalarında Etik			1	5
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	2	3	5	3	1	3	1	2
DÖÇ1	3	1	2	5	2	1	2	1	2
DÖÇ2	3	2	3	5	3	1	4	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>		
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşirelik Felsefesi	X	
Etik ve İlişkili Temel Kavramlar	X	
Etik Kuramlar ve Yaklaşımlar	X	
Hemşirelikte Etik İlkeler	X	X
Hemşirelikte Mesleki Değerler	X	X
Hemşirelikte Etik Kodlar ve Etik Sorumluluklar	X	X
İnsan Hakları	X	X
Sağlık Hakkı ve Hasta Hakları	X	
Hemşirelikte Etik Sorunlar, Etik İkilemler ve Etik Karar Verme	X	X
Hemşirenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları	X	X
Hemşirelikte Malpraktis, Tıbbi Hatalar ve Hasta Güvenliği	X	X
Çağdaş Sağlık Bakım Uygulamalarında Etik	X	X
Yaşam Sonu Bakımda Etik	X	X
Dijital Sağlık, Teknoloji ve Yapay Zekada Etik	X	X
Hemşirelik Araştırmalarında Etik	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	Saat 10.30-12.10 Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşirelik Felsefesi • Meslek ve meslekleşme kavramı • Hemşireliğin mesleki özellikleri • Profesyonel hemşirelik • Hemşirelik felsefesi • Hemşirelik felsefesinin mesleki uygulamalardaki yeri SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Meslek ve meslekleşme kavramlarını açıklar. • Hemşireliğin mesleki özelliklerini açıklar. • Hemşirelik felsefesini açıklar. • Hemşirelik felsefesinin profesyonel uygulamalardaki önemini açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma. Aktivite: “Hemşireliği bir meslek yapan özellikler nelerdir?” sorusu üzerinden görüşlerin alınması ve tartışılması.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
2	Saat 10.30-12.10 Etik ve İlişkili Temel Kavramlar • Etik • Ahlak • Deontoloji • Değer • Meslek etiği • Biyoetik • Etik sorun • Etik duyarlılık • Etik ikilem kavramı SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Etik ile ilişkili temel kavramları tanımlar. • Etik, ahlak ve deontoloji kavramlarını ayırt eder. • Meslek etiği ve biyoetik kavramlarını açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası. Aktivite: Etik, ahlak, deontoloji ve değer kavramlarının örnek ifadeler üzerinden eşleştirilmesi.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

3	Saat 10.30-12.10 Etik Kuramlar ve Yaklaşımlar • Etik kuram kavramı • Deontolojik yaklaşım • Yararcı yaklaşım • Erdem etiği • Bakım etiği • Etik kuramların sağlık bakımındaki yeri SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Temel etik kuramları açıklar. • Etik kuramların temel özelliklerini ayırt eder. • Etik kuramları hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir.	Sunum, soru-cevap, tartışma. Aktivite: Kısa bir etik durumun farklı etik yaklaşımlar açısından değerlendirilmesi.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
4	Saat 10.30-12.10 Hemşirelikte Etik İlkeler SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Hemşirelikte temel etik ilkeleri açıklar. • Etik ilkeleri birbirinden ayırt eder. • Etik ilkeleri hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir. • Klinik durumlarda ilgili etik ilkeyi belirler.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması. Aktivite: Kısa klinik örneklerde hangi etik ilkenin söz konusu olduğunun belirlenmesi.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
5	Saat 10.30-12.10 Hemşirelikte Mesleki Değerler • Değer kavramı • Mesleki değer kavramı • Hemşirelikte temel mesleki değerler • İnsan onuru ve bireysellik • Özgencilik • Eşitlik • Profesyonellik • Hasta savunuculuğu SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Mesleki değer kavramını açıklar. • Hemşirelik mesleğinin temel değerlerini sıralar. • Mesleki değerlerin hemşirelik bakımındaki önemini açıklar. • Mesleki değerleri hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma. Aktivite: Öğrencilerin “Bir hemşirede bulunması gereken en önemli mesleki değer nedir?” sorusuna verdikleri yanıtların tartışılması.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
6	Saat 10.30-12.10 Hemşirelikte Etik Kodlar ve Etik Sorumluluklar • Etik kod kavramı	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Etik kod kavramını açıklar. • Hemşirelikte etik kodların önemini açıklar.	Sunum, soru-cevap, tartışma, vaka analizi. Aktivite: Örnek bir hemşirelik	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	• Etik kodların amacı ve önemi • ICN Hemşireler İçin Etik Kodu • ICN Etik Kodunun temel unsurları • Ulusal hemşirelik etik kodları • Hemşirenin etik sorumlulukları SBF Amfisi			• ICN etik kodunun temel unsurlarını açıklar. • Etik kodları hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir.	durumunun ICN etik kodları doğrultusunda değerlendirilmesi.	
7	Saat 10.30-12.10 İnsan Hakları • İnsan hakkı kavramı • İnsan haklarının temel özellikleri • İnsan haklarının tarihsel gelişimi • İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi • İnsan onuru ve eşitlik • İnsan haklarının sağlık ve hemşirelikle ilişkisi SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• İnsan hakkı kavramını açıklar. • İnsan haklarının temel özelliklerini açıklar. • Temel insan haklarını sıralar. • İnsan haklarını hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir.	Sunum, soru-cevap, tartışma. Aktivite: İnsan haklarının sağlık bakımına yansımalarına ilişkin örneklerin öğrencilerle tartışılması.	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
8	Saat 10.30-12.10 Sağlık Hakkı ve Hasta Hakları • Sağlık hakkı • Hasta haklarının gelişimi • Hasta Hakları Yönetmeliği • Sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı • Bilgilendirilme hakkı • Aydınlatılmış onam • Tedaviyi kabul/ret • Mahremiyet ve gizlilik SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Sağlık hakkı ve hasta hakkı kavramlarını açıklar. • Temel hasta haklarını açıklar. • Aydınlatılmış onamın önemini açıklar. • Hasta haklarını hemşirelik uygulamalarıyla ilişkilendirir.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması. Aktivite: Hasta hakkı ihlali içeren örnek bir durumun değerlendirilmesi.	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
9	Saat 10.30-12.10 Hemşirelikte Etik Sorunlar, Etik İkilemler ve Etik Karar Verme • Etik sorun ve etik ikilem	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Etik sorun ve etik ikilem kavramlarını ayırt eder. • Hemşirelikte karşılaşılan etik sorunları tanımlar.	Sunum, soru-cevap, vaka analizi, tartışma. Aktivite: Örnek bir etik ikilemin etik karar	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	• Etik sorunların kaynakları • Etik karar verme • Etik karar verme sürecinin aşamaları • Etik karar vermede etik ilkeler, değerler ve kodların kullanımı SBF Amfisi			• Etik karar verme sürecini açıkla. • Etik bir vakayı etik ilkeler doğrultusunda değerlendirir.	verme basamakları kullanılarak çözümlenmesi.	
10	Saat 10.30-12.10 Hemşirenin Görev, Yetki ve Sorumlulukları • Hemşirenin mesleki rol ve sorumlulukları • Hemşirelik Kanunu • Hemşirelik Yönetmeliği • Görev, yetki ve sorumlulukların sınırları • Mesleki hesap verebilirlik • Etik ve hukuki sorumluluk SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Hemşirenin görev, yetki ve sorumluluklarını açıkla. • Hemşirelik uygulamalarına ilişkin temel yasal düzenlemeleri açıkla. • Mesleki sorumluluk ile hesap verebilirliği ilişkilendirir. • Hemşirenin etik ve hukuki sorumluluklarını ayırt eder.	Sunum, soru-cevap, tartışma, örnek olay. Aktivite: Örnek uygulamalar üzerinden hemşirenin görev, yetki ve sorumluluk sınırlarının tartışılması.	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
11	Saat 10.30-12.10 Hemşirelikte Malpraktis, Tıbbi Hatalar ve Hasta Güvenliği • Malpraktis kavramı • İhmal • Tıbbi hata türleri • Hemşirelik uygulamalarında hata kaynakları • Hasta güvenliği • Hataların bildirilmesi • Etik ve hukuki sorumluluklar SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Malpraktis, ihmal ve tıbbi hata kavramlarını açıkla. • Hemşirelik uygulamalarında tıbbi hata türlerini ayırt eder. • Hasta güvenliğinin önemini açıkla. • Tıbbi hataları etik ve hukuki açıdan değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, vaka analizi, tartışma. Aktivite: Hemşirelik uygulamasında meydana gelen örnek bir tıbbi hatanın nedenleri ve etik-hukuki boyutlarının değerlendirilmesi.	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
12	Saat 10.30-12.10 Çağdaş Sağlık Bakım Uygulamalarında Etik • Yardımcı üreme teknikleri	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	• Çağdaş sağlık bakım uygulamalarında ortaya çıkan etik konuları açıkla. • Üreme ve genetik uygulamaların etik boyutlarını açıkla.	Sunum, soru-cevap, tartışma, vaka analizi. Aktivite: Seçilen bir çağdaş sağlık uygulamasının	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	- Genetik uygulamalar ve genetik testler - Prenatal tanı - Abortus - Organ ve doku bağıışı/transplantasyonu - Çağdaş uygulamalarda temel etik tartışmalar. SBF Amfisi			- Organ ve doku bağıışına ilişkin etik konuları açıklar. - Çağdaş sağlık uygulamalarını temel etik ilkeler açısından değerlendirir.	etik ilkeler açısından değerlendirilmesi.	
13	Saat 10.30-12.10 Yaşam Sonu Bakımda Etik - Yaşam sonu bakım kavramı - Yaşam sonu kararlar - Tedavinin sınırlandırılması - Resüsitasyon uygulanmaması - Ötenazi - Beyin ölümü - Hasta ve ailesinin karar sürecine katılımı SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Yaşam sonu bakımında karşılaşılan etik konuları açıklar. - Yaşam sonu kararları etik ilkelerle ilişkilendirir. - Yaşam sonu bakım vakalarını etik açıdan değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, vaka analizi, tartışma. Aktivite: Yaşam sonu bakıma ilişkin örnek bir etik vakanın grup tartışmasıyla değerlendirilmesi.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
14	Saat 10.30-12.10 Dijital Sağlık, Teknoloji ve Yapay Zekâda Etik - Dijital sağlık uygulamaları - Sağlıkta yapay zekâ - Hasta verilerinin gizliliği ve güvenliği - Dijital mahremiyet - Yapay zekâ kullanımında etik sorumluluk - Sosyal medya kullanımı - Profesyonel sınırlar SBF Amfisi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Dijital sağlık ve yapay zekâ kullanımının etik boyutlarını açıklar. - Dijital ortamda mahremiyet ve veri güvenliğinin önemini açıklar. - Teknoloji kullanımında hemşirenin etik sorumluluklarını açıklar. - Dijital sağlık uygulamalarını etik ilkeler açısından değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, vaka analizi. Aktivite: Yapay zekâ veya sosyal medya kullanımına ilişkin örnek bir hemşirelik durumunun etik açıdan değerlendirilmesi.	Doç.Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN
15	Saat 10.30-12.10 Hemşirelik Araştırmalarında Etik - Araştırma etiğinin temel ilkeleri - İnsan katılımcıların korunması - Gönüllülük - Aydınlatılmış onam	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Araştırma etiğinin temel ilkelerini açıklar. - Araştırmaya katılan bireylerin haklarını açıklar. - Aydınlatılmış onam ve gönüllülüğün önemini açıklar. - Araştırmalarda etik kurulun işlevini açıklar.	Sunum, soru-cevap, tartışma, örnek olay. Aktivite: Örnek bir araştırma senaryosundaki etik açıdan uygun ve uygun olmayan	Doç. Dr. Ayşe KACAROĞLU VİCDAN

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

• Mahremiyet ve gizlilik • Araştırma etik kurulları • Bilimsel dürüstlük ve araştırma etiği ihlalleri • Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfisi				•Ders değerlendirmesinin yapılması	uygulamaların belirlenmesi.	
---	--	--	--	------------------------------------	-----------------------------	--

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Bakım Modelleri	HMB2511	I	2+0+0	2	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders, öğrencinin bakım modelleri hakkında temel bilgi beceri ve davranışları kazanmasını amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Öğrencinin hasta bakım modellerini kavramasını sağlar. 2. Öğrencinin hasta bakım modellerini kavrayarak hasta bakımı ile ilgili yorum yapabilmesini sağlar. 3. Hasta bakımında uygun bakım modelini belirleyebilmesini sağlar. 4. Hasta bakımında uygun hemşirelik modelini açıklayabilmesini sağlar.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Ders, öğrencilerin aktif katılımını ve uygulama becerilerini geliştirmeye yönelik olarak aktif öğrenme yaklaşımı temelinde yürütülecektir. Öğretim sürecinde vaka ve senaryo temelli öğrenme, probleme dayalı öğrenme, beyin fırtınası, tartışma, soru-cevap, akran öğrenmesi ve öğrenci sunumlarından yararlanılacaktır. Öğrencilerin hemşirelik bakım modellerini, hemşireliğin temel kavram ve ilkelerine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla gerçek yaşam durumlarını içeren vakalar analiz edilecek, hemşirelik bakımına ilişkin uygulamalar ve beceri çalışmaları yoluyla gerçekleştirilecektir.
Dersin Ön Koşulları	Bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ 0252 211 3202 fatmab@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 15.30-17.120 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvarı bulunmamaktadır
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Ders Konuları	1. Temel insan gereksinimleri, Sağlık ve hastalık kavramları, Bütüncül sağlık kavramı 2. Hemşirelik, Teknolojik Gelişmeler, Hemşirelik Bakımı ve Bilgisayar Kullanımı 3. Florence Ningtingale hemşirelik modeli 4. Virginia Henderson hemşirelik modeli 5. Hildegard E. Peplau hemşirelik modeli

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	6. Faye G. Abdellah hemşirelik modeli 7. Ida Jean Orlando hemşirelik modeli 8. Ernestine Wiedenbach hemşirelik modeli, Marta E.Rogers hemşirelik modeli, Ara Sınav 9. Dorothea Orem öz bakım modeli 10. Imogine King hemşirelik modeli 11. Sister Callista roy hemşirelik modeli, Madeleine Leininger hemşirelik model 12. Joy Travelbee hemşirelik modeli 13. Nancy Roper, Winfred Logan, Allison Tierney hemşirelik modeli 14. Marjory Gordon fonksiyonel sağlık örüntüleri 15. Dersin Değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Ulusoy, N.F., Görgülü, R.S.: Hemşirelik Esasları, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1997. 2. Ay FA ve ark. Temel Hemşirelik Kavramlar, İlkeler, Uygulamalar, İstanbul Medikal Yayıncılık, İstanbul. 2008. 3. Birol, L. Hemşirelik Süreci, Etki Matbaacılık, İzmir, 2004. 4. Velioğlu P. hemşirelikte Kavram ve Kuramlar, Alaş Ofset Matbaası, İstanbul, 1999. 5. Reed PG., Shearer NC., Nicoll LH. Perspectives on Nursing Theory. Fourth edition. Lippincott Williams& Wilkins Company, 2003. 6. Hemşirelik Bakım Teknolojisi Dersinin Değerlendirilmesine İlişkin Karşılaştırmalı Bir Çalışma.Hemşirelik Dergisi - Yıl 2002 Sayı 49 7. Esatoğlu A, Köksal A; Hastanelerde bilgisayar teknolojisi kullanımı;www.ankara.edu.tr/rectorate/kutuphane/tipdergi/turk/01_2002t%FCrk/01_05tur.pdf – 8. Sağlık Bakım Teknolojisi ve Hemşirelik, Acıbadem Hemşirelik Dergisi; http://www.acibadem.com.tr/hemsirelik/index.asp?Cat=4&sayi=1 9. Uyer, G.:Hemşireliğe Genel Bakış, Ankara, 1992. 10. Çakırcalı, E.: Hemşirelikte Temel İlke ve Uygulamaları Kitabı,II. Baskı, İzmir,1998. 11. Erdemir, F.: Hemşirelik Tanıları El Kitabı,II. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2005. 12. Türk Hemşireliğinde Kilometre Taşları, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2004. 13. Öz, F.: Sağlık Alanında Temel Kavramlar, İmaj iç ve Dış Ticaret A.Ş., Ankara, 2004
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aorn.org https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Temel insan gereksinimleri Sağlık ve hastalık kavramları Bütüncül sağlık kavramı	2	10	1	5
Hemşirelik, Teknolojik Gelişmeler, Hemşirelik Bakımı ve Bilgisayar Kullanımı	3	15	1	5
Florence Ningtingale hemşirelik modeli	3	15	2	10
Virginia Henderson hemşirelik modeli	4	20	1	5
Hildegard E. Peplau hemşirelik modeli	3	15	2	10
Faye G. Abdellah hemşirelik modeli	3	15	1	5
Ida Jean Orlando hemşirelik modeli	2	10		
Ernestine Wiedenbach hemşirelik modeli			2	10
Marta E.Rogers hemşirelik modeli				
Dorothea Orem öz bakım modeli			2	10
Imogine King hemşirelik modeli			2	10
Sister Callista roy hemşirelik modeli			2	10
Madeleine Leininger hemşirelik modeli				
Joy Travelbee hemşirelik modeli			2	10
Nancy Roper, Winfred Logan, Allison Tierney hemşirelik modeli			2	10
Toplam	20	100	20	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	-	-	1	1	-	-	1	2
DÖÇ1	2	-	-	1	-	2	2	1	2
DÖÇ2	2	-	-	1	-	2	2	1	2
DÖÇ3	2	-	2	1	-	2	-	1	2
DÖÇ4	2	-	2	1	-	2	3	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döktüman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Temel insan gereksinimleri Sağlık ve hastalık kavramları Bütüncül sağlık kavramı	X			
Hemşirelik, Teknolojik Gelişmeler, Hemşirelik Bakımı ve Bilgisayar Kullanımı	X	X		
Florence Ningtingale hemşirelik modeli			X	X
Virginia Henderson hemşirelik modeli			X	X
Hildegard E. Peplau hemşirelik modeli			X	X
Faye G. Abdellah hemşirelik modeli			X	X
Ida Jean Orlando hemşirelik modeli			X	X
Ernestine Wiedenbach hemşirelik modeli, Marta E.Rogers hemşirelik modeli			X	X
Dorothea Orem öz bakım modeli			X	X
Imogine King hemşirelik modeli			X	X
Sister Callista roy hemşirelik modeli, Madeleine Leininger hemşirelik modeli			X	X
Joy Travelbee hemşirelik modeli			X	X
Nancy Roper, Winfred Logan, Allison Tierney hemşirelik modeli			X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	15.30-17.20 Dersin tanıtımı, Temel insan gereksinimleri Sağlık ve hastalık kavramları Bütüncül sağlık kavramı. SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, dersin amacı, kapsamını açıklayabilir. Temel insan gereksinimlerinin, sağlık ve hastalık kavramlarının, bütüncül sağlık kavramının önemini açıklayabilir.	Tanışma, etkileşimli ders, beyin fırtınası, soru-cevap	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
2	15.30-17.20 Hemşirelik, Teknolojik Gelişmeler, Hemşirelik Bakımı ve Bilgisayar Kullanımı SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, hemşirelik, teknolojik gelişmeler, hemşirelik bakımı ve bilgisayar kullanımı açıklayabilir ve insanın temel bakım gereksinimlerini belirleyebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
3	15.30-17.20 Florence Ningtingale hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Florence Ningtingale hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulam, grup çalışması, problem çözme	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
4	15.30-17.20 Virginia Henderson hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Virginia Henderson hemşirelik modelini tanımlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Probleme dayalı öğrenme,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
5	15.30-17.20 Hildegard E. Peplau hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Hildegard E. Peplau hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
6	15.30-17.20 Faye G. Abdellah hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Faye G. Abdellah hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Senaryo temelli öğrenme, grup çalışması, eğitim materyali hazırlama	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

7	15.30-17.20 <u>Ara sınav</u>	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur		Ara sınav	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
8	15.30-17.20 İda Jean Orlando hemşirelik modeli Ara Sınav SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, İda Jean Orlando hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
9	15.30-17.20 Ernestine Wiedenbach hemşirelik modeli Marta E.Rogers hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Ernestine Wiedenbach hemşirelik modelini ve Marta E.Rogers hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
10	15.30-17.20 Dorothea Orem öz bakım modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Dorothea Orem öz bakım modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
11	15.30-17.20 İmagine King hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, İmagine King hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
12	15.30-17.20 Sister Callista roy hemşirelik modeli Madeleine Leininger hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Sister Callista roy hemşirelik modelini ve Madeleine Leininger hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
13	15.30-17.20 Joy Travelbee hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Joy Travelbee hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
14	15.30-17.20 Nancy Roper, Winfred Logan, Allison Tierney hemşirelik modeli SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Nancy Roper, Winfred Logan, Allison Tierney hemşirelik modelini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

15	15.30-17.20 Marjory Gordon fonksiyonel sağlık örüntüleri Ders değerlendirme SBF Z01	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, Marjory Gordon fonksiyonel sağlık örüntülerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası Ders değerlendirme anketinin doldurulması.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
----	---	----------------------------------	--------------------------------	---	--	--------------------------

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele	HMB2519	III	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğretim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz Yüze
Dersin Amacı	Bu ders ile öğrencilerin bağımlılık kavramını, türlerini, nedenlerini, bağımlılığı olan bireylerle nasıl iletişim kurulabileceğini, bağımlılıkla ilgili literatürdeki kavramsal çerçeveleri, bağımlılığın olumsuz sonuçlarını ve bağımlılıkla başa çıkmayı öğrenmeleri amaçlanmaktadır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Bağımlılıkla ilgili kavramları açıklar. 2. Bağımlılığın önlenmesi ve müdahalesine ilişkin süreçleri bilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi.
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Prof. Dr. Nezihe BULUT UĞURLU
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof. Dr. Nezihe BULUT UĞURLU 0252 211 1795 nugurlu@mu.edu.tr
	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK 0252 211 2071 aytugturk@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 08.30-10.20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Bağımlılıkla ilişkili temel kavramlar ve tanımlar 2. Bağımlılığın nörobiyolojisi 3. Bağımlılıkta risk faktörleri ve koruyucu faktörler 4. Bağımlılık yapan maddeler 5. Tütün kullanım bozukluğu 6. Alkol kullanım bozukluğu 7. Madde kullanım bozuklukları 8. Ara Sınav 9. Davranışsal bağımlılıklar- Kumar oynama bozukluğu 10. Davranışsal bağımlılıklar- İnternet oyun oynama bozukluğu 11. Bulaşıcı hastalıklar ve bağımlılık ilişkisi 12. Bağımlılık ve diğer ruhsal bozukluklarla ilişkisi 13. Bağımlılığın tedavisi ve rehabilitasyon süreçleri 14. Bağımlılıkla mücadele, koruma ve önleme çalışmaları 15.Dersin Değerlendirilmesi

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Ders Kaynakları	1. Batmaz, M., & Yazıcı, H. G. (Eds.). (2023). Bağımlılık Madde ve Davranış Bağımlılıklarıyla Başetme. Akademisyen Kitabevi. 2. Günüş, S. ve Yılmaz, E. (2021). Eyvah! Çocukum oyun bağımlısı mı? Ankara: Eğiten. 3. Tarhan, N. ve Nurmedov, S. (2019). Bağımlılık: Sanal veya gerçek bağımlılıkla başa çıkma. İstanbul: Timaş. 4. Ögel, K. (2010). Sigara, alkol ve madde kullanım bozuklukları: Tanı, tedavi ve önleme. İstanbul: Yeniden. 5. Ögel, K. (2014). Bağımlı Aileleri İçin Rehber Kitap. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları. 6. Ögel, K. (2010). Bağımlılık ve Tedavisi: Temel Başvuru Kitabı. IQ Kültür Sanat Yayıncılık. 7. Evren, C. (Ed.). (2020). Madde Kullanım Bozuklukları Tanı ve Tedavi Kılavuzu. Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Tütün ve Madde Bağımlılığı ile Mücadele Dairesi Başkanlığı: https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/tutun-ve-madde-bagimliliği-ile-mucadele Türkiye Yeşilay Cemiyeti: https://www.yesilay.org.tr Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM): https://www.yedam.org.tr Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD) Alkol Madde Kullanım Bozuklukları Çalışma Birimi: https://www.psikiyatri.org.tr Psikiyatri Hemşireleri Derneği (PHD): https://www.phd.org.tr SAMHSA (Substance Abuse and Mental Health Services Administration): https://www.samhsa.gov
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Bağımlılıkla ilişkili temel kavramlar ve tanımlar	3	12		
Bağımlılığın nörobiyolojisi	3	12		
Bağımlılıkta risk faktörleri ve koruyucu faktörler	3	12		
Bağımlılık yapan maddeler	5	20		
Tütün kullanım bozukluğu	3	12		
Alkol kullanım bozukluğu	4	16		
Madde kullanım bozuklukları	4	16		
Davranışsal bağımlılıklar- Kumar oynama bozukluğu			4	16
Davranışsal bağımlılıklar- İnternet oyun oynama bozukluğu			4	16
Bulaşıcı hastalıklar ve bağımlılık ilişkisi			4	16
Bağımlılık ve diğer ruhsal bozukluklarla ilişkisi			4	16
Bağımlılığın tedavisi ve rehabilitasyon süreçleri			4	16
Bağımlılıkla mücadele, koruma ve önleme çalışmaları			5	20
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	3	2	3	2	2	2	-	3
DÖÇ1	2	3	2	3	2	2	2	-	3
DÖÇ2	3	2	2	3	2	2	2	-	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ		
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Bağımlılıkla ilişkili temel kavramlar ve tanımlar	X	X
Bağımlılığın nörobiyolojisi	X	
Bağımlılıkta risk faktörleri ve koruyucu faktörler	X	X
Bağımlılık yapan maddeler	X	
Tütün kullanım bozukluğu	X	
Alkol kullanım bozukluğu	X	
Madde kullanım bozuklukları	X	X
Davranışsal bağımlılıklar- Kumar oynama bozukluğu	X	X
Davranışsal bağımlılıklar- İnternet oyun oynama bozukluğu	X	X
Bulaşıcı hastalıklar ve bağımlılık ilişkisi	X	X
Bağımlılık ve diğer ruhsal bozukluklarla ilişkisi	X	X
Bağımlılığın tedavisi ve rehabilitasyon süreçleri	X	X
Bağımlılıkla mücadele, koruma ve önleme çalışmaları	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı. Konu-DÖÇ eşleştirmesi, Bologna'da verilen iki ders öğrenme çıktısının kapsamı esas alınarak yapılandırılmıştır.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08.30-10.20 Bağımlılıkla ilişkili temel kavramlar ve tanımlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılıkla ilgili temel kavramları açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Volkow, N. D., & Boyle, M. (2018). Neuroscience of addiction: relevance to prevention and treatment. American Journal of Psychiatry, 175(8), 729-740. https://doi.org/10.1176/appi.ajp.2018.17101174	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
2	08.30-10.20 Bağımlılığın nörobiyolojisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılığın nörobiyolojik temellerini açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Ögel, K. (2010). Bağımlılık ve Tedavisi: Temel Başvuru Kitabı. IQ Kültür Sanat Yayıncılık.	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
3	08.30-10.20 Bağımlılıkta risk faktörleri ve koruyucu faktörler SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılıkta risk ve koruyucu faktörleri açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Uzun, N., & Kelleci, M. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin madde bağımlılığına ilişkin inançları ve tutumları. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi, 9(1), 35-42. https://doi.org/10.14744/phd.2017.38765	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
4	08.30-10.20 Bağımlılık yapan maddeler SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılık yapan maddeleri açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Volkow, N. D., & Blanco, C. (2023). Substance use disorders: a review of the etiology, clinical manifestations, and management. The Lancet, 401(10387), 1511-1524. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(23)00212-0	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

5	08.30-10.20 Tütün kullanım bozukluğu SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci tütün kullanım bozukluğunu açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, Kanıt temeli: World Health Organization. (2021). WHO report on the global tobacco epidemic 2021: addressing new and emerging products. World Health Organization. https://apps.who.int/iris/handle/10665/343287	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
6	08.30-10.20 Alkol kullanım bozukluğu SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci alkol kullanım bozukluğunu açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Witkiewitz, K., Litten, R. Z., & Leggio, L. (2019). Advances in the science and treatment of alcohol use disorder. Science Advances, 5(9), eaax4043. https://doi.org/10.1126/sciadv.aax4043	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
7	08.30-10.20 Madde kullanım bozuklukları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci madde kullanım bozukluklarını açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Volkow, N. D., & Blanco, C. (2023). Substance use disorders: a review of the etiology, clinical manifestations, and management. The Lancet, 401(10387), 1511-1524. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(23)00212-0	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
8	Ara sınav					Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
9	08.30-10.20 Davranışsal bağımlılıklar- Kumar oynama bozukluğu SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci kumar oynama bozukluğunu açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Demirci, K., Akgönül, M., & Akpınar, A. (2015). Relationship of smartphone use severity with sleep quality, depression, and anxiety in university students. Journal of Behavioral Addictions, 4(2), 85-92. https://doi.org/10.1556/2006.4.2015.010	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

10	08.30-10.20 Davranışsal bağımlılıklar- İnternet oyun oynama bozukluğu SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci internet oyun oynama bozukluğunu açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2012). Internet gaming addiction: A systematic review of empirical research. International Journal of Mental Health and Addiction, 10(2), 278-296. https://doi.org/10.1007/s11469-011-9318-5	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
11	08.30-10.20 Bulaşıcı hastalıklar ve bağımlılık ilişkisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bulaşıcı hastalıklar ve bağımlılık arasındaki ilişkiyi açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Degenhardt, L., & Hall, W. (2012). Extent of illicit drug use and associated health burden, including fatal overdose and HIV, Hepatitis C and B virus infections. The Lancet, 379(9810), 55-70. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(11)61138-0	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
12	08.30-10.20 Bağımlılık ve diğer ruhsal bozukluklarla ilişkisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılık ve diğer ruhsal bozukluklar arasındaki ilişkiyi açıklar.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Evren, C. (Ed.). (2020). Madde Kullanım Bozuklukları Tanı ve Tedavi Kılavuzu. Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları.	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
13	08.30-10.20 Bağımlılığın tedavisi ve rehabilitasyon süreçleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılığın tedavisi ve rehabilitasyon süreçlerini bilir.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Pınar, N., & Çam, O. (2017). Madde bağımlılığı olan bireylere uygulanan motivasyonel görüşmenin tedavi motivasyonu ve öz-yeterlik üzerine etkisi. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 18(1), 53-61.	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

14	08.30-10.20 Bağımlılıkla mücadele, koruma ve önleme çalışmaları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci bağımlılıkla mücadele, koruma ve önleme çalışmalarını bilir; dersle ilgili düşüncelerini ifade eder.	Anlatım, soru-cevap, tartışma, görsel sunum, rol oynama, grup çalışması, vaka analizi. Kanıt temeli: Griffin, K. W., & Botvin, G. J. (2010). Evidence-based interventions for preventing substance use disorders in adolescents. Child and Adolescent Psychiatric Clinics, 19(3), 505-526. https://doi.org/10.1016/j.chc.2010.03.005	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK
15	08.30-10.20 Dersin değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Ders değerlendirmesinin yapılması	Dersin değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması	Arş.Gör.Dr. AYTUĞ TÜRK

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Stres Yönetimi	HMB2521	III	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilere stresin temel kavramları, nedenleri ve birey üzerindeki fiziksel, psikolojik ve sosyal etkileri hakkında bilgi kazandırmak; stresle baş etme ve stres yönetimi becerilerini geliştirmek ve bireysel ve mesleki yaşamda etkili stres yönetimi stratejilerini kullanabilmelerini sağlamaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Stresin temel kavramlarını, nedenlerini ve bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal yaşamı üzerindeki etkilerini açıklar. 2. Bireysel ve mesleki yaşamda stresle baş etme ve stres yönetimine yönelik uygun stratejileri kullanır.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası.
Dersin Ön Koşulları	Derste ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler 0252 211 2071 cansuguler@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Cuma günü 08:30-10:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersi klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Stres Kavramı 2. Stres Kuramları 3. Stresin Psikonörobiyolojik Dinamikleri 4. Stres ve Adaptasyon; Fizyolojik ve Sosyal Uyum 5. Zaman Yönetimi 6. İlişki Yönetimi 7. Performans Yönetimi 8. Ara Sınav 9. Destek Yönetimi 10. Sağlık Yönetimi 11. Stres ve Sağlık Psikolojisi 12. Stres Yönetimi 13. Öfke ve Bunaltının Yönetilmesi

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	14. Gevşeme Egzersizleri 15. Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı (Geliştirilmiş 3. bs.). İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevleri. 2. Townsend, M. C. (2016). Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri: Kanıta Dayalı Uygulama ve Bakım Kavramları. Çev. Özcan, C. T. & Gürhan, N. Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi. 3. Baltaş Z., Baltaş A. Bedenin Dili, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1992. 4. Baltaş A. Stres Altında Ezilmeden Öğrenme Ve Sınavlarda Üstün Başarı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1997. 5. Bilen M. Sağlıklı İnsan İlişkileri, Sistem Ofset. Ankara. 1997.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization, WHO) – Stress: https://www.who.int/en/news-room/questions-and-answers/item/stress Dünya Sağlık Örgütü (WHO) – Doing What Matters in Times of Stress: https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789240003910 Amerikan Psikoloji Birliği (American Psychological Association, APA) – Stress: https://www.apa.org/topics/stress Amerikan Psikoloji Birliği (APA) – Stress Management Tools: https://www.apa.org/topics/stress/manage-stress-tools Centers for Disease Control and Prevention (CDC) – Managing Stress: https://www.cdc.gov/mental-health/living-with/index.html
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Stres Kavramı	3	15		
Stres Kuramları	3	15		
Stresin Psikonörobiyolojik Dinamikleri	3	15		
Stres ve Adaptasyon; Fizyolojik ve Sosyal Uyum	4	20		
Zaman Yönetimi	3	15		
İlişki Yönetimi	4	20		
Performans Yönetimi			3	15
Destek Yönetimi			3	15
Sağlık Yönetimi			3	15
Stres ve Sağlık Psikolojisi			3	15
Stres Yönetimi			3	15
Öfke ve Bunaltının Yönetilmesi			2	10
Gevşeme Egzersizleri			3	15
Toplam		100		100

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	2	3	3	4	2	2	-	3
DÖÇ1	3	2	3	3	4	2	2	-	3
DÖÇ2	3	2	3	3	4	2	2	-	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Stres Kavramı	X	X
Stres Kuramları	X	X
Stresin Psikonörobiyolojik Dinamikleri	X	X
Stres ve Adaptasyon; Fizyolojik ve Sosyal Uyum	X	X
Zaman Yönetimi	X	X
İlişki Yönetimi	X	X
Performans Yönetimi	X	X
Destek Yönetimi	X	X
Sağlık Yönetimi	X	X
Stres ve Sağlık Psikolojisi	X	X
Stres Yönetimi	X	X
Öfke ve Bunaltının Yönetilmesi	X	X
Gevşeme Egzersizleri	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08:30-10:20 Stres Kavramı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stres kavramını, temel özelliklerini ve stresin birey üzerindeki etkilerini açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). <i>Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı</i> (Geliştirilmiş 3. bs.). İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevleri; World Health Organization (WHO). <i>Stress</i> .	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
2	08:30-10:20 Stres Kuramları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stresin oluşumunu açıklayan temel stres kuramlarını açıklar ve karşılaştırır.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Townsend, M. C. (2016). <i>Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri: Kanıta Dayalı Uygulama ve Bakım Kavramları</i> . Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi; Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). <i>Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı</i> .	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
3	08:30-10:20 Stresin Psikonörobiyolojik Dinamikleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stresin nörolojik, hormonal ve fizyolojik süreçlerini ve sağlık üzerindeki etkilerini açıklar.	Sunum, soru-cevap, kavram haritası, vaka analizi. Kanıt temeli: World Health Organization (WHO). <i>Stress</i> ; Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). <i>Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı</i> .	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
4	08:30-10:20 Stres ve Adaptasyon; Fizyolojik ve Sosyal Uyum SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stres karşısında ortaya çıkan fizyolojik, psikolojik ve sosyal uyum tepkilerini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, grup tartışması. Kanıt temeli: Townsend, M. C. (2016). <i>Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri</i> ; World Health Organization (WHO). <i>Stress</i> .	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
5	08:30-10:20 Zaman Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, zaman yönetiminin stresle baş etmedeki rolünü açıklar ve zaman yönetimine	Sunum, soru-cevap, vaka analizi, bireysel çalışma. Kanıt temeli: Baltaş, A. (1997). <i>Stres Altında Ezilmeden Öğrenme ve Sınavlarda Üstün Başarı</i> . İstanbul: Remzi Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

				yönelik uygun stratejileri belirler.açısından değerlendirir.		
6	08:30-10:20 İlişki Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kişilerarası ilişkilerin stres üzerindeki etkisini açıklar ve etkili iletişim becerilerini stres yönetimi açısından değerlendirir.	Sunum, rol oynama, vaka analizi, soru-cevap. Kanıt temeli: Bilen, M. (1997). <i>Sağlıklı İnsan İlişkileri</i> . Ankara: Sistem Ofset; Baltaş, Z., & Baltaş, A. (1992). <i>Bedenin Dili</i> . İstanbul: Remzi Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
7	Ara Sınav	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Bilgilerin değerlendirilmesi.	Yazılı sınav.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
8	08:30-10:20 Performans Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, performans ve stres arasındaki ilişkiyi açıklar ve performans desteklemeye yönelik stres yönetimi stratejilerini belirler	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, grup tartışması. Kanıt temeli: Baltaş, A. (1997). Stres Altında Ezilmeden Öğrenme ve Sınavlarda Üstün Başarı; American Psychological Association (APA). Stress.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
9	08:30-10:20 Destek Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, sosyal destek ve stres arasındaki ilişkiyi açıklar ve stresle baş etmede kullanılabilecek destek kaynaklarını belirler.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı; World Health Organization (WHO). Doing What Matters in Times of Stress.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
10	08:30-10:20 Sağlık Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, sağlık ve stres arasındaki ilişkiyi açıklar ve sağlığı korumaya yönelik stres yönetimi stratejilerini değerlendirir.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, kavram haritası. Kanıt temeli: World Health Organization (WHO). Stress; American Psychological Association (APA). Stress.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
11	08:30-10:20 Stres ve Sağlık Psikolojisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stresin fiziksel ve psikolojik sağlık üzerindeki etkilerini değerlendirir ve stresle ilişkili sağlık risklerini belirler.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, grup tartışması. Kanıt temeli: Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Managing Stress; World Health Organization (WHO). Stress.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
12	08:30-10:20 Stres Yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, stres yönetiminde kullanılan bilişsel, davranışsal ve problem çözmeye yönelik baş etme yöntemlerini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: World Health Organization (WHO). Doing What Matters in Times of Stress; American Psychological Association (APA). Stress Management Tools.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

13	08:30-10:20 Öfke ve Bunaltının Yönetilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, öfke ve bunaltının stresle ilişkisini açıklar ve bu duyguların yönetimine yönelik uygun baş etme yöntemlerini belirler.	Sunum, vaka analizi, rol oynama, soru-cevap. Kanıt temeli: Çam, O., & Engin, E. (Ed.). (2021). Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği: Bakım Sanatı; Townsend, M. C. (2016). Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin Temelleri.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
14	08:30-10:20 Gevşeme Egzersizleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, gevşeme egzersizlerinin stres yönetimindeki rolünü açıklar ve temel gevşeme tekniklerini uygular.	Sunum, uygulamalı gösterim, rehberli uygulama, soru-cevap. Kanıt temeli: World Health Organization (WHO). Doing What Matters in Times of Stress; American Psychological Association (APA). Stress Management Tools.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
15	08:30-10:20 Dersin değerlendirmesi - Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci dersle ilgili düşüncelerini ifade eder.	Soru-Cevap Ders değerlendirmesinin yapılması	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Aile Planlaması	HMB2523	III	2 + 0 + 0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı; öğrencilere aile planlaması ve üreme sağlığına ilişkin temel kavramları, aile planlaması yöntemlerini ve danışmanlık ilkelerini öğretmek; bireylerin üreme haklarına, gereksinimlerine ve bireysel özelliklerine uygun aile planlaması hizmetlerinin sunulmasında bilimsel, güncel ve kanıta dayalı bilgileri kullanabilme ve etkili danışmanlık yapabilme bilgi ve becerisi kazandırmaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Aile planlaması, üreme sağlığı ve üreme haklarına ilişkin temel kavramları açıklar. 2. Aile planlaması yöntemlerini özellikleri açısından karşılaştırır ve bireysel gereksinimlere uygun yöntem seçimini değerlendirir. 3. Aile planlaması danışmanlığında hemşirenin rol ve sorumluluklarını etik ve kanıta dayalı yaklaşımlar doğrultusunda açıklar.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin Fırtınası, Grup Tartışması, Vaka Tartışması, Problem Çözme
Dersin Ön Koşulları	Ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Çiğdem BİLGE
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Çiğdem BİLGE 0252 211 5859 cigdembilge@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 08.30–10.20 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Derse Giriş ve Aile Planlamasına Genel Bakış 2. Aile Planlaması ve Temel Kavramlar 3. Üreme Hakları, Etik ve Aile Planlaması Danışmanlığı 4. Kontraseptif Yöntem Seçimi ve Tıbbi Uygunluk Kriterleri 5. Kombine Hormonal Kontraseptif Yöntemler 6. Yalnız Progestin İçeren Kontraseptif Yöntemler 7. Rahim İçi Kontraseptif Yöntemler 8. Ara Sınav

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	9. Bariyer Yöntemler, Spermisitler ve Fertilite Farkındalığına Dayalı Yöntemler 10. Acil Kontrasepsiyon ve Kalıcı Kontraseptif Yöntemler 11. Doğum Sonrası Aile Planlaması 12. Adölesanlarda ve Özel Gereksinimi Olan Bireylerde Aile Planlaması 13. Özel Durumlarda Kontraseptif Yöntem Seçimi 14. Yaşam Dönemlerine Göre Aile Planlaması ve Bireyselleştirilmiş Danışmanlık 15. Aile Planlamasında Güncel Yaklaşımlar ve Dersin Genel Değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Omaç Sönmez, M., Turan, Z. (Ed.). (2025). Üreme Sağlığı ve Aile Planlaması. 2. Baskı. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara. ISBN: 978-625-439-918-3. 2. Taşkın, L. (2020). Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. 16. Baskı. Akademisyen Kitabevi. 3. Kızılkaya Beji, N. (2017). Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. Genişletilmiş 2. Baskı. Nobel Tıp Kitabevleri. 4. Coşkun, A. (2012). Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul. 5. Coşkun, A. (2016). Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi. Güneş Tıp Kitabevleri. 6. Kıymet Yeşilçiçek Çalık, Fatma Coşar Çetin. Normal Doğum ve Sonrası Dönem. Ankara Nobel Tıp Kitabevleri (2021) 7. Aile Planlaması: Yöntemler, Yenilikler, Sosyal ve Etik Boyutuyla. (2024). Antalya Nobel Tıp Kitabevi. ISBN: 9786052369555. 8. World Health Organization (WHO). (2025). Medical Eligibility Criteria for Contraceptive Use. 6th ed. Geneva: WHO. 9. World Health Organization (WHO). (2025). Selected Practice Recommendations for Contraceptive Use. 4th ed. Geneva: WHO. 10. World Health Organization & Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. (2022). Family Planning: A Global Handbook for Providers. 4th ed. 11. Aile planlaması ve kontrasepsiyona ilişkin güncel ulusal ve uluslararası bilimsel makaleler, sistematik derlemeler ve klinik rehberler.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	• WHO – Family Planning and Contraception • WHO – Medical Eligibility Criteria, 6th ed. • WHO – Selected Practice Recommendations, 4th ed. • T.C. Sağlık Bakanlığı • Cochrane Library • PubMed • ClinicalKey
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Aile Planlaması ve Temel Kavramlar	3	12	1	4
Üreme Hakları, Etik ve Aile Planlaması Danışmanlığı	3	12	1	4
Kontraseptif Yöntem Seçimi ve Tıbbi Uygunluk Kriterleri	4	16	2	8
Kombine Hormonal Kontraseptif Yöntemler	5	20	1	4
Yalnız Progestin İçeren Kontraseptif Yöntemler	5	20	1	4
Rahim İçi Kontraseptif Yöntemler	5	20	1	4
Bariyer Yöntemler, Spermisitler ve Fertilite Farkındalığına Dayalı Yöntemler			3	12
Acil Kontrasepsiyon ve Kalıcı Kontraseptif Yöntemler			3	12
Doğum Sonrası Aile Planlaması			3	12
Adölesanlarda ve Özel Gereksinimi Olan Bireylerde Aile Planlaması			2	8
Özel Durumlarda Kontraseptif Yöntem Seçimi			3	12
Yaşam Dönemlerine Göre Aile Planlaması ve Bireyselleştirilmiş Danışmanlık			2	8
Aile Planlamasında Güncel Yaklaşımlar			2	8
Toplam	25	100	25	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	3	3	4	3	1	3	1	2
DÖÇ1	4	2	2	4	2	1	2	1	2
DÖÇ2	4	3	4	2	2	1	3	1	2
DÖÇ3	4	3	3	4	4	1	3	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3
Derse Giriş ve Aile Planlamasına Giriş ve Temel Kavramlar	X		X
Üreme Hakları, Etik ve Aile Planlaması Danışmanlığı	X		X
Kontraseptif Yöntem Seçimi ve Tıbbi Uygunluk Kriterleri		X	X
Kombine Hormonal Kontraseptif Yöntemler		X	X
Yalnız Progestin İçeren Kontraseptif Yöntemler		X	X
Rahim İçi Kontraseptif Yöntemler		X	X
Bariyer Yöntemler, Spermisitler ve Fertilite Farkındalığına Dayalı Yöntemler		X	X
Acil Kontrasepsiyon ve Kalıcı Kontraseptif Yöntemler		X	X
Doğum Sonrası Aile Planlaması		X	X
Adölesanlarda ve Özel Gereksinimi Olan Bireylerde Aile Planlaması	X	X	X
Özel Durumlarda Kontraseptif Yöntem Seçimi		X	X
Yaşam Dönemlerine Göre Aile Planlaması	X	X	X
Bireyselleştirilmiş ve Hak Temelli Aile Planlaması Danışmanlığı	X	X	X
Aile Planlamasında Güncel Yaklaşımlar ve Dersin Genel Değerlendirilmesi		X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döktüman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08.30-10.20 Derse Giriş ve Aile Planlamasına Genel Bakış: Dersin amacı, kapsamı ve öğrenme çıktıları; ders işleyişi ve değerlendirme; aile planlamasına genel bakış; temel kavramlara giriş SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Dersin kapsamını, öğrenme çıktılarını ve değerlendirme sürecini açıklar. - Aile planlamasının temel kapsamını ve önemini fark eder.	Tanışma	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
2	08.30-10.20 Aile Planlaması ve Temel Kavramlar: Aile planlaması ve kontrasepsiyon kavramları; amaçları ve önemi; dünyada ve Türkiye'de aile planlaması; karşılanmamış aile planlaması gereksinimi; kadın, çocuk, aile ve toplum sağlığına etkileri SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Aile planlaması ve kontrasepsiyona ilişkin temel kavramları açıklar. - Aile planlamasının birey, aile ve toplum sağlığı açısından önemini tartışır. - Dünyada ve Türkiye'de aile planlamasının durumunu değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, grup tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
3	08.30-10.20 Üreme Hakları, Etik ve Aile Planlaması Danışmanlığı: Cinsel sağlık ve üreme sağlığı hakları; üreme özerkliği; bilgilendirilmiş seçim; mahremiyet ve gizlilik; etik ilkeler; danışmanlığın temel ilkeleri; hemşirenin rol ve sorumlulukları SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Üreme haklarını ve üreme özerkliğini açıklar. - Aile planlaması hizmetlerinde etik ilkeleri tartışır. - Bilgilendirilmiş seçim, mahremiyet ve gizliliğin önemini açıklar. - Aile planlaması danışmanlığında hemşirenin rolünü açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
4	08.30-10.20 Kontraseptif Yöntem Seçimi ve Tıbbi Uygunluk Kriterleri: Yöntemlerin sınıflandırılması; etkinlik ve başarısızlık oranları; bireye uygun yöntem seçimi; anamnez ve değerlendirme; WHO Tıbbi Uygunluk Kriterleri (MEC); MEC kategorileri ve klinik karar verme SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Kontraseptif yöntemleri sınıflandırır ve etkinliklerini karşılaştırır. • Bireysel özelliklerin yöntem seçimine etkisini değerlendirir. • WHO MEC kategorilerini açıklar ve örnek vakalarda kullanır.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
5	08.30-10.20 Kombine Hormonal Kontraseptif Yöntemler: Kombine oral kontraseptifler; transdermal yöntemler; vajinal halka; etki mekanizmaları ve etkinlik; kullanım ilkeleri; yararlar, yan etkiler ve kontrendikasyonlar; danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Kombine hormonal yöntemleri özellikleri açısından karşılaştırır. • Yarar, yan etki ve kontrendikasyonları değerlendirir. • Kullanıcı danışmanlığının temel noktalarını açıklar.	Sunum, soru-cevap, karşılaştırmalı değerlendirme	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
6	08.30-10.20 Yalnız Progestin İçeren Kontraseptif Yöntemler: Yalnız progestin içeren oral kontraseptifler; enjekte edilen kontraseptifler; subdermal implantlar; etki mekanizmaları ve etkinlik; yararlar, yan etkiler ve kontrendikasyonlar; izlem ve danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Progestin içeren yöntemleri özellikleri açısından karşılaştırır. • Bireye uygun yöntem seçimini değerlendirir. • Kullanıcı izlemi ve danışmanlığını açıklar.	Sunum, soru-cevap, grup tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
7	08.30-10.20 Rahim İçi Kontraseptif Yöntemler: Bakırlı RİA; levonorgestrel salınlımlı RİS; etki mekanizmaları ve etkinlik; uygunluk kriterleri; yan etkiler ve komplikasyonlar; izlem ve	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Rahim içi kontraseptif yöntemleri karşılaştırır. • Uygunluk kriterlerini ve olası komplikasyonları değerlendirir. • Kullanıcı izlemi ve danışmanlığını açıklar.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması, problem çözme	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
	danışmanlık SBF Amfi B01					
8	ARA SINAV	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Ara sınav	Ara sınav	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
9	08.30-10.20 Bariyer Yöntemler, Spermisitler ve Fertilite Farkındalığına Dayalı Yöntemler: Erkek ve kadın kondomu; diyafram ve servikal bariyerler; spermisitler; CYBE'den korunma ve çift korunma; takvim, servikal mukus, bazal vücut ısısı ve semptomermal yöntem; geri çekme; laktasyonel amenore yöntemi (LAM); danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Bariyer ve fertilite farkındalığına dayalı yöntemleri karşılaştırır. • CYBE'den korunma ve çift korunma yaklaşımını açıklar. • LAM'ın etkili kullanım kriterlerini açıklar.	Sunum, soru-cevap, grup tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
10	08.30-10.20 Acil Kontrasepsiyon ve Kalıcı Kontraseptif Yöntemler: Acil kontrasepsiyonun endikasyonları; acil kontraseptif haplar; RİA kullanımı; zamanlama ve etkinlik; kadında ve erkekte kalıcı kontrasepsiyon; bilgilendirilmiş onam; gönüllülük, üreme hakları ve danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Acil kontraseptif seçenekleri ve kullanım ilkelerini karşılaştırır. • Kalıcı kontraseptif yöntemleri açıklar. • Bilgilendirilmiş onam, gönüllülük ve üreme haklarının önemini tartışır.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
11	08.30-10.20 Doğum Sonrası Aile Planlaması: Postpartum fertilitenin geri dönüşü; emzirme ve kontrasepsiyon; postpartum yöntem seçimi; postpartum RİA; abortus/küretaj sonrası fertilitenin geri dönüşü ve yöntem seçimi; danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Postpartum ve düşük/kürtaj sonrası fertilitenin geri dönüşünü açıklar. • Uygun kontraseptif yöntem seçeneklerini karşılaştırır. • Bireysel gereksinimlere uygun yöntem seçimini değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, vaka tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
12	08.30-10.20 Adölesanlarda ve Özel Gereksinimi Olan Bireylerde Aile Planlaması: Adölesanlarda gebeliğin önlenmesi ve yöntem seçimi; adölesan danışmanlığı; engelli bireylerde üreme sağlığı ve aile planlaması; mahremiyet, erişim, özerklik ve etik konular; hak temelli danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Adölesanların ve özel gereksinimi olan bireylerin aile planlaması gereksinimlerini değerlendirir. • Mahremiyet, erişim ve özerklik ilkelerini tartışır. • Hak temelli ve yargılayıcı olmayan danışmanlığı açıklar.	Sunum, soru-cevap, grup tartışması	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
13	08.30-10.20 Özel Durumlarda Kontraseptif Yöntem Seçimi: Hipertansiyon ve kardiyovasküler hastalıklar; diyabet; obezite; migren; tromboembolik hastalıklar; sigara kullanımı; karaciğer hastalıkları; ilaç etkileşimleri; WHO MEC doğrultusunda vaka temelli yöntem seçimi SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	• Sağlık durumlarının kontraseptif yöntem seçimine etkisini değerlendirir. • WHO MEC doğrultusunda uygun yöntem seçeneklerini ayırt eder. • Vaka özelliklerine göre yöntem seçimini tartışır.	Sunum, soru-cevap, problem çözme	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
14	08.30-10.20 Yaşam Dönemlerine Göre Aile Planlaması ve Bireyselleştirilmiş Danışmanlık: Perimenopozal dönemde kontrasepsiyon; kronik hastalığı olan bireylerde aile planlaması; erkeklerin aile planlamasına katılımı; bireysel gereksinimlere göre yöntem seçimi; bireyselleştirilmiş ve hak temelli danışmanlık SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Farklı yaşam dönemlerinde aile planlaması gereksinimlerini değerlendirir. - Bireysel gereksinimlere uygun yöntem seçimini tartışır. - Bireyselleştirilmiş ve hak temelli danışmanlığın önemini açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE
15	08.30-10.20 Aile Planlamasında Güncel Yaklaşımlar ve Dersin Genel Değerlendirilmesi: Mitler ve yanlış inanışlar; yöntem kullanımının önündeki engeller; yöntem bırakma/değiştirme; kanıta dayalı uygulamalar; güncel WHO rehberleri; vaka örnekleri üzerinden yöntem seçimi ve danışmanlık; dersin genel değerlendirilmesi SBF Amfi B01	Dersin laboratuvar uygulaması yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Aile planlamasına ilişkin mitleri ve yanlış inanışları değerlendirir. - Güncel ve kanıta dayalı bilgileri yöntem seçimine yansıtır. - Vaka üzerinden bireye uygun yöntem ve danışmanlık yaklaşımını değerlendirir.	Sunum, soru-cevap, genel ders değerlendirmesi	Doç. Dr. Çiğdem BİLGE



**MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU**

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

**SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ**

**ÜÇÜNCÜ SINIF
DERS PROGRAMI VE
DERS BİLGİ PAKETİ**

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI GÜZ YARIYILI
ÜÇÜNCÜ SINIF DERS PROGRAMI

DERS SAATİ YÜZ YÜZE	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA
08.30-09.20		HMB3517 Konsültasyon Liye. Hem. (T) (Arş.Gör.Cansu GÜLER) (B02) BİS (K-80)	HMB3001 Çocuk Sağlığı ve Has. Hem. (T) Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ (Koordinatör) Doç.Dr. Gülay MANAV Öğr.Gör.Dr. Derya D. Uysal (B01)	HMB3003 Hemşirelikte Araştırma (U) Prof. Dr. Media S. BAYBUĞA UYGULAMA	HMB3001 Çocuk Sağlığı ve Has. Hem. (U) Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ (Koordinatör) Doç.Dr. Gülay MANAV Öğr.Gör.Dr. Derya D. Uysal (UYGULAMA)
09.30-10.20					
10.30-11.20	HMB3507 Yüksek Riskli Aile ve Çocuk (T) Doç.Dr. Gülay MANAV B01 BİS+BDS K-80+100				
11.30-12.20					
13.30-14.20	HMB3523 Büyüme ve Gelişme (T) (Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ.) (Z03) BİS (K-80)	HMB3513 Üreme Sağlığı (T) (Prof.Dr. Nevin A.BALKAYA) (203) BİS (K-80)	HMB3005 Hemşirelikte Yönetim. (U) Doç. Dr. Fatma BİRGİLİ UYGULAMA	HMB3003 Hemşirelikte Araştırma (T) Prof. Dr. Media S. BAYBUĞA B01	HMB3001 Çocuk Sağlığı ve Has. Hem. (U) Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ (Koordinatör) Doç.Dr. Gülay MANAV Öğr.Gör.Dr. Derya D. Uysal (UYGULAMA)
14.30-15.20					
15.30-16.20	HMB3515 Doğuma Haz. Ve Ebeveyn Eğt. (T) (Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ) (203) BİS (K-80)	HMB3005 Hemşirelikte Yönetim. (T) Doç. Dr. Fatma BİRGİLİ (B01)			
16.30-17.20					

NOT: MAVİ RENKLE GÖSTERİLEN DERSLER UZAKTAN EĞİTİM İLE VERİLMEKTEDİR.

NOT: KIRMIZI RENKLE GÖSTERİLEN DERS KONTENJANLARI DİĞER BÖLÜMLER İÇİN "BDS" KONTENJANIDIR, BÖLÜM ÖĞRENCİSİ BÖLÜM DERSİNİ "BDS" OLARAK ALAMAZ.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	HMB3001	V	4+8+0	9	9

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Hemşirelik öğrencilerine, çocuk sağlığı ve hastalıkları ile ilgili temel kavramları, kuralları, ilkeleri öğretmek, çocukluktaki sağlıktan sapma durumlarında holistik yaklaşıma uygun hemşirelik girişimleri konusunda bilimsel, güncel ve kanıt bilgilere dayalı, etik çerçevelerde, bütüncül ve kaliteli hemşirelik uygulamaları konusunda bilgi, beceri ve deneyim ve yaşam boyu öğrenmeyi kazandırmaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Çocuğun yaş ve gelişim dönemine özgü büyüme, gelişme ve sağlık durumunu değerlendirir; sağlığın korunması ve geliştirilmesine yönelik gereksinimlerini belirler. 2. Yenidoğan ve çocukluk döneminde sık görülen sağlık sorunlarının nedenlerini, belirti ve bulgularını, tanı ve tedavi yaklaşımlarını açıklar; normalden sapma ve acil değerlendirme gerektiren durumları ayırt eder. 3. Sağlıklı ve hasta çocuğun bakım gereksinimlerini belirler; hemşirelik süreci ve kanıta dayalı yaklaşımlar doğrultusunda bireyselleştirilmiş hemşirelik bakımını planlar, uygular ve değerlendirir. 4. Çocuğun yaş ve gelişim özelliklerine uygun fiziksel değerlendirme, yaşam bulgularının ölçümü, pediatrik ilaç doz hesaplama ve ilaç uygulamaları gibi temel pediatrik hemşirelik uygulamalarını güvenli, etik ve doğru tekniklerle gerçekleştirir. 5. Çocuk ve ailesi ile terapötik iletişim kurar; sağlık ekibiyle iş birliği içinde aile merkezli ve travmatik bakım ilkeleri doğrultusunda bakım, eğitim ve danışmanlık yaklaşımlarını uygular.
Klinik Uygulama Hedefleri	1. Çocuk ve ailesi ile terapötik iletişim kurar; aile merkezli ve travmatik bakım ilkeleri doğrultusunda aileyi bakım sürecine dahil eder. 2. Çocuğun sağlık öyküsünü sistematik ve doğru bir şekilde alır. 3. Çocuğun fiziksel değerlendirmesini yaş ve gelişim özelliklerine uygun olarak gerçekleştirir. 4. Çocuğun yaşam bulgularını doğru teknikle ölçer, değerlendirir ve kaydeder. 5. Çocuğun büyüme ve gelişimini yaşına ve gelişim dönemine uygun ölçütler doğrultusunda değerlendirir. 6. Çocuğun bakımında güncel ve kanıta dayalı bilgi ve rehberlerden yararlanır. 7. Çocuk ve ailesinin eğitim ve danışmanlık gereksinimlerini belirler ve gereksinimlerine uygun eğitim verir. 8. Pediatrik ilaç dozlarını doğru şekilde hesaplar; ilaçları güvenli ilaç uygulama ilkelerine uygun olarak hazırlar ve uygular. 9. Çocuğun bakım gereksinimlerini ve uygun hemşirelik tanımlarını belirler; hemşirelik süreci doğrultusunda bireyselleştirilmiş bakımını planlar, uygular ve sonuçlarını değerlendirir.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	10.Sağlık ekibiyle iş birliği yaparak çocuk ve ailesine güvenli, etik ve bütüncül hemşirelik bakımı sunar.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Kavram Haritası, Vaka Tartışması, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi
Dersin Ön Koşulları	HMB1002 Hemşirelik Esasları dersini başarı ile tamamlamak
Dersin Koordinatörü	Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Gülay MANAV 0252 211 5863 gulaymanav@mu.edu.tr
	Doç.Dr. Deniz GENÇ 02522112220 denizgenc@mu.edu.tr
	Dr. Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ 0252 211 5720 nihanorgulu@mu.edu.tr
	Öğr.Gör.Dr. Derya DEMİR UYSAL 0252 2115112 ddemir@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Çarşamba günü 08.30-12.10 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası Amfi 1
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Cuma günü 08.30-17.30, 2-14. haftalar arası Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Muğla ili Milli Eğitime Bağlı okullar
Ders Konuları	1. Dünyada ve Türkiye’de Çocuk Sağlığının Durumu ve Öncelikli Çocuk Sağlığı Sorunları, Pediatri Hemşireliğinin Felsefesi, Roller, Çocuk Hakları ve Etik İlkeler 2. Büyüme ve Gelişimin Temel İlkeleri, Çocuklarda Antropometrik Ölçümler, Büyümenin ve Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi 3. Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişim Özellikleri, Çocuk Sağlığının Geliştirilmesi: Sağlıklı Çocuk İzlemi ve Bağışıklama 4. Çocuğun Hastaneye Kabulü (Hospitalizasyon), Çocuklarda Sıvı-Elektrolit Dengesi ve Dengesizlikleri, Asit-Baz Dengesi ve Hemşirelik Bakımı, 5. Çocuklarda Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Pediatrik İlaç doz hesaplamaları, ilaç uygulamaları 6. Yenidoğanın Tanımı, Sınıflandırması ve Özellikleri Normal ve Riskli Yenidoğanın Dış Ortama Uyumu ve Hemşirelik Bakımı 7. Yenidoğanın Dahili ve Cerrahi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda sık görülen Cerrahi Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı 8. Ara Sınav 9. Beslenme-Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme, Beslenme ile İlgili Sık Karşılaşılan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı 10.Çocuklarda Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Kas İskelet Sistemi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı 11.Çocuklarda Dolaşım sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı 12.Çocuklarda Gastrointestinal Sistem, Hastalıkları Ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Hematolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakım 13.Çocuklarda Onkolojik Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı Çocuklarda Genitoüriner Sistem Hastalıkları Ve Hemşirelik Bakımı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	14.Çocuklarda Sık Görülen Ruhsal Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı Farklı Ortamlarda Büyüyen Çocuklar ve Hemşirelik Bakımı 15. Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Hockenberry, M. J., & Wilson, D. (2018). Wong's Nursing Care of Infants and Children-E-Book:Wong's Nursing Care of Infants and Children-E-Book. Elsevier Health Sciences. 2. Conk Z, Başbakkal Z, Yılmaz HB, Bolışık B. Pediatri Hemşireliği, 2. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, 2018. 3. Neyzi, O., Ertuğrul, T.: Pediatri 1-2, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul, 2002 4. Çavuşoğlu, H: Çocuk Sağlığı Hemşireliği, Cilt:1-2, 7. Baskı, Bizim Büro Basımevi, Ankara, 2004. 5. Canbulat Şahiner N, Türkmen AS, Köroğlu AS. (2025). Çocuk Sağlığı ve Gelişimi. Nobel bilimsel Eserler, 1. Baskı, Ankara.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aap.org https://www.pediatricnursing.net https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov https://www.cochranelibrary.com https://www.who.int/health-topics/child-health https://pediatric-guidelines.eu Limungi, G. M., Chacha, C., & Mwita, J. C. (2025). Understanding key factors contributing to mental health challenges among pediatric nurses: A systematic review. Frontiers in Public Health, 13, 1480024. https://doi.org/10.3389/fpubh.2025.1480024 Kim, D. H. (2026). What pediatric nursing must prepare for now and in the future. Child Health Nursing Research, 32(3), 225–228. https://doi.org/10.4094/chnr.2026.032 Kim, Y. (2025). Journal statistics in 2025, and stewardship, growth, and the future of Child Health Nursing Research. Child Health Nursing Research, 31(1), 1–3. https://doi.org/10.4094/chnr.2025.31.1.1 Koo, H. Y., & Lee, B. R. (2026). The impact of project-based learning on pediatric nursing education: An integrative review. Child Health Nursing Research, 32(3), 229–246. https://doi.org/10.4094/chnr.2026.011 Husby, S., Koletzko, S., Korponay-Szabó, I., Kurppa, K., Mearin, M. L., Ribes-Koninckx, C., Shamir, R., Troncone, R., Auricchio, R., Castillejo, G., Christensen, R., Dolinsek, J., Gillett, P., Hróbjartsson, A., Koltai, T., Maki, M., Nielsen, S. M., Popp, A., Størdal, K., Werkstetter, K., ... Wessels, M. (2020). European Society Paediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition Guidelines for Diagnosing Coeliac Disease 2020. Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition, 70(1), 141–156. https://doi.org/10.1097/MPG.0000000000002497 Shamoun, C. (2025). Neuromonitoring in neuroscience nursing: Collaboration from the 2025 International Neuroscience Nursing Symposium. Journal of Neuroscience Nursing, 57(4). https://doi.org/10.1097/JNN.0000000000000838 Sperber, A. M., Chang, N., Casazza, M., Teeyagura, P., Thompson, J. A., Pyke-Grimm, K., Kelly, M. S., & Rasmussen, L. K. (2025). Assessing functional outcomes in the pediatric neurocritical care population after discharge: A pilot study. Hospital Pediatrics, 15(3), 215–223. DOI: 10.1542/hpeds.2024-007988 The effect of early childhood respiratory infections and pneumonia on lifelong lung function: A systematic review. (2023). The Lancet Child & Adolescent Health, 7(6), 429-440.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	The Role of Nurses Caring for Children Diagnosed with Sickle Cell Anemia and Their Families in a Hospital Setting: A Rapid Review of the Recent Literature. Healthcare, 13(4), 413. Weghorst AAH, Lawrence J, Jansen DEMC, et al. (2024). Enablers and Barriers to Home Management for Children with Gastroenteritis: Systematic Review. The Journal of Pediatrics: Clinical Practice, 14, 200115.
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %20, Uygulama %30, Final %50
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama-%80

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Soru sayısı	Vize (%20)	Puan		
			Klinik Uygulama (%30)	Soru sayısı	Final (%50)
Dünyada ve Türkiye’de Çocuk Sağlığının Durumu ve Öncelikli Çocuk Sağlığı Sorunları, Pediatri Hemşireliğinin Felsefesi, Roller, Çocuk Hakları ve Etik İlkeler	5	12.5	Uygulama değerlendirme	1	2
Büyüme ve Gelişimin Temel İlkeleri, Çocuklarda Antropometrik Ölçümler, Büyümenin ve Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi	6	12.5	*Beceri listesi 30 puan,	2	4
Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişim Özellikleri, Çocuk Sağlığının Geliştirilmesi: Sağlıklı Çocuk İzlemi ve Bağışıklama	5	12.5	*Hemşirelik Süreci 30 puan,	2	4
Çocuğun Hastaneye Kabulü (Hospitalizasyon), Çocuklarda Sıvı-Elektrolit Dengesi ve Dengesizlikleri, Asit-Baz Dengesi ve Hemşirelik Bakımı	6	12.5	*Vaka/Seminer/ Eğitim 20 puan	3	4
Çocuklarda Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Pediatrik İlaç doz hesaplamaları, ilaç uygulamaları	6	12.5		3	4
Yenidoğanın Tanımı, Sınıflandırması ve Özellikleri Normal ve Riskli Yenidoğanın Dış Ortama Uyumu ve Hemşirelik Bakımı	6	12.5		2	4
Yenidoğanın Dahili ve Cerrahi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda sık görülen Cerrahi Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı	6	12.5		2	
Beslenme-Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme, Beslenme ile İlgili Sık Karşılaşılan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı				5	10
Çocuklarda Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Çocuklarda Kas İskelet Sistemi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı				5	10
Çocuklarda Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı Çocuk Çağı acil sorunları ve hemşirelik yaklaşımları				5	10

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Çocuklarda Dolaşım sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı				5	10
Çocuklarda Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Hematolojik Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı				5	10
Çocuklarda onkolojik hastalıklar ve hemşirelik bakımı Çocuklarda genitoüriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı				5	10
Çocuklarda Sık Görülen Ruhsal Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı, Farklı Ortamlarda Büyüyen Çocuklar ve Hemşirelik Bakımı				5	10
Toplam	40	100	100	50	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	5	5	5	4	4	2	4	2	4
DÖÇ1	5	5	4	3	4	2	4	2	4
DÖÇ2	5	5	4	3	3	2	5	2	4
DÖÇ3	5	5	5	4	4	2	5	2	4
DÖÇ4	5	4	5	5	3	2	4	2	3
DÖÇ5	4	4	5	4	5	2	4	2	4

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ					
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4	DÖÇ5
Dünyada ve Türkiye’de Çocuk Sağlığının Durumu ve Öncelikli Çocuk Sağlığı Sorunları,	X				
Pediyatri Hemşireliğinin Felsefesi, Roller, Çocuk Hakları ve Etik İlkeler				X	X
Büyüme ve Gelişimin Temel İlkeleri, Çocuklarda Antropometrik Ölçümler, Büyümenin ve Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi	X	X		X	
Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişim Özellikleri, Çocuk Sağlığının Geliştirilmesi: Sağlıklı Çocuk İzlemi ve Bağışıklama	X		X	X	X
Çocuğun Hastaneye Kabulü (Hospitalizasyon),			X		X
Çocuklarda Sıvı-Elektrolit Dengesi ve Dengesizlikleri, Asit-Baz Dengesi ve Hemşirelik Bakımı,		X	X	X	
Çocuklarda Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Pediyatrik İlaç doz hesaplamaları, ilaç uygulamaları		X	X	X	

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Yenidoğanın Tanımı, Sınıflandırması ve Özellikleri Normal ve Riskli Yenidoğanın Dış Ortama Uyumu ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	
Yenidoğanın Dahili ve Cerrahi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda sık görülen Cerrahi Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı		X	X	X	X
Beslenme-Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme, Beslenme ile İlgili Sık Karşılaşılan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X	X	X
Çocuklarda Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Kas İskelet Sistemi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı		X	X	X	X
Çocuklarda Dolaşım sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı		X	X		X
Çocuklarda Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, Çocuklarda Hematolojik Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı		X	X		X
Çocuklarda onkolojik hastalıklar ve hemşirelik bakımı Çocuklarda genitoüriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı		X	X		X
Çocuklarda Sık Görülen Ruhsal Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı, Farklı Ortamlarda Büyüyen Çocuklar ve Hemşirelik Bakımı	X	X	X		X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	08.30-10.10 Dünyada ve Türkiye’de Çocuk Sağlığının Durumu ve Öncelikli Çocuk Sağlığı Sorunları SBF Amfi 10-30-12.10 Pediyatri Hemşireliğinin Felsefesi, Roller, Çocuk Hakları ve Etik İlkeler SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	- Laboratuvar Uygulaması 08.30-09.15 Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı - Uygulama rehberinin ve staj formlarının incelenmesi - Laboratuvar Uygulaması 09.30-17.15 Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı - Çocuğun baştan ayağa fizik muayene - Genel Görünüm: Bilinç durumu, çevreye ilgisi, aktifliği, duruşu (postür), beslenme durumu ve akut/kronik hastalık görünümü. - Vital Bulgular: Yaşa göre değişen ateş, nabız (kalp hızı), solunum sayısı ve kan basıncı ölçümü. - Fontanel (Bıngıldak): Bebeklerde ön ve arka	- Türkiye ve Dünyada güncel verilerle çocuk sağlığı sorunlarını tartışabilir - Türkiye’de çocuk sağlığına ilişkin sorunları bilir. - Türkiye’de yenidoğan, bebek ve çocuk ölüm oranı, nedenleri ve etkileyen faktörleri bilir - Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerdeki bebek ve çocuk ölümlerini karşılaştırabilir. - Hemşirelikte temel kavramları açıklar. - Pediyatri hemşiresinin yasal sorumluluklarını bilir - Çocuğu yaşatma ve sağlığını geliştirme hedeflerini bilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Klinik Uygulama, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: - UNICEF - The State of the World's Children (SOWC) Raporları - WHO (Dünya Sağlık Örgütü) - Global Health Observatory (GHO) Verileri - T.C. Sağlık Bakanlığı - Sağlık İstatistikleri Yıllığı ve Çocuk Sağlığı Raporları - Dünya Tıp Birliği (WMA) - Helsinki Bildirgesi - Çocuk Haklarına Dair Sözleşme (BM - UNCRC) - Tıbbi Etik ve Çocuk Hakları Komitesi Raporları (Örn: Türk Tabipleri Birliği - TTB Yayınları)	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

bingıldağın boyutu,
çöküklüğü
(dehidratasyon işareti)
veya kabarıklığı (artmış
kafa içi basınç işareti)
kontrol edilir.
- Kafa Yapısı: Baş çevresi
ölçülür (percentil eğrisi
için kritik). Sefal
hematom,
kraniyosinostoz veya
simetri bozuklukları
aranır.
- Gözler: Kırmızı y refleks
(retinal refleksi)
muayenesi, şaşılık,
konjonktiva ve göz
kapakları.
- Kulaklar: Kulak zarının
görünümü (otoskop ile),
kulak kepçesinin
yerleşimi ve şekli.
- Burun ve Boğaz: Nazal
mukoza, tonsillerin
boyutu ve kızarıklığı,
damak yapısı.
- Boyun: Lenfadenopati
(şişmiş lenf bezleri),
tiroid bezi büyümesi,
boyun hareket kısıtlılığı
ve tortikolis.
- Solunum Sistemi (Göğüs
ve Akciğerler)
- İnceleme: Solunum
tipi (karın solunumu



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

			vb.), göğüs kafesi simetrisi, çekilmeler (interkostal, subkostal retraksiyonlar). - Palpasyon: Dokunmakla hassasiyet ve titreşimlerin (fremitus) kontrolü. - Oskültasyon: Stetoskop ile akciğer seslerinin dinlenmesi; ronküs, raller, wheezing veya solunum seslerinin azalması gibi bulguların tespiti. - Kardiyovasküler Sistem (Kalp) - İnceleme: Prekordiyal çıkıntı, tepe atımının (apikal impuls) yeri. - Oskültasyon: Kalp sesleri ve sayısı. - Periferik Nabızlar: Femoral ve brakial nabızların dolgunluğu (koarktasyon yönünden eş zamanlı değerlendirme). - Batın (Karın) Muayenesi - İnceleme: Karnın şekli (şiş, çökük), göbek bağı durumu (yenidoğanda).			
--	--	--	--	--	--	--



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

- Oskültasyon: Barsak seslerinin varlığı ve karakteri.
- Palpasyon: Yumuşaklık, hassasiyet, defans, rebound ve karaciğer ile dalak büyüklüğü (hepatosplenomegali).
- Genitoüriner: Erkek çocuklarda testislerin skrotumda olup olmadığı (inmemiş testis), hipospadias; kız çocuklarda labiumlar.
- Kas-İskelet (Ekstremiteler):
- Ekstremit simetrisi ve eklem hareket açıklığı.
- Omurga (skolyoz, kifoz) kontrolü.
- Kas Tonusu: Hipo- veya hipertonsite varlığı.
- Cilt ve Ekler (Deri)
- Renk değişiklikleri (solukluk, siyanoz, sarılık).
- Döküntüler (eritem, makül, papül, peteşi vb.).



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

2	<u>08.30-10.10</u> Büyüme ve Gelişmenin Temel İlkeleri SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik uygulama - Çocuğun yaşına uygun antropometrik ölçümleri uygular. - Antropometrik ölçüm sonuçlarını persentil eğrileri üzerinden değerlendirir. - Çocuğun yaşam bulgularını doğru teknikle ölçer ve değerlendirir.	- Büyüme, gelişme ve olgunlaşma kavramlarını açıklar. - Büyüme ve gelişmenin temel ilkelerini açıklar. - Büyüme ve gelişmeyi etkileyen genetik, çevresel, sosyoekonomik ve kültürel faktörleri tartışır.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: DSÖ Çocuk Büyüme Standartları (0-5 yaş), DSÖ 5-19 Yaş Büyüme Referansı ve T.C. Sağlık Bakanlığı Bebek, Çocuk ve Ergen İzlem Protokolleri.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ
	<u>10-30-12.10</u> Çocuklarda Antropometrik Ölçümler, Büyümenin ve Yaşam Bulgularının Değerlendirilmesi SBF Amfi B1		Büyüme ve yaşam bulgularındaki normalden sapmaları ayırt eder.	- Çocuğun yaşına uygun antropometrik ölçümleri doğru teknikle uygular. - Elde edilen antropometrik ölçümleri persentil eğrileri üzerinden değerlendirir. - Çocuğun yaşına uygun yaşam bulgularını doğru teknikle ölçer ve değerlendirir. - Antropometrik ölçüm ve yaşam bulgularındaki normalden sapmaları ayırt eder.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Gösterip yaptırma, antropometrik ölçüm uygulaması, persentil eğrilerinin değerlendirilmesi ve yaşam bulgularının ölçülmesi/değerlendirilmesi. Kanıt temeli: DSÖ Çocuk Büyüme Standartları (0-5 yaş), DSÖ 5-19 Yaş Büyüme Referansı, Neyzi ve ark. Türk Çocukları İçin Büyüme Referans Değerleri ve T.C. Sağlık Bakanlığı Bebek, Çocuk ve Ergen İzlem Protokolleri.	
3	<u>08.30-10.10</u> Yaş Dönemlerine Göre Büyüme ve Gelişme	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik uygulama - Çocuğun yaş dönemine özgü büyüme ve	- Çocukluk dönemlerini yaş gruplarına göre sınıflandırır. - Yaş dönemlerine göre fiziksel, motor, bilişsel, dil, sosyal ve	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, örnek olgular üzerinden persentil eğrilerinin	



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	Özellikleri, Çocuk Sağlığının Geliştirilmesi: SBF Amfi B1		gelişme özelliklerini değerlendirir. - Çocuğun sağlıklı çocuk izlemi kapsamındaki gereksinimlerini belirler. - Çocuğun aşılanma durumunu ulusal aşı takvimine göre değerlendirir. Çocuk ve ailesine sağlığın geliştirilmesi ve bağışıklamaya yönelik eğitim verir.	duygusal gelişim özelliklerini açıklar ve karşılaştırır. - Normal gelişim özellikleri ile gelişimsel sapma belirtilerini ayırt eder. Çocuğun yaşına ve gelişim düzeyine uygun hemşirelik yaklaşımını planlar.	değerlendirilmesi. Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: AAP Bright Futures: Guidelines for Health Supervision of Infants, Children, and Adolescents, CDC Learn the Signs. Act Early! Gelişim Basamakları ve T.C. Sağlık Bakanlığı Bebek, Çocuk ve Ergen İzlem Protokolleri.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ
	<u>10.30-12.10</u> Sağlıklı Çocuk İzlemi ve Bağışıklama SBF Amfi B1			- Sağlıklı çocuk izleminin amaçlarını, kapsamını ve yaşa göre izlem ilkelerini açıklar. - Çocuğun büyüme, gelişme ve genel sağlık durumunu izlem kapsamında değerlendirir. - Ulusal çocukluk dönemi aşı takvimini açıklar ve çocuğun bağışıklama durumunu değerlendirir. Çocuk ve ailesine sağlığın geliştirilmesi, hastalıklardan korunma ve bağışıklamaya yönelik danışmanlık/egitim planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası. Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Ulusal Çocukluk Dönemi Aşılanma Takvimi, Genişletilmiş Bağışıklama Programı ve Bebek, Çocuk ve Ergen İzlem Protokolleri.	
4	<u>08.30-10.10</u> Çocuğun Hastaneye Kabulü, Hospitalizasyon, <u>10.30-12.10</u>	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Hastalık kavramını bilir - Hastaneye yatmanın çocuk ve aile üzerine etkilerini bilir - Hastaneye yatan çocuğa yaşına uygun yaklaşımlarda bulunabilir - Hastaların sıvı elektrolit dengesizliklerini ayırt eder.	Sunum, Soru-Cevap, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli:	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

Çocuklarda Sıvı-Elektrolit Dengesi ve Dengesizlikleri, Asit-Baz Dengesi ve Hemşirelik Bakımı, SBF Amfi B1				- Sıvı elektrolit dengesini düzenleyen sistemleri ve aralarındaki ilişkileri tanımlar. - Asit baz dengesini ve dengesizliklerini açıklar. - Sıvı-elektrolit/ asit baz dengesizliklerinde uygun hemşirelik girişimlerini planlar/ uygular.	- WHO - İshal Yönetimi ve Ağızdan Sıvı Tedavisi (ORS) Kılavuzları - ESPGHAN (Avrupa Pediatrik Gastroenteroloji, Hepatoloji ve Beslenme Derneği) - Akut Gastroenterit Yönetim Rehberleri - WHO - IMCI (Entegre Çocuk Hastalıkları Yönetimi) Kılavuzu - PALS / APLS (Pediatrik İleri Yaşam Desteği) Kılavuzları - T.C. Sağlık Bakanlığı - Çocuk İzlem Protokolleri ve Kronik Hastalık Rehberleri	
16.30-17.15 Laboratuvar uygulaması Trakeostomi ve Tüp Torakostomi Bakımı- Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı						



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

5	08.30-10.10 Çocuklarda Solunum Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı, SBF Amfi B1 10-30-12.10 Pediyatrik İlaç doz hesaplamaları, ilaç uygulamaları SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediyatri hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) • Tedaviye katılma	- Oksijen tedavisinin yararlarını ve zararlarını söyleyebilir -Nebülizatör tedavisinin yararlarını ve zararlarını söyleyebilir -Nebülizatör tedavisi alan çocuğun ilaçlarını hazırlama ve uygulayabilmir Çocuklarda kilo, yaş, vücut yüzey alanı ve klinik duruma göre ilaç dozunu doğru hesaplar. Pediyatrik ilaç doz hesaplamalarında kullanılan temel formülleri ve hesaplama yöntemlerini uygular. Oral, intramüsküler, intravenöz, subkutan, intradermal, inhalasyon ve topikal ilaç uygulama yöntemlerini açıklar ve uygun tekniği bilir Pediyatrik ilaç uygulamalarını etik ilkeler, yasal sorumluluklar ve güncel kanıta dayalı rehberler doğrultusunda uygular.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt Temeli: American Academy of Pediatrics (AAP) klinik uygulama rehberleri, World Health Organization (WHO) çocuk sağlığı rehberleri, UNICEF, T.C. Sağlık Bakanlığı Çocuk ve Ergen Sağlığı rehberleri	Öğr.Gör.Dr. Derya DEMİR UYSAL
6	08.30-10.10 Yenidoğanın Tanımı, Sınıflandırması ve Özellikleri SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) • Tedaviye katılma • Çocuğun büyüme ve gelişmesini değerlendirme • Çocuğun beslenmesini değerlendirme • Hijyenik Bakım	- Yenidoğan dönemini tanımlar ve yenidoğanı gestasyon yaşı, doğum ağırlığı ve intrauterin büyüme özelliklerine göre sınıflandırır. - Sağlıklı yenidoğanın fizyolojik ve davranışsal özelliklerini açıklar. - Yenidoğanın ekstrauterin yaşama uyum sürecindeki fizyolojik değişiklikleri açıklar. Yenidoğanın temel bakım gereksinimlerini açıklar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: DSÖ Essential Newborn Care Course–2. Baskı ve T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Yenidoğan Bakımı Rehberi.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	10.30-12.10 Normal ve Riskli Yenidoğanın Dış Ortama Uyumu ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1		uygulamaları (silme banyo, alt bakımı, ağız bakımı, konak bakımı vb.)	- Yenidoğanın dış ortama uyum sürecinde meydana gelen fizyolojik değişiklikleri açıklar. - Normal ve riskli yenidoğanın dış ortama uyum özelliklerini ve uyum güçlüğü belirtilerini ayırt eder. - Yenidoğanın solunum, dolaşım, termoregülasyon, beslenme ve metabolik uyumunu değerlendirir. Normal ve riskli yenidoğanın bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik bakımını planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, soru-cevap, klinik uygulama ve bakım planı. Kanıt temelli: DSÖ Essential Newborn Care Course–2. Baskı, DSÖ Prematüre veya Düşük Doğum Ağırlıklı Bebeğin Bakımına İlişkin Önerileri, T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Yenidoğan Bakımı ve Yüksek Riskli Bebek İzlem Rehberi.	
7	08.30-10.10 Yenidoğanın Dahili ve Cerrahi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı, SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) • Tedaviye katılma • Çocuğun büyüme ve gelişmesini değerlendirme • Çocuğun beslenmesini değerlendirme • Hijyenik Bakım uygulamaları (silme banyo, alt bakımı, ağız bakımı, konak bakımı vb.)	- Dahili veya cerrahi sorunu olan yenidoğanın klinik bulgularını değerlendirir. - Yenidoğanda acil değerlendirme ve girişim gerektiren bulguları ayırt eder. - Yenidoğanın solunum, beslenme, termoregülasyon, sıvı-elektrolit dengesi, ağrı ve enfeksiyon yönünden bakım gereksinimlerini belirler. - Dahili veya cerrahi sorunu bulunan yenidoğana uygun hemşirelik girişimlerini planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, soru-cevap, klinik/laboratuvar bulgularının değerlendirilmesi, bakım planı ve klinik uygulama. Kanıt temelli: Türk Neonatoloji Derneği Tanı ve Tedavi Rehberleri, NICE NG195 Yenidoğan Enfeksiyonları Rehberi ve ERAS Society Yenidoğan Perioperatif Bakım Önerileri.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	10.30-12.10 Normal ve Riskli Yenidoğanın Dış Ortama Uyumu ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1		- Dahili veya cerrahi sorunu olan yenidoğan ve çocuğun klinik bulgularını değerlendirir. - Acil değerlendirme ve girişim gerektiren bulguları ayırt eder. - Yenidoğan ve çocuğun solunum, beslenme, sıvı-elektrolit dengesi, ağrı, enfeksiyon ve diğer bakım gereksinimlerini belirler. - Cerrahi girişim uygulanacak çocukta yaşına ve gelişim düzeyine uygun ameliyat öncesi ve sonrası hemşirelik bakımını planlar ve uygular. - Cerrahi sonrası gelişebilecek komplikasyonları izler ve uygun hemşirelik girişimlerini uygular. - Çocuk ve ailesinin taburculuk ve evde bakım eğitim gereksinimlerini belirler ve eğitim verir.	- Çocuklarda sık görülen cerrahi hastalıkların temel klinik özelliklerini ve cerrahi girişim gerektiren bulguları açıklar. - Çocuğun yaşına ve gelişim düzeyine uygun ameliyat öncesi hazırlığı ve ameliyat sonrası hemşirelik bakımını planlar. - Ameliyat sonrası gelişebilecek komplikasyonları değerlendirir ve uygun hemşirelik girişimlerini belirler. Çocuk ve ailesinin taburculuk eğitimi gereksinimlerini belirler ve uygun eğitim planlar	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temelli: APSA Uygulama Rehberleri, APSNA Pediatrik Cerrahi Hemşireliği Kaynakları ve ERAS Society Pediatrik/Neonatal Perioperatif Bakım Önerileri.	
8	Ara sınav			-		



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

9	08.30-10.10 Beslenme-Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme, SBF Amfi B1 10.30-12.10 Beslenme ile İlgili Sık Karşılaşılan Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediatric hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) • Tedaviye katılma • Çocuğun büyüme ve gelişmesini değerlendirme • Çocuğun beslenmesini değerlendirme	-Anne sütünün önemini bilir -Tamamlayıcı beslenmenin özelliklerini sıralayabilir -Tamamlayıcı beslenmede dikkat edilecek noktaları ifade edebilir -Doğru emzirme tekniklerini bilir -Çocuklarda yaş gruplarına göre besin gereksinimlerini tanımlayabilir - Beslenme bozukluğu nedenleri, risk aktörlerini özelliklerini bilir -Çocuklarda protein-enerji malnütrisyonun (PEM) çeşitleri belirtileri ve tanı yöntemlerini bilir -Beslenme sorunu olan (PEM ve obezite) çocukların hemşirelik bakımını yapabilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt Temeli: American Academy of Pediatrics (AAP) klinik uygulama rehberleri, World Health Organization (WHO) çocuk sağlığı rehberleri, UNICEF, T.C. Sağlık Bakanlığı Çocuk ve Ergen Sağlığı rehberleri	Öğr.Gör.Dr. Derya DEMİR UYSAL
10	08.30-10.10 Çocuklarda Sinir Sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı (Nörolojik sistem sonu olan çocuğun değerlendirilmesi, intrakraniyal enfeksiyonlar, konvulsif bozukluklar, Serebral palsy)	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	- Çocukluk döneminde sinir sisteminin normal anatomik ve fizyolojik gelişimini açıklar. - İntrakraniyal basınç artışı (KİBA), epilepsi, menenjit/ensefalit, serebral palsi (SP), nöromusküler hastalıklarının (SMA, DMD) etiyoloji ve patofizyolojisini ayırt etmek. - Bu hastalıkların erken/geç klinik bulgularını tanımlamak ve tanı süreçlerindeki	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Gözlem, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt Temeli: AANN Core Curriculum for Neuroscience Nursing (Amerikan Sinirbilim Hemşireleri Derneği - Nörolojik izlem ve bakım standartları)	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

10.30-12.10

Çocuklarda Kas İskelet Sistemi Sorunları ve Hemşirelik Bakımı (musküler distrofi, osteomyelit, JRA,ARF, kas iskelet sistemi konjenital defektleri)

SBF Amfi B1

laboratuvar/görüntüleme (EEG, MR, Lomber Ponksiyon vb.) yöntemlerinde hemşirenin rolünü kavrar.

- Sinir sistemi hastalıklarına özgü hemşirelik tanıları kurarak bütüncül, kanıta dayalı bakım planları hazırlar.
- Nöbet geçiren (status epileptikus dahil) çocukta acil güvenlik önlemlerini almak, ilaç uygulamalarını yönetir ve şant bakımı gerektiren hidrosefali vakalarında enfeksiyon/komplikasyon takibi yapar.
- Kronik, ilerleyici veya acil nörolojik sorunu olan çocuk ve ailesinin yaşadığı kriz durumlarını (kaygı, ölüm korkusu, belirsizlik) yönetmek, aileye evde bakım ve destek eğitimi verir.
- Çocukluk döneminde kas-iskelet sisteminin normal anatomik ve fizyolojik gelişimini açıklar.
- Musküler distrofi, osteomyelit, Juvenil İdiyopatik Artrit (JIA), Akut Romatizmal Ateş (ARF) ve kas-iskelet sistemi konjenital defektlerinin (GKD, Clubfoot vb.) etiyoloji ve patofizyolojisini ayırt eder.
- Bu hastalıkların erken/geç klinik bulgularını tanımlamak ve tanı süreçlerindeki

EPNS Guidelines for Pediatric Neurology (Avrupa Çocuk Nörolojisi Derneği - Çocukluk çağı epilepsi ve nörolojik bozukluklar kılavuzları)
T.C. Sağlık Bakanlığı Çocuk Nöroloji ve Acil Durum Yönetim Rehberleri
Türk Çocuk Nörolojisi Derneği Uzlaş Raporları ve Epilepsi/Status Epileptikus Tedavi Kılavuzları
NAON Core Curriculum for Orthopaedic Nursing (Ulusal Ortopedi Hemşireleri Derneği - Ortopedi Hemşireliği Temel Eğitimi ve Bakım Kılavuzu)
POSNA Clinical Practice Guidelines (Kuzey Amerika Pediatrik Ortopedi Derneği - Klinik Uygulama Kılavuzları / GKD, Skolyoz ve Çocuk Kırıkları Yönetimi)
WHO Guidelines on Physical Activity, Sedentary Behaviour and Sleep for Children (Dünya Sağlık Örgütü - Çocuklarda Fiziksel Aktivite ve Hareketsizlik Rehberi)
T.C. Sağlık Bakanlığı Gelişimsel Kalça Displazisi

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

				laboratuvar/görüntüleme yöntemlerinde hemşirenin rolünü kavrar. - Hastalıklara özgü hemşirelik tanıları kurarak bütüncül, kanıta dayalı bakım planları hazırlar - Yaşa uygun ölçeklerle ağrıyı yönetmek ve uzun süreli hareketsizliğin komplikasyonlarını (bası yarası, tromboemboli vb.) önler Kronik veya ilerleyici kas-iskelet sorunu olan çocuk ve ailesinin psikososyal süreçlerini (kaygı, beden imajı bozukluğu) yönetir, aileye evde bakım ve güvenlik eğitimi verir.	(GKD) Tarama Programı Rehberi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Derneği Klinik Uygulama Standartları ve Bakım Rehberleri	
11	08.30-10.10 Çocuklarda Dolaşım sistemi Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediatri hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) • Tedaviye katılma - Dolaşım veya endokrin sistem hastalığı bulunan çocuğun klinik bulgularını değerlendirir.	-Çocuklarda sık görülen doğuştan ve edinsel dolaşım sistemi hastalıklarının temel özelliklerini açıklar. - Dolaşım sistemi hastalığı olan çocuğun siyanoz, perfüzyon, kalp yetersizliği ve aktivite toleransına ilişkin bulgularını değerlendirir. - Dolaşım sistemi hastalığı bulunan çocuğun bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik bakımını planlar. - Çocuk ve ailesine hastalık yönetimi, ilaç kullanımı, beslenme, aktivite ve evde bakıma yönelik eğitim planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: AHA/AAP 2025 Pediatrik İleri Yaşam Desteği (PALS) Rehberi, AHA Çocuk ve Ergenlerde Konjenital Kalp Hastalığına Bağlı Kalp Yetersizliğinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Bilimsel Bildirisi ve AAP Konjenital Kalp Hastalıklarına İlişkin Klinik Rehberleri.	

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	10.30-12.10 Çocuklarda Endokrin Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1Lab.		- Çocuğu dolaşım, perfüzyon, aktivite toleransı, büyüme-gelişme, beslenme ve metabolik durum yönünden değerlendirir. - Hemodinamik bozulma, hipoglisemi, hiperglisemi ve diyabetik ketoasidoz gibi acil değerlendirme gerektiren bulguları ayırt eder. - Çocuğun bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik girişimlerini planlar/uygular. - Çocuk ve ailesine hastalık yönetimi, ilaç kullanımı, beslenme, aktivite ve evde bakıma yönelik eğitim verir.	- Çocuklarda sık görülen endokrin ve metabolik hastalıkların temel özelliklerini açıklar. - Endokrin sistem hastalığı bulunan çocuğun büyüme-gelişme, beslenme ve metabolik durumunu değerlendirir. - Hipoglisemi, hiperglisemi ve diyabetik ketoasidoz gibi acil durumların belirti ve bulgularını ayırt eder. - Endokrin sistem hastalığı bulunan çocuğun bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik bakımını planlar. - Çocuk ve ailesine hastalık yönetimi, beslenme, ilaç kullanımı ve evde bakıma yönelik eğitim planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: ISPAD Çocuk ve Ergen Diyabeti Klinik Uygulama Konsensüs Rehberleri, Çocuk Endokrinolojisi ve Diyabet Derneği Protokol ve Uzlaşa Rehberleri ve Pediatric Endocrine Society Klinik Rehberleri.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ
12	08.30-10.10 Çocuklarda Gastrointestinal Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı 10.30-12.10 Çocuklarda Hematolojik Sistem Hastalıkları ve Hemşirelik Bakımı SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediatri hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.)	Çocuklarda gastrointestinal sisteme ait görülen konjental anomalileri, tedavilerini ve hemşirelik bakımlarını bilme, açıklayabilme - Çölyak hastalığı olan çocuğun tedavi ve hemşirelik bakımını bilme, -Çocuklarda sık görülen ishal nedenlerini, tedavi ve hemşirelik bakımını bilme Anemiler ve pıhtılaşma bozukluklarının belirti ve bulgularını bilme - Anemisi (Demir eksikliği,	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt Temeli: American Academy of Pediatrics (AAP) klinik uygulama rehberleri, World Health Organization (WHO) çocuk sağlığı rehberleri, UNICEF, T.C. Sağlık Bakanlığı	Öğr.Gör.Dr. Derya DEMİR UYSAL



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

			• Tedaviye katılma	Orak Hücre Anemi ve Talasemi) olan çocuğun hemşirelik bakım gereksinimlerini ve hemşirelik bakımını bilme -Hemofili ve trombositopenili çocukların hemşirelik bakım gereksinimleri ve hemşirelik bakımını bilme -Hastanede hematolojik sorunu olan hastanın gereksinimlerine göre hemşirelik bakımını yapabilme	Çocuk ve Ergen Sağlığı rehberleri	
13	08.30-10.10 Çocuklarda onkolojik hastalıklar ve hemşirelik bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediatri hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.) - Onkolojik veya genitoüriner sistem hastalığı bulunan çocuğun klinik ve laboratuvar bulgularını değerlendirir. - Çocuğun ağrı, enfeksiyon, kanama, sıvı-elektrolit dengesi, beslenme ve boşaltıma	- Çocuklarda sık görülen onkolojik hastalıkların temel özelliklerini, erken belirti ve bulgularını açıklar. - Onkolojik hastalıkların temel tanı ve tedavi yaklaşımlarını ve tedaviye bağlı yan etkileri değerlendirir. - Onkolojik acil durumları ve destekleyici bakım gereksinimlerini ayırt eder. - Onkolojik hastalığı bulunan çocuğun bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik bakımını planlar. - Çocuk ve ailesine yönelik aile merkezli, psikososyal ve palyatif bakım yaklaşımlarını açıklar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: COG Destekleyici Bakım Rehberleri ve DSÖ Çocukluk Çağı Kanseri Küresel Girişimi–CureAll Çerçevesi.	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	10.30-12.10 Çocuklarda genitoüriner sistem hastalıkları ve hemşirelik bakımı SBF Amfi B1		ilişkin bakım gereksinimlerini belirler. - Onkolojik acil durumlar ile genitoüriner sistem hastalıklarında acil değerlendirme gerektiren bulguları ayırt eder. - Belirlenen bakım gereksinimlerine yönelik uygun hemşirelik girişimlerini planlar ve uygular. - Çocuk ve ailesine atravmatik ve aile merkezli bakım ilkelerine uygun yaklaşır, terapötik iletişim kurar. - Çocuk ve ailesine hastalık yönetimi, tedavi, enfeksiyondan korunma, beslenme/sıvı izlemi ve evde bakıma yönelik eğitim verir.	- Çocuklarda sık görülen genitoüriner sistem hastalıklarının temel özelliklerini, belirti ve bulgularını açıklar. - Genitoüriner sistem hastalığı bulunan çocuğun idrar özellikleri, sıvı dengesi, ödem, kan basıncı ve laboratuvar bulgularını değerlendirir. - Çocuğun bakım gereksinimlerini belirler ve uygun hemşirelik bakımını planlar. - Çocuk ve ailesine hastalık yönetimi, sıvı-beslenme izlemi, enfeksiyondan korunma ve evde bakıma yönelik eğitim planlar.	Öğretim Yöntemi/Aktivite: Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt temeli: NICE NG224 Çocuklarda Üriner Sistem Enfeksiyonları Rehberi, KDIGO 2025 Çocuklarda Nefrotik Sendrom Rehberi ve EAU 2026 Pediatrik Üroloji Rehberi.	
14	08.30-10.10 Çocuklarda Sık Görülen Ruhsal Sorunlar ve Hemşirelik Bakımı 10.30-12.10 Farklı Ortamlarda Büyüyen Çocuklar ve Hemşirelik Bakımı	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama Pediatri hemşireliği bakım felsefelerine uygun bakım verme (atravmatik bakım, aile merkezli bakım vb.) • Çocuk ve aile ile terapötik iletişim kurma • Eğitim verme (Emzirme eğitimi, Çocuğa ve aileye yönelik hastalık eğitimi, taburculuk eğitimi vb.)	Çocukluk döneminde sık görülen ruhsal sorunları (anksiyete bozuklukları, depresyon, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, otizm spektrum bozukluğu, davranış bozuklukları vb.) tanımlar. Çocuklarda ruhsal sorunların risk faktörlerini ve belirtilerini açıklar. Çocuklarda sık görülen ruhsal sorunlara yönelik kanıta dayalı hemşirelik girişimlerini planlar ve uygular.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listesi Kanıt Temeli: WHO – Mental Health of Children and Young People: Service Guidance (2024), WHO & UNICEF – Improving the Health and Well-Being of Children and Adolescents:	Öğr.Gör.Dr. Derya DEMİR UYSAL

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	SBF Amfi B1			Farklı ortamlarda büyüyen çocukların sağlığının korunması ve geliştirilmesine yönelik koruyucu hemşirelik yaklaşımlarını açıkla	Guidance on Scheduled Child and Adolescent Well-Care Visits (2024)	
15	08.30-12.15 Dersin değerlendirilmesi SBF Amfi B1	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-17.30 Klinik Uygulama	Ders değerlendirmesi ve ders değerlendirme anketinin doldurulması	Klinik Uygulama, Bakım Planı, Beceri Kontrol Listelerine ait analizlerin paylaşılması ve tartışılması	Dersin teorik ve uygulamasını yürüten tüm öğretim elemanları

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelikte Araştırma	HMB3003	V	2+4+0	6	6

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu derste hemşirelikte araştırmanın önemi, kanıta dayalı uygulamaların hemşirelikte kullanımı, araştırmanın temel kavramlarını, araştırma problemi oluşturma, araştırma süreci ve araştırma etiği konularını öğrenir.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Araştırma ile ilgili temel kavramları açıklar 2. Hemşirelikte araştırmanın önemini açıklar 3- Araştırma sürecininin basamaklarını açıklar
Uygulama Hedefleri	1. Hemşirelik uygulamalarında kanıta dayalı uygulamaları nasıl kullanacağını değerlendirir. 2. Hemşirelik uygulamalarında araştırma problemi tanımlarlar. 3. Araştırma problem oluşturmak için literatür tarar 4. Araştırma süreci basamaklarını uygular 5. Araştırmada etik ilkeleri değerlendirir.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Makale Tartışması, Beceri Kontrol Listesi
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Prof..Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof..Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA 0252 211 17 media@mu.edu.tr
	Araş Gör. Zeynep Çetinkaya zeyneperdogan@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Perşembe günü saat 13.30-15.20 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Perşembe günü 08.30-12.30, 1-15. haftalar arası Sağlık Bilimleri Fakültesi
Ders Konuları	1. Bilim ve Bilginin Kaynağı, Hemşirelik Disiplini ve Hemşirelik araştırmalarının doğası 2. Hemşirelikte Araştırma kullanımı, Kanıta Dayalı Uygulamalar 3. Araştırma Süreci 4. Literatür taraması 5. Araştırma Probleminin oluşturulması, Araştırma amacı, soruları, hipotezler ve sınırlılıklar 6. Araştırma Tasarımı (Nicel) 7. Araştırma Tasarımı (Nitel)

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	8. Araştırmada Evren Örneklemeye Örneklemeye Yöntemleri (Olasılıklı - Olasılıksız), Ara sınav 9. Veri toplama yöntem ve teknikleri, Veri toplama araçlarının niteliği 10. Verilerin Analizi ve yorumlanması 11. Tablo ve Grafik Özellikleri 12. Araştırma Raporu Yazımı ve Yayımlama 13. Hemşirelik araştırmalarında etik/ Yayın Etiği 14. Hemşirelikte yapılan araştırma örneklerini tartışma 15. Ders değerlendirmesi
Ders Kaynakları	1. Sümbüloğlu, K., Sümbüloğlu V. Biyoistatistik Hatipoğlu Yayıncılık, Ankara, 14. Baskı, 2016. 2. Semra Erdogan, Nursen Nahcivan, M. Nihal ESİN, Hemşirelikte Araştırma: Süreç, Uygulama ve Kritik, 1. Baskı, Nobel Tıp, 2020. 3. Sevgisun Kapucu, Rabia Kahveci, Kanıta Dayalı hemşirelik uygulamaları, Hipokrat Kitabevi, 2021.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://dergipark.org.tr/tr/pub/hemarge https://journals.sagepub.com/home/JRN https://dergipark.org.tr/tr/pub/jphn
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %20, Uygulama %30, Final %50
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama-%80

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan				
	Soru sayısı	Vize (%20)	Uygulama (%30)	Soru sayısı	Final (%50)
Bilim ve Bilginin Kaynağı	10	40	Uygulama değerlendirme *Profesyonellik 18 puan *Beceriler: 82 puan		
Hemşirelik Disiplini ve hemşirelik araştırmalarının doğası Hemşirelikte Araştırma kullanımı					
Kanıta Dayalı Uygulamalar	2	8			
Araştırma Süreci	4	32			
Literatür taraması	2	8			
Araştırma Probleminin oluşturulması	2	8			
Araştırma amacı, soruları, hipotezler ve sınırlılıklar					
Araştırma Tasarımı (Nicel)	5	10			
Araştırma Tasarımı (Nitel)				5	
Araştırmada Evren, Örneklemeye, Örneklemeye Yöntemleri (Olasılıklı - Olasılıksız)				5	
Veri toplama yöntem ve teknikleri				5	
Veri toplama araçlarının niteliği					



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

Araştırmanın uygulanması, verilerin Analizi ve yorumlanması Tablo ve Grafik özellikleri			5	
Araştırma Raporu Yazımı ve Yayımlama			5	
Hemşirelik araştırmalarında etik/ Yayın Etiği, İntihal çeşitleri ve Programları			4	
Hemşirelikte yapılan araştırma örneklerini tartışma			1	
Toplam	25	100	30	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	5	5	3	3	5	5	1	3
DÖÇ1	4	5	5	3	3	5	5	1	3
DÖÇ2	4	5	5	3	3	5	5	1	3
DÖÇ3	3	5	5	3	3	5	4	1	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3
Bilim ve Bilginin Kaynağı	X	X	
Hemşirelik Disiplini ve hemşirelik araştırmalarının doğası			
Hemşirelikte Araştırma kullanımı			
Kanıtı Dayalı Uygulamalar	X	X	X
Araştırma Süreci	X	X	X
Literatür taraması	X	X	X
Araştırma Probleminin oluşturulması	X	X	X
Araştırma amacı, soruları, hipotezler ve sınırlılıklar			
Araştırma Tasarımı (Nicel)	X		X
Araştırma Tasarımı (Nitel)	X		X
Araştırmada Evren Örneklemesi	X		X
Örneklemesi Yöntemleri (Olasılıklı - Olasılıksız)			
Veri toplama yöntem ve teknikleri	X		X
Veri toplama araçlarının niteliği			
Araştırmanın uygulanması, verilerin Analizi ve yorumlanması	X		X
Tablo ve Grafik özellikleri			
Araştırma Raporu Yazımı ve Yayımlama	X	X	X
Hemşirelik araştırmalarında etik/ Yayın Etiği	X		X
İntihal çeşitleri ve programları			
Hemşirelikte yapılan araştırma örneklerini tartışma	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13.30-15.20 Dersin tanıtımı Bilim ve Bilginin Kaynağı Hemşirelikte Araştırma kullanımı Hemşirelik Disiplini ve Hemşirelik araştırmalarının doğası SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.20 Uygulamaya hazırlık Hemşirelikte araştırma kullanımını tartışma SBF Amfi	Hemşirelik Disiplini ve Hemşirelik araştırmalarının doğasını açıklar Hemşirelikte Araştırma kullanımının önemini tartışır	Sunum, Soru-Cevap,	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
2	13.30-15.20 Kanıt Dayalı Uygulamalar Kanıt temelli yaklaşım Kanıtın özellikleri Hemşirelikte kullanımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.20 Kanıt dayalı uygulama örneklerinin tartışılması SBF Amfi	Hemşirelikte Kanıt dayalı uygulamaların önemini tartışır	Sunum, Soru-Cevap, Araştırma Tartışması, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
3	13.30-15.20 Araştırma Süreci ve basamakları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.20 Uygulama Araştırma konu/ problemi belirleme SBF Amfi	Araştırma Süreci basamaklarını sıralar	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Araştırma Tartışması, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
4	13.30-15.20 Literatür tarama Kütüphane/ online arama motorları vb. SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.20 Uygulama Literatür tarama SBF Amfi	Literatür tarama kaynaklarını açıklar	Sunum, Soru-Cevap,	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
5	13.30-15.20 Araştırma Probleminin oluşturulması Araştırma amacı, araştırma soruları, hipotezler (H0, H1 vb.) ve sınırlılıklar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Literatür tarama Araştırma konusunu saptama Araştırma problemini yazma SBF Amfi	Araştırma problem oluşturulmasını açıklar	Sunum, Soru-Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

6	13.30-15.20 Araştırma Tasarımı (Nicel) Tanımlayıcı, Kesitsel, Yarı deneysel, Deneysel, metodolojik, Sistematiik İnceleme, Meta Analiz vb. SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Araştırma tasarımını netleştirme SBF Amfi	Nicel Araştırma tasarım turmerone sıralar	Sunum, Soru- Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
7	Ara sınav					Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA
8	13.30-15.20 Araştırma Tasarımı (Nitel) Fenomenolojik vb. SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Uygulama Araştırma tasarımını netleştirme SBF Amfi	Nitel Araştırma tasarım türlerini sıralar	Sunum, Soru- Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
9	13.30-15.20 Araştırmada Evren Örneklem Örneklem Yöntemleri Olasılıklı (Basit rastgele, tabakalı, Sistematiik ve Küme Örneklem) Olasılıksız (Kartopu, Amaçlı vb.) Örneklem hacmi hesaplama, G Power vb. SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Araştırma evren ve örneklemine oluşturma SBF Amfi	Evren ve örneklem seçimini açıklar Olasılıklı/ olasılıksız örneklem yöntemlerini listeler	Sunum, Soru- Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
10	13.30-15.20 Veri toplama yöntem ve teknikleri Veri toplama araçlarının niteliği Soru formu çeşitleri (Anket, Ölçek, Dereceleme vb.) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Veri toplama yöntemini oluşturma SBF Amfi	Veri toplama yöntem ve tekniklerinin özelliklerini sıralar Soru formu çeşitlerini açıklar	Sunum, Soru- Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
11	13.30-15.20 Araştırmanın uygulanması,	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Olası elde edilen verileri SPSS veri tabanına grime	SPSS veri tabanına veri girişini açıklar Tablo ve grafik özelliklerini sıralar	Sunum, Soru- Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	Verilerin SPSS veri tabanına girilmesi, veri Analizi ve yorumlanması Tablo ve Grafik özellikleri (Cross ve Marginal tablo) SBF Amfi		Verileri analiz etme tablo ve grafikleri oluşturma SBF Amfi			
12	13.30-15.20 Araştırma Raporu Yazımı ve Yayımlama Araştırma problem, yöntem, bulgular, tartışma, sonuç, öneriler ve kaynak gösterimi (Vancouver, APA sistemi) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Araştırma raporunu yazma SBF Amfi	Araştırma raporunun yazımında dikkat edilecek noktaları sıralar	Sunum, Soru-Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
13	13.30-15.20 Hemşirelik araştırmalarında etik/ Yayın Etiği MSKÜ Tıp ve Sağlık Bilimleri Etik Kurul Formları ve Başvuru Süreci İntihal çeşitleri ve programları SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Etik kurul başvuru belgelerini tartışma SBF Amfi	Araştırma etiğinin önemini açıklar İntihal programlarının özelliklerini açıklar	Sunum, Soru-Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
14	13.30-15.20 Hemşirelikte yapılan araştırma örneklerini tartışma SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama Hemşirelikte farklı tasarım kullanılarak yapılan çalışmaları gözden geçirme SBF Amfi	Hemşirelik araştırmalarını tasarım türlerine göre sıralayarak hemşirelikte önemini açıklar	Sunum, Soru-Cevap, Beceri Kontrol Listesi	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA
15	13.30-15.20 Dersin değerlendirmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	08.30-12.30 Uygulama SBF Amfi	Ders değerlendirmesinin yapılması	Sunum, Soru-Cevap	Prof.Dr. Media SUBAŞI BAYBUĞA Araş. Gör. Zeynep ÇETINKAYA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Hemşirelikte Yönetim	HMB3005	I	2+4+0	2	6

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Zorunlu
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders, öğrencinin sağlık sistemi ve sağlık yönetimini kavramasını, hemşirelikte yönetim ve uygulamalarını kavramasını amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	- Öğrencinin sağlık sistemi ve sağlık yönetimini kavramasını tanımlar. - Öğrencinin hemşirelikte yönetim ve uygulamalarını kavramasını sağlar. - Öğrenci Hasta için hemşirelik bakım sisteminin yönetilmesini anlar. - Öğrenci hemşirelik uygulamalarının yönetilmesini anlar.
Klinik Uygulama Hedefleri	- Sağlık sistemi ve sağlık yönetimini kavramasını tanımlayabilme. - Hemşirelikte yönetim ve uygulamaları yapabilme.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Ders, öğrencilerin aktif katılımını ve uygulama becerilerini geliştirmeye yönelik olarak aktif öğrenme yaklaşımı temelinde yürütülecektir. Öğretim sürecinde vaka ve senaryo temelli öğrenme, probleme dayalı öğrenme, beyin fırtınası, tartışma, soru-cevap, akran öğrenmesi ve öğrenci sunumlarından yararlanılacaktır. Öğrencilerin hemşirelikte yönetim temel kavram ve ilkelerine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla gerçek vakalar analiz edilecek, hemşirelik bakımına ilişkin uygulamalar ve beceri çalışmaları yoluyla gerçekleştirilecektir.
Dersin Ön Koşulları	Yoktur
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ 0252 211 3202 fatmab@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 10.30-12.20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvarı bulunmamaktadır
Dersin Uygulaması	Çarşamba günü 13.30-17.30, 3-14. haftalararası Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesi- Muğla Menteşe Devlet Hastanesi, Muğla Menteşe Devlet Hastanesi, Muğla İl Sağlık Müdürlüğü Muğla İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
Ders Konuları	- Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar - Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar - Sağlık ve sağlık sistemi

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	4. Sağlık Sistemleri ve Özellikleri 5. Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışması 6. Hemşirelikte insan kaynakları yönetimi 7. Hemşirelikte Liderlik 8. Hemşirelikte Motivasyon, Ara Sınav 9. Hemşirelikte zaman yönetimi 10. Bir Bakım Ünitesinin Yönetimi ve Organizasyonu 11. Hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi 12. Hemşirelik Eğitiminin yönetimi 13. Hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojileri 14. Sağlık hizmetlerinde yasal düzenlemeler 15. Dersin değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Uyer, G. (1996). Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi El Kitabı. Vehbi Koç Vakfı Yayınları No:15, İstanbul 2. Uyer, G. (1993). Hemşirelik ve Yönetim. Ankara 3. Elma, C., Demir K. (2000). Yönetimde Çağdaş Yaklaşımlar Uygulamalar ve Sorunlar. Anı Yayıncılık, Ankara 4. Bensghir, T.K. (1996). Bilgi Teknolojileri ve Örgütsel Değişim. TODAİE yayın no:274, Ankara 5. Hicks, H. (1979). Örgütlerin Yönetimi Sistemler ve Beşeri Kaynaklar Açısından. III. Baskı Turhan Kitabevi, Ankara 6. Erdoğan, İ. (1994). İşletmelerde Davranış. Beta Basın Yayın Dağıtım A.Ş. İstanbul 7. Başaran, İ.E. (2000) Örgütsel Davranış İnsanın Üretim Gücü. Üçüncü Kez Yeniden Yazım, Ankara 8. Başaran, İ. E. (1989). Yönetim. Gül yayınevi, Ankara. 9. Başaran, İ. E. (1985). Örgütlerde İşgören Hizmetlerinin Yönetimi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları no:139, Ankara 10. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Programı Ders Notları, Ankara, 2002. 11. Dinçer, Ö. (1992). Örgüt Geliştirme (Teori, Uygulama ve Teknikler). İstanbul 12. Anadolu Üniversitesi, Milli Eğitim Bakanlığı (1999). Yönetici Adaylarının Eğitimi. Eskişehir. 13. Peker, Ö. (1995). Yönetimi Geliştirmenin Sürekliliği. TODAİE Yay. No:258. Ankara 14. Yıldırım, H.H. (2004). Avrupa Birliği Sürecinde Kamu Hastanelerinde Değişim Dinamiği. Hospital News Hastane, YIL; 5, SAYI;27 , S:28-34 15. Şener, E. (2002). Hemşirelerin İş Doyum Düzeyleri İle Genel Yaşam Doyum Düzeyleri İlişkisi. Ankara Ün. Sağlık Bilimleri Ens. Yüksek Lisans Tezi. Ankara 16. T.C. Sağlık BakanlığıSPGK. (2004). Hastane Yönetimi Eğitimi Referans Notları, Ankara 17. T.C. Resmi Gazete(1954). Hemşirelik Kanunu. Sayı:8647 18. AB, sağlık ve sağlık politikaları. http://www.absaglik.com 19. Avrupa Birliği Sağlık Araştırmaları Merkezi http://www.absam.org 20. Kavuncu başı, Ş. (2000).Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi.Siyasal Kitabevi, Ankara 21. Sözen, C. (2003). Sağlık Yönetimi. Palme Yayıncılık, Ankara

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	22. Uyer, G. (1996).Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi El Kitabı.Vehbi Koç Vakfı Yayınları No:15, İstanbul 23. Uyer,G. (1993). Hemşirelik ve Yönetim. Ankara 24. Erdemir, F.: Hemşirelik Tanıları El Kitabı,II. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, 2005.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aorn.org https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %20, Uygulama %30, Final %50
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70, Uygulama %80

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan				
	Soru sayısı	Vize (%20)	Klinik uygulama (%30)	Soru sayısı	Final (%50)
Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar	4	16	Uygulama değerlendirme *Profesyonellik 18 puan Beceriler: 82 puan	1	4
Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar	4	16		2	8
Sağlık ve sağlık sistemi	4	16		2	8
Sağlık Sistemleri ve Özellikleri	4	16		2	8
Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışması	4	16		2	8
Hemşirelikte insan kaynakları yönetimi	5	20		2	8
Hemşirelikte Liderlik				1	4
Hemşirelikte Motivasyon				2	8
Hemşirelikte zaman yönetimi				2	8
Bir Bakım Ünitesinin Yönetimi ve Organizasyonu				3	12
Hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi				2	8
Hemşirelik Eğitiminin yönetimi				2	8
Hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojileri				2	8
Toplam	25	100		25	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	-	1	1	-	-	-	1	2
DÖÇ1	2	-	1	1	-	2	2	1	2
DÖÇ2	2	-	1	1	-	2	2	1	2
DÖÇ3	2	-	2	1	-	2	-	1	2
DÖÇ4	2	-	2	1	-	2	-	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döktüman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>				
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar	X			
Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar	X			
Sağlık ve sağlık sistemi		X		
Sağlık Sistemleri ve Özellikleri		X		
Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışması	X	X		
Hemşirelikte insan kaynakları yönetimi	X	X		
Hemşirelikte Liderlik		X	X	X
Hemşirelikte Motivasyon		X	X	X
Hemşirelikte zaman yönetimi		X	X	X
Bir Bakım Ünitesinin Yönetimi ve Organizasyonu		X	X	
Hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi		X	X	
Hemşirelik Eğitiminin yönetimi		X	X	
Hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojileri				X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	10.30-12.20 Dersin tanıtımı, Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramları açıklayabilir.	Öğrenci, dersin amacı, kapsamını açıklayabilir. Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramları açıklayabilir.	Tanışma, etkileşimli ders, beyin fırtınası, soru-cevap	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
2	10.30-12.20 Yönetimde Temel Kavramlar ve Kuramlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, yönetimde temel kavramlar ve kuramları açıklayabilir.	Öğrenci, yönetimde temel kavramlar ve kuramları açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
3	10.30-12.20 Sağlık ve sağlık sistemi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, Sağlık ve sağlık sistemini açıklayabilir.	Öğrenci, Sağlık ve sağlık sistemini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulam, grup çalışması, problem çözme	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
4	10.30-12.20 Sağlık Sistemleri ve Özellikleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, sağlık sistemleri ve özelliklerini açıklayabilir.	Öğrenci, sağlık sistemleri ve özelliklerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Probleme dayalı öğrenme	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
5	10.30-12.20 Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışmasını uygulayabilir.	Öğrenci, Hemşirelik hizmetlerinde ekip çalışmasını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
6	10.30-12.20 Hemşirelikte insan kaynakları yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, Hemşirelikte insan kaynaklarını yönetebilir.	Öğrenci, Hemşirelikte insan kaynakları yönetimini ve önemini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Senaryo temelli öğrenme, grup çalışması, eğitim materyali hazırlama	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
7	Hemşirelikte Liderlik	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelikte liderlik konusundaki uygulamaları anlatabilir.	Öğrenci, hemşirelikte liderliği açıklayabilir.		Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

8	10.30-12.20 Hemşirelikte Motivasyon, Ara sınav SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelikte motivasyon kaynaklarını anlayabilir.	Öğrenci, hemşirelikte motivasyon kaynaklarını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası,	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
9	10.30-12.20 Hemşirelikte zaman yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelikte zaman yönetimini uygulayabilir.	Öğrenci, hemşirelikte zaman yönetimini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
10	10.30-12.20 Bir Bakım Ünitesinin Yönetimi Ve Organizasyonu SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, bir bakım ünitesinin yönetimi ve organizasyonunu yapabilir.	Öğrenci, bir bakım ünitesinin yönetimi ve organizasyonunu açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
11	10.30-12.20 Hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi uygulayabilir.	Öğrenci, hemşirelik hizmetlerinde kalite yönetimi açıklayabilir	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
12	10.30-12.20 Hemşirelik Eğitiminin yönetimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelik eğitiminin yönetimini açıklayabilir.	Öğrenci, hemşirelik eğitiminin yönetimini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
13	10.30-12.20 Hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojileri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojilerini kavrayabilir.	Öğrenci, hemşirelik hizmetlerinde bilgi teknolojilerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
14	10.30-12.20 Sağlık hizmetlerinde yasal düzenlemeler SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Öğrenci, Sağlık hizmetlerinde yasal düzenlemeleri uygulayabilir.	Öğrenci, Sağlık hizmetlerinde yasal düzenlemeler açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ
15	10.30-12.20 Dersin değerlendirilmesi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Uygulama	Ders değerlendirmesi	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası.	Doç.Dr. Fatma BİRGİLİ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Büyüme ve Gelişme	HMB3523	V	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders öğrencilere büyüme ve gelişme ile ilgili temel kavramları, kuramları ve yaklaşımları öğretmeyi amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Büyüme ve gelişmeye ilişkin temel kavramları, ilkeleri ve kuralları ile büyüme ve gelişmeyi etkileyen faktörleri açıklar. 2. Farklı yaş dönemleri ve organ sistemlerine özgü büyüme ve gelişme özelliklerini gelişim kuramları doğrultusunda değerlendirir. 3. Büyüme ve gelişmenin izlenmesinde kullanılan temel değerlendirme yöntemlerini kullanarak normal gelişim özelliklerini, normalden sapmaları ve gelişimsel risk durumlarını ayırt eder.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, sunum, soru-cevap, rol play
Dersin Ön Koşulları	Yok
Dersin Koordinatörü	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Dr.Öğr.Üyesi Nihan KORKMAZ 0252 211 5863 nihanorgulu@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi 15:30 – 17:20 SBF Amfi Z02 Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Çocuğun büyüme ve gelişmesi ile ilgili kavramlar 2. Gelişimin ilkeleri 3. Gelişim kuralları 4. Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-I 5. Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-II 6. Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- I 7. Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- I 8. Ara sınav 9. Gelişim dönemleri-I 10. Gelişim dönemleri-II 11. Gelişim dönemleri-III 12. Çocuklarda büyüme bozukluğuna bağlı oluşan hastalıklar 13. Çocuklarda gelişme geriliğine bağlı oluşan hastalıklar 14. Büyüme ve gelişmeye ait hemşirelik süreci 15. Dersin değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Aydın ve ark. (2003). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi, 5. Baskı, Ankara: Pegem Yayıncılık

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	2. Çavuşoğlu H. (2002) Çocuk Sağlığı Hemşireliği, 6. Baskı, Ankara: Sistem Ofset Basımevi 3. Dağoğlu T., Görak G. (2002) Temel Neonatoloji ve Hemşirelik İlkeleri, İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Arslan, A. (2022). Erken Çocukluk Döneminde Çocuğun Gelişiminin Desteklenmesinde Aile. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 11(4), 1676-1684. https://izlik.org/JA77WZ38JT https://www.researchgate.net/publication/374910666_Jean_Piaget_ve_Bilissel_Gelisim_Kurami https://dosyamerkez.saglik.gov.tr/Eklenti/50781/0/persentil-tablosu.pdf https://dergipark.org.tr/tr/search?q=%22%C3%87ocuk,sa%C4%9Fl%C4%B1k,s%C3%BCt%22&section=article
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik %70

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Çocuğun büyüme ve gelişmesi ile ilgili kavramlar	3	15	1	5
Gelişimin ilkeleri	3	15	1	5
Gelişim kuralları	3	15	1	5
Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-I	3	15	1	5
Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-II	2	10	1	5
Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- I	3	15	1	5
Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- II	3	15	1	5
Gelişim dönemleri-I			2	10
Gelişim dönemleri-II			2	10
Gelişim dönemleri-III			2	10
Çocuklarda büyüme bozukluğuna bağlı oluşan hastalıklar			3	10
Çocuklarda gelişme geriliğine bağlı oluşan hastalıklar			2	10
Büyüme ve gelişmeye ait hemşirelik süreci			2	15
Toplam		100		100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
Tüm	2	1	–	–	–	–	1	–	1
DÖÇ1	2	1	–	–	–	–	2	–	1
DÖÇ2	2	2	1	–	–	–	2	–	1
DÖÇ3	2	1	–	–	–	–	1	–	1

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ			
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3
Çocuğun büyüme ve gelişmesi ile ilgili kavramlar	X		
Gelişimin ilkeleri	X		
Gelişim kuralları	X		X
Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-I			X
Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-II			X
Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- I		X	
Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- II		X	X
Gelişim dönemleri-I		X	X
Gelişim dönemleri-II		X	X
Gelişim dönemleri-III		X	X
Çocuklarda büyüme bozukluğuna bağlı oluşan hastalıklar			X
Çocuklarda gelişme geriliğine bağlı oluşan hastalıklar			X
Büyüme ve gelişmeye ait hemşirelik süreci			X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	Pazartesi 15:30 – 17:20 Çocuğun büyüme ve gelişmesi ile ilgili kavramlar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocuğun büyüme ve gelişme süreçlerini tanımlayabilir; büyüme (niceliksel değişimler: boy, kilo, baş çevresi) ve gelişme (niteliksel değişimler: olgunlaşma, yetenek, beceri kazanımı) kavramları arasındaki farkları açıklayabilir. - Büyüme ve gelişmeyi etkileyen temel faktörleri (genetik, hormonal, beslenme, çevresel, sosyoekonomik) ve gelişimin temel ilkelerini (baştan ayağa, merkezden dışa, genelden özele doğru) ayırt edebilir. - Çocuklarda büyüme ve gelişmenin takibinde kullanılan standart parametreleri (persentil eğrileri, motor, bilişsel, dil ve sosyal-duygusal gelişim evreleri) kanıta dayalı hemşirelik yaklaşımlarıyla değerlendirebilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
2	Pazartesi 15:30 – 17:20 Gelişimin ilkeleri SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Gelişimin temel ilkelerini (baştan ayağa, merkezden dışa, genelden özele, süreklilik ve nöbetleşe devam etme) ve bu ilkelerin çocuk gelişimindeki yansımalarını açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

3	Pazartesi 15:30 – 17:20 Gelişim kuralları SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Gelişimin kuramlarını ve temel yasalarını (gelişimin kalıtım ve çevre etkileşimiyle gerçekleşmesi, hızı ve yönü, bireysel farklılıklar, kritik dönemler) açıklayabilir. - Normal gelişim gösteren çocuk ile gelişimsel duraklama veya sapma gösteren çocuğu gelişimin temel kuralları (süreklilik, sırasallık, bütünlük) doğrultusunda ayırt edebilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
4	Pazartesi 15:30 – 17:20 Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-I SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocuklarda büyüme ve gelişmenin izlenmesinde kullanılan temel parametreleri (boy, ağırlık, baş/göğüs çevresi, persentil eğrileri, vücut kitle indeksi) ve gelişim tarama araçlarını (DENVER II vb.) açıklayabilir. - Yaş gruplarına uygun büyüme ve gelişme değerlerini değerlendirerek persentil sapmalarını, büyüme duraklamalarını, gelişimsel gerilikleri veya obezite/bodurluk gibi risk faktörlerini erken dönemde ayırt edebilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
5	Pazartesi 15:30 – 17:20 Büyüme ve gelişmenin izlenmesi ve değerlendirilmesi-I SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocuğun büyüme ve gelişme izlem sonuçlarına göre aileye kanıta dayalı beslenme, fiziksel aktivite, çevresel uyaran ve izlem takvimi konularında danışmanlık vererek hemşirelik bakımını planlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

					UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	
6	Pazartesi 15:30 – 17:20 Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- I SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocukluk çağında organ ve sistemlerin (sinir, lenfoid, genital, kardiyovasküler, sindirim ve kas-iskelet sistemi) kendine özgü büyüme ve gelişme örüntülerini ve yaş gruplarına göre fizyolojik değişimlerini açıklayabilir. - Farklı sistemlerin gelişim eğrilerini ve olgunlaşma süreçlerini karşılaştırarak yaşa özgü fizyolojik farklılıkları ve sistemik risk durumlarını ayırt edebilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
7	Pazartesi 15:30 – 17:20 Sistemlerin büyüme ve gelişmesi- II SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Sistemlerin büyüme ve gelişme özelliklerine uygun hemşirelik değerlendirmelerini (sistem muayeneleri, vital bulgu takibi) gerçekleştirip yaşa özel kanıta dayalı hemşirelik bakımını planlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
8	Ara Sınav					
9	Pazartesi 15:30 – 17:20 Gelişim dönemleri- ISBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Süt çocukluğu (1 ay - 1 yaş) dönemindeki bebeklerin fiziksel, motor, bilişsel (Piaget - Duyusal Motor) ve psikososyal (Erikson - Temel Güvene Karşı Güvensizlik) gelişim evreleri ile bu	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				döneme özgü sağlık izlemi parametrelerini açıklayabilir. Bebeklik döneminde ebeveyn-bebek bağlanmasının, güvenli çevrenin ve gelişimsel bakımın önemini içselleştirerek, bebeğe ve ailesine yönelik empatik, hak temelli ve bütüncül bakım yaklaşımını benimseyebilir. 1 ay - 1 yaş aralığındaki bebeğin büyüme ve gelişim parametrelerini (antropometrik ölçümler, Denver II vb. izlem araçları) doğru yöntemlerle değerlendirebilir ve gelişimi destekleyici kanıta dayalı hemşirelik bakım planını uygulayabilir.	DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	
10	Pazartesi 15:30 – 17:20 Gelişim dönemleri-II SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Oyun çağı (1-3 yaş / oyun çocukluğu) ve okul öncesi dönemdeki (3-6 yaş) çocukların fiziksel, motor, bilişsel (Piaget - İşlem Öncesi Evre) ve psikososyal (Erikson Özerkliğe Karşı Utanç/Şüphe, Girişimciliğe Karşı Suçluluk) gelişim evreleri ile bu dönemlere özgü sağlık izlem parametrelerini açıklayabilir. - 1-6 yaş arası çocukların özerklik, keşif, hayal gücü ve benmerkezci düşünce gereksinimlerine saygı duyarak, çocuk ve aile odaklı bakımla büyüme-gelişimi destekleyici ve empatik bir yaklaşımı benimseyebilir. - 1-3 ve 3-6 yaş gruplarındaki çocukların büyüme ve gelişimsel basamaklarını (öz bakım becerileri, tuvalet eğitimi, dil ve motor gelişim taramaları) doğru araçlarla değerlendirebilir, dönemlerine	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				uygun terapatik oyun ve güvenlik önlemlerini içeren hemşirelik bakım planını uygulayabilir.		
11	Pazartesi 15:30 – 17:20 Gelişim dönemleri-III SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Okul çağı (6-12 yaş) ve ergenlik (12-18 yaş) dönemindeki bireylerin fiziksel, cinsel olgunlaşma (Tanner evreleri), bilişsel (Piaget - Somut İşlemsel ve Soyut İşlemsel Evre) ve psikososyal (Erikson - Başarıya Karşı Yetersizlik, Kimlik Kazanmaya Karşı Rol Karmaşası) gelişim evrelerini ve döneme özgü sağlık risklerini açıklayabilir. - Okul çağı ve ergenlik dönemindeki bireylerin özerklik, mahremiyet, kimlik arayışı ve akran ilişkileri gereksinimlerine saygı duyarak, genç dostu, yargısız, gizlilik esaslı ve empati temelli hemşirelik yaklaşımını benimseyebilir. - 6-18 yaş grubundaki çocuk ve ergenlerin büyüme-gelişme parametrelerini, duruş/skolyoz taramalarını, riskli davranışlarını (madde kullanımı, beslenme bozuklukları, dijital bağımlılık vb.) ve ruh sağlığını doğru araçlarla değerlendirebilir; döneme özgü kanıta dayalı hemşirelik bakımını ve akran/aile danışmanlığını uygulayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
12	Pazartesi 15:30 – 17:20	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocuklarda büyüme ve gelişme geriliğine (Gelişmeyi Yakalayamama) yol açan organik ve organik olmayan (beslenme yetersizliği, kronik	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli:	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	Çocuklarda gelişme geriliğine bağlı oluşan hastalıklar SBF Z02			hastalıklar, emilim bozuklukları, psikososyal uyarsızlık) etiyolojik faktörleri ve ikincil gelişen patolojileri açıklayabilir. - Gelişme geriliğine bağlı olarak ortaya çıkan klinik tablo ve komplikasyonların (protein-enerji malnütrisiyonu, marasmus, kwashiorkor, bodurluk/stunting, mikrobesein eksiklikleri ve nörogelişimsel gerilikler) erken dönem belirtilerini ayırt edebilir.	Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	
13	Pazartesi 15:30 – 17:20 Çocuklarda gelişme geriliğine bağlı oluşan hastalıklar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Gelişme geriliği risk veya tanısı olan çocuklarda antropometrik ve gelişimsel izlemleri (persentil takibi, biyokimyasal parametreler) gerçekleştirip çocuk ve aile odaklı bütüncül hemşirelik bakımını, beslenme desteğini ve multidisipliner izlem planını uygulayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ
14	Pazartesi 15:30 – 17:20 Büyüme ve gelişmeye ait hemşirelik süreci SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Çocuklarda büyüme ve gelişmenin değerlendirilmesine yönelik hemşirelik sürecinin aşamalarını (antropometrik, fizyolojik ve nörogelişimsel veri toplama, hemşirelik tanıları koyma, kanıta dayalı girişimleri planlama, uygulama ve değerlendirme) açıklayabilir. - Büyüme ve gelişme izleminden elde edilen veriler doğrultusunda ortaya çıkan ya da potansiyel gelişimsel	Sunum, Soru-Cevap Kanıt Temeli: Sağlık Bakanlığı – Çocuk Çocukluk Çağı Büyüme ve Gelişmesinin İzlenmesi Rehberi DSÖ (WHO) Çocuk Büyüme Standartları (Child Growth Standards) AAP (American Academy of Pediatrics) Gelişimsel Tarama ve İzlem Rehberleri	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

				sapmaları, risk durumlarını ve hemşirelik tanımlarını (gelişmede gecikme riski, orantısız büyüme, etkisiz ebeveynlik vb.) bütüncül bir bakış açısıyla ayırt edebilir. - Çocuğun yaş/gelişimsel evresine ve ailenin gereksinimlerine uygun hemşirelik bakım planını geliştirebilir, gelişimsel destekleyici girişimleri ile aile danışmanlığını doğru tekniklerle uygulayabilir ve bakımın etkinliğini değerlendirebilir.	UNICEF / DSÖ Anne Sütü ve Tamamlayıcı Beslenme Rehberleri	
15	Pazartesi 15:30 – 17:20 Dersin Değerlendirilmesi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Derse ait değerlendirme yapılır	Sunum, Soru-Cevap	Dr.Öğr. Üyesi Nihan KORKMAZ

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Konsültasyon Liyezon Hemşireliği	HMB3517	V	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilere konsültasyon liyezon hemşireliğinin temel kavram, ilke ve uygulamalarını kazandırmak; fiziksel hastalığı olan bireylerde ortaya çıkabilen psikiyatrik ve psikososyal sorunları tanıma, değerlendirme ve yönetme becerisi geliştirmek; birey, aile ve sağlık ekibine yönelik hemşirelik bakımını konsültasyon liyezon yaklaşımı doğrultusunda planlayıp uygulayabilmelerini sağlamaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Konsültasyon-liyezon psikiyatrisinin temel kavramlarını, tarihsel gelişimini, sağlık hizmetlerindeki yerini ve konsültasyon-liyezon psikiyatri hemşiresinin rol ve sorumluluklarını açıklar. 2. Biyopsikososyal yaklaşım doğrultusunda, fiziksel hastalık ve tıbbi girişimlere eşlik eden psikiyatrik ve psikososyal sorunları değerlendirir ve uygun hemşirelik girişimlerini planlar.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Kavram Haritası.
Dersin Ön Koşulları	Derste ön koşul bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler 0252 211 2071 cansuguler@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 08:30-10:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersi klinik uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatrisinde temel kavramlar 2. Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatri Hemşireliği 3. Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatri Çeşitleri 4. Hasta psikolojisi, hasta, aile, tedavi ekibi etkileşimi 5. Nörolojik Hastalıkların Psikiyatrisi 6. Kanser ve Psikiyatrik Bozukluklar (Psikoonkoloji) 7. Organ Kaybında Ya Da Organ Naklinde Ortaya Çıkan Psikiyatrik Bozukluklar 8. Ara Sınav

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	9. Kronik Hastalıkların Psikiyatrisi, Yaşam Boyu Tedavisi Süren Hastalıklara Uyum 10. Cerrahi Girişimlerin Psikiyatrik Yönü 11. Bedensel İşlev Kaybının Söz Konusu Olduğu Hastalara Psikiyatrik Yardım 12. Ağrı Psikiyatrisi 13. Yoğun Bakım Ünitelerinde Yatan Hastaların Psikiyatrisi 14. Ölmekte Olan Hastaların Bakımında Psikiyatrik Sorunlar 15. Ders Değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği: Fiziksel Hastalıklarda Bütüncül Bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi. 2. Elbi, H., Cimilli, C., Önen Sertöz, Ö., Karşıdağ, Ç., & Sözeri-Varma, G. (Yayına hazırlayanlar). (2019). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi (Cilt 1-2). İstanbul: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları. 3. Leigh, H., & Streltzer, J. (2016). Konsültasyon-liyezon (danışma-dayanışma) psikiyatrisi el kitabı (H. Güleç, M. Yalçın, H. Ünübol, & Ç. Karşıdağ, Çev.). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri. 4. Özkan, S. (1993). Psikiyatrik tıp: Konsültasyon-liyezon psikiyatrisi. İstanbul: Roche Müstahzarları Sanayi A.Ş.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization, WHO): https://www.who.int/health-topics/mental-health Academy of Consultation-Liaison Psychiatry (ACLP): https://www.clpsychiatry.org/ European Association of Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics (EACLPP): https://www.eaclpp.eu/ Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD): https://www.psikiyatri.org.tr/ Psikiyatri Hemşireleri Derneği (PHD): https://www.phd.org.tr
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik dersin %70'ine devam zorunluluğu vardır.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatrisinde Temel Kavramlar	3	15		
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatri Hemşireliği	3	15		
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatri Çeşitleri	3	15		
Hasta Psikolojisi, Hasta, Aile, Tedavi Ekibi Etkileşimi	3	15		
Nörolojik Hastalıkların Psikiyatrisi	4	20		
Kanser ve Psikiyatrik Bozukluklar (Psikoonkoloji)	4	20		
Organ Kaybında Ya Da Organ Naklinde Ortaya Çıkan Psikiyatrik Bozukluklar			3	15
Kronik Hastalıkların Psikiyatrisi, Yaşam Boyu Tedavisi Süren Hastalıklara Uyum			3	15
Cerrahi Girişimlerin Psikiyatrik Yönü			3	15
Bedensel İşlev Kaybının Söz Konusu Olduğu Hastalara Psikiyatrik Yardım			3	15
Ağrı Psikiyatrisi			3	15
Yoğun Bakım Ünitelerinde Yatan Hastaların Psikiyatrisi			2	10
Ölmekte Olan Hastaların Bakımında Psikiyatrik Sorunlar			3	15
Toplam	20	100	20	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	4	4	4	3	4	2	2	-	1
DÖÇ1	4	4	4	3	4	2	2	-	1
DÖÇ2	4	4	4	3	4	2	2	-	1

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>		
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatrisinde temel kavramlar	X	X
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatri Hemşireliği	X	X
Konsultasyon ve Liyezon Psikiyatri Çeşitleri	X	X
Hasta Psikolojisi, Hasta, Aile, Tedavi Ekibi Etkileşimi	X	X
Nörolojik Hastalıkların Psikiyatrisi	X	X
Kanser ve Psikiyatrik Bozukluklar (Psikoonkoloji)	X	X
Organ Kaybında Ya Da Organ Naklinde Ortaya Çıkan Psikiyatrik Bozukluklar	X	X
Kronik Hastalıkların Psikiyatrisi, Yaşam Boyu Tedavisi Süren Hastalıklara Uyum	X	X
Cerrahi Girişimlerin Psikiyatrik Yönü	X	X
Bedensel İşlev Kaybının Söz Konusu Olduğu Hastalara Psikiyatrik Yardım	X	X
Ağrı Psikiyatrisi	X	X
Yoğun Bakım Ünitelerinde Yatan Hastaların Psikiyatrisi	X	X
Ölmekte Olan Hastaların Bakımında Psikiyatrik Sorunlar	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Metodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13:30-15:20 Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatrisinde temel kavramlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, konsültasyon ve liyezon psikiyatrisi ile ilişkili temel kavramları ve psikiyatri hemşiresinin konsültasyon-liyezon alanındaki rolünü açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). <i>Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım</i> . İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
2	13:30-15:20 Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatri Hemşireliği SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, konsültasyon-liyezon psikiyatri hemşireliğinin amaçlarını, kapsamını ve çalışma alanlarını açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). <i>Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım</i> . İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
3	13:30-15:20 Konsültasyon ve Liyezon Psikiyatri Çeşitleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, konsültasyon ve liyezon psikiyatrisinin türlerini ve farklı klinik alanlardaki uygulamalarını açıklar.	Sunum, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası. Kanıt temeli: Elbi, H., Cimilli, C., Önen Sertöz, Ö., Karşıdağ, Ç., & Sözeri-Varma, G. (Yayına hazırlayanlar). (2019). <i>Konsültasyon liyezon psikiyatrisi</i> (Cilt 1-2). İstanbul: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları. Academy of Consultation-Liaison Psychiatry (ACLP)	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
4	13:30-15:20 Hasta Psikolojisi, Hasta, Aile, Tedavi Ekibi Etkileşimi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, hastalık sürecinde hasta, aile ve tedavi ekibi arasındaki etkileşimin psikiyatrik açıdan önemini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, rol oynama. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). <i>Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım</i> . İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

5	13:30-15:20 Nörolojik Hastalıkların Psikiyatrisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, nörolojik hastalıklarda ortaya çıkabilecek psikiyatrik belirti ve bozuklukları tanımlar ve hemşirelik yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, kavram haritası. Kanıt temeli: Elbi, H., Cimilli, C., Önen Sertöz, Ö., Karşıdağ, Ç., & Sözeri-Varma, G. (Yayına hazırlayanlar). (2019). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi (Cilt 1-2). İstanbul: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
6	13:30-15:20 Kanser ve Psikiyatrik Bozukluklar (Psikoonkoloji) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kanser hastalarında görülebilen psikiyatrik sorunları açıklar ve psikoonkolojik hemşirelik yaklaşımını tanımlar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). <i>Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım</i> . İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
7	Ara Sınav	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Bilgilerin değerlendirilmesi.	Yazılı sınav.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
8	13:30-15:20 Organ Kaybında Ya Da Organ Naklinde Ortaya Çıkan Psikiyatrik Bozukluklar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, organ kaybı ve organ nakli sürecinde ortaya çıkabilecek psikiyatrik sorunları ve hastanın psikososyal gereksinimlerini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
9	13:30-15:20 Kronik Hastalıkların Psikiyatrisi, Yaşam Boyu Tedavisi Süren Hastalıklara Uyum SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, kronik hastalıkların psikiyatrik etkilerini ve yaşam boyu tedavi gerektiren hastalıklara uyum sürecini açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, kavram haritası. Kanıt temeli: Elbi, H., Cimilli, C., Önen Sertöz, Ö., Karşıdağ, Ç., & Sözeri-Varma, G. (Yayına hazırlayanlar). (2019). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi (Cilt 1-2). İstanbul: Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
10	13:30-15:20 Cerrahi Girişimlerin Psikiyatrik Yönü SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, cerrahi girişimlerin hastaların ruhsal durumu üzerindeki etkilerini ve ortaya çıkabilecek psikiyatrik sorunları açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

11	13:30-15:20 Bedensel İşlev Kaybının Söz Konusu Olduğu Hastalara Psikiyatrik Yardım SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, bedensel işlev kaybı yaşayan bireylerde ortaya çıkabilecek psikososyal sorunları tanımlar ve hemşirelik yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
12	13:30-15:20 Ağrı Psikiyatrisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, ağrının psikolojik boyutunu, ağrı ile ilişkili psikiyatrik sorunları ve ağrı yaşayan bireye yönelik hemşirelik yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
13	13:30-15:20 Yoğun Bakım Ünitelerinde Yatan Hastaların Psikiyatrisi SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, yoğun bakım hastalarında görülebilecek psikiyatrik sorunları ve hastaya yönelik psikiyatrik hemşirelik yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
14	13:30-15:20 Ölmekte Olan Hastaların Bakımında Psikiyatrik Sorunlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci, ölmekte olan hastalarda ortaya çıkabilecek psikiyatrik sorunları ve hasta ile ailesine yönelik psikososyal hemşirelik yaklaşımını açıklar.	Sunum, vaka analizi, soru-cevap, beyin fırtınası. Kanıt temeli: Yıldırım, S., & Engin, E. (Ed.). (2025). Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği: Fiziksel hastalıklarda bütüncül bakım. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi.	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler
15	13:30-15:20 Dersin değerlendirmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin klinik uygulaması yoktur	Öğrenci dersle ilgili düşüncelerini ifade eder.	Soru-Cevap Ders değerlendirmesinin yapılması	Arş. Gör. Dr. Cansu Güler

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ					
Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Üreme Sağlığı	HMB3513	V	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI	
Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bütüncül hemşirelik yaklaşımı içerisinde kadın ve erkek üreme ve cinsel sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla üreme sağlığı, cinsel sağlık, aile planlaması ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar konularında eğitim ve danışmanlık yapabilmek için gerekli bilgi ve becerileri kazanmak.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1- Üreme sağlığını tanımlayabilir. 2- Üreme sağlığı konularında danışmanlık yapabilir. 3- Üreme sağlığı sorunlarını açıklayabilir. 4- Üreme sağlığı sorunlarına yönelik problem çözme yöntemlerini kullanabilir.
Klinik Uygulama Hedefleri	Dersin uygulaması bulunmamaktadır
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Rol Play
Dersin Ön Koşulları	Bulunmamaktadır.
Dersin Koordinatörü	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA 0252 211 5567 nakdolunbalkaya@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Salı günü 13:30-15:20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Yetişkin eğitimi, aktif öğrenme, İşbirlikli öğrenme yöntemleri, interaktif eğitim yöntemleri Danışmanlık ve İletişim Becerileri 2. Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı ve Aile Planlanması Danışmanlık Adımları, Gençlerde güvenli cinsellik (cinsel öykü alma, cinsel sağlık, korunma yöntemleri) 3. Şiddet danışmanlığı, Menopoz ve Andropoz danışmanlığı 4. Jinekolojik kanserler, Fertilite ve İnertilite danışmanlığı 5. Acil Kontrasepsiyon Danışmanlığı, Kombine ve Sadece Progestin İçeren Yöntemlere Özel Danışmanlık 6. Hormonal Kontraseptif Danışmanlığı, Rahim içi Araç (Bakır ve Hormonlu) Danışmanlığı 7. Bariyer Yöntemler (Kadın ve erkek), Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon Danışmanlığı 8. Ara sınav

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	9. Doğal Aile Planlaması Yöntemleri Danışmanlığı Özel Durumlarda Aile Planlaması Danışmanlığı (adölesan, menopoz, düşük, gebelik sonlandırma, engelli, depresyon, diyabet vb.) 10. HIV/AIDS ve Hepatit B, C Danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) 11. Sfiliz ve Herpes Genitalis danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma) 12. HPV danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma) 13. Gonore ve klamidyadanışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) 14. Trikomanas ve PID danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) 15. Bakteriyel vajinozis ve kandida danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma), Ders değerlendirme
Ders Kaynakları	1. Beji NK. Hemşire ve ebelerelilik kadın sağlığı ve hastalıkları. 3.baskı, Nobel Tıp Kitabevleri. İstanbul, 2020. 2. Coşkun A. Hemşire ve Ebeler için Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi. Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2016. 3. Coşkun AM. Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı. Koç üniversitesi Yayınları. İstanbul, 2016. 4. Demirkıran F. (editör). Hemşirelik Beceri Öğrenim Rehberi. 3.baskı, Adnan Menderes Üniversitesi Yayınları. Aydın, 2009. 5. Dönmez S, Akdolun Balkaya N (editörler). Kadın doğurganlık ve Fertilite Kontrolü. Ema tıp Kitabevi. 1.baskı, İstanbul, 2021. 6. Gilbert ES, Harmon SH. (2011). Yüksek Riskli Gebelik ve Doğum. Çev. Editörü: Lale Taşkın. Palme Yayınevi, Ankara, 2011. 7. Okumuş H, Mete S. Anne Babalar İçin Doğuma Hazırlık Sağlık Profesyonelleri İçin Rehber. 2.baskı, 2014. 8. Özkan HA. Hemşirelik ve Ebeler İçin Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. 1.baskı, Akademisyen Kitabevi, İstanbul, 2019 9. Sevil Ü, Ertem G. Perinatoloji ve Bakım. 1.baskı, Ankara Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, 2016. 10. Şirin A, Kavlak O. Kadın Sağlığı. 2.basım, Nobel Tıp Kitabevleri. İstanbul, 2015. 11. Taşkın L. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. 16.basım. Palme Yayınevi, Ankara, 2020. 12. Taşkın L. Anne - Yenidoğan Hemşireliği Açıklığa Kavuşturulmuş Kendi Kendine Öğrenme Rehberi, 1.baskı, Palme Yayınevi, Ankara, 2012. 13. Taşkın L. Hemşire ve Ebeler İçin Doğum ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi. 2.baskı, Palme Yayınevi, Ankara, 2019. 14. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Aile Planlaması Danışmanlığı, 2009, Ankara. 15. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi Cilt I, 2005, Ankara. 16. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Ulusal Aile Planlaması Hizmet Rehberi Cilt II, 2005, Ankara. 17. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Aile Planlaması Danışmanlığı İçin Resimli Rehber. Damla Matbaacılık, 2010, Ankara.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	18. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Doğum ve Sezaryen Eylemi Yönetim Rehberi, 2010. Ankara. 19. T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Acil Obstetrik Bakım Yönetim Rehberi. 2009, Ankara. 20. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Üreme Sağlığına Giriş. 2009. Ankara. 21. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Gençlere Yönelik Üreme Sağlığı Hizmetleri. 2009, Ankara. 22. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar (CYBE). 2009. Ankara. 23. T.C.Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. Güvenli Annelik.2009, Ankara. 24. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Riskli Gebelikler Yönetim Rehberi, Ankara, 2014. 25. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Doğum Öncesi Bakım Yönetim Rehberi, Ankara, 2014. 26. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Doğum Sonu Bakım Yönetim Rehberi, Ankara, 2014. 27. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Evlilik Öncesi Danışmanlık Rehberi, Ankara, 2014. 28. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Evliliğe Sağlıklı Başlangıç Rehberi, Ankara, 2014. http://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/EvliligeSagBaslangicDokumanı.pdf 29. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Düşük Yönetim Rehberi, Ankara, 2015. 30. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Aile Sağlığı Hizmetlerinde kadın ve Üreme Sağlığı İzlem ve Danışmanlığı, Ankara, 2017.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	1. https://jag.journalagent.com/kuhead/pdfs/KUHEAD-30932-REVIEW-BAHADIR_YILMAZ.pdf 2. https://www.ailevecalisma.gov.tr/uploads/ksgm/uploads/pages/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani/kadina-yonelik-siddetle-mucadele-ulusal-eylem-plani-2016-2020-icin-tiklayiniz.pdf 3. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/673894 4. https://jag.journalagent.com/medeniyet/pdfs/MEDJ_28_4_157_163.pdf 5. https://www.bibliomed.org/mnsfulltext/1/1-1343051432.pdf?1616073069 6. https://jag.journalagent.com/androloji/pdfs/AND_22_2_129_136.pdf 7. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1505513 8. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/680276 9. https://fnjn.org/Content/files/sayilar/165/_NFERT_L_TE%20DANI_MANLI_I%5B%23112252%5D-95105.pdf 10. https://jag.journalagent.com/kuhead/pdfs/KUHEAD_9_3_10_14.pdf 11. https://jag.journalagent.com/androloji/pdfs/AND_17_63_289_295.pdf 12. https://jag.journalagent.com/androloji/pdfs/AND_2014_59_286_289.pdf

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	13. http://abakus.inonu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11616/18202/Tez%20Do%20syas%C4%B1.pdf?sequence=1&isAllowed=y 14. https://www.uroturk.org.tr/urolojiData/Uploads/files/Selahittin_cayan-Erkek_infertilitesi_degerlendirme_Medikal_ve_Cerrahi_Tedaviler_sertifikasyon.pdf 15. http://www.tsrn.org.tr/pro/konu/dosyalar/bultenler/tsrn_blast_5.pdf 16. https://jag.journalagent.com/androloji/pdfs/AND_22_3_177_182.pdf 17. http://www.istanbulsaglik.gov.tr/w/sb/halksag/belge/mevzuat/serviks_kanser_tarama_ulusal_stan.pdf 18. https://fnjn.org/Content/files/sayilar/187/14.pdf 19. https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-file/12556 20. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/693018 21. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/954679 22. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/198186 23. https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/2.5.837395.pdf 24. https://www.researchgate.net/publication/332847011_GONULLU_STERILIZASYONDA_ES_ONAYI_BIR_UREME_HAKKI_IHLALI_MI 25. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/983333 26. http://turkishfamilyphysician.com/wp-content/uploads/2017/03/JTFP-2016-3-dogal-aile-planlamas%C4%B1-yontemleri.pdf 27. https://www.researchgate.net/publication/285583041_Dogal_Aile_Planlamasi_Yontemlerinden_Billings_Ovulasyon_Yonteminin_Uygulanmasi 28. https://www.researchgate.net/publication/285582773_Diyabetli_Kadinlarda_Kontrasepsiyon_Secimi_Contraception_Choices_for_Diabetic_Women 29. https://www.researchgate.net/publication/333811380_Ozel_Gruplarda_Kontrasepsiyon_Danismanligi 30. https://www.uroturk.org.tr/urolojiData/Books/825/genital-sigil-kilavuzu.pdf 31. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Bulasici-hastaliklar-db/hastaliklar/HIV-ADS/Tani-Tedavi_Rehberi/HIV_AIDS_Tani_Tedavi_Rehberi.pdf 32. http://www.tmc.dergisi.org/pdf/pdf_TMC_578.pdf 33. https://www.androloji.org.tr/androlojiDATA/tadYayinlari/Cinsel-Yolla-Bulasan-Hastaliklar-Kilavuzu.pdf 34. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/728264 35. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/Bulasici-hastaliklar-db/hastaliklar/Hepatit_C/rehber/viral_hepatitler_egitimci_rehberi.pdf 36. https://www.vhsd.org.tr/files/download/p1be3700991q4h1p1fjbrgqj64.pdf 37. https://www.vhsd.org.tr/files/download/p1bjpkl4c7nstfvc1mgd1s4orma4.pdf
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav (role play) %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Yetişkin eğitimi, aktif öğrenme, İşbirlikli öğrenme yöntemleri, interaktif eğitim yöntemleri	Role play		1	2.5
Danışmanlık ve İletişim Becerileri, Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı ve Aile Planlanması Danışmanlık Adımları			1	2.5
Gençlerde güvenli cinsellik (cinsel öykü alma, cinsel sağlık, korunma yöntemleri)			1	2.5
Şiddet danışmanlığı			2	5.0
Menopoz ve Andropoz danışmanlığı			2	5.0
Jinekolojik kanserler			2	5.0
Fertilite ve İnfertilite danışmanlığı			2	5.0
Acil Kontrasepsiyon Danışmanlığı			2	5.0
Kombine ve Sadece Progestin İçeren Yöntemlere Özel Danışmanlık			2	5.0
Hormonal Kontraseptif Danışmanlığı			1	2.5
Rahim içi Araç (Bakır ve Hormonlu) Danışmanlığı			2	5.0
Bariyer Yöntemler (Kadın ve erkek)			2	5.0
Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon Danışmanlığı			1	1.66
Doğal Aile Planlaması Yöntemleri Danışmanlığı			2	5.0
Özel Durumlarda Aile Planlaması Danışmanlığı (adölesan, menopoz, düşük, gebelik sonlandırma, engelli, depresyon, diyabet vb.)			1	2.5
HIV/AIDS Danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			1	2.5
Hepatit B, C Danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			2	5.0
Sfiliz danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma)			1	2.5
Herpes Genitalis danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma)			1	2.5
HPV danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma)			2	5.0
Gonore ve klamidya danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			2	5.0
Trikomanas danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			2	5.0
PID danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			2	5.0
Bakteriyel vajinozis danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			2	5.0
Kandida danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)			1	2.5
Toplam	100			100



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	2	3	2	3	1	3	1	2
DÖÇ1	3	1	2	1	1	-	1	1	2
DÖÇ2	3	2	3	2	4	-	3	1	2
DÖÇ3	4	2	3	2	2	1	3	1	2
DÖÇ4	3	2	4	2	3	1	4	1	3

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ				
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Yetişkin eğitimi, aktif öğrenme, İşbirlikli öğrenme yöntemleri, interaktif eğitim yöntemleri	X		X	
Danışmanlık ve İletişim Becerileri				
Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı ve Aile Planlanması	X		X	
Danışmanlık Adımları				
Gençlerde güvenli cinsellik (cinsel öykü alma, cinsel sağlık, korunma yöntemleri)	X		X	
Şiddet danışmanlığı		X	X	X
Menopoz ve Andropoz danışmanlığı		X	X	X
Jinekolojik kanser farkındalık danışmanlığı		X	X	X
Fertilite ve İnfertilite danışmanlığı		X	X	X
Acil Kontrasepsiyon Danışmanlığı, Kombine ve Sadece Progestin İçeren Yöntemlere Özel Danışmanlık		X	X	X
Hormonal Kontraseptif Danışmanlığı, Rahim içi Araç (Bakır ve Hormonlu) Danışmanlığı		X	X	X
Bariyer Yöntemler (Kadın ve erkek), Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon Danışmanlığı		X	X	X
Doğal Aile Planlaması Yöntemleri Danışmanlığı		X	X	X
Özel Durumlarda Aile Planlaması Danışmanlığı (adölesan, menopoz, düşük, gebelik sonlandırma, engelli, depresyon, diyabet vb.)		X	X	X
HIV/AIDS ve Hepatit B, C Danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)		X	X	X
Sfiliz, Herpes Genitalis ve HPV danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma)		X	X	X
Gonore, klamidya, ve PID danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)		X	X	X
Bakteriyel vajinozis, kandida ve trikomonas danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma)		X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13:30-15:20 Yetişkin eğitimi, aktif öğrenme, İşbirlikli öğrenme yöntemleri, interaktif eğitim yöntemleri Danışmanlık ve İletişim Becerileri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Yetişkin eğitimi ilkelerini açıklar. - Aktif ve işbirlikli öğrenme yöntemlerini tanımlar. - Danışmanlık sürecinde etkili iletişim becerilerini ve ilkeyi açıklar. - Eğitim yöntemlerini danışmanlık senaryolarında tartışır.	Sunum, Soru-Cevap, Role Play örnekleri	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
2	13:30-15:20 Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı ve Aile Planlanması Danışmanlık Adımları, Gençlerde güvenli cinsellik (cinsel öykü alma, cinsel sağlık, korunma yöntemleri) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Aile planlaması ve cinsel sağlık danışmanlık adımlarını açıklar. - Gençlerde cinsel öykü alma ve güvenli cinsellik danışmanlığı adımlarını role-play ile simüle eder. - Akran danışmanlığı yaklaşımını uygular.	Sunum, Soru-Cevap, Role Play örnekleri	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
3	13:30-15:20 Şiddet danışmanlığı Menopoz ve Andropoz danışmanlığı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Şiddet mağduruna yaklaşım ve menopoz/andropoz fizyolojisini açıklar. - Şiddet vakalarında ve menopozal dönemdeki bireylerde danışmanlık sürecini role-play ile sergiler. - Bireye özgü empati ve iletişim becerilerini kullanır.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
4	13:30-15:20 Jinekolojik kanserler Fertilite ve İnfertilite danışmanlığı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Erken tanı/tarama yöntemlerini ve infertilite süreçlerini tanımlar. - Jinekolojik kanser riski taşıyan hastaya ve infertil çiftlere yönelik danışmanlığı role-play aracılığıyla yönetir.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
5	13:30-15:20 Acil Kontrasepsiyon Danışmanlığı Kombine ve Sadece Progestin İçeren Yöntemlere Özel Danışmanlık SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Acil kontraseptifler ve hormonal yöntemlerin etki mekanizmalarını açıklar. - Danışana uygun hormonal/acil kontraseptif yöntemin seçimi ve kullanımıyla ilgili danışmanlığı role-play ile uygular.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
6	13:30-15:20 Hormonal Kontraseptif Danışmanlığı	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Hormonal kontraseptifler ve RİA türlerinin avantaj/dezavantajlarını tanımlar.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	Rahim içi Araç (Bakır ve Hormonlu) Danışmanlığı SBF Amfi			- RİA kararı veren veya kullanan danışana yönelik ön/sonraki danışmanlık adımlarını role-play ile sergiler.		AKDOLUN BALKAYA
7	Ara sınav				Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
8	13:30-15:20 Bariyer Yöntemler (Kadın ve erkek) Gönüllü Cerrahi Sterilizasyon Danışmanlığı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Bariyer ve kalıcı kontrasepsiyon yöntem ilkelerini açıklar. - Bariyer yöntemlerin doğru kullanımını ve gönüllü cerrahi sterilizasyon kararı alan bireye danışmanlığı role-play üzerinden uygular.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
9	13:30-15:20 Doğal Aile Planlaması Yöntemleri Danışmanlığı Özel Durumlarda Aile Planlaması Danışmanlığı (adölesan, menopoz, düşük, gebelik sonlandırma, engelli, depresyon, diyabet vb.) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Doğal AP ve özel durumlarda (adölesan, engelli, kronik hasta vb.) danışmanlık esaslarını tanımlar. - Doğal AP ve özel gereksinimi olan bireylere yönelik kapsayıcı AP danışmanlığını role-play ile simüle eder.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
10	13:30-15:20 HIV/AIDS ve Hepatit B, C Danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	Kan yoluyla bulaşan enfeksiyon risklerini açıklar. - HIV ve Hepatit hastalarına yönelik damgalamasız, güvenli öykü alma, tanı, tedavi, korunma ve izlem danışmanlığını role-play ile uygular.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
11	13:30-15:20 Sfiliz ve Herpes Genitalis danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Ülseratif CYBH'lerin klinik tanı/tedavi süreçlerini tanımlar. - Sfiliz ve Herpes tanısı alan hastaya ve eşine yönelik danışmanlık sürecini role-play ile yürütür.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
12	13:30-15:20 HPV danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve korunma)	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- HPV, servikal kanser ilişkisi ve aşılama esaslarını açıklar. - HPV pozitif hasta veya aşı kararı aşamasındaki bireyle danışmanlık rolünü role-play ile sergiler.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no
İlk yayın tarihi
Revizyon tarihi
Revizyon no
Sayfa

	SBF Amfi					
13	13:30-15:20 Gonore ve klamidyadanışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Pürülan akıntılı CYBH'lerde tedavi ve korunma esaslarını açıklar. - Gonore/Klamidyadanışmanlığı olan hastada öykü alma, risk değerlendirmesi ve eş tedavisi danışmanlığını role-play ile uygular.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
14	13:30-15:20 Trikomanas ve PID danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	Trikomonaviyazis ve Pelvik İnflamatuvar Hastalık (PID) komplikasyonlarını tanımlar. - PID riski olan veya enfeksiyon geçiren danışana yönelik bilgilendirme ve uyum danışmanlığını role- play ile simüle eder.	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA
15	13:30-15:20 Bakteriyel vajinozis ve kandida danışmanlığı (Öykü Alma, Muayene, Risk değerlendirmesi, Tanı, Tedavi ve Korunma) Dersin değerlendirilmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur.	Dersin uygulaması yoktur.	- Vajinal enfeksiyonların ayırt edici semptomlarını ve hijyen esaslarını açıklar. - Tekrarlayan enfeksiyonu olan kadına yönelik genital hijyen ve yaşam tarzı danışmanlığını role-play ile sergiler. - Ders değerlendirmesinin yapılması	Role-Play	Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Yüksek Riskli Aile ve Çocuk	HMB3507	V	2+0+0	3	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu derste, yüksek riskli ailede yaşayan, çocuklar ve bu çocukların sorunları, çözümler hakkında bilgi kazanmalarını sağlamaktır.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Çocuğun korunması ile ilgili politikalar ve yasal düzenlemeleri açıklar 2. Yüksek riskli aile ve çocuğun biyopsikososyal yönlerini tanımlar. 3. Aile ve çocuk için yüksek risk oluşturabilecek durumları tanımlar. 4. Yüksek riskli aile ve çocuk için problemlere ve çözümlerine yönelik eleştirel düşünme becerisini kullanır.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, vaka sunumu
Dersin Ön Koşulları	Dersin ön koşulu yoktur.
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Gülay MANAV
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Gülay MANAV 0252 211 5863 gulaymanav@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, Pazartesi günü 08.30-10.10 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası Z02 dersliği
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Çocuğun yaşatılması ve güvenliğini riske sokan ailesel ve toplumsal durumlar 2. Çocuklarla ilgili politikalar ve yasal düzenlemeler 3. Çocuk hakları 4. Yoksulluk ve çocuk 5. Parçalanmış aile çocukları 6. Çocuk istismarı ve ihmali 7. Çocuk istismarı ve ihmali 8. Ara Sınav 9. Sokakta yaşayan çocuklar 10. Çocuk işçiliği 11. Suçlu çocuklar 12. Savaşlar ve Çocuklar 13. Afetler ve Çocuklar 14. Göç yaşayan çocuklar

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	15. Dersin Değerlendirilmesi
Ders Kaynakları	1. Ball, J.W., Bindler, R.C. (2006). Child Health Nursing. Pearson Education Upper Saddle River, New Jersey. 2. Hockerberry , MJ. (2005). Wongs Essentials of Pediatric Nursing. St Louis: Elsevier-Mosby. 3. Çavuşoğlu, H. (2008). Çocuk Sağlığı Hemşireliği. 9. Baskı. Ankara: Sistem Ofset 4. Neyzi, O., Ertuğrul, T. (2010). Pediatri I- II. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi. 4. Baskı.
Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	1. WHO. (2022). Risk factors in child health and survival guidelines. https://www.who.int/publications/i/item/9789240054745 2. Çocuk Koruma Kanunu, 5395 Sayılı Kanun (2005). T.C. Resmî Gazete (25876). https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5395.pdf 3. T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2023). Ulusal çocuk hakları strateji belgesi ve eylem planı (2023-2028). Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü. https://files.chgm.gov.tr/uploads/org/eylem-plani/ulusal-cocuk-haklari-strateji-belgesi-ve-eylem-plani-2023-2028.pdf 4. UNICEF Türkiye. (1989). Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. https://www.unicef.org/turkiye/cocuk-haklarina-dair-sozlesme 5. Çocuk hakları sempozyumu https://www.tihk.gov.tr/public/editor/uploads/1652181189.pdf 6. 2023-2028 TÜRKİYE ÇOCUK HAKLARI STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI. https://www.aile.gov.tr/media/132816/turkiye-c-ocuk-haklari-strateji-belgesi-ve-eylem-plani-2023-2028-dijital.pdf 7. TÜİK. (2024). İstatistiklerle Çocuk Verileri. https://raporbulteni.com/tuik-dogum-istatistikleri-2025/?gad_source=1&gad_campaignid=22075791812&gbraid=0AAAAA-dddQqGQv9joBHtXZ-laVtkTloD&gclid=CjwKCAjwuanRBhBSEiwAY5y6V9csFZNaqRWzyooB79cGaOPqEhBhWcmRGzRKeNNmeFyaXw80Os32wRoCFWYQAvD_BwE 8. Güler S, Kaplan B, Sakın F (2022) Yoksulluğun çocuk sağlığı üzerindeki etkisi, Sağlık Bilimleri ve Klinik Araştırmalar Dergisi, 1(1).65-70. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4300759 9. Koçak O, Demirel R, Kırlioğlu M (2019) Çocukların Boşanmaya ve Ebeveynlerine İlişkin Aldıkları, Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 19(45):2148-9424. https://spcd.aile.gov.tr/media/iswbws2m/2.pdf 10. Çaksen H. (2022) The effects of parental divorce on children. Psikiyatriki. 28;33(1):81-82. doi: 10.22365/jpsych.2021.040. Epub 2021 Nov 26. PMID: 34860682. 11. Bağ Ö, Bilginer Ç (2018) Çocuk İzlem Merkezlerinde Yürütülen Sağlık Hizmetlerinin Gözden Geçirilmesi, Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi, 25(1):83. https://cogepderg.com/pdf/65bdf192-201e-4bb0-813a-d69339a28cf1/articles/27517/cogepderg-25-83.pdf

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	12. WHO. (2020). Global status report on preventing violence against children. https://www.who.int/teams/social-determinants-of-health/violence-prevention/global-status-report-on-violence-against-children-2020 13. Başdaş, Ö., & Bozdağ, F. (2018). Hemşirelerin çocuk istismarı ve ihmalinin belirti ve risklerini tanılama durumlarının belirlenmesi. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 11(3), 267-275. https://doi.org/10.26559/mersinsbd.394749 14. Burç, A., & Güdücü Tüfekci, F. (2015). Hemşirelerin Çocuk İstismarı ve İhmalinin Belirti ve Risklerini Tanılama Düzeyleri. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3, 144-151. https://izlik.org/JA93YA32FF 15. ISPCAN. (2023). Child abuse & neglect medical evaluation guidelines. https://www.ispcan.org/child-abuse-neglect-resources 16. UNICEF. (2023). UNICEF: New report details shocking deprivation of children living on the street https://www.unicef.org/bangladesh/en/press-releases/unicef-new-report-details-shocking-deprivation-children-living-street 17. Çolak, B., & Kahriman, İ. (2022). Yüksek Riskli Çocuk Grubu: Sokakta Yaşayan Çocuklar Karşılaştıkları Sorunlar ve Hemşirelik Yaklaşımları. Genel Sağlık Bilimleri Dergisi, 4(1), 81-91. https://izlik.org/JA24MR88AH 18. ILO. (2020). Child Labour: Global estimates 2020, trends and the road forward https://www.ilo.org/publications/child-labour-global-estimates-2020-trends-and-road-forward 19. Mevzuat Bilgi Sistemi. (2004). Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Yönetmeliği. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5457&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5 20. TÜİK. Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri, 2024 https://veriportal.tuik.gov.tr/tr/press/53989 21. T.C. ADALET BAKANLIĞI ADL SİCİL VE İSTATİSTİK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ADALET İSTATİSTİKLERİ. https://adlisicil.adalet.gov.tr/Resimler/SayfaDokuman/202604060901356772025Adalet%C4%B0statistikleriKitab%C4%B1.pdf
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döktüman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Çocuğun yaşatılması ve güvenliğini riske sokan ailesel ve toplumsal durumlar	3	15	1	5
Çocuklarla ilgili politikalar ve yasal düzenlemeler	3	15		
Çocuk hakları	3	15	1	5
Yoksulluk ve çocuk	3	15	1	5
Parçalanmış aile çocukları	2	10	1	5
Çocuk istismarı ve ihmali - I	3	15	1	5
Çocuk istismarı ve ihmali - II	3	15	1	5
Sokakta yaşayan çocuklar			2	10
Çocuk işçiliği			2	10
Suçlu çocuklar			2	10
Savaşlar ve Çocuklar			2	10
Afetler ve Çocuklar -I			2	10
Afetler ve Çocuklar -II			2	10
Göç yaşayan çocuklar			2	10
Toplam			100	100

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	3	2	1	1	1	-	2	1	1
DÖÇ1	2	1	-	3	-	-	1	1	1
DÖÇ2	3	2	1	-	1	-	2	1	1
DÖÇ3	3	2	1	-	-	-	2	1	1
DÖÇ4	3	2	2	1	1	-	4	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döktüman no

İlk yayın tarihi

Revizyon tarihi

Revizyon no

Sayfa

HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ

Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Çocuğun yaşatılması ve güvenliğini riske sokan ailesel ve toplumsal durumlar		X	X	
Çocuklarla ilgili politikalar ve yasal düzenlemeler	X			X
Çocuk hakları	X			X
Yoksulluk ve çocuk		X	X	X
Parçalanmış aile çocukları	X	X	X	
Çocuk istismarı ve ihmali - I	X	X	X	X
Çocuk istismarı ve ihmali - II	X	X	X	X
Sokakta yaşayan çocuklar		X	X	
Çocuk işçiliği	X		X	
Suçlu çocuklar	X	X		X
Savaşlar ve Çocuklar		X	X	
Afetler ve Çocuklar -I	X		X	X
Afetler ve Çocuklar -II	X		X	X
Göç yaşayan çocuklar		X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	<u>08.30-10.20</u> Çocuğun yaşatılması ve güvenliğini riske sokan ailesel ve toplumsal durumlar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Çocuğun hayatta kalma ve gelişim hakkını tehdit eden ailesel ve toplumsal risk faktörlerini tanımlayabilir. - Risk altındaki çocukları erken fark etme ve yönlendirme becerisi kazanır. - Ailesel ve toplumsal risklere karşı koruyucu önlemleri içeren farkındalık çalışmaları planlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli Türk Ceza Kanunu	Doç.Dr. Gülay MANAV
2	<u>08.30-10.20</u> Çocuklarla ilgili politikalar ve yasal düzenlemeler SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Ulusal ve uluslararası çocuk koruma politikalarının temel ilkelerini açıklayabilir - Çocuk hakları ve güvenliğine dair yasal mevzuatı analiz edebilme ve yorumlama becerisi kazanır - Yasal düzenlemelerin sahada nasıl uygulandığını inceleyerek örnek bir politika değerlendirmesi yapabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli Türk Ceza Kanunu	Doç.Dr. Gülay MANAV
3	<u>08.30-10.20</u> Çocuk hakları SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel maddelerini ve hak kategorilerini (yaşama, koruma, gelişim, katılım) kavrayabilir - Çocuk hakları ihlallerini hak temelli bir perspektifle ele alıp eleştirel düşünebilme becerisi geliştirebilir - *Çocuk haklarının korunması ve savunulmasına yönelik hak temelli savunuculuk etkinlikleri tasarlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme Türk Ceza Kanunu (Madde 279-280), T.C. Sağlık Bakanlığı ÇİM Yönergesi	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

4	08.30-10.20 Yoksulluk ve çocuk SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Çocuk yoksulluğunun çok boyutlu yapısını (eğitim, sağlık, beslenme) ve etkilerini açıklayabilir - Yoksulluktan etkilenen çocukların dezavantajlarını tespit edip destek mekanizmalarını araştırabilme becerisi kazanır - Dezavantajlı çocukların ihtiyaçlarına yönelik sosyal destek projeleri veya müdahale planları hazırlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli UNICEF Çocuk İhmali Taramaları Sağlık Bakanlığı Bebek/Çocuk İzlem Protokolleri	Doç.Dr. Gülay MANAV
5	08.30-10.20 Parçalanmış aile çocukları SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Boşanma veya ebeveyn kaybı gibi nedenlerle parçalanmış ailelerin çocuk üzerindeki psikolojik ve sosyolojik etkilerini tanımlayabilir - Parçalanmış aile sürecindeki çocuklarla etkili iletişim kurma ve kriz yönetimi becerisi kazanır - Bu gruptaki çocukların uyum süreçlerini destekleyecek rehberlik ve danışmanlık uygulamaları planlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli AAP Çocuk Ruh Sağlığı Rehberleri Türk Medeni Kanunu (Velayet Hakları), Çocuk Koruma Kanunu (ÇKK)	Doç.Dr. Gülay MANAV
6	08.30-10.20 Çocuk istismarı ve ihmali - I SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Çocuk istismarı ve ihmalinin türlerini (fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik) ve belirtilerini ayırt edebilir - İstismar ve ihmal vakalarında şüphe durumunda ilk değerlendirme ve doğru gözlem yapabilme becerisi kazanır - Risk altındaki çocukların tespiti için tarama ve izleme protokollerini değerlendirebilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli UNICEF Çocuk İhmali Taramaları Sağlık Bakanlığı Bebek/Çocuk İzlem Protokolleri	Doç.Dr. Gülay MANAV
7	Ara sınav			-		Doç.Dr. Gülay MANAV
8	08.30-10.20 Çocuk istismarı ve ihmali - II SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Çocuk istismarı ve ihmali vakalarında yasal bildirim yükümlülüklerini ve ilgili kurumların işleyişini açıklayabilir - Travma geçiren çocukla kurulacak iletişim dilini ve ilk görüşme tekniklerini uygulayabilme becerisi kazanır	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli UNICEF Çocuk İhmali Taramaları Sağlık Bakanlığı Bebek/Çocuk İzlem Protokolleri	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

				- Vaka yönetimi süreçlerine uygun olarak çok disiplinli müdahale planı oluşturabilir		
9	08.30-10.20 Sokakta yaşayan çocuklar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Sokakta yaşama ve çalışma olgusunun arka planındaki itici ve çekici faktörleri analiz edebilir - Sokak çocuklarıyla güven ilişkisi kurabilme, saha araştırması yapabilme ve empati temelli yaklaşım sergileyebilir - Sokaktaki çocukları topluma kazandırma ve rehabilitasyon merkezlerinin işleyişine yönelik projeler tasarlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli WHO Sokak Çocukları Sağlık Protokolleri AAP & Çocuk Ruh Sağlığı Rehberleri Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi	Doç.Dr. Gülay MANAV
10	08.30-10.20 Çocuk işçiliği SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Çocuk işçiliğinin nedenlerini, yasal boyutunu ve çocukların fiziksel-ruhsal gelişimine etkilerini açıklayabilir - Kayıt dışı ve ağır işlerde çalışan çocukları tespit etme ve haklarını savunma becerisi kazanır - Çocuk işçiliği ile mücadele eden kurumların stratejilerini inceleyerek yerel düzeyde önleyici bir eylem planı hazırlayabilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi	Doç.Dr. Gülay MANAV
11	08.30-10.20 Savaşlar ve Çocuklar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Suça sürüklenen çocuk kavramını, çocuk suçluluğunun bireysel ve çevresel nedenlerini kavrayabilir - Suça sürüklenen çocuklarla adli ve sosyal süreçlerde doğru iletişim kurabilme ve rehberlik etme becerisi kazanır - Çocukların suça yönelmesini önlemeye yönelik toplumsal uyum ve ıslah programları tasarlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu	Doç.Dr. Gülay MANAV
12	08.30-10.20 Afetler ve Çocuklar - I SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Afetlerin (deprem, sel vb.) çocukların fiziksel, duygusal ve Bilişsel gelişimi üzerindeki anlık ve kısa vadeli etkilerini açıklayabilir - Afet anında ve hemen sonrasında çocukların temel güvenliğini, sağlığını ve barınma ihtiyaçlarını gözetebilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli JumpSTART triyaj	Doç.Dr. Gülay MANAV



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

				- Afet dönemlerinde "Çocuk Dostu Alanlar"ın kurulması, işletilmesi ve temel ilkelerinin planlanlar		
13	<u>08.30-10.20</u> Afetler ve Çocuklar - II SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Afet sonrası dönemde çocuklarda görülebilecek uzun vadeli travma tepkilerini (travma sonrası stres bozukluğu, yas süreci, regresyon) ayırt edebilir - Afetlerde çocuklarla çalışan uzmanlar ve gönüllüler için oyun terapisi temelli müdahaleleri planlayabilir - Afet durumlarında çocukların korunması için kurumlar arası iş birliği (AFAD, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, STK'lar) koordinasyon planı geliştirebilir	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli JumpSTART triyaj WHO / IASC Psikolojik İlk Yardım (PİY) Rehberi	Doç.Dr. Gülay MANAV
14	<u>08.30-10.20</u> Göç yaşayan çocuklar SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	- Zorunlu göç ve mültecilik süreçlerinin çocukların uyum, eğitim ve sağlık haklarına etkilerini kavrayabilir - Farklı kültürel geçmişe sahip göçmen çocuklarla iletişim kurma ve entegrasyon süreçlerini destekleme becerisi kazanır - Göç eden çocukların sosyal uyumunu artırıcı eğitim ve sosyal uyum etkinlikleri tasarlar.	Sunum, Soru-Cevap Kanıt temeli UNHCR & WHO Infant and Young Child Feeding in Emergencies (IYCF-E) T.C. Sağlık Bakanlığı Göç Sağlığı Hizmetleri Yönergesi	Doç.Dr. Gülay MANAV
15	<u>08.30-10.20</u> Ders Değerlendirmesi SBF Z02	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin Uygulaması yoktur.	Derste işlenen konulara yönelik değerlendirme yapılacaktır. Ders değerlendirme anketi doldurulacaktır	Sunum ve tartışma	Doç.Dr. Gülay MANAV

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERS BİLGİLERİ

Ders	Kodu	Yarıyıl	T+ U + L Saat	Kredi	AKTS
Doğuma Hazırlık ve Ebeveyn Eğitimi	HMB3515	V	2+0+0	2	3

DERSİN DETAYLARI

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Düzeyi	Lisans
Bölümü/Programı	Hemşirelik
Öğrenim Türü	Örgün Öğrenim
Dersin Türü	Seçmeli
Dersin Öğretim Şekli	Yüz yüze
Dersin Amacı	Bu ders gebelik, doğum ve loğusalık sürecinde gebe ve ailesinin doğuma ve ebeveynliğe hazırlığı kapsamında gerekli bilgi ve uygulamaları öğretmeyi amaçlar.
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Doğuma Hazırlık ve Ebeveyn Eğitimi ile ilgili temel kavramları açıklayabilir. 2. Doğuma Hazırlık ve Ebeveyn Eğitimine yönelik danışmanlık yapabilir. 3. Doğuma Hazırlık ve Ebeveyn Eğitimine yönelik sorunlarını açıklayabilir. 4. Doğuma Hazırlık ve Ebeveyn Eğitimine yönelik problem çözme yöntemlerini kullanabilir.
Dersin Yöntem ve Teknikleri	Ders, öğrencilerin aktif katılımını ve uygulama becerilerini geliştirmeye yönelik olarak aktif öğrenme yaklaşımı temelinde yürütülecektir. Öğretim sürecinde vaka ve senaryo temelli öğrenme, probleme dayalı öğrenme, simülasyon, rol oynama, gösterip yaptırma, küçük grup çalışmaları, beyin fırtınası, tartışma, soru-cevap, akran öğrenmesi ve öğrenci sunumlarından yararlanılacaktır. Öğrencilerin doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitimine yönelik bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla gerçek yaşam durumlarını içeren vakalar analiz edilecek, doğuma hazırlık egzersizleri, nefes ve gevşeme teknikleri, doğum pozisyonları, emzirme ve yenidoğan bakımına ilişkin uygulamalar ve beceri çalışmaları yoluyla gerçekleştirilecektir. Ayrıca öğrencilerin gebe ve ailesine yönelik eğitim planlama, eğitim materyali hazırlama, danışmanlık yapma ve eğitim sürecini değerlendirme becerilerinin geliştirilmesi amacıyla bireysel ve grup çalışmaları gerçekleştirilecektir
Dersin Ön Koşulları	Yoktur
Dersin Koordinatörü	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
Dersi Veren Öğretim Elemanları	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ 0252 211 5725 sevguld@mu.edu.tr
Dersin Teoriği	Yüz yüze, ... günü 13.30-15.20 saati Sağlık Bilimleri Fakültesi Binası ... günü, ... saati
Dersin Laboratuvar Uygulaması	Dersin laboratuvar uygulaması bulunmamaktadır.
Dersin Uygulaması	Dersin uygulaması bulunmamaktadır.
Ders Konuları	1. Doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitimine ilişkin temel kavramlar, üreme organları, gebeliğin oluşumu ve prekonsepsiyonel dönem bakımı 2. Gebelik döneminde bakım ve izlem, beslenme, yaşam biçimi, fiziksel aktivite, egzersiz, yoga ve pilates 3. Gebelikte tehlike belirtileri ve riskli durumlarda danışmanlık: diyabet, hipertansif hastalıklar, erken doğum tehdidi ve erken membran rüptürü

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

	- Doğuma hazırlık ve doğum planlaması: doğumun yaklaşma ve başlama belirtileri, anne-bebek çantasının hazırlanması ve doğum sürecine hazırlık - Doğum evreleri, doğumda kullanılabilecek pozisyon ve hareketler, nefes, gevşeme, odaklanma ve imgeleme teknikleri ile doğum ağrısıyla baş etmede ilaçsız ve tamamlayıcı yöntemler - Alternatif doğum yöntemleri, doğal ve aktif doğum, suda doğum, hipnobirthing, sezaryen doğum, sezaryen sonrası vajinal doğum ve doğumda kullanılan anestezi yöntemleri - Emzirme ve emzirme danışmanlığı, doğumda ve doğum sonrasında anne-bebek-baba etkileşimi, bağlanma ve ten tene temas - Doğum sonu dönem bakımı, doğum sonu muayene, gebelikten korunma yöntemleri, lohusalık egzersizleri, yoga ve pilates, Ara sınav - Doğum sonu yenidoğanın değerlendirilmesi, izlemi ve bakımı; bebek banyosu, bebek masajı ve bebek yogası; - Annelik hüznü, postpartum depresyon, kayıp ve kriz yaşayan anneye yaklaşım; ebeveyn eğitiminde iletişim ve danışmanlık, eğitim materyali hazırlama ve gebe-aileye yönelik bireyselleştirilmiş doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitim programının planlanması ve uygulanması - Küretaj sonrası bakım ve danışmanlık - Cinsel sağlık ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar
Ders Kaynakları	- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu. Gebe Bilgilendirme Sınıfı Eğitim Kitabı. T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Kadın ve Üreme Sağlığı Daire Başkanlığı. Anıl Reklam Matbaa Ltd. Şti., Yayın No: 955, Ankara, 2014. - T.C Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü Güvenli Annelik Katılımcı Kitabı. Türkiye Üreme Sağlığı Programı Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Mezuniyet Öncesi Eğitimini Güçlendirme Projesi. Ankara, 2005. - Okumuş, H. Mete, S. Anne Babalar İçin Doğuma Hazırlık, Sağlık Profesyonelleri İçin Rehber, Birinci Baskı, Deomed, İstanbul, 2009. - Kadayıfçı, O. Lamaze Yöntemi ile Doğuma Hazırlık ve Doğum (Editör). Nobel Tıp Kitabevleri, İzmir 2005. - Kömürcü N. Doğum Ağrısı ve Yönetimi. 2. baskı, Nobel Tıp Kitabevi., İstanbul, 2013. - Şirin A, kavlak O. Kadın sağlığı. Genişletilmiş 2. Baskı, Bedray Basın Yayıncılık Ltd. Şti., İstanbul, 2015. - Mongan MF. HynpnoBirthing Mongan Yöntemi. Hakan Çoker (editör). Gün yayıncılık, İstanbul, 2012. - Çoker H. Dr. Hakan Çokerle 100 Soruda Doğal Doğum. 1.baskı, İnkılap Yayınları 2015. - Ratfish G. Doğal Doğum Felsefesi. 1.baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2012. - Gaskin IM. Ina May'in Doğuma Hazırlık Rehberi. 1.baskı, Sinek Sekiz Yayınevi, İstanbul, 2015. - Susam Ş. Doğal Doğuma Doğru. 20 Anneden Normal Doğum Hikayesi. 1. Baskı, Kuraldışı Yayınları, İstanbul. 2010. - Bülbül G. Doğal Doğum. Hayy kitap, İstanbul, 2016. - Çalık KY, Çetin CÇ. Normal doğum ve sonrası dönem. İstanbul Tıp Kitabevi. 2018. - Çalık KY, Çetin CÇ. Doğum öncesi dönem. İstanbul Tıp Kitabevi. 2018.

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

Ders ile ilgili WEB Tabanlı kaynaklar	https://www.aorn.org https://www.cdc.gov https://www.who.int https://www.cochranelibrary.com/cdsr/about-cdsr https://www.atifdizini.com Clinical Key veri tabanı https://www.clinicalkey.com/student
Dersin Değerlendirilmesi	MSKÜ Öğretim ve sınav yönetmeliğine göre yapılır. Ara sınav %40, Final %60
Devam Zorunluluğu	Teorik-%70

2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI SINAV LİSTESİ

Konular	Puan			
	Soru sayısı	Vize (%40)	Soru sayısı	Final (%60)
Doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitime ilişkin temel kavramlar, üreme organları, gebeliğin oluşumu ve prekonsepsiyonel dönem bakımı	2	20	1	5
Gebelik döneminde bakım ve izlem, beslenme, yaşam biçimi, fiziksel aktivite, egzersiz, yoga ve pilates	2	20	1	5
Gebelikte tehlike belirtileri ve riskli durumlarda danışmanlık: diyabet, hipertansif hastalıklar, erken doğum tehdidi ve erken membran rüptürü	2	20	2	10
Doğuma hazırlık ve doğum planlaması: doğumun yaklaşma ve başlama belirtileri, anne-bebek çantasının hazırlanması ve doğum sürecine hazırlık	2	20	1	5
Doğum evreleri, doğumda kullanılabilecek pozisyon ve hareketler, nefes, gevşeme, odaklanma ve imgeleme teknikleri ile doğum ağrısıyla baş etmede ilaçsız ve tamamlayıcı yöntemler	1	10	2	10
Alternatif doğum yöntemleri, doğal ve aktif doğum, suda doğum, hipnobirthing, sezaryen doğum, sezaryen sonrası vajinal doğum ve doğumda kullanılan anestezi yöntemleri	1	10	1	5
Ara sınav				
Emzirme ve emzirme danışmanlığı, doğumda ve doğum sonrasında anne-bebek-baba etkileşimi, bağlanma ve ten tene temas			2	10
Doğum sonu dönem bakımı, doğum sonu muayene, gebelikten korunma yöntemleri, lohusalık egzersizleri, yoga ve pilates ile cinsel sağlık ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar			2	10
Doğum sonu yenidoğanın değerlendirilmesi, izlemi ve bakımı; bebek banyosu, bebek masajı ve bebek yogası; küretaj sonrası bakım ve danışmanlık			2	10
Annelik hüznü, postpartum depresyon, kayıp ve kriz yaşayan anneye yaklaşım; ebeveyn eğitiminde iletişim ve danışmanlık, eğitim materyali hazırlama ve gebe-aileye yönelik bireyselleştirilmiş doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitim programının planlanması ve uygulanması			2	10
Küretaj sonrası bakım ve danışmanlık			2	10
Cinsel sağlık ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar			2	10
Toplam		100		100

	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU	Döküman no	
		İlk yayın tarihi	
		Revizyon tarihi	
		Revizyon no	
		Sayfa	

DERSİN PROGRAM ÇIKTILARINA KATKISI

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9
TÜM	2	5	3	1	5	3	3	1	2
DÖÇ1	2	3	3	1	5	2	2	1	2
DÖÇ2	2	3	3	1	5	2	2	1	2
DÖÇ3	2	4	2	1	5	2	4	1	2
DÖÇ4	2	4	2	1	5	2	3	1	2

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı, PÇ: program çıktısı

<i>HER BİR KONUNUN DERS ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE İLİŞKİSİ</i>				
Konular	DÖÇ1	DÖÇ2	DÖÇ3	DÖÇ4
Doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitime ilişkin temel kavramlar, üreme organları, gebeliğin oluşumu ve prekonsepsiyonel dönem bakımı	X	X	X	X
Gebelik döneminde bakım ve izlem, beslenme, yaşam biçimi, fiziksel aktivite, egzersiz, yoga ve pilates	X	X	X	X
Gebelikte tehlike belirtileri ve riskli durumlarda danışmanlık: diyabet, hipertansif hastalıklar, erken doğum tehdidi ve erken membran rüptürü	X	X	X	X
Doğuma hazırlık ve doğum planlaması: doğumun yaklaşma ve başlama belirtileri, anne-bebek çantasının hazırlanması ve doğum sürecine hazırlık	X	X	X	X
Doğum evreleri, doğumda kullanılabilecek pozisyon ve hareketler, nefes, gevşeme, odaklanma ve imgeleme teknikleri ile doğum ağrısıyla baş etmede ilaçsız ve tamamlayıcı yöntemler	X	X	X	X
Alternatif doğum yöntemleri, doğal ve aktif doğum, suda doğum, hipnobirthing, sezaryen doğum, sezaryen sonrası vajinal doğum ve doğumda kullanılan anestezi yöntemleri	X	X	X	X
Emzirme ve emzirme danışmanlığı, doğumda ve doğum sonrasında anne-bebek-baba etkileşimi, bağlanma ve ten tene temas	X	X	X	X
Doğum sonu dönem bakımı, doğum sonu muayene, gebelikten korunma yöntemleri, lohusalık egzersizleri, yoga ve pilates ile cinsel sağlık ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar	X	X	X	X
Doğum sonu yenidoğanın değerlendirilmesi, izlemi ve bakımı; bebek banyosu, bebek masajı ve bebek yogası; küretaj sonrası bakım ve danışmanlık	X	X	X	X
Annelik hüznü, postpartum depresyon, kayıp ve kriz yaşayan anneye yaklaşım; ebeveyn eğitiminde iletişim ve danışmanlık, eğitim materyali hazırlama ve gebe-aileye yönelik bireyselleştirilmiş doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitim programının planlanması ve uygulanması	X	X	X	X
Küretaj sonrası bakım ve danışmanlık	X	X	X	X
Cinsel sağlık ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar	X	X	X	X

DÖÇ: Ders öğrenme çıktısı



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

HAFTALIK DERS İŞLEYİŞ PLANI

Hafta	Teorik	Laboratuvar	Uygulama	Hedef	Öğretim Methodu/ Aktivite	Teorik Ders Öğretim Elemanı
1	13.30-15.15 Dersin tanıtımı, doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitime ilişkin temel kavramlar SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, dersin amacı, kapsamı ve doğuma hazırlık ile ebeveyn eğitiminin önemini açıklayabilir.	Tanışma, etkileşimli ders, beyin fırtınası, soru-cevap	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
2	13.30-15.15 Üreme organları, gebeliğin oluşumu ve prekonsepsiyonel dönem bakımı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, gebeliğin oluşum sürecini açıklayabilir ve gebelik öncesi bakım gereksinimlerini belirleyebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
3	13.30-15.15 Gebelik dönemi bakımı ve izlemi, gebelikte beslenme, yaşam biçimi ve fiziksel aktivite SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, gebenin bakım ve izlem gereksinimlerini değerlendirebilir ve sağlıklı yaşam davranışlarına yönelik danışmanlık yapabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulam, Vaka analizi, grup çalışması, problem çözme	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
4	13.30-15.15 Gebelikte tehlike belirtileri, diyabet ve hipertansif hastalıklarda danışmanlık SBF	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Öğrenci, gebelikte tehlike belirtilerini ve riskli durumları tanımlayabilir, uygun danışmanlık yaklaşımını planlayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, Probleme dayalı öğrenme, senaryo, rol oynama	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
5	13.30-15.15 Erken doğum tehdidi, erken membran rüptürü ve gebelikte egzersiz, yoga ve pilates SBF	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Öğrenci, erken doğum ve erken membran rüptüründe uygun yaklaşımı açıklayabilir; gebelikte güvenli egzersizleri gösterebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
6	13.30-15.15 Doğuma hazırlık ve doğum planlaması; doğumun yaklaşma ve	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, gebeyi doğuma hazırlayabilir, doğumun başlama belirtilerini açıklayabilir ve doğum planı oluşturabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, Senaryo temelli	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	başlama belirtileri; anne ve bebek çantasının hazırlanması SBF				öğrenme, grup çalışması, eğitim materyali hazırlama	
7	<u>Ara sınav</u> SBF	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur		Ara sınav	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
8	<u>13.30-15.15</u> Doğum evreleri, doğum pozisyonları, nefes ve gevşeme egzersizleri, odaklanma, imgeleme ve doğum ağrısıyla baş etme yöntemleri SBF amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, doğumun farklı evrelerinde kullanılabilecek pozisyon, nefes, gevşeme ve ağrı ile baş etme yöntemlerini uygulayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
9	<u>13.30-15.15</u> Alternatif doğum yöntemleri, doğal doğum, aktif doğum, suda doğum, hipnobirthing ve emzirme danışmanlığı SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, farklı doğum yaklaşımlarını karşılaştırabilir ve gebeye emzirme konusunda danışmanlık yapabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
10	<u>13.30-15.15</u> Sezaryen doğum, sezaryen sonrası vajinal doğum ve doğumda anestezi yöntemleri SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, sezaryen ve SSVD seçenekleri hakkında gebeye kanıta dayalı bilgi verebilir ve anestezi yöntemlerini açıklayabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
11	<u>13.30-15.15</u> Doğumda ve doğum sonrasında anne-bebek-baba etkileşimi, bağlanma, ten tene temas, doğum sonu muayene ve bakım, küretaj sonrası bakım SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, anne-bebek-baba etkileşimini ve bağlanmayı destekleyici uygulamaları gösterebilir ve doğum sonu bakım gereksinimlerini belirleyebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
12	<u>13.30-15.15</u> Doğum sonrası gebelikten korunma yöntemleri	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, doğum sonrası dönemde kullanılabilecek kontraseptif yöntemleri	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ



MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2026-2027 GÜZ DÖNEMİ DERS BİLGİ FORMU

Döküman no	
İlk yayın tarihi	
Revizyon tarihi	
Revizyon no	
Sayfa	

	SBF Amfi			açıklayabilir ve bireyselleştirilmiş danışmanlık yapabilir.		
13	13.30-15.15 Annelik hüznü, postpartum depresyon, kayıp ve kriz yaşayan anneye yaklaşım; lohusalık egzersizleri, yoga ve pilates SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, doğum sonrası psikososyal sorunları değerlendirebilir, uygun yaklaşımı belirleyebilir ve lohusalık egzersizlerini gösterebilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
14	13.30-15.15 Yenidoğanın değerlendirilmesi, izlemi ve bakımı; bebek banyosu, bebek masajı ve bebek yogası; gebelik ve doğum sonrası cinsel sağlık ve CYBE SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	- Öğrenci, yenidoğanın temel bakım uygulamalarını gösterebilir ve anne-babaya cinsel sağlık konusunda danışmanlık yapabilir.	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ
15	13.30-15.15 Ebeveyn eğitiminde iletişim ve danışmanlık, eğitim materyali hazırlama ve bireyselleştirilmiş doğuma hazırlık ve ebeveyn eğitim programının planlanması ve uygulanması Dersin değerlendirmesi Ders değerlendirme anketinin doldurulması SBF Amfi	Dersin laboratuvarı yoktur	Dersin uygulaması yoktur	Öğrenci, gebe ve ailesinin gereksinimlerini değerlendirerek bireyselleştirilmiş ebeveyn eğitim programı hazırlayabilir, uygulayabilir ve değerlendirebilir. Ders değerlendirmesinin yapılması	Sunum, Soru-Cevap, Beyin fırtınası, Vaka Tartışması, Uygulama, gösterip yaptırma	Doç.Dr. Sevgül DÖNMEZ